

3828.f., 1.apr., 32.l.

Wilken pagasta tiesas protokolu grāmata

Sākts 4. janvārī 1868. g.

Beigts 20. sept. 1871. g.

Copos 138

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 4. Januar 1868.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētais; Jahn Hochberg [Hohberg] piesēdētais; Mahrtn Lappiņ, vietnieks.

1. Pihster [Pīster] saimnieka tēvs Jahn Kahrnup sūdzēja par to Tschaibe [Čaibe] pussaimnieku Jahn Reinfeldt, ka vienu zirgu par 25 rubl. sudrabā priekš 5 gadiem jau pārdevis, bet līdz šim nav vēl nekādu kapeiku dabūjis. Viņš gan izgājušā rudenī viņam pēc savu solīšanu 2 pūri rudzu par to pagaidīšanu devis augļu vietā, bet viņš ilgāk vairs nevarot gaidīt.

Tschaibe saimnieks Jahn Reinfeldt to neliedze un apņēmas, cik vien spēs, līdzināt. Jahn Kahrnup to iedzīšanu atvēlēja pagasta tiesas ziņā. Tad jāpaliek šī izdarīšana uz vēlāku apdomāšanu.

2. Kaimahrtn [Kaimārtiņ] saimnieks Brehsh Friedwaldts [Brešs Frīdvalds] sūdzēja par Kiks [Kikš] saimnieku Jahn Seimel [Zeimel], ka viņa kustoņi viņu auzu gubas notērējis, kā to tas tiesas vīrs Jahn Hochberg [Hohberg] apskatījis un 5 pūri auzu skādes atlīdzināšanu novērtējis.

Tas tiesas vīrs Jahn Hochberg pierādīja, ka viņš gan uz Kaimahrtn aicināšanu nogājis to skādi aplūkot un arī skādēšanu atradis no kādiem 5 pūri auzu vērtību, bet kam tas jāmaksā, to viņš nevarējis nospriest caur tam, ka nekāda parādīšana nav bijis kas vainīgs.

Kiks saimnieks Jahn Seimel uz šādu sūdzību atbildēja, ka viņš par to nezin, ka viņa kustoņi to skādi darījuši. Viņš gan redzējis, ka Kaimahrtn paša kustoņi to skādi darījuši. Viņš kustoņiem nosargāšanu nekādu sētu netaisa, kur kustoņu dēļ sētas vajag, un priekš ko mežakungs viņam kārtis izdevis, bet tik vien viņš nav taisījis.

Spriedums: kad caur liecinieku izsacīšanu tak pienākts, ka Kiks kustoņi ir pie tām gubām bijuši, tad Kikšam 2 ½ pūru auzu Kaimartiņam jāatlīdzina un Kaimartiņam pašam, ka nav skaidrāka parādīšana, 2 ½ pūr jāpiecieš.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 4. Januar 1868.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

3. Rohtsch [Roč] kalps Jahn Ķesber [Jān Ķezber] sūdzēja par Mahskus [Māskuž] saimnieku Ernst Putnis, ka viņam vēl no viņa lonis un ko aizdevis 15 rubl. sudraba nākas. Ernst Putnis to neliedze, ka 10 rubl. sudraba ko viņam jāmaksā, un jau viņam nosūtījis, bet ko viņš nav saņēmis vēl esot gan jāmaksā, bet tos 5 rubļus sudraba viņa tēvs Jehkab Putnis teicis, ka viņam jau nomaksājis, par to viņam vairs nevajagot zināt, par to lai tēvs pats atbild.

Kad ar labu nevarēja salīgt, tad bija jānospiež: kad Jahn Ķesber tos 10 rubļus nav tūliņās saņēmis, kad no Mahskus tapa aizsūtīts, tad viņam nu jāpagaida līdz 1. Merz, kamēr Māskužs savus valsts parādus būs nolīdzinājis. Un tie 5 rubl. sudraba paliek tik ilgam, kamēr taps Jahkab Putnis dēļ šo lietu pārklausīts.

4. Lihbesch [Lībež] Andreis Weinberg sūdzēja par Mahskus [Māskuž] saimnieku Putnu, ka viņam vēl 12 rubl. sudraba lonis no viņa nākas, viņš to neliedzās un apņēmas viņam pie drīzuma nolīdzināt.

5. Indrik pussaimnieks Pritz Meij sūdzēja par savu saimnieku Tschaibe [Čaibe] Jahn Reinfeldt, ka vēl no viņa par pērnāju gadu nākas lones nauda 18 rubl. sudraba, 1 willatnu saikrock [īsi vīriešu vilnas svārki], viņš vēl tik ilgi gaidot, kamēr pašam note nespiedīsies virsū.

6. Pusmuižas kalps Mahrtin Behrsin uzdeva savu vecu saimnieku Tschaibe [Čaibe] Anz Reinfeldt, ka viņam no viņa vēl nākas:

1 villains šinels, kas naudā rēķināts 4 rubl.

2 villainas bikses a` 2 rub. [kopā] 4 rubl.

1 pāra autu 75 kap.

Kopā 8 rub. 75 kap.

Turpretī Anz Reinfeld uzdeva, ka viņš to neliedzas, ka gan tas jādod, bet viņam vēl 4 rubl. sudraba no viņa atpakaļ nākas. Viņi abi tādā vīzē salīga, ka Tčaibam iekš 4 nedēļ laikā 4 rubl. 75 kap. jāpiemaksā.

7. Rohtsch [Roč] kalps Kahrl Kesber [Kēzber] sūdzēja, ka viņa brālis viņam vēl nav tos 10 rubuļus sudraba nolīdzinājis, ko tiesa viņam par to bojā gājušu govi tanī 16. Oktober bija nospriedis.

Kahrl Kesber uz šādu uzdošanu sāce strīdēties un dažādus rēķinus priekšā likt, ko tiesa nevarēja uzklaut; tad bija jānosprīd: līdz 1. mo Merz šā gada Roč Kahrl Kesberam tie 10 rubuļi sudraba jānolīdzina un, kad viņam kāda prasīšana tur pretī ir, tad var to pēcāki uzdot.

8. Kad Kaimahrtin [Kaimārtin] saimnieks Brehsh Friedwaldt [Brešs Frīdvald] savu vecu lādes parādu no 44 rubl. 47 ½ kap. gribēja bēgt, ka neesot parādā, kad viņam no tiesas puses par blēdību tapa uzrādīts, tad pēc tiesas sprieduma viņam šis parāds par tādu bezkaunību ka uz krietschkiem [?] domājis iziet, nu ir līdz 1. mo Merz šā gada jānomaksā ar tām tur klāt piederīgām interesēm.

9. Muhle [Mūle] puisis Andreis Kahrnup uzdeva, ka viņam no sava priekšlaika saimnieka Saķķe [Zaķu māju saimnieks] vēl lonis un drēbes nākot, - viens villains šinels un viens bikšu stilbs, ko Saķķis neliedza un apņēmas to nodot.

10. Tāpat Muhle meitai Trihne Kahrnup vēl no Sakke [Zaķe] nākas vieni puszābaki, par kam Sakke apņēmas kurpniekam 2 rubl. sudraba nomaksāt.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 19. Januar 1868.

Pie tiesas sēdēja: priekšsēdētāja vietā Pehter Ketta, valsts vecākais; Jahn Hochberg-pagasta tiesas piesēdētais; Mahrtin Nohrit-pagasta tiesas piesēdētais; Mahrtin Lappin-vietnieks.

11. Šinī dienā bija tie rekrūši muižā pie tiesas pastellēti dēļ savu loņu un parādu izlīdzināšanu. Iekāpa no Pihlag [Pīlāg] mājas puisis Pehter Grünberg [Grīnberg] ar savu saimnieku Mahrtin Ahrgall [Ārgal], tas uzdeva, ka viņam no saimnieka tas gada lonis nomaksāts bijis:

naudā: 25 rubl.

drēbes: 4 krekli a` 75 kap.-3 rub.

3 bikses a` 50 kap.-1 rub. 50 kap.

3 pāra zeķes a` 20 kap.-60 kap.

3 pāra cimdu a 20 kap.-60 kap.

1 villanus svārkus

1 villanus bikses, kopā 5 rub.

2 pūri rudzu a` 4 rub.-8.

1 pūru miežu a` 3 rub. -9.

Kopā 21 rub. 70 kap.

No 100 šaujām [linu] dabū 14 [mārciņas/1 mārciņa~410 g], tad no 1000 šaujām nāks 7 [podi/1 pods=8,376 kg] a` 2 rubl.-14.

Kopā 60 rubl. 70 kap.

Kad no Jurgā dienas, kamēr pie saimnieka dienesta piestājies, līdz šim laikam tas laiks iztaisa 9 mēnes, tad saimniekam piekritt izmaksāt 45 rub. 52 ½ kap.

Uz tam viņš jau ir dabūjis:

3 pāra zeķes a` 20 kap.-60 kap.

3 pāra cimdu a` 20 kap.-60 kap.

tāpat tie lini-14 rub.

Kopā 15 rub. 20 kap.

Tad saimniekam vēl piekrīt maksāt 30 rub. 32 ½ kap. s.n. [sudraba naudas].

12. Ahdam Grünberg [Ādam Grīnberg] uzdeva ka viņam no Radsin [Radziņ] Pehter Ahrigall [Ārgal] nākas nauda, ko aizdevis, proti: 10 rubl. 24 kap. Kopā 34 rubl. 24 kap., šo naudu viņš atvēlēja savam dēlam Pehteram un tādēļ Radzinsch apņēmās līdz Mandegam [pirmdienai] to naudu gādāt.

13. Pusgraudnieks Andreis Gertner, puisis no muižas, uzdeva, ka viņam:

a, no Mahrtin Maggohn 2 rubl. s. nākas, ko tas pats no podretschika priekš viņa dakstiņiem [dakstiņiem] saņēmis. Kad Mahrtin Maggohns to nevarēja liegt, tad tapa nospriests, ka līdz Mandegam tie 2 rubl. s. jānolīdzina.

b, No Pehter Nohrin [Norin] vēl aizpērnās drēbes nākas:

1 villains saikrock [īsi vīriešu vilnas svārki] 5 rubl.

1 villains bikses 2 rubl.

1 pāra autu 77 kap.

Kopā 7 rubl. 75 kap.

Abi tā norunāja, kad viņam jāiet projām, tad viņš paņēma naudu, un ja nāk atpakaļ, tad viņš to naudu atdos un drēbes jāpaņem.

c, vēl viņš uzdeva tēva Jahn Gertner un brāļa Mahrtin Gertner klātbūšanā, ka viņam šeitān pie viņiem atpakaļ paliek:

1 brūns zirgs vērtībā 25 rubl.

no viena kumeļa sarkanu spalvu pieder tā puse jeb nauda 7 rubl. 50 kap.

2 mazi izgājušā gada telēni jeb nauda 5 rubl.

2 grūsnējas cūcenes 5 rubl. un 1 sivēns 2 rubl. par abiem, kopā 7 rubl.

1 koka vāģi veci un 2 vāģu kurvj

1 kalti un 1 nekalti raggi [ragavas] 2 rubl.

1 arklis 1 rubl. un 2 cirvji 1-25. Kopā 2 rubl. 25 k.

2 dzelžu šķipeles 30 un 50 [kap.]. Kopā 80 kap.

1 grāpis no 5 spaiņi-3 rubl.

2 dzelzu dakšas un 2 ārdīkļi. Kopā 1 rubl.

2 ratiņi-3 rubl.

1 gulta 1 rubl., 1 skaste [lāde] 4 rubl. un 1 skapītis 2 rubl. Kopā 7 rubl.

3 spaiņi 2 kubliņi-50 kap.

Kopā 64 rubl. 5 kap.

14. Pehter Muischneeks [Pēter Muižnieks] no Mahskus [Māskuž] mājas uzdeva, ka viņam no sava saimnieka Ernest Putnis nākas:

naudas lonis 10 rubl.

4 krekli a`75- 3 rubl.

4 ūzas a`50-2 rubl.

3 pāra cimdu a`20-60 kap.

3 pāra zeķes a`20-60 kap.

1 villains šinels 5, 1 villatnas bikses 2. Kopā 7 rubl.

2 sieki linu sējumu no kā dabūjis 2000 šaujas, no kuriem 150 šauju uz podu iet, tad iznāk 13 [podu] 6 [mārciņas] a`2 rub. Kopā 26 rub. 60 kap.

½ ādas pastalas 2 rub. 50 kap.

Kopā 52 rub. 30 kap.

C, No muižas pusgraudnieks Jahn Tschullit [Jān Čūlīt], tas parādīja, ka viņš tas apgādnieks priekš savas pamilijas būdams, parādos iekritis, proti, viņš esot parādā: muižas pusgraudniekam Indrik Pohrei 4 rubl.

muižas melderam Ernest Neuman 95 kap.
Teņņe [Teņu] kurpniekam A. Nohrit 1 rubl. 75 kap.
Dikkelos [?] Pehter Steinbergam 25 rub 75 kap.
Mekkes saimniekam Rohsenam [Rozenam] 25 rub.
savam dienestpuišam Andrei Skuijam Ionu par šo gadu 30 rub.
tāpat savam brāļam Pehteram 26 rub.
muižas Pehter Nohritam 35 kap.
Kopā 113 rubl. 80 kap.

Turpretī viņa linu sējums ar muižu kopā bijis 7400 šauju, kur nu uz viņa daļu krīt 3700, no 100 šauju nākot tik 10 [mārciņas], tad pavisam uz viņa daļu krītis kādi 18 podi un kad pēc šo cenu rēķina 2 ½ rub. par podu, ta iznāk nauda kopā 45 rubl.

Uz šo rēķinu muiža jau uz viņa galvas naudu ir aizmaksājusi 15 rub. 14 ½ kap. sudrab un atliktu vēl uz tam 29 rub. 85 kap. sudrab.

Viņš lūdze, lai valsts valdīšana un pagasta tiesa nu vienu spriedumu jeb padomu no savas puses izdod, kā lai ar viņa parādniekiem paliek.

Viņa māte Natalia Tschullih [Natalia Čūlīt] dzimusi 1820.1.XI.

Viņš pats Jahnis 1844.14.I.

Māsa Marri 1852.3.V –maza no auguma, vājīga un krūšaina [slimo ar krūtīm/tuberkulozi?]

Brālis Jehkab 1856.14.I.

Tēva māte jeb Anne Tschullih 1789.27.11. nu jau 2 gadus uz vājības gultas guļ.

d, Brehsh Uhder [Brešs Ūder], Andreja dēls, kam 10. numuris, dzīvo Limbažos uz pasi, tas iekāpe un darīja zināmu, ka viņam ar nevienu izlīdzināšana nav un nekāds parāds esot.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 12. februārī 1868.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētājs; Jahn Hochberg, piesēdētais; Mahrtin Nohrit, piesēdētais.

20. Šinī dienā bija muižā pastellēti Jahn un Andreis Weinberg, kuriem 17. novembrī no valsts vietnieku puses nospriests bij savam vecam neredzīgam tēvam Jahn Weinbergam, kas lielā trūcībā Blohmes [Blomes] Lahzsemneek [Lāčzemnieku] mājā dzīvo par palīdzību

2 pūri rudzu

2 pūri miežu

20 [mārciņas] linu

2 rubuļi sudraba naudas

2 podi sāls.

Jahnis gan bija klausījies un to pildījis, kas viņam nosacīts, bet tas otrs Andreis to nebija darījis. Kad nu redz, ka rezgalvība un nepaklausīšana pie šā cilvēka ir, un no sava tēva nekā negrib zināt, bija strāpi 10 sitieni jānospiež. Tas brālis Mahrtin Weinberg to aizstāvēja un nelika strāpēt.

[saturiski dublējas] Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 12. februārī 1868.

Pie tiesas sēdēja: priekšsēdētāja vietā Jahn Hochberg, piesēdētais; Martin Nohrit, piesēdētais; Jehkab Behrsin, vietnieks.

21. Valsts vecākais Pehter Ketta pierādīja, ka tie abi brāļi Jahn un Andreis Weinberg to spriedumu no 17. novembra p.g. nav izpildījuši, kas viņiem bij nosacīts, -savam vecam nespējīgam tēvam, ko viņi pret ceturto bausli grēkodami no sevīm atstūmuši kā vecu suni, un, kas caur tam bez pajumta būdams, ārā valsts Blohmes [Blomes] Lahze [Lāču] mājā mitekli atradis, trūcībā un badā dzīvo, ka katram no savas puses priekš caurtikšanu būs dot:

1 pūru rudzu

1 pūru miežu

1 podu sāls

10 mārciņas villas

1 rub. sudraba naudas

Bet tomēr viņi to neesot darījuši, nedz arī liekas par to nabaga tēvu no savas puses ko zināt, nedz pie viņu iet apmeklēt un caur tam rāda vienu cietu nežēlīgu sirdi, kas kristītiem cilvēkiem kauns ir dzirdēt.

Uz šādu uzdošanu šinī dienā abi minēti dēli pie tiesas bija pastellēti un vaicāti: kādēļ viņi tiesas spriedumu nav vēl izpildījuši? Kur tad Jahn Weinberg atbildēja: ka viņš no savas puses nav liedzis to darīt kas viņam nosacīts ticis, un tēvam savu pienākumu jau nodevis un kas vēl trūktu, to nebūšot atraut. Bet Andreis Weinberg turpretī atbildēja, ka viņš savam tēvam neesot neko devis un turklāt vēl ar rupjiem vārdiem liedzās tiesas spriedumu izpildīt ka viņam tas nepiekrīt. Ko arī viņa trešais brālis, tas unteroficiers Mahrtin Weinberg, kas šinī valstī ar bilietins nenosacītu laiku dzīvo un, kas bez aicināšanas tiesas priekšā nācis bija, lielīdams apstiprināja, ar to gribēdams valsts valdīšanu, kā arī šo tiesu pamācīt, ka tādēļ, ka viņš priekš valsts esot dienestā gājis un viņai arī turpretī piekrīt par to tēvu gādāt un ne viņa brāļiem.

Ar tādu pārgudrību, ar ko tas unteroficiers Mahrtin Weinberg iedrošinājies šodien tiesas priekšā nākt, savus brāļus caur savu aizstāvēšanu uz dumpi un nepaklausīšanu skubinādams, - viņš tapa no tiesas atraidīts unn ārā izsūtīts.

Bet kad nu Andreis Weinberg, aizvien vēl pie savas pretības pastāvēdams, savam vecam neredzīgā tēvam nekādu piepalīdzību gribēdams no savas puses pasniegt, tad bija par pamācīšanu lai neaizmirst ceturto bausli, bet mācās uz priekšu tiesas spriedumu labāki vērā likt un valsts valdīšanu paklausīt.

Spriedums: 10 sitienus miesas strāpi. Tomēr ir šo reizi Andreis Weinberg rādīja savu pretību pret tiesas spriedumu to nesaņemdam, bet paklausīja labāki sava brāļa Mahrtin Weinberg paskubināšanai un līdz ar viņu no tiesas nama projām uz mājām devās, bez kā tiesa spēja viņu aizturēt un savu spriedumu izpildīt.

Šai tiesai nu padoms un spēks pietrūkst šādus pretiniekus aprāt un tādēļ tapa nolikts, kad rekrūšu došanas laiks pāries, par tam pie Augstas Ķeizariskas Bruģu tiesas žēloties un pazemīgi lūgt: ne tik vien to Andreis Weinberg nostrāpēt un pie tiesas sprieduma izpildīšanu pieturēt; bet arī to unteroficeru Mahrtin Weinberg norāt uz labākas un godīgākas uzvešanās, ka, lai uz priekšu vairs neiedrošinājas savus brāļus uz nepaklausīšanu un dumpi mācīt un skubināt.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 12. februārī 1868.

Pie tiesas klāt bija: priekšsēdētāja vietā: Jahn Hochberg, piesēdētais; Mahrtin Nohrit, piesēdētais; Jehkab Behrzin, vietnieks.

22. Kad nu arī otrā reizē Viļķen valste [pagasts] nav varējusi savus rekrūšus Rīgā pie Kommisiones dēļ izbrāķēšanas atdot, tad bij šodien tie jaunekļi, kam pēc lozēšanas kārts nu piekrīt Kommisionei uz Rīgu atkal priekšā vest, muižā dēļ parādu izlīdzināšanas sapulcināti, kur tas muižas pusgraudnieks Jahn Tschullih [Jān Čūlīt] kam 9. nummurs, pierādīja, ka viņa izgājušā rudens ienākums gauži mazs esot, jo labības, kas uz viņa daļu kritīs ir tik knapi, ka nezin ar maizi caur tikt, un no līniem 3700 šaujas vien viņa rēķinumā nāk, viņš pēc aprēķināšanas līdz kādiem 18 podiem linu varēs pārdot a`2 ½ rubl., no kā cer pavisam 45 rubuļus naudas dabūt, uz kam jau iepriekš no muižas priekš galvas naudas nomaksāšanas 15 rubl. 14 ¼ kap. sudraba paņēmis, un tam dēļ vien var cerēt ja daudz līdz 30 rubuļiem ārā dabūt, kas viņam atliktu priekš mājas būšanu to vajadzību vēl apgādāt un no kā viņam pietrūks saviem dienestniekiem to šo gadīgu loni izmaksāt, proti, tam puisam Andreis Skuijam 30 rubl. un brālim Pehteram 26 rubl. Sevišķi viņam vēl parādi jālīdzina:

muižas pusgraudniekam Indriķ Pohrei 4 rubl.

muižas melderam Ernest Neuman 95 kap.

Teņņe [Teņu] kurpniekam Anz Nohritam 1 rub., 75 kap.

Diķķeļos Pehter Steinbergam, ko aizņēmis 25 rub. 75 kap.

Mekķes valstī [?] Rohsen saimniekam 25 rub., muižas Pehter Nohritam 35 kap. un muižas stienūsniecei [Stienūžu krodziniecei] priekš sava miruša tēva 1 rub. 80 kap.

Summa 115 rubl. 60 kap.

Viņš caur tam, kad pēc tēva miršanas viņa vietā par apgādnieku savai pamilijai bijis jāpaliek šinīs grūtos gados, pats ne tik vien bez lones palicis, bet vēl turklāt parādos iekritis, kad nu nezin kādā vīzē ar tiem parādniekiem, kad nu projām jāiet, līdzīgs var tapt.

Viņš lūdze, lai valsts valdīšana un pagasta tiesa par tam nu savu padomu un spriedumu izdod. Kad nu tā pagasta tiesa un tā valsts valdīšana liegt nevar, ka tas tā gan ir kā Jahn Tschulliht to pierādījis, ka viņš tas vienīgs gādnieks savai pamilijai pēc tēva miršanas bijis, proti, par savas mātes Natalie Tschulliht, dzimusi 1820.1.XI, kas caur savas nespēcības vairs maizes pelnītāja nav; par savas māsas Marri, kura gan dzimusi 1862.3.V., bet caur slimību maza no auguma un krūšaina; par savu brāli Jehkab, dzimis 1856.14.I. vēl nav nekāds maizes pelnītājs; un par savas tēva mātes Anne Tschulliht dzimuse 1789.27.II., kura caur savu lielu vecumu jau vairāk gadus lielā nespēcībā uz vājību gultas guļ. Un ka viņa jaunākais brālis Pehteris, kas 1848.15.XI. dzimis, gan strādnieks ir, kas priekš sevīm savu uzturu nopelnīt var, bet priekš tik daudziem par apgādnieku nevar palikt, tad šī tiesa un valdīšana arī pie tam aizvienu ir bijis un vēl priekš tam stāv, ka Jahn Tschullihtam par apgādnieku savai pamilijai joprojām jāpaliek un citu uz viņa lūgšanu neko nezin šinī brīdī viņam atbildēt.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 12. februārī 1868.

Klāt bija: priekšsēdētāja vietā Jahn Hochberg, piesēdētais; Mahrtin Nohrit, piesēdētais; Jehkab Behrzin, vietnieks.

23. Šinī dienā bija Ilmak saimnieks Andreis Lappin [Lapiņ] pie tiesas aicināts dēļ vienu sūdzību no Pahles [Pāles] Krumme saimnieka Pritz Ahboltiņ, kam viņš 17 rubl. 40 kap. sudraba parādā. Viņš apņēmas, cik vien spēdams to parādu nolīdzināt. Tāpat melderam E. Neumannam [E. Neimanam] pēc draudzes sprieduma tos 17 rubļus sudraba.

24. Tiesnuzs [Tīznūž] vecais saimnieks-baznīcas pērminders un skolas vecākais Jahn Mekķis iekāpa un sūdzēja par Katrīnas baznīcas ķesteri Kahrl Renz [Kārl Renc], ka pie jaunās baznīcas iesvētīšanas 24. september izgājušā rudenā, viņš pēc beigtiem vācu Dieva vārdiem pie baznīcas durvīm ar beķķeni stāvējis, kur no kungiem 5 rubl. sudraba par vienu papīra rubuli un pēdīgi Viļķenmuižas kungs Sarring [Zariņ] vienu sudraba gabalu uzmetis 10 jeb 15 kap. gabalu, to viņš nav ar saviem tumšām acīm varējis saredzēt. Viņš stāvēdams ieraudzījis, ka viņam no bikses ķešu pīpu spice ārā karājies; viņš tad to naudu vienā rokā saņēmis un padusē to bļodu ielicis un ar otru roku ķešā atpakaļ bāzis, un tad nācis naudu ķesteram atdevis, bet tas tāds sasirdīgs rādījies un nevienu vārdu viņam atbildējis. Viņš vēl prasījis, kur to sudraba naudu būšot likt? Ķesters kā mēms mācītāja kambarī iegājis, kur viņš tad to sudraba gabalu uz to citu upuru naudu, kas uz galda bijis, nolīcis. Bet nu viņš dzirdot, ka ķesters visapkārt to valodu izpaudis, ka viņš tanī dienā esot upur naudu zadzis. Viņš lūdz ka lai tiesa šo lietu izmeklē.

Ķesters iesaukts un tamdēļ prasīts atbildēja, ka viņš redzējis, ka Tiesnuzs [Tīznūžs] tanī reizē, kad kungi to naudu likuši, katrā rokā naudu saņēmis un pēdīgi ar to vienu roku naudu ķešā grūdis pa divi jeb 3 reizēm, un vēl dzirdējis ka tā nauda viena nograbējusi. Un to sudraba naudu viņš neesot redzējis. Viņš uz to pastāvēt, ka Tiezsnuzs riktīgi naudu zadzis un ķešā bāzis, ko viņš gribot, ja vajagot, vēl apzvērēt. Uz kam vecais Tiezsnuzs atbildēja: *“ja to ticu tiešām ka tu to darīs, gribēdams man pie karātavām vest.”*

Kad nu tiesa vaicāja ķesteram, cik gan viņš domā ka Tiezsnuzs būtu paņēmis? Uz kam viņš atbildēja, ka to nevarot sacīt.

Kad nu esošo lietu nekādu citu skaidrību nevarēja panākt, jo katris nu pēc tam paliek, ko izsacīji, vēl Tiezsnuzs uzdeve, ka tanī svētdienā pēc baznīcas iesvētīšanas, tūliņās tanī pirmā svētdienā, daudz ļaužu pulks baznīcā bijuši, kur 2 rub. 80 kap. sudraba upur naudas sanācis, ko viņš ar to pērminderu Tennis [Teņu saimnieku] caur skaitījuši un skolmeistaram likuši grāmatā pierakstīt, bet pēdīgi ķesteris krogū to naudu ar krodzinieces cauri skaitījis un sacījis, ka tik 1 rub. 79 kap. esot bijis. Un kad ķesteris pie tam paliek, ka viņš to upur naudu saņēmis bez kaut turklāt sudraba nauda bijis, tad šī izmeklēšana nevarēja tapt nobeigta un palika uz tālāku izmeklēšanas.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 16. februārī 1868.

25. Uz augstas Keizariskas V Rīgas Draudžu tiesas uzdošanas caur cirkuler priekšrakstu no 25. janvāra š.g. Nr. 106, bija šinī dienā caur valsts vecāku pie tiesas vīru un viņu vietnieku celšanu priekš tiem trīs nākošiem gadiem (1868.-1871.) muižā sapulcināti visi šās valsts saimnieki jeb rentinieki, līdz ar tiem desmits jeb runātājiem no muižas ļaudīm, desmitniekiem un gruntes neturētājiem, kur tad visu papriekš caur valsts vecāko viņam tie uz tam norādītus priekšrakstus un likumus par ievērošanu priekšā lasīti tapa, un sevišķi vēl caur pamācīšanu paskubināti tapa, šo jaunu tiesas vīru un viņa vietnieku uzcelšanu ar to patiesību pēc savas sirds apzināšanas izdarīt Dievam par godu un pašai valstei par uztaisīšanu iekš visādas labklāšanas.

Pēc vienprātīgas sarunāšanas, tapa tad caur stimmu vairumu uzcelti:

par pagasta tiesas priekšsēdētāju: Jespar saimnieks Jehkab Kurme, no Lutera ticības ar 42 stimmēm, atkal no jauna.

Par pagasta tiesas piesēdētājiem: Pihster [Pīster] saimnieks Andreis Karnup, no Lutera ticības ar 35 stimmēm.

Pihlag [Pīlāg] saimnieks Jahn Ahrgall, no Lutera ticības ar 26 stimmēm.

Par pagasta tiesas piesēdētāja vietniekiem:

melderis Ernst Neuman [Neiman], no Lutera ticības, Tiesnuzs [Tīznūž] saimnieks Andrei Mekķis, no Lutera ticības.

Viļķenmuižā tanī 16. tā februārī 1868.

26. Šinī dienā kur visi valsts saimnieki muižā pie jaunu pagasta tiesas locekļu celšanu sapulcināti bij, piekāpa tie saimnieki:

1, Ruhke [Rūke] Andreis Meij [un stāstīja], ka viņa saimniece Līze vāja un nespēcīga ir savu saimniecības ganģi izpildīt, tad viņam vienam pašam tas par grūti nāk sav mājas būšanu cauri vest, īpaši kad viņš pats ar savām kājām vainīgs esot. Viņš visur pie lauka darbiem nespēj klāt būt un, kaut gan viņa dēls nu viņa vietā iet, tomēr dienestnieki par viņa rīkošanu neko nebēdā un caur to viņam visās vietās trūkums ronās, kādēļ viņam valsts valdīšana esot jālūdz, ka viņam uzvēlētu Jurgos savu mājas valdīšanu vecākam dēlam Mahrtinam atdot.

Tāpat Radziņ pussaimnieks Andreis Kahrnup pierādīja, ka viņš caur savu vecumu un vājību spiests top no Jurgiem šā gada savu mājas valdīšanu atstāt un lūdz to uzvēlēšanu tādēļ ka viņam dēls nav, ka viņa znots Anz Friedwaldt [Ans Frīdvald] viņa vietā par saimnieku varētu palikt.

Un Rohsch [Roč] pussaimnieks Kahrl Kesbers [Kārl Kezbers] darīja zināmu, ka viņš nespēcības dēļ savu mājas valdīšanu projām vest nevarot un lūdza to uzvēlēšanu savam padēlam Kahrl Lewisam [Kārl Levisam] Jurgos šinī gadā savu māju atdot.

Turklāt visi 3 saimnieki apņēmās saviem vietniekiem ar valsts valdīšanas ziņu to pilnīgu mājas Inwentariumu [inventāru], ka tas vajadzīgs atdot un norakstīt likt.

Kad nu valsts valdīšanai, ka arī saimnieku biedrībai tur pretī nekādi iemesli bij, tad šī lūgšana tapa pieņemta un šiem 3 jaunekļiem uzvēlēts Jurgos šinī gadā saimnieku godā iestāties.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 18. martā 1868.

Pie tiesas klāt bija: Jehkab Kurme, priekšsēdētājs; Jahn Hochberg, piesēdētais; Mahrtin Nohrit, piesēdētais.

27. Lemsche [Lemše] dišlers Rein Weide [Rein Veide] sūdzēja par Jahke [Jāke] saimnieku Jahn Blanke, ka viņam viens rēķeniņš esot, kur viņam 6 rubl. 30 kap., uz kam 1 podu linu ņēmis par 3 rubuļiem sudraba un tad palicis 3 rubl. 25 kap. parādā. Nu jau esot 3 gadi atpakaļ un viņš nekad to naudu nevarot dabūt. Jahke Blank uz tam atbildēja, ka viņš par nekādu rēķeniņu neko nezinot, tik viņam esot jāmaksā Weidem: par kamanām 1 rubl. 25 kap.

par cirīt 50 kap.

par ķēdi 50 kap.

Kopā 2 rub. 5 kap. s.n.

Vēl viņš uz tam esot viņam devis zirgus ar ko dakteru uz Limbaischiem [Limbažiem] aizvest, par ko viņš 1 rubuli sudraba aizliekot. Tad pēc šo aprēķināšanu Jahkam pienākas 1 rub. 5 kap. Weidem piemaksāt.

28. Šinī dienā pie tiesas darīja zināmu Ilmak kalējs Pehter Kudritzkijs, ka viņš ar savu saimnieku Andreis Lappin dēļ to smēdes būšanu tādā vīzē salīkuši, proti, Ilmaks viņam pēc norēķināšanu visā nenolīdzinātu renti vēl piemaksā 20 rubl. sudraba nākošā rudenā, un par tiem sūdiem, ko viņš tur atstāj 2 pūri rudzu, ka no tā rudzu sējuma tos graudus, salmi un pelavas paliek atpakaļ pie mājas. Ilmak saimnieks apņēms nopļaut tos rudzus un izkult.

Ka tas tā lai paliek, abi savus vārdus šeitān apakš rakstīja.

29. Lemsch [Lemšu] Rein Weide sūdzēja par Ilmak kalēju Kudritzkijs, ka viņš ar viņu izgājušā pavasarā norunājis viņa māju par Ilmak māju uzbūvēt par 48 rubl. Pie kā viņam tiek 4 strādnieki, pus no Kudritzkijs un pus no Ilmak piedoti. Bet tie strādnieki nav vienumēr tikuši doti, pavisam 43 dienas iztrūkušas, proti, 7 no Kudritzkijs un 36 no Ilmak puses, caur kam viņam ilgāki pie to darbu izgājušas; arī vienu logu vairāk pie to iekšu pataisījis nekā norunāts bijis. Viņš pagēre par šo laiku 75 kap. uz dienu atlīdzināšanu un par to logu 2 rubl. sudraba.

Turpretī Kudritzkijs ar Ilmaku pierādīja, ka viņi solījuši tik līdz Jurģiem vien 4 dienas palīgā dot, – ka darba laikā to nav varējuši darīt un, ka tam liels darbam līdz tam laikam vajadzīgs bijis nobeigt.

Weide atbildēja, ka laiks neesot norunāts bijis, kad tai ēkai vajadzīgs gatavai būt. Un uzdeva Jaunzem saimnieku un Kirbisch [Ķirbiž] kalēju Jahn Weide par liecinieku.

Jaunzem saimnieks bija šeitān atnācis, iesaukts un vaicāts atbildēja, ka viņš pie norunas gan klāt bijis, bet nevarot atminēt kāda tā noruna tikusi izdarīta. Vēl kalējs Kudritzkijs un Ilmak saimnieks pierādīja, ja Weide no viņiem vienu rēķeniņu vēl no pakaļ taisa, kur viņam nekas ko bij sūdzēt, tad viņiem turpretī arī jāpierāda, ka pēc viņu norunas netaisīts palicis-smēdei griesti nelikti, uz bēniņu no vienas spāres līdz otras schehrwantu [?] nav likts un vienas duris mazāki taisītas. To viņi tamdēļ nav rēķinājuši, ka pie naudas izmaksāšanas Weide neko nav bildējis, ka viņam vēl viens cits rēķeniņš atliek.

Weide atbildēja, ka caur tam tie griesti nav likti, ka materiāls trūcis un par to schehrwantu un durvim neko nezin, ka nav norunāts bijis. Tikai bij runāts-pie būvēšanas dubult 3 logi un 4 durvis.

Palika uz citu tiesas dienu Koltus kalēju pastellēt.

30. Tas mūrnieks Jehkab Wissin [Jēkab Viziņ] no Ungurpils muižas, kas šinī valstī izgājušā vasarā dažās vietās mūrnieka darbu strādājis, sūdzēja par Ilmak s. [Ilmak saimnieku], Jaunzem [Jaunzem saimnieku] un Kai [Kai saimnieku], ka viņam par savu nobeigtu darbu negribot to norunātu algu izmaksāt, jo no Ilmak vēl nākot 7 rubl. 25 kap.; no Jaunzem vēl nākot 7 rubl. 70 kap.; no Kai vēl nākot 10 rub.

Viņš lūdza, lai viņus pieturot viņam to parādu nomaksāt.

Tapa tie uzdoti saimnieki ieaicināti un viņiem tā Jehkab Wissin sūdzība priekšā likta, uz kam atbildēja: Ilmak saimnieks Andreis Lappin, ka tas darbs, ko strādājis nav ģeldīgs, jo tie rieres nevelkot un nesildot, un tas skurstens arī nevelkot, un, kad kurina, no krāsns dūmi nākot ārā.

Jaunzem saimnieks Andreis Blauberg apņēmis rierus un skursteni mūrēt, kas sildot, bet to nav izpildījis ka apņēmis, rieri nesilda un caur aukstumu jānosalt esot, ka to visi mājas ļaudis apliecināt varot un tiesas vīri katrā brīdī redzēt varot.

Kai saimnieks Jahn Seidman pierādīja, ka tās krāsns, ko Jehkab Wissin viņam mūrējis-jau caur sliktu mūrēšanu sakritis un Dieva laime, ka caur tam vēl nav māja nodedzis.

Valsts vecākais Pehter Ķetta pierādīja, ka viņš Kai krāsni apraudzījis un redzējis, ka tas krāsns augšā bijis sašķīdis un no augša līdz apakš varējis krāsns kloni redzēt un viņš citu vainu nezin pierādīt ka laikam mūrniekam.

Tape nolikts, ka lai Jehkab Wissin pielūdz to Dreiliņ mūrnieku Andreis Behrsin uz nākošu piektdienu līdz ar tiesas vīriem to apsmādētu darbu pārraudzīt.

31. Šinī dienā no valsts vecākā Pehter Ņetta tapa viens noraksts no abiem Kaugur saimniekiem Jahn Schihgur [Jān Žīgur] Reina dēla un Jahn Schihgur Mattis dēla no 31. novembra 1867. pienests, kur viņi abi šādu norunāšanu savā starpā uzcēluši, proti, ka pie jaunās rijas uztaisīšanas abi saimnieki tikpat viens kā otrs visu izpilda un tas, kam tā vecā rihja paliek, tas priekš mūrnieka dod 6 rubl. sudraba un 9 dienas strādniekus, kā arī tam mūrniekam to pārtikšanu iekš šo laiku, tas ir ēst. To citu visu uz pusi. Pie jaunās rijas uztaisīšanas, kā arī vēl uz priekšu pie apkopšanas, tāpat arī pie vecās rijas, abi kopā uz pusi to izpilda. Tā vecā rija paliek Mattis dēlam un jaunā paliek Reina dēlam.

32. Ilmak kalējs Pehter Kudritzkijs sola savam puisam Jahn Leepiņ par gadu loni 60 rubļu sudraba, 1 pāra tschabas [zābaki?] no 3 rubl. s. vērtības un galvasnaudu maksāt. Drēbes un pastalas ir puisam pašam jāgādā.

Tas pusis Jahn Leepiņ apņēma Jaunzem saimniekam par to, ka viņš viņa tēvu tāpat pietur kā līdz šim pieturēts, 10 rubļu sudraba par gadu maksāt. Turpretī Jaunzem saimnieks apņēma Pehter Leepiņam visu to dot un uzturēt kā līdz šim tas bijis.

33. Uz pagērēšanu ir šeitā bijis jāapliecina, ka tas priekšlaika Kattrihnes krodznieks H. Kruming priekš savas miršanas daudz Viļķen valstī parādā palicis, proti:

Teņņe [Teņu] saimniekam Jahn Weinberg 50 rubl.;

Pohre [Pore] saimniekam Pehter Schigur [Žīgur] 50 rubl.;

Mattschin s. [Mačiņ saimnieka] dēlam Jehkab Hochberg [Hohberg] 38 rubl.;

Pilzum [Pilcum] saimniekam Mahrtin Lappin 15 rubl. 75 kap.;

Dahne Grünberg [Dāne Grīnberg] 6 rubl.;

Jehkab Lahze [Lāce] 7 rubl.;

Kopā 196 rubl. 75 kap. s., kas, kā šī pagasta tiesa un valsts valdīšana to zina, vēl nav nolīdzināts ticis. Kā tas no viņa uzdots un šeitā klāt pieliktas zīmes to uzrāda. Vēl arī no muižas pusgraudnieka Jehkab Neuwaldts [Neivald] tapa šinī dienā uzdots, ka H. Kruhming viņam 5 rubl. sudraba parādā palicis un arī par tam vienu no viņa izdota zīmi pienese, bet kas līdz šim tik labi šai pagasta tiesai, kā arī valsts valdīšanai nav zināms bijis, un tādēļ par tam nekādu apliecināšanu pēc patiesības izdot var.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 6. aprīlī 1868.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētāis; Mahrtin Nohrit, piesēdētāis; Jahn Hochburg, piesēdētāis.

34. No Rohtsch [Roč] mājām puisis Krischjahn Ņetta [Krišjān Ņetta] sūdzēja par to pusgraudnieku Ansche Lewis [Anše Levis], ka viņš pie viņa noderējis vasarā par strādnieku, proti, no Jurģiem līdz Mārtiņa dienu un nosolījis viņam loni 6 pūri rudzu, 4 pūri miežu, 4 pūri kartupeļu, ½ pūru linu sēt un 1 ½ pūru auzu, viņš pats uz savu pārtiku, un apņēma rudenā kuļamā laikā to labību atdot. Uz tam viņš 4 pūri kartupeļus dabūjis, kā arī linu un auzu sējumu dabūjis, bet tas cits viņam vēl nav dots.

Ansche Lewis atbildēja uz šādu sūdzību, ka viņš neliedzas, ka to ir Krischjahn Ņettam gan ir derējis un to lonu solījis, bet tamdēļ ka viņš ziemā pie tiesas pie Kontraktu pārskatīšanu par pusgraudnieku nav uzskatīts ticis, un viņam atsacīts, ka viņam nekāda daļa neesot, tad viņš nu arī nekā viņam varot dot, lai tas dodot kas par pusgraudnieku uzskatīts top, proti, viņa brālis Dahne Lewis [Dāne Leviss].

Kad nu Dahne Lewis izsacīja, ka viņam ar Krischjahn Ņetta nekāda daļa esot, jo viņš neesot to derējis, tad bija jānosprīž: ka Ansche Lewisam tas nosacīts lonis, kas vēl viņam Krischajahn Ņettam jadod ir, proti: 6 pūri rudzu un 4 pūri miežu, kas jau uz agrāku sūdzību bija piekodināts nolīdzināt līdz citam Mandegam, tas ir līdz 22. april šā gada bez kādas citas izrunāšanas jānodod, jo viņš visu norunātu laiku ar savu pārtiku viņam par labu strādājis, kā arī līdz ar savu brāli tos pusaugļus saņēmis.

35. Rohtsch [Roč] saimnieks Pehter Ķetta sūdzēja par savu pusgraudnieku Dahne Lewis [Dāne Leviss], ka viņš pēc norunāšanas nav to piederīgu malku priekš mājas uzcirtis un pievedis, proti, 3 ½ asis no Rātes meža, 4 asis 3 pēdu garu malku žagaru vietā.

Dahne Lewis to nevarēja liegt, bet gribēja caurniecīgām izrunām atsvabināties, ka nav ticis mežs ierādīts, kas caur Pehter Ķetta pierādīšanu par melošanu pierādīts, un tādēļ bija jānosprīž: Dahne Lewisam līdz Jurģa dienas šā gada tā vajadzīga malka ir jāpieved, jeb līdz tam laikam tā nauda šeitā jāiemaksā ar ko trūkdamu malku var likt pievest, proti: 1 ½ par asi jeb 11 rub. 25 kap. Un kad viņš to par lētāku naudu var izdarīt – tad tas viņam nav liegts.

Tur pretī viņš vairs neko nevarēja atbildēt, bet gribēja vienu atlīdzināšanu par savām dienām, ko palīdzējis pie kasku [egles miza?] plēšanu un siena šķūnītim jumta uzlikšanu. Pehter Ķetta pierādīja, ka viņam pēc norunāšanas piekrt mājas apkopšanas palīdzēt un tamdēļ nekādu atlīdzināšanu nevar prasīt. Tape tādēļ ar savu nepareizīgu uzdošanu atraidīts.

36. Rohtsch [Roč] Jahn Ķesber sūdzēja par Jehkab Suike, ka viņam no viņa mohns [atlīdzība] nākot: 2 pūri rudzu. Jehkab Suike to neliedza un apņēmas tūliņās 1 pūru gādāt un lūdza lai to otru pūru gaida.

Wahwul [Vāvuļ] kurpnieks Berhhard Gertner [Bernhard Gertner] uzdeva, ka viņam no Jehkab Suike 2 rubl. sudraba nākas. Suike lūdze un apņēmas uz nākošu rudenī maksāt.

Viļķenmuižas pagasta tiesā, tanī 10. jūni 1868.

Pie tiesas sēdēja: Andreis Kahrnup, piesēdētais; Jahn Ahrgal, piesēdētais; Andreis Mekkis, vietnieks.

37. Dēļ nepaklausīšanu pie pokku [baku] dēstīšanu nebija ar saviem bērniem atnākuši kā pastellēti, un tādēļ muižā pie tiesas uz atbildēšanu pastellēti:

- 1, Zaķķe [Zaķu] Andreis Lockmann ar meitu Mihne nebija atnācis;
- 2, Ramme [Rammu] Bresch Laiwin dēls Mahrtn;
- 3, Mahskus [Māskuž] saimnieks Ernest Putnis ar meitu Mihne;
- 4, Mahskus Anz Pļawich [Ans Pļaviš] ar dēlu Jahni;
- 5, Mattschin [Mačiņ] kalps Anz Hochberg ar dēlu Jahni;
- 6, Pritze [Priču] kalps Kahril Rudziht ar m. Lotte;
- 7, Pritze kalps Pehter Putnin ar m. Kristihne ;
- 8, muižas Mahrtn Maggon ar dēlu Pehter;
- 9, Stabbin [Stabiņ] Mikkel Meschgail [Miķel Mežgail] ar m. Marri.

Tape izklausīti, aprāti un nolikts uz priekšu dēļ nepaklausīšanu katru māti ar 1 rubuli sudraba strāpēt.

38. Kad Kaugur kaleis Jehkab Schigur [Žīgur] savu kūtiņu ar lielu pūliņu uzkopšanu uzbūvējis, kas viņam lielu grūtību darījis un ko pēc izklausīšanas tak papriekšu no Reina pusi ta ka uzvēlēts ticis, bet tomēr pēcāki sācis liegt, kad jau divi kārtas bija uzcirsts; tad kad nevar ar labu paši salīgt, tad no Reina pusi top paļauts, lai to kūtiņu no savas puses uz citu vietu uzliek, kur dēļ to vietu var salīgt jeb arī no pagasta valdīšanas puses norādīts top.

39. Kad tanī 31. mai š.g. uz Bruģu tiesas pavēlēšanu no Tamkai māju nebij priekš Archirei Kungu šķūtu zirgs stellēts, kā no kazaka [pagasta ziņnesis] pastellēts, caur kam valsts valdīšanai liela ķibele noticis un iekš ātruma no Jahke saimnieka Janson vajadzēja zirgu pirkt, ka lai Archirei Kungs projām tiek; un kad nu tā vaina pie tā pussaimnieka Jahn Neij pienākts, un ka viņš ar savu paša gudrību un pretību liedzās to darīt, tad bija jānosprīž Tamkai saimniekam Jahn Neij 3 rubuļi sudraba ir iekš nedēļ laika šeitā tam Jahke saimniekam par atlīdzināšanu nomaksāt.

40. No Stahkenberg [Stakenberģu] Kahrlich [?] pusmuižas skroders Jehkab Preedihts [Priedīts] sūdzēja, ka priekš 4 gadiem atpakaļ tā meita Edde Laiwin [Edde Laiviņ], kas nu izprecēta Mülleram, viņam devis tumšu bohmwillas [kokvilnas] drēbi priekš mantela taisīšanas un lūdzis, lai turklāt oderi un diegus pieliekot, bet to cenu neesot tapis norunāts. Viņš to gatavu pataisījis un pagērējis par 1

rub. 65 kap. un par oderi 1 rub. 95 kap., un par pogām un diegiem, un 10 olekti drēbi kopā summa 4 rub. 70 kap., uz kam viņš caur brāli 1 rubuli sudraba jau dabūjis un tamdēļ vēl 3 rubl. 70 kap. nākas. Viņas brālis Brehsch Laiwiņ [Brešs Laiviņ] pēc to menteļu pakaļā atnācis un solījis par maksu gādāt, bet līdz šim laikam vēl tas nav noticis, kaut gan pa dažām reizēm solījis. Brehsch Laiwin neliedzās, ka skroderis viņam to menteļu iedevis māsai aiznest.

Tā sieva Edde Müller atbildēja: ka viņa 8 olektis virsdrēbi $\frac{1}{2}$ olektis santu [?] un 2 mārciņas vates iedevusi un vēlējies, lai to citu vajadzību, kas trūkst pieliekot, kā arī 1 rubuli sudraba pie mēra ņemšanas uz roku iedevis. Arī skroderis solījis viņai no tās drēbes menteli un vēl vienu jaku iztaisīt, bet nu viņš vēl to menteli tik knapi nošujis-bez jaku.

Skroderis atbildēja, ka viņš neesot solījis jaku taisīt, jo tur neesot tik daudz drēbes bijis un vēl 1 olekti vajadzējis piepirkt. Arī to rubul sudraba rokas naudu viņš neesot dabūjis.

Kad nu viņu starpā liecinieki nav, skroderis liedzās, ka to rubuli sudraba neesot dabūjis, -tā Edde liedzās, ka viņš to 1 olektu drēbu nav pielicis u.t.pr., tad pagasta tiesa citu neko nevar spriest, ka tai Eddei Müller ir vēl 2 rubuli 70 kap. sudraba 2 nedēļ laikā šeitān pie tiesas jānomaksā.

41. Kattrin saimnieks Jahn Ahr Gall [Ārgal] ar kurpnieku Andreis Damberg abi sūdzēja par Ķirzap saimnieku Jehkab Laiwin [Laiviņ], ka viņš priekš vasaras svētkiem tanī piektdienas vakarā Kattrin krogū, ne tikvien savu saimnieci bezdievīgi lamājis un ķēzījis, bet turklāt arīdzan viņus bezkaunīgi blamierējis un godu laupījis, ka viņi ar savas saimnieces maukojoties pa kapsētu, kur Saķķe [Zaķu] meža sargs vēl viņu apsaucis. Viņi lūdza, lai tiesa to lietu izmeklē un Ķircapu par tādu neklājīgu blamierēšanu norāj.

Saķķe saimnieks Andreis Seķķe [Zeķe] iekāpa un liecināja, ka viņš to nevarot liegt, ka klāt bijis ka Ķirzap saimnieks ne tikvien savu saimnieci bezkaunīgi lamājis par mauku u.t.j.pr. un turklāt vēl pieminējis ka ar kurpnieku Damberg un Kattrin saimnieks kapsētā ar saimnieces maukojoties, ka Jahn Tschullih [Čūlīt] un Liene Mustap to dzirdējuši. Šie abi liecinieki iesaukti un uz tiesas vaicāšanu tādu pašu liecību izdeve kā sūdzēts.

Ķirzap saimnieks savu noziedzību nevarēja liegt.

Bija jānosprīž: par mācību 2 dienas cietumu un ir savi slikti vārdi jāatņem atpakaļ.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 9. september 1868.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētājs; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Jahn Ahr Gall, piesēdētais.

42. Meža kungs Liebkowskij sūdzēja par Jahke saimnieku Jehkab Janson, ka viņš izgājušā pavasarā bez meža valdīšanas ziņas jeb ierādīšanas, kokus no kājām cirtis. Kaut gan savā pašā robežā, tomēr pret likumu to darījis. Jo viņam vajadzēja izprasīt, tad asis sacirst un likt to malku rēķinā uzņemt, tad viņam būtu uzvēlēts ticis izvest. Bet kad viņš to ar savu galvu paslepeni darījis, tad mežakungs lūdza viņu par to apstrāpēt. Jahke saimnieks to nevarēja liegt, ka gan iekš šo lietu pret Meža likumu darījis.

Tāpat arī mežakungs sūdzēja par Muhle saimnieku Mahrtin Kolberg, ka arī bez ierādīšanas un uzvēlēšanas līdumā malku cirtis. Muhle to nevarēja liegt.

Bija jānosprīž: par neklausīšanu un vērā nelīkšanu to katram saimniekam sludinātu Meža likumu, top katris ar 1 rubuli sudraba strāpēts, kas 2 nedēļ laikā pie meža valdīšanas jāiemaksā ir, un malka viņiem taps no viņu skaitļa atrēķināts (abi tūliņās meža kungam nomaksāja).

43. Mežakungs sūdzēja par Inze [Inči] saimnieku Andreis Wehrmann [Vērman], ka viņš Rātes mežā 9 mellalkšņus no 7 collu resnuma cirtis priekš akas grodiem.

Inze saimnieks to neliedze, caur kam bij jānosprīž pēc meža taksi, ka Inze saimniekam ir uz celmu pēc kroņa taksi 75 kap. par celmu, tas būtu vienkārši rēķināts 6 rub. 75 kap. s. un dubult 13 rub. 50 kap.

44. Muhle pirtnieks Anz Kahrnup sūdzēja par Ķihmera [Ķīmeru] meža sargu Jahn Kahrklin, ka viņa aitu no ganībām paņēmis, ko šis pie Kūrbisch [Ķirbižu] Kanneek saimnieka ganībās devis, un noslaktējis.

Kad tie vajadzīgi liecinieki klāt nebija, tad šī izmeklēšana tapa uz citu tiesas dienu nolikta.

45. Kad Pihlag [Pīlāg] dienestnieks Jurre Kalniņ nekārtīgi savu saimnieku Mahrtn Ahrgall [Ārgal] lammajis un ķēzījis, tad viņam bij 15 spieķus strāpe nospriests, ko viņš ar 3 rubuļiem sudraba aizmaksāja.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tannī 9. tā september 1868.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme priekšsēdētājs; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Jahn Ahrgall, piesēdētais.

46. Kai saimnieks Jahn Seidman [Zeidman] sūdzēja par Kaugur saimnieku Jahn Schigur [Žīgur] Reiņa dēlu, ka viņa bullis nācis uz viņa ganību un viņa bullīta badījis, kur kāju pārlauzis. Kad tiesas vīri un dakters apskatījuši un 18 rubl. s. to bulli novērtējuši, tad viņš miesniekam par 12 rubuļiem bijis jāpārdod, caur kam viņam viena skāde no 8 rubl. nācis un viņš lūdza, lai tos vainīgus pietur to viņam atlīdzināt.

Tie gani izklaušināti nevarēja liegt, ka bez tā ka viņi to varējuši novērst, tie buļļi saskrējuši kopā – sākušies badīt un Kaugur bullis, kaut gan mazāks bijis, tam Kaija bullim kāju pārlauzis.

Pēc piederīgas izmeklēšanas bij jānospiež: tā skāde jācieš tam saimniekiem uz pusi, proti, Kaijam 3 rubuļi un Kaugur saimniekam 3 rubuli, un ja negrib saimnieki vieni paši to skādi celt, tad viņiem paļauts to no saviem ganiem likt atlīdzināt.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanni 22. April 1868.

Klāt bija: priekšsēdētais Jehkab Kurme; piesēdētais Andreis Kahrnup; piesēdētais Jahn Ahrgall.

47. Ruhke [Rūku] saimnieks Andreis Meij jau agrāki bij vis sapulcinātiem saimniekiem un valsts valdīšanai to lūgšanu priekšā licis, ka viņš, caur to vājīgu būšanu no savas saimnieces, nekādā vīzē nevar iztikt ar to mājas virtšaptu projām tikt, un ka viņš pats arī daž un daudzreiz slimis ar sāpēm guļ, caur ko viņam liels trakums ceļas, viņš tādēļ lūdze uzvēlēt, ka viņš savam vecākam dēlam Mahrtnam šinī pavasarā to mājas valdīšanu atdot var. Kad viņa lūgšana jau agrāki visiem saimniekiem, kad muižā bij sapulcinājušies, priekšā likta un viņi ar to mierā bij, un to Mahrtn Meij sava tēva vietā par saimnieku savā biedrībā uzņem, tad šī pārceļšana tape no valdīšanas puses Protokollī norakstīts un nolikts Augstai Rīgas Rātei par apstiprināšanu priekšā likt.

Viļķenmuižas pagasta tiesā, tannī 17. Oktober 1868.

Klāt bija: priekšsēdētais Jehkab Kurme; piesēdētais Andreis Kahrnup; piesēdētais Jahn Ahrgall.

48. Iekāpa Ķirzap saimnieks Jehkab Laiviņ [Laiviņ] un sūdzēja par savu znotu Tennis Duhne [Tenis Dūne], ka viņš viņa neklausot, bet viņu kā suni turot un tīri uz postu vien dzīvojot.

Tennis Duhnis uz tam atbildēja, ka tā viena netaisna sūdzība esot, jo viņš nekad savu sievas tēvu nav lamājis, nedz ķēzījis un arī nevienā vietā neklausīgs bijis, kaut viņš viņu vienmēr ķēzī un nievājis, ka viņam nekas nepiederot, un ka viņš nekas tur mājās neesot. Viņš vēl pierādīja, ka jau uz sievas tēva parādiem nolīdzinājis:

priekš rentes maksāšanas aizdevis 55 rubl.

Katrin krodziniekam uz parādu 65 rubl.

Ioni Andrei Grünbergam 30 rubl.

Kai kalējam 10

Katrin skroderim P. Kalnin 8

kurpniekam 3

Kai meitai Krist Ioni 4

Jespar Wildam 5

Kopā 180 rubl. sudraba.

No visa ir redzams, ka Ķirzap saimnieks nepareizi sūdz, un iemeslus meklē kur atronami, tādēļ viņš bij ar savu sūdzību atraidāms. Un turklāt tapa piekodināts, lai uz priekšu labāki un vienprātīgāki dzīvo. Tennis Duhnam kā līdz šim paliek tā uzskatīšana un tālāka projām vešana to mājas būšanu.

49. Kattrin saimnieks Jahn Ahrgall [Ārgal] sūdzēja par savu jaunāku brāli Kahrl, ka vienā vakarā, kad zirgi pazuduši bijuši no ganībām, viņš gribējis to vienu zirgu paņemt kas stallī bijis un uz ganībām aizjāt tēvam palīgā meklēt, bet turpretī Kahrlis liedzis to zirgu ņemt un sagrābis vienu koku un viņam sitis, ka to tiesas vīri tūliņās tanī vakarā izklausījuši un izmeklējuši, kur tā māte tā vecā Kattrin saimniece Anne vēl teikusi un apstiprinājusi, savam jaunākam dēlam klāt stāvēdams, ka vēl vajadzējis labāki dot.

Priekš tiesas tapa šodien priekšā aicināts tik lab to sūdzētāju un apsūdzētāju, vainīgais nevarēja liegt un bija tādēļ jānospiež: tam puisēnam Kahrl Ahrgallam 10 sitienus miesas strāpi par mācību, lai zin savu vecāku brāli godāt un negrib razbainieka darbus strādāt.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 18. November 1868.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētāis; Jahn Ahrgall, piesēdētāis; Andreis Mekkis, vietnieks.

50. Pēc tiesas izmeklēšanu ir Kullasch [Kulaž] saimniekam tai atraitnei Anne Pohreij vēl 1 pūrs rudzu (mohns viņas nomirušam vīram jādod). Ja nevar rudzus dot, tā ir 4 ½ rubl. iekš nedēļas laika jāizpilda.

51. Indrik pusmuižas kalps Mahrtin Friedwald sūdzēja par savu saimnieku Jahn Neumann [Neiman], ka viņa sievai Marri bijis 2 dienas par vasaru ganos jāiet, un nu tik par ziemu 1 govi vien turot un otrā govys bijis jāpārdod.

Jahn Neumann, kas sava dēla vietā bij atnācis, pierādīja, ka to vīru vienu pašu pavasarā viņš noderējis par strādnieku, tādēļ, ka viņi bez vietas bijuši un lūguši, lai viņus vēl paturot. Viņš viņam solījis 5 pūru rudzu, 5 pūru miežu un 1 govi uz barību par ziemu turēt. Tomēr viņam vēl sevišķi vēl 3 pūri kartupeļus stādījis, tāpat kā citiem riktīgiem pārnikiem 3/6 linu sējis un 2 aitas par ziemu turējis. Viņš viņam nu jau iedevis nevis 5, bet 7 pūr rudzu un vēl 1 pūr mazus rudzus priekš cūku barības, 5 pūr miežu, -2/6 graudu, 1 podu reņģu un 4 podi sāls.

To nu Mahrtin Friedwaldts nevarēja liegt, bet viņš par tam pagērēja atlīdzināšanu, ka sievai pēc tiesas vīru nosacīšanas pavasarā 2 dienas par nedēļu vajadzējis ganos iet. Kad nu tiesas vīri šo lietu bija izklausījuši un izmeklējuši, tad atradās, ka Mahrtin Friedwaldtam jau vairāk dots nekā norunāts un tamdēļ bija jānospiež: Mahrtiņ Friedwaldtam ir mierā jāpaliek ar to kas viņam atdots, jo viņš puiša kārtā derēts un viņš pats vien pie darba stāvējis, un tādēļ pussaimnieka lonis šinī grūtā gadā pilnīgs ir ko dabūjis. Un kad viņš 2 govys par vasaru turējis, tad sievai piekrita ka jau pusvasarā no tiesas puses nosacīts tape 2 dienas par nedēļu ganos iet un par to citu nevar nekādu atlīdzināšanu pagērēt.

Un par nepareizu runāšanu un goda laupīšanu no savas puses ka nepiederās un par nepaklausīšanu pret tiesas bija sievai Marri 1 diena cietuma strāpi par mācību, lai nepalaiž savu muti un mācās paklausību un ar godu runāt.

Mahrtin Friedwaldts pagērēja Protokolli, kas viņam arī 30. November tape izdots.

52. Pilzum saimnieks Mahrtin Meij sūdzēja par Jahn Laiwin [Laiviņ], ka no viņa priekš 5 gadiem atpakaļ 1 zirgu par 20 rubuļiem sudraba pircis, uz kam viņš 15 rubl s. nomaksājis un 5 rubl. s. vēl parādā esot. Jahn Laiwisch to nevarēja liegt un tādēļ tapa nosacīts, ka tas parāds ir jāmaksā, un ko viņš runā par 9 dieni kalpošan nav nekāda skaidrība un tamdēļ Pilzums arī tos solītus 2 rubl. s. intereses nevar pagērēt.

53. Pēc tiesas vīru apskatīšanu un novērtēšanu ir Inze saimnieks Andrei Wehrmann [Vērman] par attalu noēdināšanu ar saviem lopiem Pritze [Priču] wangā šādi jāatlīdzina: Pihster [Pīster] saimniekam 20 pod siena

Kirzap saimniekam 40 pod siena
Kai saimniekam 20 pod siena un no aizpērn 15 pod
Tamkai Andreis Mei 15 pod siena.

Inze saimnieks pierādīja, ka viņa lopi vien nav to skādi darījuši, bet ka Pritze lopi arī esot turklāt vainīgi un uzdeva tos ganus uz citu tiesas dienu pie izmeklēšanas pastellēt.

Viļķenmuižas pagasta tiesā tanī 6. Dezember 1868.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētais; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Jahn Ahrgall, piesēdētais.

54. Pēc tiesas izmeklēšanas starp strīdības lietām ar Lemsch [Lemš] saimnieku Reinfeldt un dišleru Reinhold Weide ir pēc savas apņemšanās viņam jāuztaisa 1 skapis, 1 skapis un 1 gulta, priekš ko saimniekam tie dēļi jādod ir. Turpretī Lemscham vēl viņam jādod ir 2 maisi salmu, 4 gubas vasarāja salmus un 1 vezmu siena. Uz to sienu Lemsch pierādīja, ka viņš mežā vienu pļavu stūru bez viņa ziņas pļāvis. Weide to neliedze, ka viņš tur vienas gubas tiesu gan dabūjis, ko Jahze [Jāce] Anz Kahrnup viņa vietā sagrābis un par tam liecību dot var. Kas viņiem abiem vēl būtu, par tam ir caur lieciniekiem to skaidrību jāpierāda.

Viļķenmuižas tiesas nammā tanī 10. Januar 1869.

Pie tiesas sēdēja: Jahkub Kurme, priekšsēdētais; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Jahn Ahrgall, piesēdētais.

55. Šinī rekrūšu lozēšanas dienā, kur visi valsts priekšnieki un tiesas vīri muižā sapulcināti bij, iekāpe no Rohsen valsts [Rozēnu pagasts] Jurre Saķķis [Zaķis] un uzdeve šādu sūdzību, proti: priekš 3 gadiem atpakaļ, kad viņš Limbažu pils muižā [Limbažu pilsmuižas pagasts] dzīvojis viņš savam mājas vīram Wilken Kaugur [Viļķenes Kauguru māju] saimniekam Jahn Schigur [Zīgur] vienu zirgu devis, kas viņam solījis par to vasaras strādāšanu 10 rubl. nolīdzināt un rudenā to naudu, ko pie pārdošanas par viņu būšot dabūt, viņam arī atdot; nu viņš tik ilgi gaidījis un vienumēr prasījis to norunātu līdztību, bet Jahn Schigurs no tam negribot neko zināt.

Jahn Schigurs, kas uz skrīvera paziņošanu arī bij muižā atnācis, uz šādu uzdošanu atbildēja, ka viņam tanī pavasarā viens zirgs vajadzīgs bijis un tādēļ uz Limbažu pils muižas aizgājis gribēdams no rentes kunga pirkt, kur tad viņa sievas brālis Jurris Sakkis viņam lūdzis zirgu pirkt un teicis, ka viņš viņam varot palīdzēt. Viņš viņam līdz gājis kur tad to solītu zirgu rādījis, kas nodzīts caur trūkumu tik nespēcīgs palicis, ka ceļams bijis. Viņš tādu nosirgušu lopu nav varējis brūķēt un tādēļ nav ņēmis, kaut gan Jurre Saķķis žēlojies, ka viņam nu zirgs nevajagot un nezinot kur likt, un dāvinādams, lai tik ņemot, jo viņš par viņu citu nekādu maksu negribot, lai tik kādu pūru kartupeļu priekš stādīšanas lai dodot. Trešā dienā pēc tam tā Jurre Sakke sieva to zirgu pie viņa mājas atvedusi, kur viņa saimniece vēl viņas vaicājuse, par to maksu un no viņas par atbildi dabūjusi, ka neko neprasot, tik kādu pūru kartupeļu lai priekš stādīšanas dodot. Uz kam 4 sieki kartupeļu iedevis. Cita nekāda prasīšana no Jurre Saķķe puses, nedz arī kāda solīšana no viņa puses par to zirgu bijis. Viņš tad to nonīkušu zirgu sācis kopt un ar nokvēlotiem rudzu graudiem ēdināt, kamēr atkal pie spēka nākdams pie darba varējis braukt.

Jurre Saķķis tik daudz reiz iekš šiem 3 gadiem pie viņa bijis un arī vēl nācis lūgt lai ar rudzu sēklu viņam palīdzot, bet par zirga maksu līdz šim laikam nevārdu pieminējis, tādēļ viņa uzdošana netaisna esot.

Kad nu Jurre Saķķis nevar liegt, ka viņu starpā nekāda noruna bijuse, tik Jahn Schigurs pats vien to pieminētu līdztību solījis, ko šis neliedz un nekādi liecinieki arī viņu starpā nav, kas to skaidrību varētu pierādīt tad tā Wilken pagasta tiesa nekādu spriedumu nemāk izdot, un ir Jurre Saķķis ar savu nepilnīgu uzdošanu uz mieru atraidāms bijis.

Šis noraksts uz Jurre Saķķe pagērēšanu viņam tai 14. Januar ar 1869. tape izdots.

Viļķenmuižas pagasta tiesā, tannī 19. Januar 1869.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētājs; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Jahn Ahrigall, piesēdētais.

56. Šinī dienā bij tie rekrūši muižā pastellēti dēļ savu lonu un parādu izlīdzināšanu, kur tad iekāpe un uzdeve:

A, Jehkab Wihksne [Vīksne]: viņam šinī valstē nekādi parādi neesot, tik vien ar savu saimnieku Kattwarā [Katvaros] kur viņš dienestā stāv.

B, Andreis Migle: šinī valstē viņam neesot nekādi parādi.

C, Pritz Kahrnup [Kārnup] no Wahwul [Vāvul] Bernhardt Gertner 15 rubl. sudraba ko aizdevis.

Parādnieks to nevarēja liegt, un tape nolikts bez kavēšanas nolīdzināt.

No Tschaipe [Čaibe] saimnieka Jahn Reinfeldts 25 rubl. sudraba par vienu zirgu, ko priekš 3 gadiem atpakaļ viņam pārdevis. Parādnieks to neliedze un tape uzdots ar steigšanu nolīdzināt.

No Wilken [Viļķen] saimnieka Andreis Weinberg 80 rubl. sudraba ko priekš 3 gadiem aizdevis. Wilken saimnieks to nevarēja liegt un nosacīts bez kavēšanas nolīdzināt.

No Peter Irben 3 rubl. sudraba.

D, Andreis Mei viņš ar saviem parādniekiem izlīdzinājies, tik viņa mantības daļa no tēva puses, kas lādē glabāšanā vērtības papīros atronās ar 70 rubl. s. Viņš lūdzot rokā. Kas viņam nevar tapt aizliegts.

57. Ķirzap saimnieks Jehkab Laiviņ [Laiviņ] sūdzēja par savu znotu Tennis Dahn [Tenis Dān], kam to mājas virtšaptu proves dēļ, uz vienu gadu uzvēlēta tapuse, nevarot ar viņu neuz kādu vīzi cauri tikt, jo viņš visās vietās neklausīgs un pretinieks rādās, un vienumēr viņu draudējot likt sasiet, kad tik vienu vārdu viņš runā. Arī viņš viņa mantību, kas Protokollē uzņemta-izputtinājot. Zirgu mainīšanā padevies un caur to skādē ejot.

Tennis Dahn pierādīja, ka sievas tēva sūdzība netaisna esot, viņš aizvienu sadzēries no krogu mājās nāk un lērumu taisa, ka tad cits nekas neatliekot, ka miera panākt grib, jādraude ir viņu ciet sasiet. Satikšana viņiem nemaz neesot. Tape no tiesas puses bez miera atraidīti.

58. Mahrz Wihksne [Vīksne] uzdeve ka viņnam no Ķirzap saimnieka Jehkab Laiviņ [Laiviņ] vēl nākas 6 rubls, ko viņam aizdevis. Ķirzaps aizvienu lūdzis, lai gaidot, kādēļ viņš arī līdz šo laiku cieties, bet kad nu viņa dēlam Jehkab rekrūšos jāiet, un no viņa naudu aizņēmis ka nu jāatdod, tad vairs ilgāki gaidīt nevarot un lūdze, ka lai nu viņu pietur, ka viņam nolīdzina.

Ķirzaps to nevarēja liegt, ka viņam gan 6 rubl. s. jāmaksā ir, bet viņš gribēja iemeslus likt, ka [ne] būšot maksāt tamdēļ, ka viņam vienreiz neaugušas linu sēklas aizdevis priekš sēšanas, kas neauglīgas bijušas. Viņam caur to skāde nākusi un tamdēļ nebūšot maksāt. Mahrz Wihksne atbildēja, ka par tām neaugušām sēklām līdz šim nekāda bildēšana dēļ atlīdzināšanas nav bijis.

Pēc tālākas izmeklēšanas bija jānospiež: Ķirzepam ir līdz piektdien tie rubl. s. ko aizņēmis jānolīdzina un, kad var pierādīt caur lieciniekiem ka jau agrāki dēļ tām sēklām atlīdzināšanu pagēre, tad šī lieta taps vēlāki kā piederās izmeklēta un spriesta.

Viļķenmuižas pagasta tiesā, tanni 20. Januar 1869.

Pie tiesas sēdēja: Jahn Ahrigall, piesēdētais; Ernest Neumann, vietnieks un trešā tiesas vīra vietā Pehter Ķetta-valsts vecākais uz lūgšanu.

59. Wilken [Viļķen] saimnieks Andreis Weinberg sūdzēja par Jespar saimnieku Jehkab Kurme, ka no viņa viņam viens parāds no 31 rubl. s. nākas.

Jehkab Kurmes neliedzās, ka priekš 3 gadiem atpakaļ viņš no Wilken vienu zirgu ņēmis uz andeli, uz kam viņam tas pieminēts skaitlis nu parādā esot, bet lūdzās, ka nu uz tādu ātrumu nespēšot līdzināt, ka lai pagaidot.

Wilken saimnieks žēlojās turpretī ka nevarot gaidīt, jo viņa sievas brālis rekrūšos ejot, viņš no viņa naudas aizņēmis un esot jāatdod.

Jehkab Kurmis lūdzās ka nu nespējot ar visu labu prātu nu līdzināt un apsoltījās cik spēdams par tam gādāt, ka uz Jurģiem būšot nolīdzināt.

Kad caur šo sliktu un trūkuma gadu tā iespēšana tāda vāja ir, tad bij jānosprīž, ka Wilken saimniekam tas parāds no Jehkab Kurme līdz Jurģiem šā gada jāgaida ir.

60. Uz Tschaibe [Čaibe] Jahn Reinfeldts lūgšanu, ka viņš nespēj šinī brīdī saviem parādniekiem, proti, Pihster [Pīster] Pritz Kahrnupam 25 rubl., Jahn Miglam 9 rubl. un viņa dēlam Andrejam 2 rub. 80 kap. nolīdzināt, un tie rekrūši iet projām un nevar ilgāki gaidīt, bij no lādes jāizņem un uz īsa laika piedzīšanu viņam jāaizdod 36 rubl. 80 kap.

Wilkenmuižas pagasta tiesā, tanni 5. Wewrari 1869.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētais; Jahn Ahrgall, piesēdētais; Peheter Ūetta, valsts vecākais.

61. Mežakungs Liebkowskij sūdzēja par Ruhke [Rūke] saimnieku Mahrtin Meij, ka no meža 24 oša un 4 klahw [kļāv] kokus zadzis, ko priekšsēdētais Jehkab Kurme un meža sargs Jahn Kahrklihts [Kārklīts] to izmeklējuši un atraduši.

Ruhke saimnieks uz šo sūdzību atbildēja, ka viņš savā daļā cirtis 5 oša un 3 kļav kokus, 1 klaw koku Mahrtsch [Mārč] daļā, un 19 oša kokus viņš no viena sveša cilvēka pircis, ko viņš nepazīstot. Viņš viņu Limbažos tirgū dienu norunājis to dienu, kur tad viņš ar savu tēvu Andreis braukuši uz Pumpin [?] viņam pretī un 19 oša kokus par 25 kap. s. par pāru nopircis un mājā noveduši lejas šķūnī apakš sienu noglabājis. Tos kokus savā daļā viņš arī ar tēvu kopā cirtis.

Meža sargs Jahn Kahrklin [Kārklin] pierādīja, ka viņš to skādi atradis mežā, viņš pie Ruhke mājas nogājis un prasījis, kur viņam saimnieka tēvs atbildējis, ka viņš no tā neko nezinot, jo viņam nekādi koki neesot. Otru reizi, kad ar priekšsēdētāju Ruhke mājās nogājuši tos cirstus kokus meklēt, tad tēvs atkal gluži citādi stāstījis, ka arī atkal trešu reizi ko stāstījuši, nemaz tās valodas nav kopā gājušas.

Arī priekšsēdētais to apliecināja, ka pie apsūdzētiem esot liela neskaidrība, jo viņi nevar savā daļā pierādīt, kur tiem koki cirsti; bet Rātes daļā gan tos cilvēkus atron kur šie koki cirsti tapuši, pēc resnuma un skaitli saietās kopā.

Iekš visām runām Ruhke saimnieks neskaidris ir un meklē caur meliem atsvabināties; nedz arī savu uzdošanu, ka savā daļā cirtis un no viena sveša cilvēka tos kokus pircis, tad ir skaidri pierādāms, ka šie koki Rātes mežā cirsti, tad bija pēc meža kunga kroņa takse uzdošanu jānosprīž: par 28 kokiem, kas priekš reggu sliecēm cirsti no 1 2/3 ass garumā un 3 veršok caur caurim resnumā, par katru celmu rēķināts 26 kap., par celmu iztaisa 7 rub. 28 kap.

Turklāt tā strāpe klātu vēl otru ties 14 rub. 56 kap., un tie cirsti koki ir viņam meža valdīšanai jāatdod, iekš 4 nedēļ laika tas spriedums viņam ir jāizpilda.

Ruhke saimnieks nebija ar šo spriedumu mierā un pagērēja Protokolli.

62. Kad Zaķķe saimnieks Andreis Seķķe [Zeķe] valsts valdīšanas pavēlēšanai postes staciņu [pasta izvadāšana nodokļa veidā] projām vest pretī turējies un nav klausījis, caur kam atpakaļ palike un par naudu vaijadzēja zirgu priekš izvešanu pirt, un arī valsts tiesas pastellēšanu, tamdēļ pie tiesas nākt nav klausījis, bija jānosprīž: par nepaklausīšanu un pretību, ka liedzās valsts gaitas klausīt, ir viņam tie 1 ½ rubl. s. Jahne Jansonam par viņa vezma aizvešanu uz posti jānomaksā, un top vēl sevišķi par savu nepaklausību ar 1 dienu cietuma nostrāpēts.

Viļķenmuižas pagasta tiesā, tanni 12. Wewrari 1869.

Pie tiesas sēdēja Jehkab Kurme, priekšsēdētais; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Jahn Ahrgall, piesēdētais.

63. Uz Pohre [Pore] saimnieces Latte Schihgur [Late Žīgur] sūdzību, ka viņas saimnieks Pehter Schihgur vakar iesācis lērumu taisīt un atkal viņai sitis tā, ka vēl acis zilas un sapampušas ir, tad pēc

izmeklēšanas un pārklausināšanas bija jānosprīd par aprāšanu Pohre saimniekam Pehter Sciiguram 2 dienas cietumā.

64. Kad Mahrtin Irben valsts valdīšanas pavēlēšanu, savu galvas naudu nomaksāt ar 4 rubl. 76 ½ kap. sudraba uz trim lāgiem kas uzdots, nav klausījies, nedz muižā nācis, nedz arīdzan un šodien bez naudas atnācis ar liekām aizrunāšanām, top uz valsts valdīšanas sūdzības par mēcēšanu, lai jauns cilvēks mēcās paklausīt, bet ne līdēībā palaisties, top ar 15 sitieniem miesas strāpi nostrāpēts un līdz nākošam Mandegam tā maksāšana pie valsts vecākā jāizpilda.

Viļķenmuižas pagasta tiesā, tanni 14. Wewrari 1869.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

65. Ķirzap saimnieks Jehkab Laiwiņ iekāpe un sūdzēja par savu znotu Tennis Dahn [Dān], ka viņš ar viņu uz priekšu vairs kopā dzīvot nevarot. Izgājušā pavasarā uz tiesas paļaušanu viņu par to virtšapt vedēju pieņēmis, bet viņš pret viņu gauši rupš esot, viņu nu jau no mājas projām dzenot, viņa mantību, ko tiesas vīri uzņēmuši izputinājot un nedz to māju kopjot, nedz to virtšaptu tā vedot kā pīdērās, un pavisam uz postu vien dzīvojot, ta ka vairs to pīdot nevarot un tamdēļ nu pats no Jūrģiem šā gada savu mājas būšanu būšot projām vest.

Apsūdzēts Tennis Dahn atbildēja, ka viņš no nekāda sliktuma nezinot, viņš to virtšapta pēc vislabākās zināšanas dzīnies cauri vest, un, cik spēšana bijis, sievas tēva parādus līdzināt, arī viņš nekad nav rupš bijis, nedz savu sievas tēvu projām dzinis, tik vienreiz vien kur sievas tēvs svētdienas vakarā no kroga sadzēries mājās nācis, lērumu un troksni taisījis, kur tad ir teicis, ja viņš nebūšot mierīgs palīkt, tad cīts nekas neatliek kā vīrus ar striķiem saukt, lai viņu sasien. Arī viņš pīrādīja savu rēķenumu, kur bija visa ienākšana un izmaksāšana pīzīmēta.

Caur tiesas vīru izlīdzināšanu znots Tennis Dahņ savu sievas tēvu lūdze un viņi abi uz tam salīke, ka viņš tas znots Tennis Dahņ vēl uz vienu gadu viņam par palīgu palīek.

Viļķenmuižas pagasta tiesā, tanni 14. tā Wevrari 1869.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētais; Andreis Kahrnup, pīsedētais; Jahn Ahrgall, pīsedētais.

66. Kad pirmie rekrūši netape nodoti, tad šodien bija atkal pie izlīdzināšanas pastellēti, kur iekāpe:

1, Andreis Nohrit no Ohsolin [Ozoliņ] mājas un tas uzdeve, ka viņam nākas:

a, no Jespar Marz Ahrgall [Marc Ārgal] 2 rub. 50 kap. s. Neliedzēs un uzdeve, ka viņam no Andreis Reinfeldts 3 rubl. s. nākās, viņš pats nespējot maksāt un lūdze no viņa to naudu pīdzīt, kas arī tape pīņemts.

b, no Radsin [Radziņ] Anz Friedwaldts [Ans Frīdvald] 32 rubl. 50 kap. sudraba;

c, no Kai Pehter Weinberg 10 rubl, 3 rub. nomaksāja, palīek 7 rubl parādā.;

2, Ilmak Mahrtin Mei uzdeve

a, no sava saimnieka Ilmak Andreis Lappiņ:

2 sieki linu sējums no ka dabbūjis 23 rubl. s.n.

4 krekli a` 75 kap.- 3 rubl.

4 ūzas a` 50 kap.- 2 rubl.

3 pāra cimdu a` 20 kap.- 60 kap.

1 pāra zeķķu a` 20 kap.- 20 kap.

1 villatnus autus 75 kap.

1 villainas bikses un 1 saikrock [īsi vilnas vīriešu svārki] 5 rubl.

Kopā 34 rubl. 55 kap. s.n.

Uz 10 mēnes tas lonis iznāk 28 rub. 79 kap.

Uz tam viņš ir jau dabujis par līniem 23 rubl.

3 pāra cimdu 60 kap.

1 pāra zeķķu 20 kap.

1 pāra autus 75 kap.
Kopā 24 rub. 55 kap., atliek vēl 4 rubl. 24 kap.
Sevišķi vēl rokas nauda 32 rubl. un 1 villatni svārki 3 rubl.
Ilmakam kopā ir jāaizmaksā 39 rubl. 24 kap.
16. Februar nomaksājis 25 rubl. Paliek 14 rubl. 24 kap.

b, no Radsin [Radziņ] Anz Friedwaldts nauda 25 rubl. un 2 pūri rudzu a`3 rubl., ko tūliņās nomaksājis [tikai par rudziem]. Anz Friedwaldts uzdeve ka viņš nespējot maksāt, jo viņam no Ilmak nākas 25 rubl. un lūdza, lai viņš maksājo.

c, no sava brāļa Pehter Meij viņam 46 rubl. s. nākas, viņš uzdeve, ka no Indrik Pohrei nākas 24 rubl. Ionis, ko viņš Mandegā būšot maksāt, tos 22 rubļus brālis būšot pagaidīt.

Wilkenmuižas pagasta tiesā, tanni 24. tā Wevvar 1869.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

67. Uz H. Kruhm [Krūm] no Limbažu pils muižas sūdzības, ka Mahrtin Irben ar viltību no Limbažu rekrūšiem izvilis 80 rubl. ar to apsolīšanu viņus pie Kommisiones atsvabināt, bet viņš to nav izpildījis, caur ka nu Anz Spihguļam [Spīguļam] vēl 15 rubl. s. atmaksāšanas nākās. Pēc pārklaušināšanas un izmeklēšanas Mahrtin Irben savu noziedzību nevarēja liegt, un apņēmas līdz Mahrtina dienu šā gada tos 15 rubļus sudraba pie pagasta tiesas iemaksāt priekš to Spihguļ. H. Kruhm palika ar šo apņemšanu mierā.

Wilkenmuižas pagasta tiesā, tanni 24. tā Wevrari 1869.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

68. No Wahwul [Vāvuļ] ta atraitne Liene Silber sūdzēja par to mājas puisī Mahrtin Friedwaldts, kas, kamēr viņas vīrs nomiris, jau vienumēr viņai virsū stājies un, kad nu vēl drošinājis ka nekas būšot kaitēt, tad viņa vairs nav spējusi viņa mākšanām pretī turēties un bijis viņa iegribēšanām jāpadodās; caur kam nu pēdīgi tā nelaime tak notikuse un viņa izgājušā rudenā tanī cetortdienā priekš Mārtiņiem dēlu dzemdējuse; par ko nu viņš neko neliekoties zināt un viņa viena pate no sevis nespējot to bērnu uzturēt, un tadēļ lūdze no tiesas puses to tēvu pieturēt par savu bērnu gādāt.

Mahrtin Friedwaldts nevarēja liegt, ka gan ar tās Leene Silber dzīvojis, bet turklāt viņš uz tam pastāvēja, ka viņa arī ar citiem jaukusies, un ar to otru puisī Ernest Migle arī ielaidusies, caur kam tā nelaime vien notikuse, un viņam tadēļ nepiekrītot par to bērnu gādāt. Tā sieva Latte Gertner varot to liecību izdot, ka viņi abi pa stallu augšu ņēmušies un viņš pats redzējis un dzirdējis ka Ernest Miglis, ar ko viņš kopā vienā gultā gulējis, pērn ap svētschēm [?] vienā naktī pie Leene Silber gulēt gājis, viņš viņas otrā rītā tamdēļ vaicājis, kur viņa tad atbildējuse, ka Miglis tik pie viņas piegūlies un grābstījis, bet neesot neko darījis.

Leene Silber to liedze, ka nav tiesa; tapat arī tas puisis Ernest Miglis; kad liecinieki klāt nebija, tad šī tālāka izmeklēšana tape uz citu tiesas dienu nolikta.

69. Kad 13. Wevvar abiem Tschaibe [Čaibe] saimniekiem Jahn un Anz Reinfeldts termiņš līdz šo dienu tape nolikts par saviem parādiem galvnieku pierādīt, jo vairs uz priekšu valdīšana viņiem savas mājas būšanu nevar uzticēt, un viņiem Jurģos mājas valdīšana jāatņem ir.

Jahn Reinfeldts atnese vienu 5 procent biļetu no 1864. Nr.18 Copia 04403 par 100 rubl. sudraba ar tiem turklāt būdamiem kuponiem no tā 2. trā Juli 1869., kas tape saņemts un par galvošanu lādē nolikts.

Anz Reinfeldt nevarēja par saviem parādiem nedz galvnieku, ne arī kādu citu apdrošināšanu pienest jeb uzrādīt, kādēļ viņam vēl tape nedēļ laiks priekš tam dots, un ja to nespētu izpildīt, tad cits nekas neatliktu ka par viņu Konkursi liktiet.

70. Kad Ruhke saimnieks Mahrtin Mei neklausīgs ir-nedz tiesas aicināšanu vērā liek, nedz arī to solītu sienu saviem kalpiem izdod, ko jau solījis ir, ka jau viņu reizi bija caur tiesas vīrim nosacīts, arī

ar saviem šķetinājās un viņiem to vajadzīgu lonu nedod, -top ar 3 rubl. sudraba nabagu lādei par labu strāpēts, kas iekš 8 dienām jāiemaksā ir un rītā iekš dienas dienestniekiem siens janodod.

Wilkenmuižas pagasta tiesā, tanni 24. tā Wewrar 1869.

Klāt bija Jehkab Kurme, priekšsēdētais; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Ernest Neumann, vietnieks.

71. Priekš 4 gadiem atpakaļ Kattrin saimnieks Jahn Ahrgals vājības dēļ savam dēlam Jahnim, ar valdīšanas paļaušanu un Rīgas Kassa Koleģiuma apstiprināšanu to mājas valdīšanu atdeva ar to solīšanu, ka viss Inwentariums [inventārs], kas pie mājas vajadzīgs ir un atronās, tāpat arī vēl uz priekšu paliks.

Bet nu jau dažas reizes starp vecākiem un dēlu nemiers un lērums izcēlies. Vecāki sūdz, ka dēls gauži rupš un nepaklausīgs pret viņiem esot, tā ka viņi to vairs panest nevarot, un dēls atkal turpretī žēlojās, ka viņam grūta dzīve un nekāda iztikšana, jo viņu turot par it neko; māte pavisam neieredzot, to saimniecību pēc savas patikšanas plaši vezdama, par ko viņš nekādu vārdu nedrīkstot runāt. Kad nu gan tas dēls Jahnis dēļ savas rupjības, par ko vecāki dažkārt jau šeitā pie tiesas sūdzējuši-tapis pārmācīts un norāts, tad tomēr pastāvīgs miers caur tam vēl nav panākts, jo vecāki un dēls viens pret otru vienumēr dūsmās rūkst un sūdzās.

Šodien Kattrin saimnieks ar savu tēvu atkal pie tiesas bija atnākuši, kur viņi no tiesas puses tape paskubināti, ka lai mieru noder un iekš mīlestības un saderības savu mājas būšanu vēl tāpat projām ved kā līdz šim, bet viņi no tam neko negribēja vairs dzirdēt, nedz zināt, un tādēļ nekāds cits padoms atlike, ka viņiem šādu spriedumu izdot, proti, tas dēls Jahnis, kas šinīs 4 gados Kattrin mājas saimnieks un darba dzineis, apakš tēva ziņas un rīkošanas bijis vēl arī uz priekšu vēl savā vietā paliek, bet tādā vīzē, ka viņš nu no Jurgiem šā gada pats to mājas virtšaptu jeb saimniecību savā ziņā un rokā saņem. Tēvs viņam atšķir to jau ar labprātību novēlētu bērna daļu, tas ir: 1 zirgu ar visiem piebraukšanas un strādāšanas piederīgām lietām un rīkiem; 1 slaucamu govi; 1 telēnu, cūku un aitu, vajadzīgus strādājamus rīkus u.t.j.pr. Un kad iekš šiem 4 gadiem tēvs pats visas mājas un lauku ienākšanas un izdošanas ar savu roku saņēmis un, kur vajadzība bij, atkal izdevis un dēlam bezvien pārtikšanu un apgērbi cita nekāda ienākšana lones vietā bijis, tad viņam sevišķi nu vēl par katru gadu viena atlīdzināšana no 25 rubuliem sudraba tas ir kopā 100 rubl. sudraba piekrīt, kas tēvam ir jāizmaksā.

Turpretī dēlam Jahn Ahrgallam piekrīt kā godīgam bērnam savus vecākus aizvienu cienīt un mīlēt, un ar pateicību un padevīgu prātu viņu padoma un mācības klausīt, viņiem piemīlīgu rūmes vietu neliegt, un par viņiem tā ka arī par saviem mazākiem brāļiem un māsām gādāt, ka lai raizes un bēdas viņus nespiež. Turklāt katrā gadā viņam ir vecākiem jādod priekš uzturu:

12 pūru rudzu

8 miežu

1 zirņu

½ kaņepu graudus

6 podi sāls

3 pūri kartupeļu stādīt

vajadzīgu dārziņu priekš kāpostiem

1 pūru auzu sēt jeb tanī vietā 3 pūri auzu no klona dot

2/6 linus tīrumā sēt

priekš 2 govīm un 3 aitām to vajadzīgu barību.

Bet kamēr Kattrina tēvs pret dēlu to spriedumu nav izpildījis, tamēr tas līdzšinīgs mājas Inwentariums paliek neaiztikts savā vietā.

Vecais Kattrin tēvs Jahn Ahrgall darīja zināmu, ka viņš ar šo spriedumu nevarot mierā būt un lūdze Protokolli, ka varētu tamdēļ tālāki iet žēloties. Kad tomēr nekāda labprātīga salīgšanu arī vēl vēlāki nevarēja panākt, tad tape šis Protokolls tanī 22. trā Merz 1869. izdots.

Vilkenmuižas pagasta tiesā tanni 4. tā Merz 1869.

Klāt bija: Jehkab Kurme, priekšsēdētāis; Pehter Ķetta, valsts vecākais.

72. Kad tam puisam Andreis Meij Jahna dēls dēļ rekrūšu izpiršanas sava tēva mantības daļu saņemt, kas šinī dienā viņa vietniekam Mahrtin Kolberg, Muhle saimniekam no lādes tape ar to Rīgas spārkases [krājkases] augļu zīme no 18. Merz 1859., Nr. 1319 liela 70 rubl. sudraba izdota.

Kad nu arī ar abu pērminderu ziņu, proti, Muhle veca saimnieka Jahn Kolberg un Tiesnuzs [Tīznūž] veca saimnieka Jahn Meķķis paļaušanu, un uz Muhle saimnieka Mahrtin Kolberg apgalvošanu tam Andreis Meijam sava jaunākā brāļa mantības daļa:

ka Jahnim tā spārkasses zīme no 18. Marz Nr. 59; Nr. 1320 liela 70 rubl.

un Pehterim tā spārkasses zīme no 18 Marz Nr. 1321 liela 60 rubl.

Kopā 130 rubl., kas katram uz paša vārdu norakstītas ir, ar visiem turklāt pielipdamiem augļu augļiem.

Kad Andreis Meij mājās pārnāks, tad šeitān taps norakstīts, kādos termiņos tā atmaksāšana notiks un, cik ar visu augļu augļiem tas aizņēmums iztaisa.

Vilkenmuižas pagasta tiesā, tannī 20. Merz 1869.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētāis; Jahn Ahrgall, piesēdētāis; Andreis Mekkis, vietnieks.

73. Meža kungs Liebkowskij sūdzēja par meža sargu Saķķe [Zaķu] Andreis Sekķe [Zeķe], ka šinī nedēļā pie darba mežā sadzēries nācis un nav varējis savu pienākumu izpildīt, tā ka meža kungam cits nav atlicis, ka viņu projām uz māju sūtīt. Tomēr viņš nav klausījies un izpildījis, kas viņam pavēlēts.

Mežakungs lūdze, lai viņu par tādu rupjību ar polizei strāpi pārmāca, ka lai vērā liek, ka nebūs pie sava darba mežā nākt sadzēries, un ka viņam piederās savam priekšniekam paklausīgam būt.

Saķķe Andreis Sekķe gribēja liegties, ka neesot sadzēries bijis. Tape no tiem lieciniekiem Lihbasch [Lībaž] saimnieku Jehkab Behrsin [Bērziņ] un Mahskus [Māskuž] saimnieka Ernest Putnis pierādīts, ka Saķķis gan piedzēris nav klausījies kad mežakungs viņu uz mājām projām sūtījis.

Spriedums: Saķķam par neizpildīšanu sava amata, ka sadzēries bijis un nav meža kungam paklausīgs bijis, top ar 1 dienu cietumu par mācību nospriests.

Vilkenmuižas pagasta tiesā, tannī 31. Merz 1869.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

74. Wahwul [Vāvuļ] puisam Anz Grünbergam [Grīnbergam] pēc tiesas izmeklēšanu un nospriešanu no Dahne Grünberg [Dāne Grīnberg] lons nākās: 3 rubl. 75 kap. sudraba, kas nākošā ruddienā šeitān pie tiesas jaiemaksā. No tā iet par vienu pazudušu maisu 30 kap. s. nost.

75. Pēc ruddiena tiesas vīru apskatīšanu un nospriešanu Jahke Jansohnam par kaudžu apskādēšanu caur zirgiem ir tūliņās 5 podi sienu tam Tiesnuzs [Tīznūž] saimniekam Andreis Meķķis jānodod.

76. Pēc liecinieka Mahrtin Pļaviņ apliecināšanu, kas pie derības klāt bijis, ir Neumann tēvam Jahn Neumann savam priekšlaika puisam Pritz Meij vēl bez to jau nodotu loni jādod villanas drēbes, tas ir 1 svārkus un villatnas bikses, - jeb nauda 5 rubl. sudraba. Neumann tēvs uz tam pastāvēja ka villatnas drēbes neesot solījis, kaut gan to tas liecinieks veltīgi apliecina, un tādēļ lūdze Protokolli. Neumann tēvam Jahn Neumann vēl jādod savam puisam Andreis Kahrnp

3 krekli

3 bikses

1 pāra zeķes

1 cepuri

priekš zābak galvām 2 ½ rubl. s.

1 villatnus svārkus

1 kakla lakkatin jeb 50 kap. sudraba

Tam tēvam Jehkab Kahrnup nākās ½ pods villas, bet par aizņemtiem ½ pūr rudziem viņam turpretī jamaksā atpakaļ 2 rubl. 12 ½ kap. sudraba.

78. Uz Tamkai saimnieka tēva Pehter Neij sūdzību, ka viņa kalpa sieva Lihse Lewis [Līze Levis] pienākta pie zādzības darbiem, ka rījā no zirgu baļļu tos miltu biezumus zagusi, ko jau agrāki dažu reizu bij pamanījis, ka aizvienu paslepen ņemts tiek, tad pēc liecinieku pārklausīšanas un izmeklēšanas bija par tādiem nelādzīgiem darbiem, kaut gan viņa cieši pie liegšanas pastāv, bija par vērā likšanu janospriež 1 dienu cietumu jeb 2 rubl. iekš nedeļ laika nabagu lādei par labu iemaksāt.

Wilķenmuižas pagasta tiesā, tanni 31. Merz 1869.

Klāt bija vissi 3 tiesas vīri.

79. Šinī tiesas dienā bija tā sieva Latte Gertner [Late Gertner] uz paziņošanu atnākuse, kur tad viņa izsacīja, ka pērnā pavasarā, priekš Mārias dienas kādas 2 nedēļas, redzējuse, ka tā Leene Silber [Liene Zilber] uz stallaugšu gājuse aitām sienu bāzt un Ernest Miglis to redzēdams viņai pakaļ devies, kur tad ilgu laiku kopā trakojušies, un tā arī vēl dažas reizes viņi abi jokojušies. Tik labi Leene Silber kā Ernest Miglis nevarēja liegt, ka kopā jokojušies, bet citādi viens otru neesot aiztikušies. Vēl Mahrtin Friedwaldts pierādīja, ka Leene Silber ne tik vien ar viņu, bet arī ar daž dažādiem jaukusies un dzīvojuse, vai žīds, vai cits kāds, kas tik viņai pretī gadījies. Un no tā laika, kamēr viņš manījies, ka viņa ar Ernest Migne arī ielaidusies nešķīstībā, viņš viņas vairs ne ar pirkstu neesot aiztīcis. Kad Wahwul [Vāvuļ] saimnieks Marz Strauch [Mārc Štrauh] šodien nebija atnācis, tad tālāka izmeklēšana paliek uz citu tiesas dienu.

Wilķenmuižas pagasta tiesā, tanni 7. tā April 1869.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

80. Iekš sūdzības lietām to valsts vietnieku pulku pret to magazīnes uzraugu Lihbasch [Lībaž] saimnieku Jehkab Behrsin, dēļ neriktīgām magazīnes rēķinu vešanas; bij tie priekš tam izvēlēti sūdzības vedēji -Jespar saimnieks Pehter Andermann un Wilken saimnieks Andreis Weinberg uz virsvārdīšanas pavēlēšanas jau 6. Dezsember izgājušā gadā pie šās pagasta tiesas savu sūdzību pienesuši, kur tie uzdoti liecinieki tape izklausīti, bet caur Jehkab Behrsin lielu slimību [lieta] nevarēja nobeigta tikt.

Pēc vēlākas pastellēšanas un izmeklēšanas no 20. tā, 31. mā Merz un 14. tā Wewrar šinī dienā atkal tie abi aizstāvētāji Pehter Andermann un Andreis Weinberg, kā arī Jehkab Behrsin, līdz ar tiem vēl vajadzīgiem lieciniekiem muižā pie tiesas bija pastellēti, kur tad pēc nobeigtas izmeklēšanas par pieņemamu atronās, proti:

1, No Schirstin [Šķirstin] dzirnavām tas krodzinieks Jahn Rewels [Revels] no Lihbasch [Lībaž] saimnieka] dabūjis 2 pūrus rudzu no mājas un 2 pūri no magazīnes, par ko viņš naudu aizmaksājis a` 350 kap. par pūru un pēc Lihbasch uzdošanu viņš pats tos 2 pūrus rudzus esot ruddienā magazīnē priekš Rewelu atbēris.

2, Lemsch [Lemšu] dišlers Reinhold Weide caur Lihbasch [Lībažu saimnieku] no magazīnes dabūjis 2 pūrus rudzu un 2 pūrus miežu un kad tas cenns 4 ½ rubl. par rudziem un 3 rubl. sudraba par pūru miežu viņam par dārgu bijis, tad viņš atlūdzis to paļaušanu ruddienā atbērt, kas viņam arī uzvēlēts ticis, bet vēl parādā stāv.

3, Lihbasch puisis Jahn Koldiņ priekš savu mātes māsas vīru Ernst, kas Āster [Āsteres muižas] Snohtandschos dzīvo, aizpērnā pavasarā 2 pūrus rudzu un 2 pūrus miežu dabūjis. Rudzi tapuši

mājās atdoti un par miežiem 625 kap. nolīdzināti. Uz kam Lihbasch pierāda, ka tos rudzus viņš magazinē atbēris un to naudu ķīlam paturējis, kamēr tie mieži tiks atvesti.

4, Tamkai skroderis Andreis Nohrit no Lihbasch [Lībaž] magazinē 2 pūrus auzas dabūjis un caur savu šūšanu 2 rubuļi sudraba par tiem aprēķināti tikuši, caur tam tās auzas vēl magazinē parādā stāv.

5, Schkirstin Ungarin [Šķirstiņu muižas Ungariņu māju] saimnieks Jahn Gahrz [Gārc] caur Lihbasch [Lībažu] aizpērnā gadā dabūjis 2 pūrus rudzu un 1 pūru miežu, ko viņš ar savu naudu nomaksājis; 4 ½ rubl. par rudzu pūru un par miežiem vairs skaidri nevarēja atminēties, vai 2 ½ rubl. vai 3 rubuļus sudraba. Un izgājušā pavasarā 2 pūrus rudzu dabūjis no Lihbasch viņam Šchkirstin dzirnavās atvedis un par ko 8 rubl. sudraba naudā nomaksājis.

Lihbasch uz tam pierādīja, ka viņš par pērnem rudziem gan 8 rubl. s. ķīlam saņēmis, bet tadēļ ka tie rudzi vēl nav magazinē atbērti, viņš ar to naudu nav varējis atdot. Aizpērna uzdošana gan riktīga esot.

6, Bet ar Kūrbisch [Ķirbižu] Uppiht saimnieku Jahn Nohrin nevar skaidrībā tikt, jo viņš 6. Dezember pagājušā gadā uzdeve, ka viņš caur Lihbasch no magazinē dabūjis 2 pūrus rudzu un 6 pūri miežu, kā arī 2 pūri auzas, vēl sevišķi Lihbaschos no mājas 3 pūri miežu un nu šodien viņš vēl uzdeve, ka viņureiz viņam aizmirsies uzdot, par 3 pūri auzām, ko vēl no magazinē dabūjis, tad uz Kai rēķeniņu esot 2 pūri rudzu, 3 pūri miežu un 2 pūri auzas un uz Lihbasch rēķeniņu 6 pūri miežu un 3 pūri auzu, par ko viņš ruddienā nevis 29 rubuļus sudraba kā agrāki uzdeve, Lihbascham nomaksāji, bet tik 16 rubl., un 13 rubl. viņš tādēļ vien pieskaitījis, ka viņam pēc savas aprēķināšanas tik daudz no Lihbaschu par pārdotiem kokiem vaijaga.

Kai saimnieka Jahn Seidmann uzrādīšana, ka Uppihts uz viņa rēķeniņu dabūjis 2 pūri rudzu 6 pūri miežu un 2 pūri auzu, ir ar rudziem un auzām riktīgs, bet ar miežiem izliekās neriktīgs, jo pēc grāmatas izrādīšanas 3 pūri miežu vien liekās būt un nevis 6 pūri.

Turpretī Lihbasch Jehkab Behrsiņ pierāda, ka Uppitam uz savu rēķeniņu devis 3 pūrus rudzus, 6 pūri miežus un 6 pūri auzas, uz tam viņš 16 rubuļus sudraba saņēmis un tādēļ 4 pūrus miežus no mājas un vēl sevišķi 2 pūri miežu no āra pircis, ko magazinē atvedis un priekš Uppiht nobēris, tie 3 pūri rudzu un 6 pūri auzu vēl parādā esot.

Cik Kai Uppitam uz savu rēķeniņu devis, to viņš nezinot. Papriekš Uppiht dabūjis 2 pūri un vēl pēdīgi 4 pūri auzu, tas ir kopā 6 pūri auzu uz viņa paša rēķeniņa. Uppihts par tiem 3 pūriem rudzu un 4 pūri auzām, ko Lihbasch vēl uzdod, tik par 3 pūri auzām gan varēja atminēties, ko arī pats jau vēlāki pierādīja, bet par 1 pūru auzu, kā arī par tiem 3 pūriem rudzu vairs nevarot ne kā atgādāties ka būtu dabūjis.

Kad nu šī tiesa iekš šo uzdošanu un izmeklēšanu vairāk izdarīt nespēj, un arī skaidrākas liecības panākt nevar, tad viņai tā ir vienreiz jānobeidz un liegties ne nevar turklāt padomu sprieduma vietā šeitā piezīmēt.

Iekš visām lietām ir redzams un nepieciešams, ka Lihbasch saimnieks Jehkab Behrsiņ sava amata piepildīšanā nav to labi vērā licis, kas viņam piekrīt, viņš ka viņa piezīmēšanas grāmatiņa to uzrāda, savā zināšanā 23 pūrus rudzu, 16 pūru miežu un 17 pūrus auzas citiem izdevis, un tomēr viņa rakstos skaidrība nekur atronama, bet neskaidrība un jukšana vien, ka no tiem nevar saprast kas riktīgs jeb neriktīgs ir. Un kā tas nu izrādās, dēļ tās naudas saņemšanas par magazinē labības, kaut arī gan būtu tanī vietā to parādu ar labību no savas puses diezin kā riktīgi piepildījis, aizvienu ir un paliek neglīta un citiem par lielu piedauzīšanu, un tādēļ tāda andele nepieklājīga un pret likumiem pavisam neuzvēlējama.

Šis Protokolls tanī 12.ta April 1869. tape izdots.

Wilkenmuižas pagasta tiesā tanni 29. April 1869.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

81. Šodien bija iekš tās sūdzības lietas tās Leene Silber pret to Mahrtin Friedwaldts Wahwul [Vāvuļ] saimnieks Mahrz Strauch [Mārcis Štrauh] atnācis kur viņš atkal tape vaicāts un to liecību deve, ka viņš pērnā ziemā vienā naktī pēc ziemas svētkiem gan skaidri manījis, ka viens no tiem puisiem, kas kopā vienā gultā gulējuši pie Leene Silber gultā vilcīes gulēt, bet kurš tas bijis, vai Mahrtin Friedwaldts vai Ernest Miglis, to viņš nezina. Citādi gan tā Leene Silber priekš cilvēku acīm tā kā naidnieki dzīvojuši, bet tomēr bijis manāms, ka kāda draudzība viņu starpā atronās. Pēc tālākas pārklausīšanas un izmeklēšanas citu nekādu skaidrību nevarēja panākt, kā tik to vien, ka Mahrtin Friedwaldts laikam tas tēvs no tā bērna tās Leene Silber ir, jo abi divi to neliedze ka nešķīstības darbos dzīvojuši, turpretī tiklab tā Leene Silber kā Ernest Miglis liedzās, ka tādos darbos nav ielaidušies un liecinieki arī nespēj to pierādīt, ka cits kāds vēl vainīgs būtu. Tādēļ bij jānospiež: kad Mahrtin Friedwaldtam, kamēr cita pierādīšana trūkst ir par to bērnu jāgādā un tanīs pirmos 5 gadus katrā gadā priekš uzturēšanas jamaksā 10 rubļus sudraba un tanīs pēdīgos 5 gadus katrā gadā tik 5 rubl. sudraba vien, tamdēļ ka tā māte atraitne būdama nav kaunējusies ar puisi tādas nešķīstības darbos ielaisties. Un ja māte priekš nobeigtiem 10 gadiem nomirtu, tad Mahrtin Friedwaldtam piekrīt vienam pašam par savu bērnu gādāt. Kad tā Leene Silber pate jau no sevis to tēva naudu jau nomaksājuse mācītājam, tad Mahrtin Friedwaldtam pēc baznīcas likumiem piekrīt to strāpes naudu 1 rubl. 25 kap. baznīcas lādē atkal maksāt.

Mahrtin Friedwaldts ar šo spriedumu nebija mierā un tamdēļ viņam tanī 9. Mai šinī gadā šis Protokolls tape izdots.

Wilkenmuižas pagasta tiesā, tanni 10. April 1869.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētais; ndreis Kahrnup, piesēdētais;
Jahn Ahrgall, piesēdētais.

82. Inde [?] Eglit atkal par Sakke sūdzēja, ka viņš to spriedumu nav pildījis kas viņam piekrīt maksāt, proti: 5 rubļi sudraba un vēl 2 sieki auzu. Sakkis to neliedze un Jespar Jehkab Kurmis priekš viņa tos 5 rubl sudrba tūliņās pie tiesas galda izmaksāja. 2 sieki auzu vēl paliek paradā.

Wilkenmuižas pagasta tiesā tanni 10. April 1869.

Pie tiesas sēdēja: Jehkab Kurme, priekšsēdētais; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Jahn Ahrgall, piesēdētais.

83. Kaugur [Kauguru] saimniece Anne Schigur [Anna Žīgur] sūdzēja par Jahn Rewel [Revel], ka priekš 2 gadiem atpakaļ viņa māte Lihse Rewel no viņas 5 [mārciņas] linu dzijas priekš aušanu aizņēmusies, ko viņa solījusies atkal tūliņās atdot, viņa gan vēlāki tādēļ vaicājuse, bet viņa lūguse, lai vēl pagaidot, un viņa miruse, no kam viņa to dēlu Jahn Rewel vaicājuse, viņš solījis ka būšot no Rīgas atvest, tomēr viņš arī nav savu solīšanu pildījis. Tādēļ lūdze, lai tiesa viņu pietur savu solīšanu izpildīt. Jahn Rewels vaicāts nevarēja liegt, ka gan tā tiesa esot, ka mātei 5 [mārciņas] dzijas aizdevuse, bet viņš gribēja liegties to parādu vairs izpildīt.

Pēc izklausīšanas bija jānospiež: Jahn Rewelam tie 5 [mārciņas] dzijas ir jāatdod, ko viņa māte aizņēmusies jeb arī 30 kap. [par mārciņu], tas ir 1 rubl. 50 kap. sudraba naudas jānotēdzina.

Wilkenmuižas pagasta tiesā, tanni 10. tā April 1869.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

84. Jake saimnieks Jahn Blank pierādīja pagasta tiesai, ka viņš no savas ruddens reizes rentes naudu nespējot maksāt; viņš savam apgādniekam jeb znotam Jahn Linnmeijeram, vis savu ienākšanu izdevis, tā ka nu ne kapeiku priekš rentes maksāšanas pataupījis.

Jahn Linnmeijer uzdeva to izgājušā gada ienākšanu: 10 podu linu Rīgā pārdevis par 27 rubl.; par pārdotu sienu saņēmis 40 rubl. Nopelnījis kopā par sienu 18 rubl. Kopā 85 rubl. No šo ienākšanu izdots:

Rīgā, kad ar liniem bijis, izdevis par iepirkumu 20 rubl.;

Kattrin krogā 2 kulles rudzus pircis 23 rubl.;

vēl 1 kulli rudzu no kroga 11 rubl.;

galvas naudu nomaksājis 6 rubl.;

tēvam mājās atdevis 7 rubl.

Kopā 67 rubl.

Kad nu visas izdošanas un iepirkšanas sarēķina, un no ienākšanas atņem, tad atliek vismazāki 18 rubl. sudraba. Šo atlikušu naudu viņš savam brālim uz to priekš pērnā pavasarā aizņemtū rentes naudu nomaksājis.

Pēc visas būšanas redz, ka Jahn Linnmeijers savu apņemšanu tā nepiepilda, tā kā viņš izgājušā pavasarā to apņēmas, un par rentes maksāšanu ne ko līcis zināt visu ienākšanu saņemdam, un bez aprēķināšanas atkal izdodams, vai rentes maksāšanas atliek vai ne. Viņam tape tādēļ uzdots par tam gādāt ka ruddienos rentes nauda top nolīdzināta, un ka viņš būs vērā likt savu pienākumu labāki izpildīt, ne kā nu tas noticis.

Wilkenmuižas pagasta tiesā tanni 8. Mai 1869.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

85. Mahskus [Māskužu] saimnieks Ernst Putnis [Ernests Putnis] ar savu sievas tēvu Pehter Freiberg [Pēteri Freibergu] šeitān pienese sūdzību par to kalpu Mahrtn Neij, ka viņš pie aiziešanas no Lihbasch [Lībaž] uz Blomes Školas kalnu māju – viņu kartupeļus no bedres izgrābis un līdz aizvedis, kā viņi to atraduši. Jo viņi ar tiesas vīra klātbūšanu Školas kalnā tos kartupeļus apskatījuši un tad tur savus kartupeļus uzgājuši maisā. Mahskus saimnieks Ernest Putnis domā, ka viņam kādi 2 pūri un tāpat Pehter Freiberg arī uzdod, ka viņam 2 pūri kartupeļu no bedres trūcumā gājuši.

Blomes tiesas vīrs Kahrl Jaunkaln pierādīja, ka viņš klētī aicināts ticis Škōlaskalnā, tad tur 3 maisi bijuši, pirmā un otrā maisā nav tie kartupeļi uzieti, bet trešā maisā bijuši lieli balti un lieli gaiš sarkani, kas te par zagtiem pierādīti tape. Arī tas tiesas vīrs Jahn Ahrgalls to pašu apliecināja. Bet kad nu apsūdzēts Mahrtn Neij uz tam pastāv, ka viņam pašam tāda kartupeļu sēkla bijuse un rudienā agrāki vēl sevišķi līcis izlasīt un bedrē noglabājis, no kā viņš atkal izņēmis, maisos bēris un projām vedis, bet pie otru bedri viņš neesot bijis. Kad nu skaidrību vēl nevarēja panākt, tape nolikts tos lieciniekus uz citu tiesas dienu pastellēt.

86. Pilzum [Pilcum] saimnieks Mahrtn Lappiņ sūdzeja par Jahke saimnieku Jehkab Jansohn, ka viņš savu ērzeli nepietur bet palaiž ar vaļām kājām apkārt skraidīt, caur kam nu tas ērzelis viņa jaunu ķēvi kumeļu šodien sanerojis. Viņš pagērēja, lai Jahke to ķēvenu saņem un viņam 15 rubuļus sudraba līdzīna. Jahke lūdzās, ka, lai vēl un tāpat paliek, kamēr noredz vai tiešām kumeļš būs sanerrots, kur viņš tad neliedzās saņemt to kumeļu. Ar šo paņemšanu palike Mahrtn Lappin mierā.

Wilkenmuižas pagasta tiesā tannī 10. Juni 1869.

Pie tiesas sēdeja Jehkab Kurme, priekšsēdētais; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Jahn Ahrgall, piesēdētais.

87. Tā nomirušā Jahn Wihksne atlikuse mantas uziemšana un pārdošana tanī 10. tā Jūni 1869. [ūtrupē nosolīto mantu saraksts]:

1 muca Pilzum [Pilcumu] saimniekam 11 kap.

2 mucas Pilzum saimniekam 5 kap.

1 enkurs muižas Reinfeldtam [Reinfeldam] 6 kap.

1 enkurs vecam Rammam [Rammu saimniekam] 22 kap.

1 stīpājamaiss spainis Pihsteram [Pīsteru saimniekam] 2 kap.

1 pus seksels Pihster [Pīsteram] 3 kap.
 1 grozīts Pihster 1 kap.
 1 šķipele, 2 uguns lakterni Ahbeliht [Ābelītim] 6 kap.
 1 galoda Ahbeliht [Ābelītim] 3 kap.
 3 galodas Andreis Meij Kiksch puisam 4 kap.
 1 galoda Pilzumam 27 kap.
 3 pudeles Ahbeliht [Ābelītim] 4 kap.
 1 krūka Kaijam [Kaiju saimniekam] 1 kap.
 1 kārpa un sieks Jahzim [Jēču saimniekam] 10 kap.
 1 sietiņš muižas Ahdamam 6 kap.
 1 grābeklis, 1 sprigulis un izkapt kāts Saķķam [Zaķu saimniekam] 7 kap.
 3 izkapti kāti Pihsteram [Pīsteram] 3 kap.
 2 dakšas Kesberam [Ķezberu saimniekam] 2 kap.
 1 izkaps, 1 šķīnis [?] Pihsteram 10 kap.
 1 koka bezmērs Jespar [Jesperu] Kurmam [Kurmam] 1 kap.
 1 ciris Jespar Kurmam 41 kap.
 1 lādīte Pehtam [Pētu saimniekam] 25 kap.
 1 skaste muižas Ahdamam 13 kap.
 kaņepāju plauki [?] Saķķam [Zaķu saimniekam] 18 kap.
 1 sūdu dakšas Pehtam [Pētu saimniekam] 38 kap.
 1 siena plaujama izkaps 37 kap.
 Transport 3 rub. 21 kap. s.n. [pārvedums uz nākošo lappusi]
 1 ķērde Pihster [Pīsteru] saimniekam 33 kap.
 1 grāpis Pilzum [Pilcumu] Mahrtin 55 kap.
 1 vanna Tamkai [Tamkāju] Mahrtin Meij 50 kap.
 1 kaste Pilzumam 80 kap.
 1 svārki Tschaib [Čaibu] Kolbergam 2 rub.
 1 stukka dēlis Pilzumam 6 kap.
 1 atslēga Kesberam [Ķezberu saimniekam] 71 kap.
 1 ciris Pihlag Jurram 21 kap.
 1 baļļa Strohbam [Štrobu saimniekam] 28 kap.
 Summa 8 rub 65 kap. s.n.
 ½ pūru linu sēklu paliek atpakaļ kā arī 1 govs, kas vēlāki taps pārdoti.

Wilkenmuižas pagasta tiesā tannī 12. Juhni 1869.

Pie tiesas sēdēja Jehkab Kurme, priekšsēdētais; Andreis Kahrnup, piesēdētais; Ernest Neumann, vietnieks.

88. Pēc daudzkārtīgas paziņošanas nu vienreiz šinī tiesas dienā bija no Limbaš Segrum [Šegrumu] mājas Jehkab Neij dēļ parādu izlīdzināšanas sava nomirušā brāļa Jahn Neij, no ka viņš priekšgados [iepriekšējos gados] tīrā naudā 127 rub. sudraba bij aizņēmis.

Pretī bij atnākuši: tā atraitne Marrie Neij, tie abi pērminderi [aizbildņi] priekš tiem bērniem tā nomirušā Jahn Neij, proti, tā nomirušā brālis Pehter Neij un Kattwar [Katvaru] Besdibben [Bezdebēn] saimnieks Pehter Behrsin.

Jahkob Neij neliedzās, ka viņš no sava nomirušā brāļa aizlienēt 127 rub. sudraba gan dabūjis, bet viņš liedzās uzdot, vai viņš uz tam ko jau būtu atdevis. Viņš tik pie tam pastāvēja, ka viņam nu nekas neesot un nu nevarot maksāt.

Kad nu Jehkab Neij nevar liegt, ka no sava nomirušā brāļa 127 rub. sudraba aizņēmis, bet nevar pierādīt, ka būtu uz to ko jau atlīdzinājis, tad šai pagasta tiesai cits nekas neatliek kā nospriest, ka Jahkab Neij līdz 10. November šā gada tie aizņemti 127 rub. sudraba šeitān pie pagasta tiesas tiem bērniem tā nomirušā Jahn Neij par labu jaiemaksā ir.

89. Jehkab Neij pierādīja, ka viņa tēvs Jehkab Neij uz miršanu bijis, tad viņš 13 rubl. s. iedevis viņa nomirušam brālim Jahnim un vienu govi atdevis, un ta to pusi arī priekš mātes atvēlējis, ka lai viņa pie to Jahni paliek, kas par viņas lai zin un gādā, bet kad nu viņš nomiris, tad viņš tās mātes nu pie sevim paņēmis un pagērēja, ka, lai no to bērnu naudu viņi to atmaksā atpakaļ.

Tā atraitne Marri Neij izsacīja, ka viņa par to gan neko nezinot, bet tomēr viņa pretī nebij, ka, ja šī uzdošana patiesība esot, ka, lai tiesa to tad dara pēc taisnības.

Pehter Behrsin kā tās atraitnes aizstāvētais, lūdze, ka pagasta [tiesa] iekš šo lietu neko neizdara, kamēr tā māte šeitān pate to pierāda un savu vajadzību uzdod, kas viņai no tā nomirušā dēla Jahn Nei nākās.

Tape nolikts uz citu tiesas dienu viņus dēļ izklausīšanas šurp priekš tiesas aicināt. Segrum [Segrumu] Jehkab Neij, kas Jurģos 1865. no Limbažu pils valsts [Limbažu pilsmuižas pagasts] tape pārrakstīts ir šeitān vēl jamaksā:

priekš 1864/65 galvas naudu 3 rub. s.;

priekš 2. tras puses 1865. atkal 1 rub. 7 1/22 kap.;

un priekš pārrakstīšanas 5 kap.

Kopā 4 rub. 77 1/2 kap. s.

Jo 23. Merz 1864. viņš caur Mattschin [Mačiņ] saimnieku Jehkab Hochberg [Hohbergu] šeitān tike iemaksāts 5 rub. 23 kap., ko līdz tam laikam bija parādā un no tā laika viņš nekā vairs nav maksājis, un tamdēļ par šiem 3 pusgadiem parādā 4 rub. 77 1/2 kap s.n. stāv. Kad viņam daudz reizes par tam jau caur Limbažu valsts valdīšanu ziņa dota un viņš šodien arī vēl neapņēmas kad maksās, tad tape nospriests iekš 2 nedēļ laika tos 4 rub. 77 1/2 kap. sudraba šeitān nomaksāt.

91. Par nepareizīgu uzdošanu un veltīgu sūdzēšanu tā Dahņe Lewis [Dans Levis] pret savu saimnieku un saimnieces, gribēdams viņu godu laupīt ar meliem, kā arī dienas nokavēt, tamdēļ ka negrib tiesas spriedumu no 31. Merz izpildīt, ir tiesai par norāšanu bijis jānosprīž 10 sitienus miesas strāpi.

92. Tas puisis Jahn Grünberg [Grīnberg] sūdzēja par Strohbe [Štrobe] saimnieku Jehkab Lessing [Lesiņ], ka viņam vēl lonis no viņa nākas 8 1/2 rubl. un 10 rubl., ko aizdevis, kopā 18 1/2 rubl. sudr. Viņam liela note esot un nevarot vairs ilgāk gaidīt. Strohbe neliedze savu parādu un lūdzās, ka neesot iespējama, ka nekādā vīzē nevarot nu maksāt. Tape nosacīts, ka lūko ka vien iespēj tam Grünbergam savu noti pildīt.

Wilken muižas pagasta tiesā tai 13. Oktober 1869.

Klāt bija priekšsēdētāis Jehkab Kurme; piesēdētāis Andreis Kahrņupp; piesēdētāis Jahn Ahrgall.

93. Kad tam puisim Peter Grünbergam uz muižas valdīšanas sūdzību caur dārznieku Mahrīņ Sarriņ [Zariņ] un stārustu Jahn Kaņņep un Trihne Sekķe [Trīne Zeķe] pierādīts tapa, ka viņš šinī rudenī pa dažām reizām muižas ābolu dārzā ielauzies ābolus zagāt, un pie viņa vēl atrade tos ābolus, ko leijas dārzā no jauniem kociņiem laupījis bij, tad tas pats bij par tādiem sliktiem darbiem ar 25 sitieniem jāstrāpē. Un uz viņu un Ernst Migle paliek aizvien tās domas, ka viņi ir tie vainīgi, kas seru šķūnī naktī ielauzušies un tos bumbierus izlaupījuši.

94. Ilmak vaļīniece Ilze Müller [Miller] sūdzēja par savu padēlu Pehter Müller, ka tas viņas meitu Trihnu, kas kādus 12 gadus veca, pie sevim Jurģos š.g. pieņēmis, bet nu to par daudz nerojis un kūlis, ka zilumi vēl vēlāki bijuši redzami, ka to meitēns nav varējis izturēt caur grūtu ūdens nešanu, un viņai bijis tā pie sevim jāatņem.

Pehter Müllers uz to vaicāšanu nevarēja liegt, ka gan kūlis par nepaklausīšanu.

Teņņe s. [Teņu saimniece] Weinberg [Veinberga] par liecinieci aicināta pierādīja, ka tas skuķēns Trihne Müller esot visu darījis, kas vien viņai ir uzdots ticis, zāles plēsis priekš govīm un lapas kapājis, īsi sacīt, darījusi, ko vien spējusi, tomēr tā sieva Edde Müller nav mierā bijusi ar to, ko tas skuķēns darījis, viņu nievājusi un tas vīrs viņu vienu vakaru bez nekādas vainas sakūlis, ka uz visu

miesu zilas strīpas bijušas. Arī viņa pierādīja, ka tādām mazām skuķēnām par daudz grūti bijis ar ūdens nešanu, kas tādiem maziem bērniem par skādi iznākot.

Ka Peter Müller nepareizi darījis savai mazai mātai tādu grūtumu uzlikdams un pēdīgi vēl nepareizi kuldams, viņam piekrīt stipra norāšana un ir par to laiku, kamēr tā māsa Trihna pie viņa bijusi, jādod drēbes, proti, 1 kreklis, 1 brunči, 1 kamzoli un 1 lakatiņš. Un kad viņš par tēva apgādnieku no lozēšanas tape atsvabināts, un no pērnā gada līdz šo laiku no sevis viņam neko nav devis, tad viņam piekrīt viņa vājībā par zālēm gādāt un tūliņ 1 pūru rudzu un 1 pūru miežu nodot, kamēr pēcāk kā ar viņa veselību paliks.

95. Kurpnieks Jahn Rewel pienesā šādu sūdzību: viņa amata puisis Jahn Blauberg, kas pie viņa uz 3 gadiem mācībā dots, un nu jau vairāk kā 2 gadus pie viņa nodzīvojis, šinī vasarā vienreiz no mājas nākdams viņam prasījis, lai viņu no sevis atlaistu, kur viņš tam atbildējis, ka gan uz kādu īsu laiku, par vasaru to grib darīt; bet ja brāļam tā vēlēšana būtu, ka lai viņš šis pavisam no sevis atlaist, tad, lai tas pie viņa atnāk tamdēļ sarunāties. Jahnis Blauberg uz tam aizgājis. Viņš, nevarēdams nekādu ziņu sagaidīt, pats pie to brāli Jaunzemmm saimnieku Andreis Blauberg mājās nogājis un tas solījis nākošā svētdienā uz baznīcu jeb pie viņa noiet, un par tam sarunāties, bet tas pats savu apsoltšanu nav izpildījis, uz kam viņš vēl kādas divas reizes ziņu laidis, ja pats nenāk, tad lai tak brāli atpakaļ sūta, tomēr nekādu atbildēšanu nevarējis sagaidīt. Viņš lūdza Jaunzemmi pieturēt vai savu brāli atpakaļ vest, ka lai savu trūkdamu mācības laiku nodzīvo, jeb viņam, par to trūkdamu laiku, to skādi nolīdzina.

Jaunzemmm saimnieks Andreis Blauberg uz tam atbildēja: Jahn Rewelam neesot par vasaru darba bijis un tamdēļ viņš savu brāli Jahn uz mājām sūtījis. Viņš pavasarā jau pārāki dienestniekus saņēmis un vairāk nav vajadzība bijusi, caur kam viņš dziedies brāli pretī ņemt. Uz tam viņš to šinī grūtā un tukšā laikā caurmitinājis un nu viņš iedomājis to atkal atprasīt. Viņš nu vairs neizdošot savu brāli pie Rewela atpakaļ.

Kad nu viņu starpā nekāds liecinieks nebija, kas varētu pierādīt, kurš no viņiem patiesību runā, jo katris pastāv pie savas nodosišanas un otra pierādīšanu par meliem rāda, tad tiesai pēc vienprātīgas pārdomāšanas bija janospriež, ka tam amata puisim Jahn Blauberg ir jāiet pie sava meistera atpakaļ, un to norunātu mācības laiku, kas vēl trūkst un, kas arī vairs garš nav, pieklājīgi janodzīvo, jo pie Jaunzemmm ar vien vaina pierādāma, tādēļ ka viņš bez kādas skaidras zināšanas savu brāli tik uz viņa paša teikšanu mājās paturējis, un kaut gan Rewels pie viņa paša nogājis un uzaicinājis aprunāties par to atlaišanu, uz ko viņš arī apņēmies to apdomāt un viņam pretī iet to lietu nobeigt, tad tomēr savu apņemšanu nav piepildījis, kā arī tās pagērēšanas to brāli atpakaļ sūtīt nav klausījis.

Jaunzemmm saimnieks Andreis Blauberg ar šo spriedumu nebija mierā un pagērēja prottokoli, kas viņam arī netika liegta, tomēr pēc vairs kad izrakstīta bij, to neņēme, teikdams, viņa uzdošana tā neatrodies, kā viņš to tiesas priekšā runājis.

96. Tamkā saimnieka tēvs Peter Neij sūdzēja par kurpnieku Jahn Rewel, ka viņa dēlu, Andreju, ko pie viņa amata mācībā devis, bez kādas vainas sakūlis ka zilas zīmes uz miesu bijušas redzamas. Viņi savā starpā norunājuši, kad dēls neklausīgs būtu jeb ko sliktu darītu, tad lai viņam to zināmu dara, ka viņš pats to pārmācīt var, un ka Rewelam nav brīv dēlu pie lauka darbiem likt, bet kad viņš savu apņemšanu nav turējis, tad dēlu esot atņēmis un vairs pie viņa neatstādot.

Jahn Rewels uz šo sūdzību atbildēja, ka viņa amata puisis Andreis Neij pēdīgā laikā nepaklausīgs palicis, pa naktīm apkārt blandījis pa Šķirstiniešiem [Šķirstiņu muižas mājām] ar citiem puisiem un, kad viņam ko licis darīt, tad pretī vien esot runājis, caur kam tas arī nācis, ka viņš tam ar kurpnieka siksnu 3 reizes pār pleciem vilcis, un, kad viņš pēc tam vēl ar dūrēm uz galdu daudzījis brēkdams, un nav apsaukt licies, tad vēl 2 reizes iesitis, lai klausu un muti tur. To viņš neliedzot, ka savus amata puisus, kad kādu reiz vajadzība bijusi, pie strādāšanas palīgā ņēmis, bet tas reti noticis, un ar to viņš mierā nevarot palikt, ka šinī pēdīgā gadā priekš nodzīvota amata laika Peter Neij savu dēlu nu ar veltīgām izrunāšanām domā atņemt. Ja negribot vairs atpakaļ dot, tad lai viņam to skādi par to atlīdzina.

Tas puisis Andreis Neij žēlojās, ka meistars viņam 10 reizes sitis un gluži bez kādas vainas; viņš neesot apkārt blandījis pa naktīm, nedz arī nepaklausīgs jeb rupjš bijis. Kad viņiem nekādu

liecinieku nav, nedz arī labprātīgu miera salīgšanu starp viņiem varēja panākt, tad pagasta tiesai bij jánosprīež: Jahn Rewelem ir par sava amata puisa nekārtīgu strāpēšanu 3 rubl. s. strāpes nauda nabagu lādei par labu 2 nedēļ laikā jaiemaksā, un tam puisam Andrei Neij piekriņt pie sava meistera atpakaļ iet, un savu norunātu mācības laiku nodzīvot, bet meisteram vairs nav brīv viņu pie lauka darbiem likt.

Peter Neij ar šo spriedumu nebij mierā un prasīja prottokoli, kas viņam arī tanī 1. November tape izdota.

97. Blōmes [Blomes] Behrskalniņ saiminieks Peter Schilp [Šilp] un viņa sievas tēvs Ahdam Landaw [Landav] ar to Katrin kurpniek Andreij Damberg šādu norunāšanu un notaisīšanu uzcēluši, proti: Peter Schilps no 4. Mai 1869. savu sievas brāli Klahwu [Klāvu] Landaw pie viņņa uz 3 ½ gadiem tas ir līdz 4. November 1872. gada mācībā devis un apņēmies iekš šo laiku pats par tām drēbēm un apģērbu gādāt.

Tur pretim tas meisters Andrei Damberg apņēmas tam bērnam iekš šiem mācības gadiem to kurpnieka amatu kā piederās gruntīgi iemācīt un par mācīšanu grāmatā un Dieva vārdos gādāt, jeb laiku uz tam dot. Un arī tanīs 3 ½ mācības gados tam amata puisam apavas jeb zābakus dot un galvas naudu priekš viņa maksāt. Vēl arī tēvs apņēmas par tam gādāt, ka viņa dēls savam meisteram paklausīgs ir un godīgi uzvedās un paļauj to brīvību, ja viņš kūtris un everģelīgs rādītos viņu ar prātu par tam norāt. Tur klāt nedrīkst ne meisters nedz amata puisis šo Kuntraktu bez tiesas ziņas un paļaušanas lauzt, tas ir, nedz meisters savu amata puisi priekš beigtiem gadiem projam dzīt, nedz amata puisis pats ar savu galvu jeb prātu priekš laika no sava meistera atstāties, jo amata puisam būtu papriekšu meisteram vienu skādes atlīdzināšanu no 40 rubl. s. maksāt par katru gadu, kas no mācības gadiem trūkst jaatlīdzina. Un arī cik viņš iekš šiem mācības gadiem caur vājību jeb caur citu kādu kavēšanos būtu atpakaļ palicis no sava amata, tik daudz viņam pēc beigtiem mācības gadiem savam meisteram jāatkalpo.

Meisters A. Damberg

A. Landau

Tanī 13. tā Oktober 1869. šis Kontrakts tape pie pagasta tiesas pienests un abiem priekšā lasīts un viņi ar to norakstu mierā bij, to šeitān apliecina Jehkab Kurme, priekšsēdētājs ar Spohr-skrīveris.

Wilkenmuižas pagagsta tiesā tai 1. Dezember 1869.

Klāt bija: priekšsēdētais Jehkab Kurme; piesēdētais Jahn Ahrgall; vietnieks Andreis Meķķis.

98. Kad Kircop [Kircap] saimnieka Jehkab Laiwiņ ar savu znotu salīcis un norunājis ir, kādā vīzē viņš Tennis Dahnam savu māju atdevis ir, proti, znots Tennis Dahn paņēme Jahkab Laiwiņa visus zināmus parādus, kas vien tam ir un ka tie jau prottokol grāmatā uzņemti atronās, kā arī vēl Lihbasch saimnieka Jehkab Behrsin 9 rubl. sudr. un 60 podu garkūļu salmu nolīdzināt, 5 pūra vietas aramas zemes un to Dravu pļaviņu Tullos un ½ pūra vietu dārza zemes sievas tēvam priekš savas strādāšanas un uzturēšanas dot, kamēr viņš dzīvo un kamēr Tennis Dahn savā saimnieka būšanā stāv.

Tur pretim Jehkab Laiwiņš savam znotam dod visus tos kustoņus, kā zirgus, lielus un sīkus lopus, strādājamas lietas, vāģus, vīkus un traukus par savu īpašumu, kas tad viņu starpā jau noticis un norakstīts ir, un Tennis Dahn no izgājušā Ģurģa dienas nu par riktīgu un gruntīgu saimnieku Kirzop mājās ar valsts valdīšanas un vietnieku pulka paļaušanu un uzvēlēšanu paliek.

Tike nolikts: to notaisīšanu kā nu šeitān noticis protokolles grāmatā parakstīt un augsti cienīgai Rīgas Rātei uz apstiprinašanu priekšā likt.

Wilken muižas pagasta tiesā tai 12. December 1869.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkab Kurme; piesēdētājs Andreis Kahrņupp; piesēdētājs Jahn Ahrmall.

99. Kad vakar no Limbaischu [Limbažu] Rātes tas tur piederīgs Michail Iwanow Tschātinik līdzās rakstu no 10 s. mēn. apakš N. 1165 še, kā arestants tape iesūtīts, tad tās lietas dēļ bija tiesas vīri šodien sapulcējušies un priekšā nāca Wilkenmuižas padretčiks Jacob Steppanow Gretschn un pierādīja, ka virsminēts M. F. Tschātiniks 31. October š.g. ķieģeļu ceplī viņa darbā iestājies 1. November, svētdienā tai 2. November no viņa 10 kap.s. izlūdzis ko krogā tabaku pirkt, bet tak vairs nav uz viņu atpakaļ nācis. Tai naktī no 8. uz 9. tu November, tāka ap pulksten 1 pēc pusnakts viņš atradis, ka zirgs, kas šim stāvējis apakš ķieģeļu cepla nojuma nozagts ticis. Rītā viņš tur to pašu balto spieķi atradis, ar kuru M. I. Tschātiniks pie viņa atnācis un tai svētdienā aizgājis, caur ko viņš tūlī domājis, ka viņš to zirgu būšot zādzis. Viņš tūlī aizgājis uz Limbažu Rāti un to lietu uzdevis un lūdzis, kad minēts T. nāks savu notecējušo pasi pārņemt, tad viņu tūlī cieti saņemt un uz Wilken muižu atsūtīt. Kad nu viņa lūgšana tapusi piepildīta, tad viņš pagasta tiesu lūdzot viņu par to zirga zādzību izklausīt.

Apsūdzēts T. tika priekšā saukts un viņam ta Wilken muižas ķieģeļu dedzinātāja sūdzība priekšā likta, bet viņš liedzās, ka viņš no tās zirga zādzības ne ko nezinot. Uz pagasta tiesas vaicāšanu, kur viņš šo laiku bijis? Atbildēja: tas Wilken muižas padretčiks viņam esot mazu algu devis, tāpēc ar viņš tai svētdienā no Katrin kroga vairs neesot atpakaļ gājis, bet no WeccSallaci [Vecsalacu] pie turienes Tatschegalla saimnieka nogājis un vienu jaunu rieru krāsni uzmūrējis un otrdienā tai 11. November taisni uz Ruhjenes Leelo muižu aizgājis un tur dažādās vietās dēļus zāģējis. Kad drusku naudu iepelnījis, tad nācis uz Limbažim atpakaļ savu pasi pārņemt un 9 s.mēn. 2 rubl. iemaksājis, tad ticis cieti saņemts un Limbažu pilsmuižas pagasta valdīšanai priekš tālāk sūtīšanas nodots. Kad nu apsūdzētais vairs vairāk neko neizteica un pastāvīgi liedzās, tad tape nolikts sūdzētāju ar šeiienes rakstu pie WecSallaces pagasta valdīšanas sūtīt, lai skaidrākas ziņas dabūtu vai viņš tur bijis pa to laiku.

Pie šīs dienas pārklausīšanas gan Michail Tschātinik neliedza, ka viņa spieķis ar gan tāds pats isskatoties, bet ka tas tas pats pieminēts spieķis ir, to viņš liedza, kaut gan priekšsēdētājs Jehkab Kurme sacīja, ka Michail Tschātinik vakar, kad cietumā likts neliedzis, ka tas viņa spieķis esot un kad nu tomēr šī izteikšana kā nepastāvīga netika protokolē uzņemta-un pavisam caur to, ka tam padretčikam Jacob Gretschim priekš savas uzdošanas ne kādu pierādīšanu nebija.

Tai 15. Dezember 1869.

Tie paši tiesneši.

Šodien tika atkal sēdēšana turēta, tas padretčiks Jahkob Stepanow Gretschn priekšā nāca ar vienu rakstu no WecSallaces [Vecsalaces] pagasta tiesas priekšsēdētāja J. Rohsit, kur bija izteikts, ka tai turienes pagasta tiesas piesēdētājs Inde Wallaksohn ir izklausījis, ka Michail Iwanow Tschātinik 4. November š.g. papriekš kājām pie Tatschegall saimnieka nogājis, bet nenieka nav strādājis, tai 6. November no turienes aizgājis un tai 9. November no rīta agri jāšus atkal ar vienu zirgu atnācis, tad no Tatschegall saimnieka vāgus un aizjūgu paņēmis teikdams viņš braukšot uz Ruhjeni [Rūjieni] pēc dēļiem-tā 10. š.m. aizbraucis un līdz šodien vēl nav atpakaļ braucis.

Michail Tschātiniks priekšā saukts, neliedza visu, ko tas Wec Sallaces pagasta tiesas priekšsēdētājs ar rakstu zināmu darījis; viņš palika pie tam, ka viņš pa to laiku no 3. līdz 11. November ne kur nav bijis, ka tikai Tatschegall mājā. Kad nu viņš pie savas liegšanās stūrgalvīgi pastāvēja un ne ko neizteica, tad tika atkal aizvests. Vēlāku uz vakaru tak viņš izteica, ka ne vis viņš, bet Tatschegall saimnieks Wassil Kalniņ, kurš apakš Limbaižu Rātes piederot sesdienā tai 8. November uz Katrin krogu aizgājis, teikdams, ka tur gribot ½ [?] linu pārdot, bet svētdienas rītā tai 9. November Wassil Kalniņ ar savu sievu uz stalli gājis un kad atpakaļ nākuši sieva bijusi gauži priecīga, caur ko šis kārtīgs palicis zināt kas tur ir, ar uz stalli aizgājis un atradis smuku sarkan brūnu zirgu, bet Wassil Kalniņš teicis, ka to esot no Žīda ieandelējis.

Otrdienā tai 11. November no rīta agri ir Wassil Kalniņš to zirgu aizjūdzis un teicis uz Ruhjeni braukšot labības pirkt un šo līdz ņēmis. Zernawas Graudinmājā, kur šie zirgu barojuši ir Kalniņš vienu

kašauku nozadzis, caur kam abi tikkuši cieti saņemti un Zernawas pagasta namā cietumā ielikti no kurienes Wassil Kalniņš izbēdzis, savu zirgu un iejūgu pamezdam un vēl viņa zābakus līdz paņēmis, jo šis gulējis. Cietuma durvīm atslēgas trūcis. Viņš ticis no pagasta tiesas pārklausīts un vaļā palaists. Turklāt vēl viņš lūdza caur tam, ka ne viņš, bet tas Wassil Kalniņš ta zirga zadzis, to pašu šurp atvest likt un ar viņu kopā uz Walmieru sūtīt. Tika nolikts: Ta Michail Tschātinik uzdošanas un izteikšanas protokollē uzņemt un tad to protokollā līdz ar viņu pašu Ķeizeriskajai Walmieras Bruggu tiesai priekš tālākas izdarīšanas aizsūtīt.

Wilken Muižas pagasta tiesā tai 15. Dezember 1869.

Klāt bija: priekšsēdētājs Jahkob Kurme; piesēdētājs: Jahn Ahrigall; piesēdētājs Andreis Kahrnupp.

100. Wilken muižas cienīga rentniece H. Laursonn tiesas klātbūšanā Mikkel Andreisonam (Tirschum saimniekam) kas no viņas Jurģos 1868. (uzņēmis) to pie muižas piederīgu Tirschumm zemes gabalu saņēmis, darīja zināmu, ka viņš savas apņemšanās pret muižu nekādā vīzē neizpildot, jo viņš:

1, savas maksāšanas neizpildot, kā arī savu pavasaras un rudens renti nenomaksājis.

2, to pērnā vasarā aizdotu sēklu vēl neesot muižā atlīdzinājis.

3, pērnā rudenī esot no muižas saņēmis 22 pūrus rudzu priekš sēklas, bet 11 pūra vietas tik vien apsējis un tamdēļ muižu pievīlis, jo to pārāko sēklu paturējis.

4, šinī rudenī pavisam 5 pūrus izsējis.

5, rija, ko nedz pēc Kontrakta nosacīšanas, nedz pēc muižas pierādīšanas būvējis –ir slikt un ar vēl nav nobeigta, caur kam muižai nepanesama skāde ceļas.

6, to dzīvojamo ērbegi tur neapkoptu, fundamente nav nobeigta, skurstens un ķekis nav uzmūrēts, logiem rūtes saplēstas un ar lupatām aizbāztas, un pavisam to ēku gauži nespodri tur, kā vienu cūku kūti.

7, tās katrā gadā pievedamās 15 assis malkas nedz pērnā gadā, nedz arī šinī gadā nav pievedis.

8, bez muižas ziņas un ierādīšanas vienu gabalu birzi nocirtis un priekš rācīņiem [?] nodedzinājis.

Visās lietās Miķķel Anderson gauži rupjš un pretinieks rādoties, tā ka viņai vairs nepatīkoties ar viņu apiet. Un kad arī vēl caur to no pagasta tiesas dotu ziņu nav klausījies līdz šodien visu savu renti nomaksāt un muižai visa drošība zūd, tad viņai cits padoms neatliekot, kā ar viņu pie laika pašķirties. Muižas cienīga rentniece H. Laurson [?] viņam atsacīja, ka viņš lai zina pie laika citu vietu meklēt un viņa atkal citu rentnieku tai vietā sagādāt.

Tirzum Miķķel Anderson uz tam gribēja aizbildināties, bet cienīga rentniece uz tam neiegāja, un viņa tukšās un rupjās pretī runāšanas nepieņēma, bet tik pagērēja Kontrakta piepildīšanu un lūdza, lai tiesa visu to, ko viņa šeitā pienēsusi protokollā uzņemt.

Kad nu Miķķel Andreson iekš savām runām pret cienīgu rentnieci pa [...] rupjš palika un apsaukšanu no tiesas puses neklausīja, tad viņš par norāšanu ar 10 dieni cietuma ir strāpējams.

Mikkel Anderson turpretī zināmu darīja, ka viņš muižas atsacīšanu nevarot pretī ņemt un lūdza par to viņa vienu protokolli izdot.

Tape nolikts visu to kā šeitā noticis protokollē uzņemt un Andreisonam no tam vienu norakstu izdot.

Wilken muižas pagasta tiesā tai 19. Januar 1870.

101. Dēļ izlīdzināšanas šodien bij pie tiesas tie rekrūši, kas pirmos numurus vilkuši:

1, Andreis Smilga no muižas ar savu saimnieku to pusgraudnieku Dahne Grünberg:

1 pūra vieta linu sējuma 3000 saujas 20 rbļ. pudā-60 rbļ.

4 krekli a` 75 kap.-3 rbļ.

3 pāra nātnas ūzas a`50 kap.-1-50 kp.

3 pāra villaini cimdi a`20 kap.-60 kp.

Transport 65 rubl. 10 kp. [pārvedums uz nākošo lapu]

2 pāra zeķes a` 20 kp. – 40 kp.

1 villainus svārkus, 1 villainas bikses - 5 rubl.

1 2/6 pūra linu sēklas 4 rubl.

Kopā 74 rubl. 50 kap.s.

Tā visa summa no 74 rubl. 50 kap. Uz visu gadu izrēķināta iznāk uz 3 mēnešiem, tam saimniekam atpakaļ 18 rubl 62 ½ kap. Un Andrei Smilgam par tiem nodzīvotiem 9 mēnešiem piekrīt 55 rubl. 87 ½ kap.

Uz to viņš jau lones saņēmis:

par 1000 šauju liniem 20 rubl.

par 1 2/6 pūru linu sēklām 4 rubl.

par pāra zeķes a` 20 -40 kap.

par 3 pāra cimdu a` 20-60 kap.

1 villainim svārkim 3 rubl.

Kopā 28 rubl.

Tad viņam vēl piekrīt no saimnieka dabūt 27 rubl. 87 ½ kp.

Andreis Šmilga darīja zināmu, ka ar citiem viņam nekāds parāds jeb izlīdzināšana neesot.

2. Mahrīņ Meij, Mahrīņ dēls no Jaunzemu/Jaunzemniek mājām ir ar savu saimnieku Andreis Blauberg tādu loni norunājuši par šo gadu:

4/6 pūra linu sējumu par ko ienācis par sēklām un linniem 64 rubl.

no klona solīts:

1 pūrs rudzu a` 3 rbl. 1pūrs miežu a` 2 rbl. Kopā 5 rubl.

4 krekli a` 75 kap. Kopā 3 rubl.

3 pāra ūzas a` 50 kp. 1 rubl. 50 kp.

2 pāra cimdus a` 20 kp.-40 kp.

2 pāra zeķes a` 20-40 kp.

1 svārki, 1 bikses 5 rubl.

Kopā 79 rubl. 30 kp.

Tas lons par gadu iztaisa 79 rubl. 30 kp., kur tas saimniekam paliek atpakaļ par 3 mēnešiem 19 rubl. 82 ½ kap. Un Mahrīņ Meij par nodzīvotiem 9 mēnešiem piekrīt 59 rubl. 47 ½ kp.

Uz to viņam jau ir no saimnieka rokā:

Par linniem un sēklām 64 rubl.

Par labību 5 rubl.

Par 2 pāra cimdiem a` 20 kp.-40 kp. Kopā 69 rubl. 40 kp.

Vairāk dabūjis 10 rubl. 7 ½ kp., kas saimniekam no M. Meij atpakaļ nākas.

Mahrīņ Meij vēl uzdeva, ka viņam no sava agrāka saimnieka Ilmak Andrei Lappin nākas:

par vienu sakaroku 5 rubl.

par 1 nātnām biksēm no labas sortes 1 rubl.

par 2 pāra pastalām 70 kp. Kopā 6 rubl. 70 kp.

No kam Ilmakam atpakaļ nākas 1 rubl. 75 kap. Paliek 4 rubl. 95 kap.

Par 1 šķipeli, ko pazaudējis 20 kap. Tad Ilmakam vēl piekrīt maksāt 4 rubl 75 kp.

Ar citu nevienam viņam vairs nekāda darīšana neesot.

Vilken muižā tanni 19. Januar 1870.

Klāt bija: priekšsēdētājs Jehkab Kurme; piesēdētājs Andreis Kahrņupp; piesēdētājs Jahn Ahrgall.

102. Uz melder Kunga E. Neumann lūgšanu to Mahrtsch s. [Mārču saimnieku] Mahrīņ Nohrit, kas Ahrzeem [Ārciem] Jahņa krogā klāt bijis un redzējis, ka viņa puisis Ado Kuiik no viena vīra tīšā prātā ievainots ticis, caur kam lielas sāpes cietis, šeitān pie tiesas izvaicāt un viņa atbildēšanu par tālāku zināšanu protokolē uzņemt.

Mahrtsch s. vaicāts atbildēja, ka viņš priekš Mārīņiem pagājušā rudenī tanī ceturtdienā uz Ahrzeem dzirnavām bīdelēt braucis, kur tad tanī vakarā no dzirnavām uz Jāņa krogu pēc to melder puisi Ado Kuisk pakaļ braucis un klāt bijis, ka viens vecīgs vīrs, kura vārdu viņš nezinot, ar to Ado Kuisk sarunājušies, viņu pie ārā iešanas no kroga bez ne kādas vainas tā grūdis, ka pie zemes kritis un pret durvu stenderi pie krāsnes savu galvu sasitis, ka bez atjēgšanas zemē guļot palicis. Viņš

gaidījis, lai ceļoties augšā, bet kad nekustējies, tad viņš pēdīgi pie tā piegājis un skubinājis, lai ceļoties augšā; bet ne vārdu nav runājis un bez atmaņas bijis. Tad viņš to apakš padusi saņēmis, ārā izvilcis no kroga, uz ragavām uzlicis un mājā pārvedis, kur atdevis un tik tāli atdzījies bij, ka kādus retus vārdus varējis runāt.

Wilken muižas pagasta tiesas nammā tai 5. Februar 1870.

Klāt būdami tiesneši priekšsēdētājs Jehkab Kurme; piesēdētājs Andreis Kahrņupp; piesēdētājs Jahn Ahr gall.

103. Tas Kullasch [Kulaž] Anz Prei sūdz savu sievas tēvu Kullasch saiminieku Anz Jaunkaln, ka nenododot pērnaja gada villas 1 [?] Esot gan reiz viņa sievai devis, bet tā bijuse tik slikta, ka to nevarējis ņemt. Bez tam vēl no šī gada lones nākoties 3 pūri rudzu, $\frac{1}{2}$ pūra kaņepu, $\frac{1}{2}$ pūra zirņu, 3 [mērvienība] sāls un 1 [mērvienība] siena.

Kullasch saiminieks Anz Jaunkaln atrāda, tā villa, ko viņš Preijas sievai devis nemaz tik slikta neesot bijusi, ka to nevarētu ņemt. To kas vēl no šī gada lona nākoties, nevarējis tāpēc izdot, kas tas meitas vīrs Anz Prei daudz dienas nokavējis un tās viņam jaaizmaksājis. To viņš neliedza, ka no šā gada lona gan vēl tik iekšā esot, kā Anz Prei uzdevis.

Pagasta tiesas priekšsēdētājs Jehkob Kurme arī to villu redzējis saka, viņa bijusi gan slikta.

Spriedums. Pagasta tiesa abus izklausījuse nosprieda, ka tam saiminiekam Anz Jaunkaln būs to pērnajā gadā nenodotu villu skaidrā naudā aizmaksāt ar 7 rubl. s. Pēc pērnaja gada cenā iekš nedēļas laika tam Anz Prei un tāpat iekš nedēļas laika janodod 2 pūri rudzu, $\frac{1}{2}$ pūrs aņepu, 3 [mērvienība] sāls un tas 1 [mērvienība] siena, bet tas $\frac{1}{2}$ pūrs zirņu un tas 1 pūrs rudzu jānodod gada galā, Jurgā dienā.

104. Tas kazaks [pagasta ziņnesis] Peter Seidmann [Zeidman] sūdz savu brāli Andreju Seidman, ka tas viņa dēlu gada vidū, tas ir bijis tā 2 nedēļas pēc Jāņa dienas, atlaidis no darba un nav par to 2 $\frac{1}{2}$ mēness kalpojumu ne ar par tādu iznerrošanu kādu atlīdzību devis. Viņa dēls bijis uz gadu derēts un lone norunāta: 8 rubl. naudas, 3 kreklī, 3 nātnas bikses, 2 pāra cimdu, 2 pāra zeķes un vienus īsus svārciņus (saikrock). Tas puika strādājis cik spējis visus pieauguša cilvēka darbus līdz.

Tas Andreis Seidmann deva šādu atbildi: visi citi strādnieki to puiku smādējuši, ka neesot nekāds strādnieks, papriekš šim pašam un tad sievai virsū gājuši. Tas puika ar par vāju teikdamies, mežā pie pļavas apgūlies un nav ne uz māju gājis šā sievai sacīt, lai nāk viņa vietā pie darba. Tad šis gan uz viņu teicis, lai lūkājot vietnieku, jeb ja nevarot dabūt, tad šis pats lūkāšot. Bet projam viņu nav dzinis.

Spriedums. Pagasta tiesa to lietu izklausījusi un pārdomājusi vienprātīgi nosprieda, tam saiminiekam ir jādod kazaka dēlam par to 2 $\frac{1}{2}$ mēneša kalpojumu 1 rubl. 50 kap. s. naudas, 1 kreklī un 1 nātnas bikses.

Pēc sprieduma sludināšanas tas kazaks Peter Seidmann savu nemieru uzdeva un protokolli pagēreja.

Vilken muižā tai 18. Februar 1870.

Klāt bija piesēdētājs Andreis Kahrņupp; Jahn Ahr gall; vietnieks Andreis Mekķis.

105. Tas Ebrieris [ebrejs?] Kolle Mandelsohn sūdz Jahke saiminieku Mahrtiņ Friedwald, ka nemaksājis to naudu, kas viņam nākoties, par šīm zīme esot ar viņa paša parakstu. Reiz gan pie pagasta tiesas jau mieru līkuši un Mahrtiņ Friedwaldt viņam 1 rubl. no tā parāda aizmaksājis un apsolijs tos 3 rubl. s. par 2 nedēļi nomaksāt. Bez tam vēl viņš tik daudz reizes pie pagasta tiesas nācis un Jahke nav pretī bijis.

Tas Jahke saiminieks Mahrtiņ Friedwaldt atrāda, tā zīme un tas parāds gan riktīgs un tā miera līgšana ar gan pagasta tiesas priekšā notikuse un šis to 1 rubl. viņam iemaksājis un tos 3 rubl. vēlāk solījis. Bet klāt vēl teicis, ka šim esot citas sūdzības jau no tās parāda zīmes iesākuma.

Pagasta tiesa to zīmi caurlasījusi atrada, ka tur rakstīts, to naudu un auzas Jahke saimnieks Mahrtiņ Friedwalds sola ar savu parakstu tam, kam ta zīme rokā jau līdz 1. Janwar 1868. gadā nolīdzināt. Pie miera līkšanas esot tas Kolle Mandelsohn tās auzas atlaidis.

Spriedums. Pagasta tiesa abus izklausījusi vienprātīgi nosprieda, ka tam Jahke saimniekam Mahrtiņ Friedwalds tie 3 rubl. s. astoņ dienu laikā janomaksā pie pagasta tiesas un tas ebreeris Kolle Mandelsohn to naudu dabūjis pie pagasta tiesas.

Vilkenmuižā tai 18. Februar 1870,

Klāt bija piesēdātājs: Jahn Ahrgall; vietnieks Mahrtin Friedwalds; vietnieks Andreis Meķķis.

106. Tas Jesper saimnieks Peter Andermann sūdz Wahwul [Vāvuļ] saiminieku Jahn Strauch [Štrauh] par aplamu runāšanu un goda laupīšanu iekš Katrin kroga. Wahwul saiminieks Jahn Strauch atzina savu vainu un nolūdza, jo tas viņam skaidrā galvā tā nebūtu noticis, uz ko ar Peter Andermanns viņam piedeva.

107. Tas kurpnieks Bernhardt Gertner sūdz Wahwul [Vāvuļ] saiminieku Jahn Strauch [Jān Štrauh], ka neaizmaksā par nostrādātu darbu, ka:

1 pāra jaunu zābaku 5 rubl.

1 pāra pus zoles 1 rubl.

1 pāra Vorschuhes [?] 3 rubl. 50 kp.

Par lāpīšanu 50 kp.

Kopā 10 rubl. sudr.

Uz šī rēķina viņš gan jau dabūjis: skaidrā naudā 5 rubl. sudr. un vienu (1) pūru rudzu bez cena norunāšanas.

Jahn Strauch atrāda, viņš kurpniekam to 1 pūru rudzu naudas rēķinā devis, kas rēķinot 3 rubl. 50 kap.; skaidrā naudā devis 5 rubl.

Rīgā 20 kp. un melderam 7 ½ kp. – 27 ½ kap. Kopā 8 rubl. 77 ½ kp.

Tas cits gan vēl neesot maksāts.

Kurpnieks Bernhardt Gertner saka, kad viņš rudzus tik dārgi rēķinot, tad šis atdošot viņam rudzus, lai viņš naudu atmaksānot. Šis tai reizē rudzus tik caur to ņēmis, ka J. Straucham nav naudas bijis ko maksāt. Jahn Strauchs atkal atbildēja, viņi krogā runājuši un viņš taisni rudzus prasījis un to cenu ar norunājuši par 3 rubl. 50 kap. sudr.

Spriedums. Kad par tiem rudzim ne kādi liecinieki nebija un kad Jahn Strauchs viņus naudas vietā devis, tad pagasta tiesa to rudzu cenu nolika 3 rubl. sudr. un tam Jahn Straucham vēl japiemaksā uz to rēķenu 1 rubl. 72 ½ kap. sudr.

Tai 21. Februar 1870.

108. Tam Tschaibes [Čaibes] pus mājas saiminiekam Anz Reinfeldt pie uzņemšanas šādas mantas atradās.

1 sarkana govs 25 rubl.

1 schļauna govs 25 rubl.

1 pirmo pienu sarkana govs 25 rubl.

1 tele sarkana 5 rubl.

1 aita 3 rubl.

2 auni 6 rubl.

1 tovers 50 kap.

5000 šaujas linu, kas no 100 nāk 16 [mārciņas] svars-80 rubl.

2 baļļas 2 rubl. 50 kap.

1 pūrs 1 rubl.

1 skapis 10 rubl.

2 baļļas 1 rubl.

1 rījas laternis (vēja lukturis) 1 rubl.
 Summa 185.
 1 kaste 3 rubl.
 1 veca kaste 50 kap.
 2 sekseļi 50 kap.
 4 pūri linu sēklu 16 rubl.
 1 zirga loks 1 rubl.
 3 pus cūkas 9 rubl.
 1 vērsis 12 rubl.
 2 kazas 5 rubl.
 1 balts zirgs 35 rubl.
 1 sarkans zirgs 20 rubl.
 zirgu lietas 5 rubl.
 1 kalti vāģi 6 rubl.
 3 arkli 3 rubl.
 3 koka vāģi 7 rubl.
 1 kuļamais rullis 1 rubl.
 2 kaltas ragavas 1 rubl.
 1 linu mašins 12 rubl.
 Kopā 322.

Wilken muižas paggasta tiesā, tai 5. Merz 1870.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkab Kurme; piesēdētājs Jahn Ahr gall.

109. Kad tas muižas puisis Peter Grünberg [Grīnberg] deramas dienas vakarā krogā tam tiesas vīram Pihster [Pīster] saiminiekam Andreis Kahrņupp [Karņupam] acīs sitis un vēl rupjš bijis, un lērumu taistījis, par ko viņš bijis aprājams un cieti sienams, bet pretī turējies un nav licis cieti savaldzināties, un pēdīgi tik to ar lielu pūliņu un varu tiesas vīrs Jahn Ahr gall [Ārgal] dabūjis likt sasiet un uz muižu apakš vakti aizvest, kur lai paliek kamēr tiesas vīri sanāk un viņu par saviem nelabiem darbiem nostrāpe. Bet viņa tēvs Ahdam Grünberg viņu ar viltību otrā dienā no cietuma izņēmis, tad pēc tiesas vīru pārklaustīšanas un izmeklēšanas šīnī dienā viņu par vainīgu atrade un par tādiem nelādīgājiem darbiem bij viņam jānosprīž 15 sitieni miesas strāpi, ka lai māsas godīgi uzvesties un priekšniekiem paklausīgs būt.

110. Kad muižas puisis Brehsh Uhders [Brešs Ūders] tam Sweiceem [Svētciema] Jahn Lehiņ [Lēniņ] izgājušā pavasarā mēteļu no istabas iznēsājis un nu pazaudējis, tad viņam piekrīt par to 4 rubl. sudr. bez pretī runāšanas nolīdzināt, par ko Lehiņsch to mēteli atlaiž. Iekš 8 dienām viņam ir tie 4 rubl. sudr. jānomaksā un par tam viena zīme šeitān jāpienes.

111. Pilzum [Pilcum] kalps Anz Laiwiņ sūdzēja par savu saiminieku Mahrtiņ Meij, ka viņam vēl 1 ½ pūra mōnes nākas, jo 10 ½ pūra vien viņš dabūjis.

Pilzums pierādīja, ka viņš pavasarā no magazinas devis 2 pūri
 tad miltus ½ pūri
 no Muhles [dzirnavu] rudziem 1 pūrs
 no Rīgas miltiem divi reizes a` 3 podi 1
 no klona no pirmas rījas 1 pūrs
 no klona no otrās rījas 2 pūri
 no klona no trešās rījas 3 pūri
 un vēl pēdīgi 1 pūrs.
 Kopā 11 ½ pūri.

Anz Laiwiņsch uz tam pastāvēja, ka viņš priekš kuļama laika dabūjis tā kā saiminieks uzdevis, proti: 4 ½ pūra,

bet no klona no pirmas rijas 1 pūrs
no klona no otras rijas 2 pūra
un pēdīgi no katras rijas pa vienam pūram, kas iztaisa kopā 3. Kopā 10 ½ pūra.
Vairāk neesot dabūjis un tamdēļ vēl viņam 1 ½ pūra nākoties.

Pilzums atkal pie tam palika, ka tik ½ pūrs rudzu vien vairs jādod un Anz Laiwiņ pie tam ka vēl 1 ½ pūra nākas. Vēl sevišķi Pilzumam ir Anz Laiwiņam jādod 1 ½ sekseļi zirņu.

Kad ne kādi liecinieki neatronās, tad bij tiesai jānosaka, ka Pilzumam 1 ½ pūra rudzu vēl Anz Laiwiņam jādod.

Wilken muižā tai 16. Merz 1870.

Klāt bija priekšsēdētājs: Jehkab Kurme; piesēdētājs: Andreis Kahrnupp; piesēdētājs Jahn Āhrgall.

112. Pēc tiesas izmeklēšanas un nospriešanas no 24. Februar 1869., bij tam Mahrtiņ Irben priekš to Limbaischu [Limbažu] Anz Spihgul [Spīgul] 15 rubl. s. līdz Mahrtiņ dienai izgājuša rudens šeitān pie tiesas jāiemaksā. Kad viņš to nebij izpildījis, tad tiesas vīriem bij ar savu spēku caur ķīlu aplikšanu uz viņa pie Katrin krodzenieka pārdotiem liniem jāpiedzen, tādēļ ka viņš ar labu to negribēja pats izdarīt, tā kā viņš to bij apņēmis. Šodien tape saņemts no krodzinieka:

priekš Anz Spihgul-15 rubl.

pērna galvas nauda 4 rubl. 76 ½ kap.

stienušnieci [Stienužu krodzinieci] 1 rubl 60 kap.

Kopā 21 rubl. 36 ½ kap.

No Katrin krodzenieka tape uz tiesas galda iemaksāts 21 rubl. 40 kap. Mahrtiņsch Irben dabūja atpakaļ 3 ½ kap. Bet par viņa rupjību un pretību krogā, kā arī šodien vēl pie tiesas galda, kur viņš tiesas vīrus par melkuļiem dar, un liedzās, ka tas noraksts no 24. Februar 1869. neesot taisnība, tam dēļ ka viņš neesot apņēmis maksāt un par to ne ko nezinot, bij par mācību un vērā likšanu godīgāki pie tiesas un pret tiesas vīriem izturēties 25 sitieni miesas strāpe janospriež.

113. No Limbaišu pils [Limbažu pilsmuižas pagasts] Segrum [Šegrumu] mājas bija atkal pastellēts tas mūrnieks Jehkob Nei savu spriedumu izpildīšanas no 12. Juni 1869., kur viņam tape no tiesas puses spriedums izdots, ka viņš savu parādu no 127 rubl. līdz Mahrtiņ dienu šeitān iemaksā; tāpat arī savu galvas naudu ar 4 rubl. 77 ½ kap. iekš divi nedeļām. Viņš nebij apelierešanu piemeldējis, nedz arī protokoli prasījis, tam dēļ spriedums spēkā gājis.

Viņš nāca priekšā un pierādīja, ka viņš uz savu galvas naudas parādu izgājušā vasarā pie Wilken magasinās nostrādājis 3 rubl., un to atlikumu ar 1 rubl 77 ½ kap. viņš liedzās maksāt, ka viņam tas nepiederot; tāpat arī tos 127 rubl. s. viņš nebūšot un nevarot maksāt.

Kad nu no tiem 127 rubl. ir atrēķinājami tie 13 rubl. s., ko viņa nelaiķa tēvs uz miršanu Jahnim [brālim] iedevis, kā arī no tās govs to pus vērtību ar 10 rubl. priekš mātes uzturēšanas, kas iztaisa kopā 23 rubļus, tad atlika 104 rubl. parāda un 1 rubl 77 ½ kap. galvas naudas ko maksāt.

Uz šādu stomīšanu un lieku pārgudrību, ar ko atkal Jehkab Nei priekšā nāca, šī tiesa nevarēja ieiet, jo kad viņš Mahrtiņ dienā pēc sava sprieduma būtu atnācis un gribējis līdzināt, tad tiesa nebūtu liegusies viņa nu saliktu pretī rēķinu saņemt, un tādēļ tape nolikts caur tiesas spēku viņu pie savu parādu nolīdzināšanas pieturēt.

114. Duntē valsts [pagasta] Pedde saiminieks Andrei Wikmann pienesa šinī dienā vienu parāda rakstu no tā priekš laika Wilken Indrik pusmuižas rentinieka Jahn Neumann, kur viņš ar šādiem vārdiem apliecina, proti:

„No Piddes tēva Andrei Wikmann palieku paradā 314 rubl. s., ko apsolōs šai pašā gaddā uz ruddeni atdōt. Jahn Neumann dēls Kahrlis Neumann. Merz 17 tā 1866 gaddā Wilken pusmīžā (L.S.) Piem. Ši ziņņa un appakšraksts ir no paša vecca Neumaņņa rakstīts un dēla vārds arī no viņa paša rōkas.”

Viņš daudz reiz prasījis un Neumanns arvien solījis maksāt; tamdēļ gaidījis un cerējis, ka laikam vienreiz vārdu turēs; bet kad nu šinī pagājušā 1869. pavasarā dzirdējis, ka Neumanns to pusmīžu atstās un akciju būšot taisī, tad viņš savu parādu zīmi Wilken valsts [Viļķenes pagasta] vecākam Rohtsch [Roču] saiminiekam P. Kettam atdevis ar to lūgšanu no Neumann arī viņa parādu

saņemt. Viņš gaidījis un uz tam mierā palicis; bet kad nu to ziņu dabūjis, ka akcijons noturēts un parādnieki neko nav dabūjuši, tad viņš pie veca Neumann, kas nu Ahrceemā [Ārciemā] pie sava dēla dzīvo, atnācis un no viņa dzirdējis, ka visu mantu gan pārdevis, bet parādniekiem vairs ne ko nespējot maksāt. Pidde tamdēļ nu lūdze, lai pagasta tiesa viņam palīgā nāk pie savas naudas tikt.

Jahn Neumann šinī dienā pretī pastelēts, un viņam Piddes sūdzība priekšā likta-savu parādu nevarēja liegt, un lūdza ar viņu ciesties, jo viņam vairs nekas neesot, maksāt arī nespējot. Tie slikti gadi 1867. un 1868. viņu par daudz nobeiguši, un lielos parādos ar savu muižas valdīšanu un valsti ieveduši. Viņš izgājušā pavasarā akcijonā savu mantību gan pārdevis, bet caur to sliktu gadu, kur ļautiņiem maz naudas pie rokas bijis, mazu cenu solījuši, kamdēļ arī tik maz naudas ienācis, ka nav spējis savus parākus nolīdzināt.

Pidde gribēja pierādīt, ka vecais Neumanns visu savu mantu neesot pārdevis, bet citu slēpis un projām vedis. Priekš tam viņa uzdoti liecinieki priekšā aicināti, kas par dienestniekiem tanī pavasarā 1869. gadā pie Neumann dienestā stāvējuši, vaicāti atbildēja:

1. Jehkab Ziggur [Žīgur], ka viņš citu ne ko nezin un nevar pierādīt, ka visa Neumann mantība, kas bijusi, akcijonā priekšā vesta un pārdota tikuse, un kas vēl atlicis, tapis pēdīgi no tiesas puses 29. April pārdots.

2. Krisch Ohsol [Ozol], tāpat liecināja, bet tik vienu vāju govī un 3 aitas vecais līdz aizvedis. J. Neumann to neliedza, ka savai izprecētai meitai Annai viņš jau priekš precēšanās atvēlējis 2 govīs un 3 aitas, proti 2 aitas ar 1 jēru, kas viņam vairs nav piederējis un arī tamdēļ nevarējis aturēt.

3. Jehkab Laiwiņ [Laiviņ] to pašu liecināja, ko tie abi pirmie izteica.

Kad nu caur tālāku vaicāšanu un izmeklēšanu nekādu skaidrību nevarēja panākt, ka tik vien to, ka Jahn Neumann ar labprātību gribējis ar visiem saviem parādniekiem izlīdzināties; un tamdēļ izgājušā pavasarā visu savu mantu utrupē pārdevis, bet tur tik daudz nav ienācis, ka varētu savu vēlēšanu panākt un ar visiem līdzīgs tikt.

Ar labu viņi abi nevarēja salīkt, jo Pidde pagēr, ka viņa parāds top nolīdzināts un Neumannis turpretī pierādīja un lūdze, ka to nespējot.

Uz to vaicāšanu, kādā vīzē Neumanns nu domā ar Piddi līdzīgs tikt?-tas lūgdams atbildēja: ka viņš to nezinot, jo iespēšana uz tam viņam trūkstot. Viņam vēl bez tam citi parādnieki esot, kas uz viņu gaida, ar kuriem viņš arī nav spējis līdzīgs tapt, proti:

- 1, Damba kungam Limbaišos [Limbažos] 180 rubl. s.
 - 2, Limbažos Schmidtam [Šmitam] 50
 - 3, Sweizeem [Svētciemā] Annas muižas rentniekam Blumberg 90
 - 4, Ainasch [Ainažu] Kruhminam [Krūmiņam] 100
 - 5, Laiwinam [Laiviņam] 100
 - 6, Dzegguzem Dantes valstē [Dantes pagastā] 50
 - 7, Pidde [Pides] Andrei Wikmann 314
 - 8, Skultes valste [Skultes pagastā] Krastinam 10
 - 9, Wilken [Viļķen māju] saimniekam 100
 - 10, Wilken [Viļķenes pagasta] meža sargam Saķķam [Zaķam] 40
 - 11, Skulbergu skolmeisteram Edward Rosenstein [Rozenšteins] 170
 - 12, Ahrzeem [Ārciemā] mammai Rosenstein [Rozenšteins] 60
 - 13, Limbaschu [Limbažu] Mahrtin schenķeram Osins 7
 - 14, Pihlag [Pīlāg] Jahn Ahrvall 2
 - 15, Pihster [Pīsteru saimniekam] 5
 - 16, Indrik [Indriķu] Pohrejam 73
 - 17, Rīgā Zukkur Beķķeram 40
- Kopā 1391 rubl. s.

Kad nu pēc šo uzdošanu redzams, ka vecais Neumanns bez Piddes arī vēl ar citiem liels parādnieks ir, tad šī tiesa iekš šo lietu agrāki nekādu spriedumu nevar izdot, kamēr visi parādnieki kopā sapulcējas un savu pagērēšanu zināmu dara, ka tad var kopā pārdomāt, kas lai ar viņu būtu izdarāms. Pidde Andrei Wikmans darīja zināmu, ka tas ar šo padomu nevarot ieiet un mierā palikt un lūdze no šo protokoli vienu norakstu, kas viņam arī apsolīts tape. Bet to nav līdz šodien izņēmis.

Wilken muižas pagagsta tiesā tai 30. Merz 1870.

Klāt bija Andreis Kahrņupp, piesēdētājs; Jahn Ahrgall, piesēdētājs; Andreis Meķķis, vietnieks.

115. Tas Ilmak saiminieks Andreis Lappiņ sūdz savu vaļinieku Peter Maggon, ka viņš priekš sev malku neesot vedis jau divi gadus un no šā malkas vien izticis, un par to neko neatlīdzinājis, un govi licis pirtī, kur sūdi iekšā bijuši un grīda iznerrota un nav no šā to izprasījuši.

Vaļinieks Peter Maggon neliedz ka tai pirmā gadā vasarā gan viņš no saiminieka malkas ņēmis un rudenī pats vedis 4 vezumi ar saiminieka uzlaušanu, ko par ziemu dedzinājis. Šo vasaru gan atkal kādas reizes, kad vaijadzejis pa drusciņu no saiminieka paņēmuši, bet par ziemu paši gādājuši, vīrs pār plecim nesis un ar regutiņām vilcis. Arī neliedza, ka to govi gan pirtī turējuši 1 ½ dienas; šis pats nav mājā bijis un sieva gan bez saiminieka izprasīšanas govi tur ielikusi, bet grīdai neesot ne kāda vaina notikusi.

Saiminieks Andrei Lappin atkal atrāda, to malku, ko pirmā ziemā pievedis tāpat ka, to ko šogad sanēsājis, tas P. Maggon tik godam vien turējis un sieva ar vienu no šā malkas ņēmuši.

Miera nolīgšana. Tas Peter Maggon līdz ar savu sievu saiminieku Andrei Lappiņ nolūdza un viņš ar šoreiz piedeva.

Tai pašā dienā.

Tiešneši bija Jahn Ahrgall, piesēdētājs; Andreis Meķķis, vietnieks; Mahrtiņ Friedwald, vietnieks.

116. Muižas puisis Peter Grünberg [Grīnberg] sūdz, ka Pihster [Pīster] puisis Pricc Kahrņupp [Pric Kahrņup] un Andrei Dreilapp [iesp. Dreiblat] viņu deramās dienas vakarā situši un krūtīs grūduši, ko varot liecināt Pehter Schihgurs [Žīgurs] un Ķikscha [Ķikšu] Jehkab Gailis ar Mahrtiņ Nei; tai pašā vakarā matus plēsuši, kad šis bijis zemē uz ceļkauliem norauts.

Caur to ka liecinieki Ruhstusch [Rustūžu muižas] Pehter Schihgur, Rohtsch [Roču] Andreis Ķesber un Mahrtiņ Nei ka apsūdzēts trūkst, tā izmeklēšana paliek uz nākošu tiesas dienu.

Tai pašā dienā.

Klātbūdami tiesas vīri: piesēdētājs Andr. Kahrņupp, piesēdētājs Jahn Ahrgall; vietnieks Mahrtiņ Friedwaldts.

117. Tas Ruhkas [Rūku] kalps Kahrļ Kahrņupp [Kārļ Kahrņup] sūdz savu saiminieku Mahrtiņ Meij, ka rudenī saiminieks nav vairāk turējis kā 4 aitas, un [bet] piecas bijušas derētas un 1 pūrs reņģu bijis derēts, bet neesot devis un viņa meiteni pavasarā, gada galā atlaidis kailām kājām.

Saiminieks Mahrtiņ Meij atrāda, ka pie derības tik 4 aitas solījis turēt un reņģes nesolījis un tā meitene nav gluži kailām kājām aizgājusi, vecas pastalas vēl bijušas. No veca rēķina vēl no tā kalpa nākoties 32 kap. s., ko pagasta tiesa pārrēķinādama par riktīgu atrada.

Liecinieks Kahrļ Lokmann saka par tām reņģēm, varot liecināt; saiminieks teicis, kad jau nu otram kalpam dodot, tad redzēšot ka būšot jadod; par citu viņš nevarēja liecināt.

Abi, tik lab kalpi kā saiminieks, sacīja, noraksta neesot un pie derības ar nav liecinieki bijuši.

Spriedums. Pagasta tiesa ir klausinājusi, vienprātīgi nolika, ka tam saiminiekam Mahrtiņ Meij būs tās pastalas nodot un pēc Kahrļ Lokmann liecības tās reņģes ar 1 rubl. 75 kap. kur atrēķināja tās 32 kap., kas iekš rēķina pārāki, tad nu vēl saiminiekam jāmaksā 1 rubl. 43 kap. sudr. Un par tām aitām ne ko nevarēja spriest, tāpēc ka derība nebij norakstīta, nedz ar liecinieki, kas tai strīder lietā taisnību izdotu.

Pēc sprieduma sludināšanas abi nemieru uzdeva, bet pagasta tiesa protokoli neizdeva caur to, ka lieta līdz 5 rubl. neizdod.

Tai pašā dienā.

118. Tas Kahrl Gertner sūdz savu saiminieku Pricc Nohrit, ka nenododot lona, kas vajadzīgs. Šo noruna bijusi uz 10 rubl. un saimnieks tik 6 rubl. 65 kap. caur rēķinu nodevis.

Saiminieks Pricc Nohrit atrāda caur rēķinu, tas puisis jau dabūjis 6 rubl. 85 kap. naudā un bez tam vēl šis priekš viņa iesējis 1 sekseli linu, pats ar savām sēklām, un nav ne sēklu atpakaļ dabūjis.

Tas puisis Kahrl Gertner atrāda, tos linus saiminieks šim rādījis vienu stūri kur dabūjis tik 160 šaujas un saiminieks nemaz nav teicis, ka tie lini tiks lonā aprēķināti. Šis domājis, ka viņi doti par zirgu ganīšanu un par to, ka viņš saiminieka zirgu uz pieguļu vedis un lielāki darbi bijuši, kā runāts, tāpēc šis saiminieku lūdzis, lai kādu mazumu linu par to iesējot.

Spriedums. Pagasta tiesa vienojās pie šāda sprieduma: tam saiminiekam Pricc Nohrit būs savam puisam Kahrl Gertner to trūkdamu lona naudu ar 3 rubl. 15 kap. sudr. nomaksāt par 8 dienām un tos linus nevarēja lonā rēķināt caur tam, ka saiminieks tos linus ierādīdams nav noteicis lonā un tam puisam uzlicis lielāku kalpošanu un licis 2 zirgus uz pieguļu vest un svētdienās ganīt.

Pēc sprieduma sludināšanas Pricc Nohrit uzdeva nemieru, bet tiesas vīri protokoli nevarēja dot, tāpēc ka ta lieta apakš 5 rubl. stāv.

Wilken muižā tai 6. April 1870.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

119. A, Pohre [Pore] saiminiekam Peter Schigur [Žīgur] ir savai meitai Anna Grünfeldt [Grīnfeld] pēc tiesas vīru izmeklēšanas un paša saiminieka solīšanas jāmaksā: 3 [mārciņu] villas un 1 rubl. vēl lona naudas.

B, Tāpat tai meitai Leene Sirne [Liene Zirne] vienus riktīgus pusvillainus brunčus un vienu rudens jēru.

C, Tāpat tai meitai Eewa Kolberg [Ieva Kolberg] 10 [mārciņu] villas vēl jadod un 1 pāra pastalu ādas auklas.

120. Wahvul [Vāvuļ] saiminiekam Jahn Strauch [Štrauh] ir par nepaklausīšanu, kad daudreiz pie tiesas aicināts un nav klausījies, bet palicis atpakaļ 2 rbļ. strāpe iekš 2 nedēļ laika pagasta lādei par labu jāiemaksā.

121. Wahvul [Vāvuļ] Bernhard Gertner sūdzēja par Wahvul saimnieku saimnieku Jahn Strauch [Štrauh], ka viņš tiesas spriedumu ar 170 ½ kap. nav nolīdzinājis. Jahn Strauch neliedzās un lūdza termiņu līdz Jurgam to nolīdzināt.

Vēl B. Gertner sūdzēja, ka Wahvul s. Jahn Strauch esot solījis savā istabā iekš lielām dusmām, ka viņš B. Gertner būšot nodurt. Nāce priekšā un tape izklausīti. Jahn Strauch atzina savu vainu un abi iekš mīlestības salīka.

122. Šinī dienā Mahrtn̄ Friedvald iemaksāja pēc salīgšanas pie Draudzes tiesas priekš tās atraitnes Leene Silber [Zilber] dēļ bērna uzturēšanas 10 rubl.sudr. un vēl uz tam paliek parādā 25 rubl.

123. Muižas pusgraudnieks Ahdam Grünberg [Grīnberg] apņēmās savu parādu ar 5 rubl.sudr. tam Wahvul Mahrtn̄ Friedwald –līdz Jurgā dienai nolīdzināt.

124. Kad Jahn Mednis par velti sūdzējies un neklausā, kad tiesa viņu ar to atraida, bet vēl tamdēļ pret tiesu rupjš ir un neklausā nekādu pamācīšanu, tad cits nekas neatlika ka viņu pierāt ar 10 sitieniem, lai klausā un pieņem tiesas pamācīšanu un izskaidrošanu. Un vēl, ka Jehkab Kleinbergam par dienas aizkavēšanu ½ rubl. sudraba jāatlīdzina.

Wilken muižā tai 21. April 1970.

Klāt bija piesēdētājs Jahn Ahrvall; vietnieks Andreis Mekķis, Mahrtnī Friedwaldt.

125. Tirschum [Tirzum] kalps Mahrtnī Pļaviņ ienāca un sūdzēja par savu saimnieku, ka viņš viņam no loni aizturot un neizdodot:

2 pūri rudzu (rītā atdot)

3 rubl.s. par ½ [mērvienība] villas un 3 rubl. sudraba par kaņepēm (rudē atmaksāt līdz ziemas svētkiem)

2 pūri kartupeļu, ko izgājušā pavasarā priekš sēklas aizdevis

1 sieku zirņu, ko ar izgājušā pavasarā priekš sēklas aizdevis

1 podu sāls no mohna

34 rubl. ko izgājušā pavasarā aizdevis

Viņš arī vēl, kad rūmes nav bijis, kur savas lietas pielikt – ir pieņēmis vienu vīru Jahn Egliht no Radziņ [mājām], kas 2 nedēļas pie klētiņas uzciršanas strādājis, kam viņš ēst devis un no savas puses maksājis:

1 pūru rudzu

2 podi miltu

2 rubl. sudraba naudas.

Arī viņš tam palīdzējis priekš saimnieka 7 assis malkas sacirst, rudē 2 dienas priekš kartupeļu stādīšanas, tādēļ ka saimnieks viņam priekš tam laiku nav devis. Arī viņš laiku nav dabūjis priekš linu tīrīšanas un tādēļ līcis par naudu Jahzōs [Jāčos] to darbu pastrādāt un par aizvešanu un izmalšanu 2 rubl. Jahze saimniekam nomaksājis. Un Jahn Egliht tos linus iztīrījis, kur viņš vēl par maksu zirgu ņēmis, ko uz Limbaischiem [Limbažiem] aizvest pārdot, ko arī svētdienā izdarījis, negribēdams saimniekam laiku kavēt.

Tirschum saimnieks Mikkel Andresohn uz šo sūdzību atbildēja, ka viņš to mohnu tādēļ aizturējis, ka viņš 6 nedēļ ir vājš bijis un nav neko laba darīt varējis. Linu raut un nomērcēt viņš nav liedzis, tāpat arī neesot liedzis viņam savus linus izstrādāt. Malku cirst viņš tādēļ ņēmis palīgā, ka pats nav spējis savu pienākumu darbu pie ciršanas izpildīt. Pie to klētiņu jeb pieliekamo kambari viņš gan essot redzējis, ka Jahn Egliht viņam 2 dienas palīdzējis, bet ne 2 nedēļas, to jau tas darbs pats labi izrādot.

Tape abi izsūtīti un kad ienāca, tad viņi abi darīja zināmu, ka ar labu salīkuši tādā vīzē: Tirschums izdod savam kalpam tos 2 pūrus rudzu, to villas naudu un kaņepes tāpat rudē uz ziemas svētkiem nolīdzināt. Un saimnieks apņēma arī Pļaviņam tos 2 pūri kartupeļu šinī pavasarā atdot. Un to aizdotu naudu 34 rubl.s. uz nākošiem ziemas svētkiem Pļaviņam nomaksāt un tos zirņus 5/6 rudē atdot jeb tanī vietā miežu putrimus 5/6. Tad kalpa naudu 38 rubl. nomaksāt un tos 5/6 zirņu.

126. Pēc tiesas izmeklēšanas un pārklausīšanas atradās, ka Jahn Grünberg [Grīnberg] vienu šķipeli atradis pie ceļa ne tālu krūmos, kas Pehte [Pēte] saiminiekam pieder, bet ko viņš nav atdevis. Kad nu saiminieks tam kalpam Andreis Weinberg to šķipeli bij devis, kas to bij pazaudējis un par ko saiminieks viņam pāra autus aizturējis.

Tiesai bija janospriež: Jahn Grünberg par to šķipeli 55 kap. aizmaksāt tam Pehte saiminiekam un par tādu sliktumu, kad atrastu mantu viņš neatdod, top tas par pretību ar 10 sitieniem par mācību strāpēts.

Wilken Muižā tanni 4. Mai 1870.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkab Kurme; piesēdētājs Jahn Ahrvall.

127. Wilken [Viļķen] saiminieks Andreis Weinberg sūdzēja, ka viņam no Pilzum [Pilcum] saiminieka Mahrtnī Lappiņ nākas 1 gaņģis nekaltu ratu, ko viņam aizdevis, kad uz Pilzum gājis dzīvot, un 1 pūrs miežu, ko arī aizdevis.

Pilzum saiminieks Mahrtnī Lappiņ to neliedza, ka tas tiesa esot, bet viņam turpretī no Wilken nākoties 3 pūri auzu, ko viņa zirgi tīrumā noskādējuši, un par ko viņi abi ar labu salīkuši.

Wilķens atbildēja, ka viņa zirgi vien nav to skādi darījuši, jo tur vēl citi arī klāt bijuši. Pilzums priekš gan 5 pūri prasījis, pēcāk par 3 atlaidis, bet viņš ar nav iegājis-tādēļ, ka viens pats nav pie tā vainīgs bijis, lai Pilzums to apsērot, tad viņš būšot mierā un maksāt. Vēl Wilķens uzdeva, ka viņam no otra Pilzum saiminieka Mahrtin Meij nākoties 1 pūrs putraimu, ko uz pirkšanu aizdevis, jau vairāk kā priekš 10 gadiem atpakaļ, tāpat arī 2 pūri kartupeļu, 1 ½ sekseļa kaņepu un 2 sieki auzu, ko priekš sēklas ņēmis un arī tik pat ilgi esot. Viņš gan kādu reizi prasījis, bet nav vēl atdots ticis.

Pilzum Mahrtin Meij uz tam atbildēja, ka viņam no tās aizdošanas nekas neesot atminams un viņš to nezina.

Arī Wilķens vēl pierādīja, ka Pilzum Mahrtin Meij viņa daļā 5 alkšņu kokus sev priekš akas grodim jau 3 gadi atpakaļ nocirtis, ko tas liecinieks puisis Jahn Meij apliecināja, ka viņš klāt bijis, kad Pilzum saiminieks Andreis Meij 3 kokus nocirtis un mājā pārvedis. Apsūdzēts to nevarēja liegt, bet ne 5, tik 3 mazus alkšņus vien cirtis.

Arī Wilķen saiminieks par tam sūdzēja, ka viņam ar Pilzumiem lopu ceļš kopā bijis savā robežā starpā un vēl priekš 3 gadiem atpakaļ protokolē par to sētas taisīšanu norakstīts. Bet nu bez kaut kādas pierādīšanas Pilzumi savā pusē sētu noplēsuši, caur kam viņš nu vairs nevarot savus lopus no mājas uz ganībām dzīt. Jo kad viņi būtu ceļa laikā to zināmu darījuši, ka savā pusē gribot lopu ceļam sētu noplēst un pārceļt paši savā daļā, tad viņš būtu varējis tos vajadzīgus kokus piedzīt un uztaisīt, bet nu tik vēli to vairs nespējot.

Abi Pilzumi uz tam atbildēja, ka Wilķens neesot savu apņemšanu tās sētas uztaisīšanas dēļ no savas puses pildījis, tamdēļ viņi vairs uz tam mierā nevarējuši palikt un paši savā tīrum starpā jaunu lopu ceļu uzņēmuši.

Kad pēc tālākas izmeklēšanas viņus ar labu pie salīdzināšanas nevarēja dabūt, tad bija janospriēž: Pilzum saiminiekam Mahrtin Lappin ir Wilķenam jāatlīdzina, ko viņš neliedza, ka aizņēmis: par to 1 ganģi ratu pēc tās reizes cena 150 kp., par to 1 pūru miežu 150 kp. Kopā 3 rubl.

Tur pretī atkal Wilķenam par tiem skādētiem 3 pūri auzu ir 3 rubl. Pilzum Lappinam janolīdzina.

Wilķen ar savu sūdzību pret Pilzum Mahrtin Meij top atraidīts uz mierā palikšanu, tamdēļ, ka viņu starpā liecinieki trūkst un šī lieta jau arī par vecu palikuse, kā arī par to meža zādzību dēļ tiem alkšņu kokiem, ko tanī reizē, kad atrade nav tūliņ tiesas vīrus pievedis, kas to skādi aptaksierē, bet līdz šim laikam gluži mierīgs palicis un vēl, kad viņu starpā ienaidis tās sētas dēļ cēlies, ka atriebdams sūdz.

Bet dēļ to lopu sētu, par ko Wilķens sūdz, nevar ne ko spriest caur tam, ka no abām pusēm pie viņiem vainas atronās, jo Wilķens nav savu pusi sētas, kā tiesas vīri jau to agrāki apskatījuši un nosacījuši, kā vajadzējis uztaisījis, un nav savu apņemšanu izpildījis un tamdēļ navar liegt, ka Pilzums savu sētu no turienes atceļ un paši savā daļā uzliek-tomēr viņiem gan tas būtu pieklājīgi bijis par tādu savu nodomāšanu agrāki Wilķenam ziņu dot, ka lai viņš pēc tam var riktēties.

Wilķens darīja zināmu, ka viņš uz pārdošanu Mahrtin Lappinam savu mantu nav devis, viņš grib, lai ratus un miežus kā ņemti atdod, un viņš atkal tos 3 pūrus auzu nodos.

Wilķen muižas pagasta tiesā tai 4. Mai 1870.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkab Kurme; piesēdētājs Andreis Kahrņupp; piesēdētājs Jahn Ahrgall.

128. No Dreelin [Dreiliņu muižas] Tennis saiminieks Miķķel Rohsit [Rozīt] pienese šeitān tādu pierādīšanu, proti, viņš derējamā dienā 12. Merz Ahster [Āsteres] muižā to puisi Anz Grundul, kas jau 2 gadus no vietas Dreelin valstē Rohz [Roč] mājā pie tā saiminieka un pagasta tiesas priekšsēdētāja Jahn Ohsoliņ dienējis, pie sevim no Jurgiem š.g. par dienestnieku uz gadu noderējis. Viņš Jurgā dienā uz Rohz māju tam aizbraucis pakaļ, bet nav mājā to atradis. Vēlāki tanī dienā tas pie viņa atnācis un zināmu darījis, ka viņš citu vietu Wilķen valstē uzņēmis, kamdēļ lai uz viņu vairs negaidot, jo viņš šā dienestnieks nebūšot būt, un gribējis to saņemtu rokas naudu atdot, bet šis to nav pretī ņēmis, jo viņu nevarējis caur strādnieku trūkumu atlaist. Tomēr Grunduls nav klausījis un ar savām lietām projām braucis. Viņš nu pie savas pagasta valdīšanas gājis par tam žēloties, tapati arī nav liegusies tūliņ Wilķen pagagsta valdīšanai pierādīt, ka tas puisis Anz Grundul ar viņu riktīgā laikā noderējis dienestu, bet nu bēgšus aizgājis un Rattneek [Ratniek] mājā nometies un lūguši viņu bez kādas kavēšanās atpakaļ sūtīt, tomēr nekāda atbildēšana uz tam vēl atpakaļ nākuse.

Pēc tam viņu ceturdienā tai 29. April š.g. uz reizi Anz Grunduls gan ap launaga laiku Tennischos atnācis, paēdis un pie viņa darba piestājies un līdz vakaram tīrumā aris, bet par nakti uz Rohzi aizgājis, kur viņa tēvs nu dzīvo, un no turienes otrā rītā mājās pārnācis, kur atkal laikam jaunu gudrību dabūjis un skubināts taisījies projām un atteicis: viņš nu aizejot un lai viņu vairs atpakaļ negaidot.

Tennis saiminieks Miķēl Rohsiht lūdza, lai tiesa būtu tik labprātīga un palīdzētu savu saderētu dienestnieku, pēc kam liela note esot atpakaļ dabūt, jo viņa zirgs nu stāvot mierā un lauku darbi topot apkavēti; ne tik vien caur to trūkdams strādnieku, bet arī caur savu pašu kavēšanu pēc viņa pie tiesām staigāt nepieciešama skāde notiekot.

Anz Grunduls priekšā aicināts uz tiesas vaicāšanu atbildēja, ka viņš to nevarot liegt, deramā dienā Ahsterī pie Tennis saiminieka uz gadu par dienestnieku sevi saderējies, bet viņa mātes brālis Wilkeniešos pēc Lieldienas nomiris, viņš tamdēļ nu pie tās atraithes par apgādnieku piestājies un domājot, ka to viņam nevarot liegt.

Pēc tālākas izmeklēšanas atrod, ka tas puisis Anz Grundul nepareizi darījis un tik ar meliem un aplamām domām grib savu pirmu derību lauzt un iznīcināt, kas skaidra un nepārgrozāma ir un paliek, par ko viņš mācību gan pelnījis, lai uz priekšu vērā liek, tik aplam vairs nedarīt, tādēļ bij jānosprīž: Anz Grundulam ir bez kādas pretī runāšanas vis vēlāki rītā agri pēc savas derības pie Tennis saiminieka neatraudamies dienestā jāiestājās un par visu skādi, kas caur viņa aplamdarīšanu cēlusies, paliek viņš vainīgs un atbildēdams.

Wilken muižas pagasta tiesā tai 4. Mai 1870.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkob Kurme; piesēdētājs Andreis Kahrņupp; Jahn Ahrgall.

129. Katrin draudzes skolmeisters Spor [Šopr] pienese šādu sūdzību, ka Pilcum saiminieks Mahrtn Meij viņa gana puisi Andrei Müller [Miller] pēc Jurģiem tanī ceturdienā /24 April/ no viņa, kamēr pats mājās nav bijis, aizvedis. Tā tēvs Jahn Müller, kas šinī pavasarā miris, to dēlu Jurģos 1868. gadā pie viņa piedēvis-un nu kur cerējis, ka viņš šinī vasarā pie aršanas varēs palīdzēt, tā māte paslepeni to puisēnu pēc deramās dienas pie Pilcuma noderējusi, bez kā tam būtu atsacījuši un būtu ziņu par tam devuse, ka būtu varējis atkal tad citu vietā derēt, caur kam viņam nu liels trūkums pienācis. Školmeisters lūdze, lai tiesa tādu nekārtīgu būšanu neuzvēlējot, bet par tam gādājot, ka tas puisēns pie viņa atpakaļ tiekot savā piederīgā dienestā.

Pilzum saiminieks Mahrtn Meij, kad skolmeisters sūdzība bija priekšā likta, atbildēja, ka tā māte Ilze Müller tanī svētdienā pēc deramās dienas krogā viņam to puisēnu dāvinājusi, un kad viņam vajadzīgs bijis, tad to pašu arī par arāju noderējis un tamdēļ, ja nu negribot lielu skādi celt, to nevarot misēt.

Māte atraithne Ilze Müller vaicāta, kamdēļ tā darījusi atbildēja, ka viņa skolmeisteram priekš deramas dienas atsacījusi, ka to puisēnu vairs pie viņa nebūšot atstāt.

Skolmeisters uz tam atbildēja, ka tā uzdošana meli esot, jo tā Ilze Müller gan vienreiz pie viņa pienākuse un lūguse naudu, ka vajagot priekš dēla par drēbu šūšanu skroderim maksāt, un kad nav zinājusi, cik tā maksa iztaisa, tad līcis papriekš izvaicāt skroderi un tamdēļ atkal vēlāki pienākt, kur tad tā Ilze Müller arī sākuse par skolas meitu Eddu Meij sūdzēt, kas viņas dēlu atkal lamājusi un ķēzījusi un teikuse: "Ja Jūs, pappiņ, to uzvēlejat, tad es savu dēlu pie Jums nevaru uz priekšu atstāt."

Uz kam tas atbildējis, ka viņš to nekad nav vēlējis nedz arī to būšot uzvēlēt, bet par to cieši gādašot, ka Eddai mute tapšot savaldīta. Turklāt viņš vēl sacīja, ka viņš ar to puisēni mierā esot un viņam nebūšot vis uzsacīt, nedz arī paļaut, ka Edde viņu nievina. Un kad māte žēlojusies, ka dēlam cepure vajagot, tad viņš tās klātbūšanā Andrejam 1 rubl. s. priekš tam iedevis, lai pats cepuri nopirkot, kā arī savus pašus ūdens zābakus, kas tam drusku par knapi un caur biezām ādām par smagi bijuši, iedevis. Māte ar visu mierā būdama aizgājusi, bet pēc kādu labu laiku atkal pienākuse to skrodera rēķenumu uzdot, ko tūliņ viņai aizmaksājis, tāpat arī vēlāki skolā pēc līnēm bijusi, bet ne vienu vārdu nedz viņa, nedz tas puisis par aiziešanu ko viņam sacījuši. Ja tas viņam būtu zinams bijis, tad viņš sev deramā dienā jeb arī vēlāki sevim varējis viņa vietā citu saderēt, bet nu bez kādas

bildināšanas jeb atsacīšanas pēc Jūrģiem to puisēnu viņam atņemt, tādu varas un nekārtīgu būšanu viņš nedrīkstot uzvēlēt jeb paļaut jau tās sliktās priekšzīmes dēļ vien ne.

Kad tomēr Ilze Müller uz tam gribēja cieši pastāvēt, ka viņa esot atsacījusi, un ka viņas dēlam skolmeisters nekādu lonu solījis jeb linus sēt un t.pr. tas bija tiesai pēc tālākas izmeklēšanas un pārdomašanas jānospiež: tam puisa, Andrei Müller ir rītā iekš dienas uz skolu pie sava veca saimnieka jāiet atpakaļ dzīvot, tādēļ ka tas likumam pretī ir un nedrīkst pieļauts tapt, ka bērni no neprātīgiem vecākiem pa gadam no viena saimnieka uz otru top apkārt vajkati, caur kam bērni postā iet un no mazām dienām jau ieronās ik katrā gadā no viena saimnieka uz otru blandīties; tam bērnam, kur top atdots, jāpaliek, kamēr mācībā ir vadīts, tad viņš pēc sava prāta var darīt un, ja patikšana, citu vietu meklēt. Bet ja vecāku vainas dēļ to bērnu grib agrāki atkal noņemt un pie cita saimnieka pielikt, tad tas tik caur tiesas izmeklēšanu un paļaušanu vien var notikt. Šeitā it sevišķi ar vēl skolmeisteram vairāk jātic, ne kā tai sievas pļāpāšanai, kas ar tādiem netikliem darbiem tik vien vēl strāpi pelna, ka Pilzum saimnieku ir pievīluse.

Wilķen muižā tannī 22. mai 1870.

Klāt bij visi 3 tiesas vīri.

130. Šinī dienā vecais Tenne [Teņu] s. Jahn Weinberg uzdeva pie tiesas kādā vīzē viņš savu mantību izdala saviem bērniem, kā to jau agrāki tiesas vīru Jahze s. [Jāče saimnieka] Mahrtn, Friedwaldt un Wilķen saimnieka Andrei Weinberg klātbūšanā uzņemts un nosacīts tapis, proti: 1, vecākam dēlam, tam saimniekam Andrei Weinberg viņš atdos visus savus kustoņus ka tur mājā tagad atronās, kā zirgus, liellopus, aitas, cūkas, un visus mājas un virtšaftes būšanas rīkus, traukus u.t.pr. par īpašumu un Andreis turpretī apņemas saviem jaunākiem brāļiem un māsām, kad vajadzī

ba pienāk izmaksāt, proti:

2, Peter Weinberg 100 rubl.

3, Mahrtn Weinberg 100 rubl.

4, Marrinai Weinberg 2 govīs a` 25 r.-50 rbl.

1 cūku 5 rbl.

3 aitas a` 2 rbl,-6. Kopā 61 rubl.

5, Eddai Weinberg 2 gavis a` 25 r.

1 cūku 5

3 aitas a` 6. Kopā 61 rubl.

6, Kristinai Weinberg naudā 50 r.

3 aitas 6. Kopā 56 rubl.

Bet šeitā vēl jāpiemin, ka Pehteram un Mahrtnam katram par saviem simtu rubļiem, ka arī Kristinai par tiem 50 rubļiem s. tas brālis Andreis maksā, kamēr viņam tā nauda rokā ir, katrā gadā 5 procentes augļu, no 1. Janvar 1872. gadā sākot.

Tēvs Jahn Weinberg no tiem kustoņiem patur priekš sevīm:

1 zirgu un 1 kaltus vāģus

2 govīs

3 cūkas

3 aitas

Un kad uz priekšu tas iznāktu, ka tēvs no dēla galda šķirās, tad dēls Andreis apņemas viņam katrā gadā priekš uztura dot:

10 pūrus rudzu

8 pūrus miežu

5 pūrus auzu

3/6 pūrus zirņu

2/6 kaņepu

2 pūrus kartupeļu stādīt

priekš kāpostīm vajadzīgu dārza zemi

6 podi sāls

2/6 pūra linu sēt un apkopt

40 [mārciņu] linu priekš drēbēm

Ka arī galvas naudu priekš tēva maksāt un priekš tiem kustoņiem to vaijadzīgu barību.

Visi ar šo nosacīšanu bija pilnā mierā.

130 b. Tā uzņemšana tās vaicāšanas, kas uz muižas valdīšanas rakstu uzdošanu tam Tirschum [Tirzum] rentniekam Miķēl Andersohn šodien pie tiesas par atbildēšanu tapa priekšā liktas, nevarēja protokolē grāmatā šeit uzņemšanu atrast tādēļ, ka tā pate tūlīnās muižas v. par zināšanu bij japusāta?, kur viņa caur [?] līdz 7. August aizņemta palikuse un tamdēļ vēl apakš Nr. 139 varēja protokolē gr. uzņemšanu atrast. Skat uz lap. 54.

Wilken muižas pagasta tiesā tannī 22. Mai 1870.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkab Kurme; piesēdētājs Andreis Kahrņupp; Jahn Ahrgall.

131. Wahwul [Vāvuļ] saiminieks Mahrz Strauch [Štrauh] sūdzēja par savu otru pussaiminieku, brāli Jahn Strauch, ka tas vienmēr veltīgi lērumu taisa, nepatiesi tiepās un bezdievīgi viņu lamā un godu laupa, kā tas tiesas vīrim pašim ir jāapliecina, viņš lūdze viņu nomierināt, ka lai uz priekšu godīgāki dzīvo, kā kristīgam cilvēkam pieklājas.

Wahwul Jahnis Strauch uz šo sūdzību, kā jau to vienmēr ieradis darīt, negribēja ne kur vainīgs likties atrast, bet tiepās un liedzās, ka viņam allaž vienmēr taisnība esot, un nelikās pie prātīgākas atmaņas pievest likties, tape izsūtīti un bija janospriež: Wahwul saiminieks Jahn Strauch ir par tādu negodīgu uzvešanos ar 2 dieni cietuma strāpējams, lai mācās savaldīties, godīgāki un mierīgāki dzīvot, ne tik bezkaunīgi lādēt un lamāt, kā tiesas vīri paši ar savām ausīm to dzirdējuši. Bet it īpaši, lai mācās valdīšanai paklausīt.

Wilken muižas pagasta tiesā tai 6. Juli 1870.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkob Kurme; piesēdētais: Andr. Kahrņupp; piesēdētais Jahn Ahrgall.

132. Rohtsch [Roč] pussaiminieks Kahrl Lewis [Leviss] sūdzēja par to zaldātu Jehkab Pihpkalleju [Pīpkalēju], kas pie viņa jau 2 gadus piedzīvojis, par to maksu no 15 rubl. s., kur pretī vēl viņam kartupeļu un kāpostu stādāmu zemi devis. Šinīs Jurgos Pihpkallejs viņam 10 rubl. s. nomaksājis uz to pēdīgu gadu un 5 rubl. vēl parādā palicis. Viņš līcis Pihpkallejam par to parādu vienu kambartiņu pie mājas piebūvēt, ko viņš arī iesācis un 5 dienas par to sastrādājis un tad to darbu nepabeigtu atstājis. Jurgos š.g. Pihpkallejs no viņa pie otra saiminieka aizgājis dzīvot un viņš tādēļ pagēr, lai viņam nu par tādu izsmiešanu nolīdzina savu parādu.

Pihpkallejs uz tam atbildēja, ka viņu noruna gan pirmā gadd 15 rubl. s. bijuse īri maksāt, bet otrā gadā viņš tik 10 rubl. vien solījis maksāt, tamdēļ ka nauda dārgāka palikuse. Un kad viņam līcis to kambari būvēt, tad gan par to maksu piepildījis uz kam Lewis prasījis, cik viņš citur peln par nedēļu, un kad šis atbildējis 2 ½ rubl. s., tad Lewis teicis, ka viņam vēl 5 rubl. nākās, lai tik būvejoj, kur tad redzēt, vai vienam būs otram japiemaksā jeb abi līdzīgi būs. Viņš pa priekš negribējis to darbu iesākt, bet pēcāk tak apdomājies, ka saiminiekam tak jāpaklausa ir un sācis strādāt; bet kad viņa dēls vājš palicis un naudas vaijadzīgs bijis pie daktera iet un dēļ tam Lewisam prasījis kādu rubl., lai dodot un kad tas liedzies to darīt, tad viņš to darbu nav varējis tālēki pabeigt un atstājis. Kad šī lieta vairs tālāku nevarēja tapt izmeklēta-caur tam, ka abiem savas norunas dēļ liecinieki trūkst, tad bija jānosprīž: ka nedz Lewis uz savu uzdotu parādu no 5 rubl.s. uz ko jau Pihpkallejs 2 ½ rubl.s. caur savu darbu būtu nopelnījis-ne ko vairs nevar dabūt un pagērēt.

133. Tirschum [Tirzum] rentniekam jau uz to muižas valdīšanas rakstu no 18. Juni š.g. N 16 bija uzdots ar kazaku caur rakstu to parādā palikušu rentes naudu bez kavāšanās muižā nomaksāt, un šinī dienā priekā tiesas sevišķi to muižas uzdošanu caur pieminētu rakstu-sludinātu ka viņam tiek tā rentēšana atsacīta, ka Jurgos 1871., ja nevar ar šo muižas valdīšanu dēļ tam salīkt, jāatstāj ir.

Viņš apņēmas, Andersohns, to rentes naudu no 25 rubl. s. divi nedeļ laikā nomaksāt, bet dēļ tās atsacīšanas viņš lūgdams atbildēja, ka viņš nevarot šo atsacīšanu pieņemt, jo viņš vienreiz esot ar savu muižas valdīšanu kontraktu noslēdzis uz 18 gadiem, ka to pašu šeitā pagasts ar savām acīm redzējuse un, kas pazust ne kādā vīzē nevar.

134. Rohtsch [Roč] stellmachers [ratnieks] Jahn Steinberg sūdzēja par Stabbiņ [Stabiņ] s. Jahn Neuwaldt [Neivald], ka tas priekš 7 gadiem atpakaļ pie viņa vienu ganģi ratu priekš kalšanas pastellējis, ko gan tūliņ arī nomaksājis; izgājušā ziemā atkal pastellējis 2 ratus, ko pataisījis un atdevis, bet atlūdzis, lai gaid, ka nav naudas ko maksāt un šinī pavasarā vēl 2 ratus līcis taisīt ko arī tūliņ pataisījis, bet nu viņš nenākot pakaļ-un atsaka, ka tos vairs negribot un liedzoties arī par tiem 2 agrākiem ratiem maksāt.

Stabbiņ saiminieks Jahn Neuwaldt uz tam atbild, ka viņš par tiem saņemtiem 2 ratiem tikai par vienu vien maksa, bet par otru ne, tamdēļ, ka viens rats no tiem 4 ratiem, ko priekš 7 gadi taisījis ir slikts bijis, jo tam rumba esot saplīsuse, ko viņš tam atpakaļ devis. Un tos 2 ratus, ko šo pavasar Steinbergs taisījis, nevarot saņemt, jo viņam 3 rati vajagot ne tik 2, jo no tiem 2 ratiem, ko Steinbergs ziemā taisījis- vienu pielicis tā saplīsušā vietā, ko viņš pats aizvedis priekš uztaisīšanas un nu vēl nav atpakaļ devis.

Kad abi nevarēja salīkt ar labu, tad bija jānosprīž: vai Stabbiņam jāmaksā 2 rubl.s. un Steinbergs patur pats tos ratus, ko šo pavasar pastellējis, jeb Steinbergs uztaisa 2 pakaļ un 1 priekš ratu un atdod Stabbiņam, kur viņam tad 4.50 kap. ir Steinbergam jāmaksā. Stabbiņsch apņēmas 2 rubl. maksāt un Steinbergis ar to palika mierā un patur tos pastellētus abus ratus.

Wilken muižas pagasta tiesā tai 7. August 1870.

Klāt bij priekšēdētājs Jehkab Kurme; piesēdētais Andreis Kahrņupp; piesēdētais Jahn Ahrgall.

135. Muižas valdīšana sūdzēja par Katrin krodzenieku Jahn Ahbeliht [Ābelīt], ka viņš pēc savas Kontrakta nosacīšanas šinī pavasarā pagājušā pavasarā visu savu pienākamū rentes maksāšanu nav izpildījis, jo viņš liedzoties 25 rubl. s. maksāt, ko viņš nav vēl līdz šim izpildījis, kaut gan no muižas puses jau dažreiz uz tam skubināts un tāpēc muižas valdīšana pagasta tiesai uzdod, lai viņu pie izpildīšanas pietur.

Ahbeliht neliedza savu parādu, bet tur pretī darīja zināmu, ka viņš caur tam nav izpildījis, kad muižas valdīšana tās ēkas nekopot, kas viņai pēc Kontrakta kopt pienākoties, jo kroga jumts esot caurs un lietūs nākot iekšā, caur ko ceļa ļaudis topot aizturēti iekšā braukt, tāpat arī spīķera jumts tāds pats vainīgs, ka viņa prece caur slapjumu bojā ietot un viņam skāde rodoties. Viņš lūdza, lai muižas valdīšana savu pienākamū izpilda, tad viņš ar neliegsies no savas puses to izpildīt, kas viņam piekrīt.

Pēc dažādas sarunāšanas par to darīšanu Katrin krodzenieks Ahbeliht apņēmas 2 nedeļ laikā savu rentes parādu nolīdzināt un turpretī muižas valdīšana viņam solīja to vajadzīgu apkopšanu likt izdarīt.

136. Muižas valdīšana sūdz, ka tas muižas puisis Mahrtiņ Gertner vienu vāģu ratu nozadzis, kas pēdīgi pie viņa atrasts un ko viņš šeitā pie tiesas nevarēja liegt, caur kam viņam par tādu nelabu darbu nosprīda miesas strāpi 20 sitienus ar rīkstēm.

137. Vecais Schķirstin [Šķirstiņ] melderis Kaspar Mende šai tiesai pierādīja ka Miķķel Lokmann no viņa 1 pūru rudzu aizņēmis un tā noruna bijusi vai nu rudzus atdot jeb 3 rubl. s. naudā, bet līdz šim tas vēl nav izpildīts.

Miķķel Lokmann to parādu neliedza, bet uzdeva, ka viņš tos 3 rubl. s. caur savu znotu Pluhm [Plūm], kas miris, aizūtījis. Bet kad tas tos 3 rubl.s. nav Mendem atdevis, tad Miķķel Lokmaņam piekrīt tos 3 rubl.s. Mendem nolīdzināt un tiesa nolika, ka līdz Mahrtiņ dienai 10. November š.g. tas jāizpilda.

138. Uz Tamkahj [Tamkāj] pussaimnieka Jahn Neij sūdzību, ka viņa otrs pussaimnieks Andrei Meij viņu nepatiesīgi lamājis par zagli un vēl papriekš solījis 24 stundas ķurmi [cietumu], tāpat arī pļavu pār robežu pārplāvis, kur pie abām lietām liecinieki Jesper saiminieks Andermann un tiesas vīrs Pihlag [Pīlāgu] Jahn Ahrvall klātbijuši un to sūdzību par taisnu apliecina, pagasta tiesa to Andrei Meij ar 3 rubl.s. strāpēja nabagu lādei par labu.

Caur pārrakstīšanu jeb aizmiršanu tā uzņemšana, kas 139. numurā atronās, tik nu vēl varēja protokolles gramatā parakstīta tapt, skaties atpakaļ to pierādīšanu apakš N.130b.

Wilken muižas pagasta tiesā tai 22. Mai 1870.

Klāt bija priekšsēdētais Jehkab Kurme; piesēdētais Andreis Kahrņupp; Jahn Ahrvall.

139. Wilkenmuižas valdīšana šinī dienā caur rakstiem uzdeva tam Tirschuma [Tirzum] dzīvodamam Miķēl Andersohn šādas vaicāšanas priekš atbildēšanas priekšā likt, proti:

1, Vai viņš Tirschum rentinieks ir?

Atb: ja!

2, Vai viņam par tam Kontrakts?

Atb. ja, bet tas esot muižas valdīšanas rokā.

3, vai tas Kontrakts viņa rokā esot bijis?

Atb. ne!

4, Vai viņš to Kontrakt, ka vajadzīgs parakstījis?

Atb. ja! Viņš parakstījis, jo muižas kungs Valters to pašu norakstījis un tur apakšā viņš savu vārdu aprek.

5, Vai pats savu vārdu parakstījis jeb citam lici parakstīt un, kad tas noticis?

Atb: pats ar savu roku savu vārdu apakš šo Kontraktu parakstījis 1868. gadā pēc Jurģiem kādas 8 nedēļas.

6, Vai viens jeb divi Kontrakti bijuši?

Atb: viens pats!

7, Kur viņš to Kontraktu lici?

Atb: muižas valdīšana to paturējusi gribēdama vēl to pašu pie pagasta tiesas apstiprināt.

8, Cik zemes viņam ir izrentēts?

Atb: visu Tirschum zeme, ka tas rullē uzņemts atronās, un kas pie muižas zemes nepieder.

9, Par kādu cenu izrentēts?

Atb: pirmā gadā no Jurģiem 1868. līdz 1869., tādēļ ka tur nekas ne atradās un ēkas vēl bij jābūvē, par brīvu, bet no Jurģiem 1869. uz 6 gadiem viņam katrā gadā ir jāmaksā 50 rubl.s., tad 6 gadi no vietas jāmaksā 150 rubl. s. katrā gadā, un pēdīgās gadās 300 rubl.s. par gadu.

10, Uz cik gadiem tas Kontrakts bij noslēgts?

Atb: uz 18 gadiem, tik ilgi, kamēr Laurson cienīgmātei tā muiža pieder.

11, Kādas nosacīšanas Kontraktā atradās?

Atb: tanīs pirmos 12 gados muiža viņam vēl piedalījuse 10 pūrvietu pļavas un pēc šiem gadiem tās atkal muižai piekrit; turpretī viņam Tirschum mežā ir jāuzcērt un jāpieved pie Kieģel cepļa 10 asis malkas par atlīdzināšanu to pļavu. Un par to brīvību Tirschum daļā malku cirst priekš savas vajadzības, viņam sevišķi ir 5 asis malkas jauzcērt un muižā jānoved. Un par to ērbergu, ko muižas valdīšana no Ilmak [...] par 100 rubl.s. nopirkuse un no sevis Tirschumā likuse uzcelt par 38 rubl. ir viņam iekš saviem rentes gadiem atkal muižas valdīšanai ar rubl. jaatlīdzina. Turklāt viņiem no savas puses iekš tiem rentes gadiem ir Tirschum jauzbūvē: rihja, viena kūts un klēts. Grāvi viņam par savu māju jāliek rakt, kur tik vajadzība atronās.

Pēc pielīgtiem norunātiem rentes gadiem viņš nedabū nekādu nolīdzināšanu, nedz par ēkām, nedz par grāviem, un viņam būs visas atlīdzināšanas-prasīšanas, visa būšana, kā tas atronās, ir muižas valdīšanai jaatdod. Un cik tāļu tā muižas valdīšana liek Tirschumu to mežu katrā gadā izcirst, tik tāli viņam arī ir, kas par tīrumu gēld-tā zeme par tīrumu jāiestrādā.

12, Cik daudz un kādu Inventariumu viņam no muižas dos?

Atb: citu ne ko, kā tik vien priekš rudzu lūduma tanī pirmā gadā to sēklu, 1 ½ pūrs uz pūrvieta, ko izsēt. Cik viņam atkal beidzamā gadā ir apsētu jāatstāj. Tā vasarājas sēkla kas aizdots, to atkal jau muižai atdevis.

Vēl tapa Andersohns vaicāts: ar ko viņš to Kontraktu noslēdzis vai ar muižas valdīšanu jeb ar rentinieci?

Atb: viņš domā ar to muižas rentinieci Laursonu.

Vilken muižas tiesas namā tai 29. tā Augustā 1870.

140. Uz cienīgu Rīgas pilsētas virsmeža kungu Fritsch vēlēšanu bija šodien muižā visi tie saimnieki paziņoti, kuriem pļavas pie dzirnavu upes atronās, kas uz ārvangu aiziet.

Atnākuši bija tie saimnieki Teņņe, Jahze, Stabbin, Lemsch [Lemšs], Tiesnus [Tīznūžs], Ruhke [Rūke], Jahke [Jāke], Pilzum, Wilken, Ilmak, Jaunzemm, Mahrtsch [Mārčs], Muhle [Mūle], skolmeisters Spohr [Špors], Pehte [Pēte], Matschin [Mačiņ], Ohsolin, Kaugur un muižas rentes kungs [..], bet Kikse [Kikša] un Rohtsch [Roč] trūke.

Agronom Molchau [?] lielskungs un virsmeža kungs darīja zināmu, kad to dzirnavu upe līdz pat Ahrwangu jeb Sweiciem [Svētciema] robeža vietām gluži aizaugusi, caur kam nu tās pļavas šē pat no muižas līdz pat Ahruppi [Arupe] gandrīz par purviem palikušas un tādēļ cienījams Rīgas pilsētas Cassa Collegiums par vajadzīgu atradis šo upīti likt tīrīt un kur vajadzīgs atronās, no jauna rakt, un tos saimniekus uzaicina arī no savas puses pie šās izdarīšanas palīgā nākt un piepalīdzēt.

Tie klātbūdami saimnieki atzina ar pateicību šo [..] gādāšanu no Cassa Collegiuma puses dēļ pārlabošanas šo panīkušu pļavu pulku, kas caur ūdeņu sadambēšanos sarūdzis un par purvu pārvērties, kur vairs ne krietna zāle aug, ne slapjos gados apstrādāt spēj. Pēc apdomāšanas un sarunāšanas visi nu gan pie tā palike, ka viņi cik spēdami grib no savas puses par šo nodomātu pārlabošanu palīgā nākt un paši nest no tā, ko šī minēta tīrīšana un rakšana maksās.

Wilken muižas pagasta tiesa tai 2. tā September 1870.

Klāt bija priekšsēdētāis Jehkob Kurme; piesēdētais: Andreis Kahrnup; piesēdētais Jahn Ahrgall.

141. Kullasch [Kulaž] Kurpnieks Jahn Rewel sūdzeja par tiem puīšiem Andrei Neij un tā brāli Mahrtin Neij, ka viņi pa naktīm apkārt blandoties meitās ar flinti, meitas novārdzinot, ka dienā nespējot caur miegu lopus no skādes darīšanas nosargāt, caur kam nu viņa linu sējums gluži noēdināts kā pats priekšsēdētāis Jehkob Kurme to skādi apskatījis. Vienā svētdienas vakarā vēli atkal abi Kullaschos pie meitām klētī bijuši, kur Andreis Neij savu dubult skrošu plinti uz viena sievas lādi nolīcis un, kad viņa tumsā nākusi, gribēdama savas drēbes nolikt, tad tā flinte viņai uz krūtīm kritusi un viņa gauži nobijusies. Jau pērnajā gadā viņa sieva caur Andreja Neij nekārtīgu šaušanu nelaimē kritusi un tādēļ caur tādu [..] apkārtvazāšanos ar pielādētu flinti drīz liela nelaime var izcelties. Viņš pagasta tiesā lūdze tos puīšus dēļ tādiem nekārtīgiem darbiem norāt, ka lai neblandās ar flinti naktīs par svešām mājām.

Abiem apsūdzētiem puīšiem Andreis Neij un Mahrtin Neij Rehvel sūdzība priekšā likta, nevarēja liegt, ka gan dažu reizi Kullaschās vakarā nogājuši un arī flinte līdz bijuse, bet viņi neesot nekādu sliktumu darījuši, jo tik kādu mazu laiku pie klētes padzīvojušies, ar meitām parunājušies un tad atkal prōjam gājuši.

Tad liecinieki Kullasch p. [puisis] Andreis Kahrnup arī pierādīja, ka viņš gan esot redzējis, ka tie abi puīši tur dažkārt gan pa naktīm pie tām 3 saimnieka meitām, kad sevišķi klētī guļ-nākuši un ka Andreisam Neij dubultskrošu [divstobru] flinte līdz bijusi.

Sprīdums: dēļ nekārtīgas apkārtblandīšanās svešās mājās naktīs, kas nepieklājas un pret godīgu cilvēku uzvešanos ir, un kā tas pieņemts un zināms ir, ka šie abi apsūdzēti puīši jau tādā līderībā padevušies, tad par norāšanu tiek nolikts, lai mājās godīgi dzīvot, ka jāmaksā nabagu lādei par labu, 2 nedēļu laikā Mahrtin Neij 1 rublis sudr. un Andrejam Neij 2 rubli sudr., dēļ tam ka vēl ar flinti vazājies. Un kad Kullasch saimnieks Anz Jaunkalns ar labprātību apņēmis, ja Rehvels skādes

atlīdzināšanu par savu linu sējumu pagēr, tad viņš to būšot priekš saviem ganiem izpildīt, kam dēļ nu par to šeitān vairs nekāda nosacīšana nav.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

143. Muižas puisis Ernest Miglis par nepaklausīšanu ar tiesas aicināšanu un rupjību ir bijis ar 10 sitienu pārmacāms, bet kad viņam to spriedumu priekšā sludināja, tad viņš to liedzās saņemt un bēgšus no tiesas ustabas izskrēja, nu kad kazaku ar palīgiem sūtīja pakaļ, tad ar cirvi turējās pretī un draudējis, kas būs klāt nākt, tam būs par galvu laist. Pēcāk viņš šeitān atradās un tiesai nu bija par tādu pretību janospriež 20 sitienu miesas strāpes.

Pēcāk Ernst Miglam tape izskaidrots, ka viņam nav brīv ar cepuri iet, kam sarkana kante jeb bante ir apkārt, jo tādu pagodinašanas zīmi tādi vien var valkāt, kam pēc Ķeizara likumiem tāds gods piekrīt.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 4. September 1870.

Klāt bija priekšsēdētāis Jehkob Kurme; piesēdētāis Andreis Kahrnupp; Jahn Ahrgall.

144. Teņņa [Teņu] saimnieka tēvs Jahn Weinberg pienesā šādu sūdzību, proti: viņš tam pašam Andrei Dreiblatt priekš 4 gadiem atpakaļ naudu priekš tā izpirkšanu no zaldātiem 100 rubl. sudr. aizdevis. Uz tam viņš caur nokalpošanu 50 rubl. nolīdzinājis un naudā 30 rubl. atdevis, kamēr vēl 20 rubl. parādā esot. Nu viņa tā puisa tēvs Anz Dreiblatt par advakatu nometies savam dēlam, liedz viņam tos 20 rubl. vairs maksāt, un turklāt vēl šo par zagli taisot. Viņš tadēļ lūdzot, lai Anz Dreiblatt viņa sūdzību pierādot.

Puisis Andrei Dreiblatt vaicāts neliedza, ka vēl 20 rubl. sudr. Teņņam parādā esot. Tas tēvs Anz Dreiblatt vaicāts atbildēja, ka viņš Tenu par zagli neesot saucis, tik to vien viņš žēlojies, ka Teņņa viņa lonu visu nav nodevis, jo viņam vēl nākoties.

2 pūri rudzu no mōnas

1 [mērvienība] cūku labības

Un priekš dēla to puisēnu Jahn Dreiblatts 8 rubl. lones, kas bijis derēts, tāpat viņa meitai Trihne Dreiblatt viena drēbulāde vēl nākās, ko Teņņe bij solījis dot, kad pie viņa dienēja, bet šo solīšanu vēl neesot izpildījis.

Tenne Jahn Weinberg uz šo uzdošanu atbildēja, ka viņš tik lab Anz Dreiblattam kā arī viņa dēlam Jahnim visu nodevis, kas viņam piekritis, jo kad viņi projam no viņa gājuši nav par to neviens vārds vairs minēts un iekš šo laiku no puscettortu gadu viņam par šo parādu arī vēl nav ne kas minēts tapis.

Liecinieks skroderis Ahdam Nohrit pierādīja, ka tas puisis Jahn Dreiblatt meitas vietā derēts un pūrits [pūrvietā?] linu sējums, ko saimnieks sējis no tā arī viņš tik 30 [mārciņas] linu iemaksājis par ko Limbažos vienu rubli saņēmis. Otris liecinieks Karl Rudzīts, ar ko viņš tanīs abos gados kopā pie Teņņa dzīvojis pierādīja, ka tanī pavasarā, kad šķīrušies Anz Dreiblatts ne ko nav bildinājis, kad viņš visu rudzu mōnu nebūtu dabūjis, bet par tā puisa Jahn Dreiblatt lones naudu viņi gan runājuši, ka tā iekšā paliekot un ko pēdīgi pie aprēķināšanas uz Andrei Dreiblatt parādu lai rēķinot. Pēc tālākas izmeklēšanas bija janospriež: Tennam piekrīt tam puisam 8 rubl. lones izmaksāt, kā arī tai meitai to skastu [lādi] nolīdzināt, ka tai protokollē jau agrāki atronās norakstīts, bet par tiem no Anz Dreiblatt nodotiem 2 pūri rudzu un 1 pūru cūku labības nav nekādas skaidras pierādīšanas un tamdēļ nevar ne ko spriest.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

145. Pēc tiesas izmaklēšanas ir dēļ palaišanās dzeršanā, lēruma taisīšanas un plēšanas svētdienā Katrin baznīcas krogā ir Zakke [Zaķu] saimnieks un valsts vietnieks Andrei Zakkis, kā arī tas muižas modernieks Peter Trekter katris ar 2 dieni cietuma strāpējami bijuši un sevišķi vēl katram par

svētdienas apgānīšanu 1 rubl. 25 kap. baznīcas lādei par labu 2 nedēļu laikā jāiemaksā. Abi atbildējuši, ka caur neiztikšanu tūlīt to cietuma strāpi saņemt nevarot, kādēļ viņu lūgšana tape pieņemta un atvēlēta. Bet kad viņi lūdzās un pretī turējās savu strāpi saņemt un protokulli pagērēja, tad tape viņiem tai 26. Septemberi šī apliecinašana izdota, ka ar to pie Ķeizarkas Draudzes tiesas var žēloties iet, ka pagasta tiesa palēna ir un nespēj savu pienākamu darīšanā izpildīt.

Tanni paša dienā tie paši tiesas vīri.

146. Tāpat dēļ plēšanās un lēruma darīšanas krogā, kā tas caur lieciniekiem pierādīts top tas p. [puisis] Bresch Uhder [Breš Ūder] ar 16 sitieniem strāpēts un sevišķi vēl jāmaksā 1 rubl. 25 kap. baznīcas lādei par labu. Apstrāpēts pagērēja protokulli, kas viņam arī liegts netika.

Tanni paša dienā tie paši tiesas vīri.

147. Mahskus [Māskuž] saimnieks Ernst Putnis sūdzēja ka priekš kādām nedeļām atpakaļ pusnaktī viņa mājā sanākuši sveši cilvēki, ielauzušies kūtī, sakāpuši virs klēti un lērumu taisījuši, caur kam visi mājas ļaudis izbaidīti tapuši. Viņš no miega notrūcies uz klēti nosteidzies, tad dzirdējis, ka citi, kas ārā bijuši, aizmukuši. Viņš saucis, lai no klēts nāk zemē, tad tie kas tur augšā bijuši atbildējuši, lai liekot šos mierā, jo tur esot izkaptis, viņi būšot ar tām pretī turēties. Uz tam viņš durvis aiztaisījis, kur tad sākuši iekšā pēdīgi lūkties un devušies pazīties. Viņš viņu lūgšanu paklausījis, izlaidis un pazinis: Ahster [Āsteres] Drukke saimnieka brāli Thom Amerik un Schirstin [Šķirstiņu] melderu puisi Mahrtn Lokmann, un tad vēl pie to Lokmann vienu nāvis rīku atradis, proti, kazeku pipku ar lielu svinus lodi galā, ko šeitā pie tiesas atdeva. Vēl citi divi puisi bij [...] pazinuši kā kalēja, kurpnieka puisi Fink un Mahrtn Neij.

Un otru reiz pastellēšanu no šodien bija no Ahster Drukke saimnieka tēvs atnācis un darīja zināmu, ka viņa dēls Tohms slimš esot ar aci un tamdēļ nevarot nākt.

Tas puisis Mahrtn Lokmann iekāpe un nevarēja liegt, ka bijis Mahskus mājā ar to Tohm Amerku un ka viņam tā pipka piederot, ko viņš līdz paņēmis. Viņš tāpat meitās gājis kā citi puisi, bet Jehkob Treiber viņam tanī reizē esot sitis. Treiberg liedzās, ka to neesot darījis. Un kad liecinieka arī nav, tad bij tam puisam Mahrtn Lokman par nekārtīgu apkārt blandīšanos ar tādiem nāves rīkiem jānosprīž 20 sitienu miesas strāpes.

Tas kurpnieks Fink liedzās, ka neesot bijis un tādēļ, ka liecinieki trūkst tape viņš no tālāku pierādīšanu atlaists. Mahrtn Neij nebija atnācis. Tas Drukke Thom Amerika paliek uz citu tiesas dienu pastellējams.

Wilken muižā pagasta tiesā tai 21. September 1870.

Priekšsēdētais Jehkob Kurme; piesēdētais Andrei Kahrnup; piesēdētais Jahn Ahrgall.

148. Augsti cienījams Rīgas pilsētas Kassa Kollegiums bija uz šodien visus Wilken valsts saimniekus, kam pļavas pie dzirnavas un Ahruppes [Arupe] atrodās, muižā pie tiesas pastellējis un like viņiem caur saviem sūtītiem vietniekiem priekšā, ka Augsti tāpat to dzirnavas upi no muižas un skolas robežu līdz pat Sweiziem [Svētciemā] muižas robežu pēc to ruli no 24. un 25. August š.g., kas šeitā priekšā likta, tape no savas puses iztīrīt, kur uz ruļļa nozīmēts-jaunu rakt likt, it īpaši no Sweiziem robežu iesākot 14 pēdu un tā arvienu šaurāku līdz muižas robežu 8 pēdu platu iztaisīt. Šo darbu tik tad cienījams Kassa Kolegiums paņēmaš nākošā vasarā izdarīt, kad tie minēti saimnieki šoruden pie kailu salnas tos žagarus gar upi no katru pusi 10 asis iztīra un notīrītu un priekš izdarīšanas to minētu rakšanu ar 500 rubl. cienījamam Kassa Kolegiumam piepalīdzēt apsolās.

Tie sapulcēti saimnieki pēc vienprātīgas sarunāšanas savā starpā uz tam šādu atbildi deva, ka viņi ar pateicību to labumu atzīst, ko Augsticienījams Kassa Kolegiums caur šo nodomātu darbu grib izdarīt un kas tiešām ļoti vajadzīgs priekš tām pie šās upes būdamām pļavām, kas caur tam, ka šī upe jau priekš ilgiem gadiem atpakaļ vietām gluži aizaugusi palielāku daļu dažās vietās par sānu

purviem pārvērtījusies, kur vairs nekāda ģeldīga zāles augšana neatrodās, nedz arī cilvēki caur [...] spēj tās apstrādāt, bet ar 500 rub. no savas puses pie šo darbu piepalīdzēt, to viņi ar visu labprātību nespēj izpildīt. Šī upes rakšana un tīrīšana, ka tas no prātīgiem vīriem apskatīts, kas tādu darbu prot strādāt un novērtēt, tapuse līdz kādam [...] 700 rubl. notaksierēta. Ja tad nu šī minēta rakšana tik pārlietu augstā cenā nenāktu, tad [...], proti, tie pie šos upes ar saviem pļavām piedalīti saimnieki, ja tik cienījams Kassa Kolegiums to uzļauj un novēl, apņemās kā to jau šeitān 29. Juli š.g. pie savas pirmās saprecesanas šinī lietā pretī augsti cienījamam virsmeža Kungu un Agronom lielkungu ir izsacījuši labprāt līdz ar muižu to pusi no tā nest, ko Augstcieņījams Kassa Kolegiums par šo rakšanu izmaksātu. Šādas priekšā likšana no Augstcieņījama Kassa Kolegiuma puses, kā arī tas pretī to ieiešanu un apņemšanos no saimnieku puses bij protokolī kā šeitān nolicis jānoņem, un no tā viens noraksts Kassa Kolegiumam piesūtāms.

Wilken muižas pagasta tiesā tai 6. October 1870.

Klāt bija priekšsēdētais Jahkob Kurme; piesēdētais Andreis Kahrnupp; piesēdētais Jahn Ahrvall.

149. Ilmak dienestnieks Jahn Kesber sūdzēja, ka viņam vēl no sava priekšlaika Mahskus [Māzkuž] saimnieka Ernst Putnis 6 rubl. sudr. lones naudas nākas, jo kad viņš pavasarā priekš 4 gadiem atpakaļ no Mahskus projām gājis, viņam 15 rubl. s. lones pie saimnieka iekšā palicis. Mahskus saimnieks Ernst Putnis uz tam pierādīja, ka tanī reizē viņa tēvs Jehkob Putnis, kas pie viņa vēl dzīvojis, tās naudas maksāšanas esot izpildījis un viņš tādēļ par tam nezinot.

Mahskus saimnieks tēvs Jehkab Putnis pierādīja, ka Jahn Kesberam, kad no Mahskus projām gājis, viņš ar viņu norēķinājies, tad vēl 10 rubl. lones naudas un 1 pāris villainas bikses parādā palicis, viņš vēlāki caur savu dēlu Ernst viņam 5 rubļus un pēdīgi atkal caur to Jahn Kesber brāli Andreju viņam 5 rubl. s. nomaksājis un tamdēļ nu līdzīgs esot.

Viņi abi sūdzētais ar Jehkabu Putnis strīdījās un vienprātību nevarēja panākt, jo katris pie savas uzdošanas cieši vien pastāvēja, 5 rubl. vienmēr paliek starpība un tiesa nevar izšķirt pie kā vaine atrodās. Īpaši Jehkob Putnis priekšlaiku Wilken pagasta tiesas priekšsēdētais un draudzes tiesas piesēdētais kā goda vīrs pie tam vienprātīgi palika, ka viņš no to varot zvērēt, ka tanī pavasarā, kad Jahn Kesber no viņa šķīries un projām gājis, viņš viņu savā kambarī uzaiciniejis ar viņu sarēķinājies, kur tad vēl tikai 10 rubl. sudr. un 1 pāra villatna bikšu parādā palikuši.

Spriedums. Kad viņi abi pie savām uzdošanām paliek, un liecinieki arī viņu starpā nav, tad ir Jahn Kesber ar savu sūdzību jāatraidā bijis, un, ja viņš ar to mierā negribētu palikt, tad viņam netop liegts savu tālāku sūdzību pie Ķeizariskas draudzes tiesas pienest.

Jahn Kesber ar to nebija mierā un protokolli lūdza, kas viņam arī tai 10. October tape izdots.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

150. Meža sargs Jahn Wihtol sūdzēja par Matshin ganiem, ka viņi tai 6. Sept š.g. ar saviem lopiņiem 18 galvas rātes mežā ganījuši. Viņš uznācis, kad viņi patlaban no meža ārā nākuši un jau citi kustoņi no savu tīrumu ēduši.

Tie gani-sieva Marri Friedwaldt un tā meitan Lihse Hochberg [Līze Hohberg] saimniekam [...] priekšā saukti liedzās, ka neesot rātes mežā bijuši, viņi uz savu [...] ganījuši, kur meža sargs pienācis un viņus ķīlājis.

Kad viņi liedzās un skaidra pierādīšana trūkst un kad arī nav mežā ķīlāti, bet uz lauka tad bija jānospiež, ka ķīlu nauda vien jāmaksā, proti, tai Marri Friedwaldt 50 kap. un tai meitenei Lihse Hochberg 20 k.

Tani pašā dienā tie paši tiesas vīri.

151. Kad Ahster Drakke puisis Thom Amerik nekārtīgi pa naktīm apkārt vazājies un vienā naktī arī Mahskus mājā blandījies ar citiem puīšiem un mājas ļaudis izbaidījis, ko viņš nevarēja liegt, tad

vaijadzēja viņu par mācību un norāšanu spriest 15 sitienus ar rīkstēm, bet uz lielu lūgšanu un apņemšanos, ka uz priekšu tādus sliktus darbus vairs nebūs darīt tape viņam no šim brīžam tā strāpe atlaista.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

152. Jaunzem saimnieks Andrei Blauberg par rupju uzvešanos priekš tiesas un neuzklausīšanu, kad apsauc, top ar 1 rubl. strāpēts un turklāt nosacīts to tiesas spriedumu no 13. October 1869. izpildīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

Izskaidrošana par to protokolli no 13. to October 1869., N.95.

153. Jaunsem saimnieks Andreis Blauberg nebija, kā skrīveris nosacījis nebija tanī nākamā mandegā muižā dēļ protokollis saņemšanas pie tiesas, tamdēļ šis protokollis neizdots palika un tiesas spriedums spēkā gāja.

Šinī rudenī, kad Jahn Rehwels nevarēja nekādu aicināšanu uz Ķeizarisku draudzes tiesu sagaidīt, viņš sāce pēc šās lietas pakaļ meklēt un tad atrada, ka Jaunzem nav savu appelierēšanu izdarījis un nu pagērēja, lai tas spriedums top, kamdēļ šinī dienā Jaunsem ar Rewel pie tiesas bija pastellēti, kur tad vis papriekš šis protokullis no 13. Oct 1869. gada tape priekšā lasīts. Viņš to atrada tā, ka tanī reizē priekš tiesas tā izdarīšana notikuse un uzņemta. Nu Andrei Blauberg vairs nezinādams ko atbildēt sāka ko nepieklājīgā un rupjā vīzē brēkt un tur klāt vēl uzdrošinājās ar bezkaunīgiem meliem sev aizbildināties, ka šis protokollis pārrakstīts, jo tā neesot protokullē stāvējis, ko viņam skrīveris devis u.ta.pr. Kad Andrei Blauberg nekādā vīzē uz daudzkārtīgu apsaukšanu, lai godīgi un pieklājīgi uzvedās, neklausīja, tad tiesai vajadzīgs bij viņu ar 1 rubl. nabagu lādei par labu strāpēt /:ka iekš N.132 noticis:/ un turklāt nosacīt, ka tiesas spriedums no 13. October š.g. jaizpilda. Jo skrīveris tanī reizē skolmeistara amatā caur bērnu pārklausīšanu un citām darīšanām tapis nokavēts tūlīt pēc nedēļas laika to protokulli norakstīt, bet par nedēļu vēlāki 1. Novembrī viņam ka arī tanī pašā dienā Tamkai Peter Neij uzdevis. Pēdīgais paņēmis un pie ķeizeriskas Draudzes tiesas pienesis, bet turpretim viņš Andr. Blauberg savā pārgudrībā to nav darījis, nedz arī dzan nācis pie tiesas, kā tam piesacīts priekš izskaidrošanas pieteikties un to protokulli saņemt jeb vai arī par skrīveri sūdzēt dēļ protokula aizturēšanas.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

154. Pohre puisis Jahn Purrefeld par rupjību pie tiesas top strāpēts ar 10 sitieniem jeb 2 rubl. s. pagasta nabagu lādei par labu.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

155. Šinī dienā tam priekš laika pagasta tiesas priekšsēdētājam Jehkab Putnis tape Draudzes tiesas nolikšana zināma darīta, ka viņam iekš sūdzības lietām to Gust Schmidt iekš to miruša Jaunzem saimnieka Heiduk zudušu bērnu nauda no 20 rubl. līdz ar tiem abiem priekšlaika pagasta vecakam Ohsolin [Ozoliņu māju] Pehter Nohrit un Lihbasch [Lībažu māju] Jehkab Behrsin katram vien līdz 3,33 1/3 kap.s. jācieš un šī nauda šeitā pie tiesas jaiemaksā. Turpretim Jaunzem s. tēvam Mahrtn Blauberg 5 rubl. Nu skrīveris Fr. Spohr pats no labprātības solījis no savas puses iekš šo lietu arī 5 rubl. ciest un palīdzēt maksāt.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 27. oktobrī 1870.

Klāt bija priekšsēdētāis Jehkob Kurme; piesēdētāis Jahn Ahrigall; vietnieks Mahrtin Friedwaldt.

156. Wilken saimnieks Andrei Weinberg pienesa šādu sūdzību, proti, viņš vecam Naumannam notes laikā aizdevis 100 rubl. sudr. Kad pavasarā 1869. taisījies no Indrik pusmuižas projām iet, tad solījies pie okziona noturēšanas, ka būšot savu parādu nolīdzināt. Viņš akcijas dienā no pusmuižu nogājis, kur tad vecais Neumannis viņu lūdzis, lai vēl pagaidot. Un atstājot šo parādu viņa dēlam melderam Ernst Neumann, uz kam melderis viņam arī apsoltījies šo parādu uz sevi paņemt. Vēlāki Ruhstusch [Rustūžu] melderis Reinhold Weide pienācis un stāstījis, ka gribot vienu govi uz Neumana okcionu pirkt, bet naudas neesot un lūdzis, ka lai viņš to uz savu rēķinu uzvēlot darīt, ko E. Neumann nav pieļāvis un sacījis, ka viņu rēķins jau pārāk esot, jo ko katris pērkot, tas arī esot būt, jānomaksā.

Melderis Ernst Neumann uz šādu sūdzību atbildēja: kad kādu mēness laiku priekšāk [...] dienas pie Katrin kroga viņš uz Wilken gan teicis, ja viņa tēvs viņam to naudu 220 rubl.s. ko viņam aizdevis būšot atdot, tad viņš gribot to naudu par tām lietām, ko akciona par savu rēķin būšot pirkt, viņam labprāt to izmaksāt, bet viņš pie savas naudas neesot ticis un sevišķis viņam vēl to naudu vajadzējis Wilkenā šeitā pie tiesas priekš tēva lādes magazinas un galvas naudas parādiem iemaksāt un tamdēļ nav spējis ar visu labprātību savu gribēšanu izpildīt. Reinhold Weide par liecinieku pieaicināts teice, ka viņš Wilken gan lūdzis uzvēlēt uz viņa rēķin vienu govi pirkt, bet to E. Neumann aizliedzis un teicis ka katram kas ko pērk arī to vajagot pašam tūlīt samaksāt, par to citu runu, ko viņi vēl tad savā starpā runājuši, viņš neesot to vērā licis un newarot to atminēt. Kad nu abi savā starpā strīdijās un liecinieki trūkst, kas varētu kādu skaidrību uzrādīt, kuram taisnība ir, tad šai tiesai cits nekas neatliek, ka izdot šādu spriedumu: kamēr Wilken saimnieks Andrei Weinberg nevar skaidrāku liecību par savu sūdzību pret E. Neumann pierādīt, tamēr viņš ar savu sūdzību atraidāms ir.

Wilken ar šo spriedumu nebija mierā un lūdza protokulli, kas viņam arī tai 2. November tape izdots. Vēlāki gan bija muižā atnācis, kā arī vēlāki tai 9. Novembrī, bet neprastīja nedz arī izņēme to protokulli, tamdēļ palika atpakaļ.

Tanni pašā dienā.

Klāt bija priekšsēdētāis Jecab Kurme; piesēdētāis Andreis Kahrnupp; piesēdētāis Jahn Ahrigall.

157. Mūrnieks Anz Grünberg [Grīnberg] sūdzēja par Pohre saimnieku Anz Jannson, ka viņš pie viņa jauna ērbeģa to mūrnieka darbu priekš 2 gadiem atpakaļ saņēmis par 18 rubl. sudr., uz ko viņš viņam jau 8 ½ iemaksājis un vēlāki šis viņam vairs nav licis tālāki strādāt. Bet iemeslus pie to darbu meklējis, caur kam viņam nu viena skāde no 6 ½ rubl. esot.

Pohre s. Peter Jannson pierādīja, ka Ans Grünberg savu darbu slikti strādājis, kā to jau tiesas vīri apskatījuši un par neģeldīgu atraduši, caur kam viņam skāde nu jācieš un tamdēļ vairs Anz Grünberg gribēšanu nespējot izpildīt, kad tiesas vīri to darbu tanī reizē apskatījuši to pašu sliktu un neģeldīgu atraduši, kas tā nevar palikt, bet pārtaisāms ir un viens krāsnis vēl pavisam nemūrēts palicis, tad bija jānosprīž: Anz Grünberg ar savu sūdzību atraidīt, jo viņš caur šo sliktu darbu strādāšanu nu vairs no Pohre saimnieka neko nevar pagērēt, jo Pohrem nākas lielāka skāde nekā Anz Grünbergam, kas par savu nopušierētu darbu jau pilnīgu maksu dabūjis.

Anz Grünberg ar šo spriedumu nebija mierā un tamdēļ viņam šis protokullis tanī 9. Novembrī bija jānodod: neatnāce un tamdēļ palika neizņemts.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

158. Uz meža valdīšanas sūdzību, ka meža sargs Jahn Wihtol Muhle [Müle] saimnieka lopus 19 gab. Rātes mežā atradis, tad top nospriests: 1 rubl. sudr. ķīlu naudas jāmaksā 2 ned. laikā.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

159. Tamkai saimnieks un pagasta vecākais Andreess Meij jau 2. Septemberi š.g. bij to sūdzību pienesis, ka sestdienas naktī uz svētdienu, proti, tai 22. uz 23. August š.g. liels bars svešu puīšu no Ruhstuschiem [Rustūžiem] viņa mājās ielauzušies un visus ļaudis no miega uztraucējuši, caur kam arī viņa saimniece ļoti pārbijusies un vāja palikusi, ka vajadzīgs bijis uz Limbaischiem [Limbažiem] pēc daktera braukt. Viņi, mājās ienākdami ar lielu drošību tanī priekš porūzī, kas starp riju un priekškambari atronās ar zēwel kociņiem uguni uzrāvuši, caur ko varējuse liela nelaime caur uguns briesmām izcelties. Viņš tad nu vienu no tiem puīšiem dabūjis kambarī notvert un brālis Jurris tās durvis ciet turējis, kur tad tie citi sākuši pa āru tik lielu lērumu un troksni celt, durvis daudzīdami un brēkdami draudēdami, ka lai laižot vaļā, citādi nebūšot labi iet, kur tad no nelaimes bīdamies nav iedrošinājušies viņu apcietināt, bet bīdamies vaļā palaidis. Viņš lūdze, ka tiesa tādus nedarbus norātu, ka lai ļautiņiem drošība caur tādiem nakts vazaņķiem un palaidņiem lai nezūd.

Kad nu šodien pēc trešu lādzīgu pastellēšanu nu visi uzdoti puīši bija sanākuši, tad tape vis papriekšu tie šās valsts puīši vaicāti, proti: Tamkai mājas p. [puisis] Jahn Friedwaldt, Wahwul Mahrz Friedwaldt un Peter Martinson, kur tie izsacīja, ka viņi bija pie Kaugur līdzas Tamkai 2. trā pussaimnieka Jahn Neij pieguļā bijuši no kurien viņi nakti no Tamkahj otru pusmāju nākuši un jau priekšā svešus puīšus no Ruhstuschiem [Rustūžiem] pie salmu šķūna, kur meitas gulējušas atraduši, un vienam, ko par stallmeisteri godinājuši bijusi liela knūja rokā. Arī viņi pazinuši no Pohre mājām to puisi Jahn Purrefeld un Peter Schigur [Žīgur], pēc sasveicinašanās tur kādu laiku kopā palikuši, kur tad taisījušies no otrām mājām pie Andreis Meij iet. Mahrz Friedwaldt turpat meitās palicis. Jahn Friedwaldt un Peter Martinson jau pie klēts atstājušies un tas saimnieks Jahn Nei atkal iepakaļ uz pļaviņ palicis gribēdams noskatīties, ko tie sveši puīši izdarīs, bet kad troksnis un lēnums izcēlies, tie puīši sākuši durvis daudzīt, brēkt un draudēt, lai laižot ārā, ka citādi lāgā nebūšot, tad šiem bail uznācis un sākuši visi trīs atpakaļ uz Kaugur [...] laist, kur par nakti pie meitām līdz gaismai pārgulējuši. Vēlāki arī tie citi puīši atnākuši un labu laiku tur līdzās Pohre p. Jahn Purrefeld un Pehter Schigur kopā palikuši. Pohre Peter Schigur neliedze, ka arī esot bijis un Jahn Purrefeld arī atradis.

Jahn Purrefeld visu cieši uz bezkaunīgu un rupju vīzi liedza, ka neesot līdz bijis. Bet kad arī Peter Martinson un Peter Schigur to pierādīja, ka melus runā, tad pēdīgi vairs nevarēja liegt un bij tāpēc par tādu liegšanu ar 10 sitieniem japārmāca. Tamkai s. Jahn Neij nevarēja liegt, ka no pieguļas mājās nācis ar jokoties, bet atradis jau priekšā pulka svešus puīšus, ar kuriem viņš sasveicinājies, kādu laiku ar viņiem sadzīvojies un pēdīgi, kad viņi uz otru māju gājuši, -šķīries un neesot līdz gājis. Jahn Friedwaldt pierādīja, ka Jahn Nei esot šķīries, bet līdz nācis un no pļaviņ puses palicis stāvēt, jo kad troksnis cēlies, tad viņš papriekš skrējis un šie abi atkal no pakaļas. Vēl Peter Martinson pierādīja tāpat, ka pirmā reizē, tas bārdainis, ko tie Ruhstuschnieki par staļmeisteru godinājuši, tad kad savā starpā klusām sarunājušies aizvien tad ar savu lielu knūju, kas rokā bijusi, draudējis un zobus griezis, caur ko viņam bail uznākuse, jo dzirdējis, ka viņi uz nekādu labu darbu neizejot un tamdēļ no šā puīša atšķīries.

Ruhstusch puīši, kas caur Draudzes tiesas pavēlēšanu un uz 3. šās reizes pastellēšanu bija atnākuši, proti Ruhstusch Poije Martin Sihmansohn, Lahtschs Jahn Eglit, Andreis Wihtol, Pohpe Andr. Rauge un staļmeisters Jalk Oiakehr-pēdīgais nebija klāt, iekāpa un uz vaicāšanu no tiesas puses neliedze, ka gan vainīgi esot un lūdza piedošan. Pēc nobeigtas pārmeklēšanas bija jādod šāds spriedums: tiem 5 Ruhstusch puīšiem katram 15 sitieni ar rīkstēm, lai mācās pa godam dzīvot un nevis uz tādiem sliktiem darbiem doties, bet kad viņi gauži lūdzās un apņēmās uz priekšu pa naktīm vairs apkārt nevazāties, tad tape tā strāpe katram iekš 3 rubl. naudas strāpes pārvērtīta.

Tāpat Jahn Purrefeld ar 15 sitieniem; Peter Schigur ar 15 sitieniem; Wahwul Peter Martinson ar 15 sitieniem; Tamkai Jahn Friedwaldt ar 15 sitieniem. Tamkai saimnieks Jahn Nei ar 5 rubl. nabagu lādei par labu, tāpēc ka saimnieks, kam citam ar labu priekšzīmi jāiet priekšā, pats līderībā un sliktos darbos palaižās; viņš nebija ar šo spriedumu mierā un pagērēja protokulli, kur viņam tad arī šī apliecināšana tape izdota, proti, apliecinašana:

Šeitān tai Wilken pagasta tiesai ir bijis jāpliecina, ka viņa pēc priekšējas izmeklēšanas to Tamkai pussaimnieku Jahn Neij dēļ nekārtīgas apkārt blandīšanos līdz ar citiem puīšiem sastdienas naktī par vainīgu atraduse un viņam tādēļ nosprieduse 5 rubl. sudr. nabagu lādei par labu iemaksāt, lai mācās savas saimnieka rektas pazīt un vērā likt, ka tas viņam neklājās no pieguļas

projām iet meitu jakti, mājās pārnākdams tas lielu drosmi puisi priekšā atrod ar viņiem kopā mesties un pēdīgi tos vēl līdz otru māju pavadīt, kur tie Ruhstusch puisi mājas ļaudis no miega iztraucējuši, ka troksnis cēlās, tad iepakaļ palikdams līdz tiem abiem nāburga puisiem Jahn Friedwaldt un Peter Martinsohn projām bija atpakaļ no Kaugur dodās un turpat līdz gaismai pie meitām pārgulējis. Un nu vēl pie tiesas ar meliem domā cauri tikt, ka nevienu no tiem puisiem nav pazinis. Viens godīgs saimnieks savās mājās svešus cilvēkus naktī atrazdams, tūlīt vaicātu, kas ir un ko viņi meklē, tāpat godīgam saimniekam piederās ar labu priekšzīmi citiem priekšā iet un no nekārtīgas nakts jaktēšanas atrauties, bet to Tamkai saimnieks Jahn Neij visu pār galvu laidis un tādēļ līdzās citiem vainīgiem puisiem bija pārmācams. Wilken muižā tai 16. Novembrī 1870.

Kad Jahn Neij ar šo spriedumu nebija mierā un appelēšanu piemeldēja, tad viņam šinī dienā augšēja apliecināšana tape izdota.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 2. Novembrī 1870.

Klāt bija: priekšsēdētāis Jehkob Kurme; piesēdētāis Andreis Kahrnupp; Jahn Ahrgall.

160. Tas kīpmaņņa žīds Jossel Mullmann, pierādīja ka viņš aizvienu piektdienā (24. October) Blohmes [Blomes] Sakka mājā ar to turienes dienestnieku Pritze Tschaun [Čaun] zirgus mījis. Viņš atbraucis Wilkenmuižu Rammu mājās un tur palicis par nakti, kur no svētdienas uz mandegu viņa zirgs izzagts, un tas zirgs, ko viņš Tschannam pretī devis-atstāts ticis. Viņš lūdze ka pagasta tiesa viņam palīgā nāktu savu zirgu, ko laikam Tschauns nakti pārmījis, atpakaļ dabūt.

Bija no Blohmes uz pastellēšanu šodien atnācis tas kalps Pritz Taschaun, viņš izsacīja, ka žīds cauru vasaru viņam ar mīšanu vienumēr virsū stāvējis un lielījis, ka viņa zirgs labs un ka bez vaines esot, caur kam tad arī licies pārrunāties un izmījis, bet kad svētdienā ar to iemītu zirgu uz Katrin Baznīcā braucis gribēdams izprovēt, kāds esot, tad atradis, ka švaks un nespējot vilkt, sievai bijis kājām jaiet un pats tik ar mokām zirgu un vāgus mājās dabūjis, caur kam, kad sadzirdējis ka Josell Mullmann Rammās esot, mandega rītā agri bija nojājis, savu zirgu atmīt, bet turpat pulka žīdu priekšā atradis guļot neiedrošinājies žīdu celt. Viņš ar mājas saimnieku sarunājis un kalps Mahrz Wihksne viņam viņa zirgu parādījis, viņš tad to iemīto atstājis stallī un savu turpretī paņēmis un aizjājis. Mahrz Wihksne to neliedza ka Tschaunam rādījis, kur viņa zirgs atradies.

Blomes Sakke saimnieks Adam Jannson par liecinieku uzaicināts pierādīja, ka žīds visu vasaru vienumēr tur braucis un uz mīšanu viņš slavējis savu zirgu par labu un bez vaines, lielījis un apgalvojis no kam tad arī tas Tschaunis pēdīgi licies pierunāties un uz mītiem iegājis, bet tas zirgs esot švaks un nespēcīgs, caur kam nespējot vezumu vilkt.

Spriedums: žīdam Jossel Mullenam ir savs zirgs jāņem atpakaļ, tādēļ, ka pie viņa vaini atrod, ka nespēj un nejaudā vilkt, kas par daudz liela vaina ir, un viņš turpretī par veselu un bez vaines galvojis, bet Tschauns par nekārtīgu atmīšanu, ka paslepeni Rammās savu zirgu atņēmis top ar 15 sitieniem par mācību strāpēts, lai vērā liek, ka bez valdīšanas ziņas nebij brīv šeitān to zirgu ar savu varu atņemt un projām vest, kas tikai ar tiesas ziņu varēja notikt.

Žīds Jossel Mullmann nebija ar šo spriedumu mierā un pagērēja protokulli, kas viņam tai 9. Novembrī tika izdots.

161. Lemschkulle [Lemškul] Tirschum [Tirzum] saimnieks Gust Ohsolinam pierādīja, ka viņam no Wilken Tirschum rentinieks Mikkel Anderson uz to linu pārdošanu 14 r.72.kap. sudr. Jo kad viņš 2 ½ pūrvietu sējuma pārdevis par 57 ½ rubl. Bet tas tik vien sējuma atradis 1 ¾ pūrvietas, kas pēc šo cenu iztaisa 44 rubl.72 ¼ un uz to jau dabūjis 5 rubl. rokas naudas un vēlāki vēl 25 rubl., kas kopā iztaisa 30 rubl. Tad allaž vēl Mikkel Andersonam piekrīt piemaksāt 14 rubl.72 kap.

Abbas pusses ar to bija mierā un Mikkel Andersohns apņēmas tos 14 r. 72 kap. uz treiju Kungu dienu tas ir līdz Januar 1872. nomaksāt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

162. Jahze s. [Jāce saimniekam] Andr. Friedwaltam pēc tiesas izmeklēšanas vēl piederās dot 5 rubl. lones savam priekšlaika puišam Kahrl Kahrnupp, bet no tā iet nost 50 kap. sudr. par pazaudētu dzeņņusku un tad vēl 450 kap. jāpiemaksā. Abi bija mierā.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

163. Strobbe [Strobe] mājas pārinieki Anz Lazdin un Karl Muischneek [Muižniek] sūdzēja par savu saimnieku Jehkob Lessin [Lesiņ], ka nav vēl visus vasarājas salmus nodevis. Derēts bijis Anz Lezdinam 11 gubu un Karl Muischneekam 30 gubu, Lezdinam trūkstot 3 gubi auzu un ½ gubas miežu salmu un Muischneekam 6 gubi miežu salmu.

Saimnieks atbildēja, ka Muischneekam gan 6 gubi salmu trūkstot, bet Lesdinam tikai ½ gubas miežu salmu trūkstot. Karl Muischneek pagērēja 1 vezumu no 30 [mērvienība] pūra siena to trūkdamu salmu vietā. Saimnieks ar to bija mierā un apsolīja dot. Anz Lezdinam solīja saimnieks 10 [mērvienība] siena no purva. Lesdins bija ar to mierā.

Nospriests: šo salikšanu protokullu grāmatā norakstīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

164. Jahze [Jāce] Mahrtin Friedwaldt sūdz, ka Anz Kahrnupp un Fritz Skuije viņam zāģēdami zāģi ielauzuši. Abi apsūdzēti teice, ka ne kā nav varējuši darīt, zāģis bijis baļķī iesprūdis un augšā ceļot esot pārlūzis.

Andrees Kruhmin liecināja, ka viņš nevarot teikt, ka tīšām pārlauzts, jo baļķī bijis iesprūdis un tad viņi cēluši augšā un, kad izņēmuši, tad pušu bijis.

Nospriests: ka to zāģi būs saimniekam likt saladēt un tad tiks spriests kam jāmaksā.

165. Sweiceem [Svētciema] krodzinieks P. Kudritzki uzrādīja, ka Pehter Friedwaldt no viņa vienas kamanas pircis, citu naudu gan vēl samaksājis, bet vēl 8 rubl. parādā esot, kurus negribot maksāt, tāpēc viņš lūdzot Pagasta tiesu, lai Friedwaldtu piesprieztu šo parādu līdzināt.

Peter Friedwaldt neliedza, ka kamanas no Kudritzki pircis un ka vēl uz tām 8 rubl. parādā esot, bet šo parādu viņš nespējot līdzināt caur to, ka viņš Schkirstinā [Šķirstiņu muižā] dzīvodams konkursī kritis, kur viņa visas mantas un arī tās minētās kamanas uz akcionu tikušas pārdotas, konkurss vēl neesot pabeigts, viņš cerējot, ka viņa parādi daudz mazāki būšot par konkursa ienākšanu.

P. Kudritzki teica ka nav zinājis, ka Friedwaldts konkursī kritis, citādi viņš būtu savas kamanas atņēmis un, ka Friedwaldts nesolot tos 8 rubl. ar labu maksāt, lūdzot viņš šai pagasta tiesai spriedumu.

Kad nu šī pagasta tiesa arī zina, ka Peter Friedwaldt Schkirstinā dzīvodams konkursī kritis, tad vienprātīgi tā nosprieda: P. Kudritzki tiek uz savu parādu prasīšanu no šās pagasta tiesas atraidīts un viņam tā vaļa dota savus parādus pie Schkirstin pagasta tiesas, kas konkurss iesākts uzdot, jo katram parādu devējam pienākas savus parādus, kas viņam no konkursnieka nākas pie tās tiesas uzdot, kas konkursi iesākuši un nevis pie tās tiesas apakš kuras konkursnieks pa konkursa [...] laiku dzīvo.

P. Kudritzki nebija šo spriedumu mierā un lūdza protokulli, kas viņam arī tai 5. Dezembar ar Sallazu [Salacas?] pasta vīru tape piesūtīts.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 2. Dezember 1870.

Klāt bija: priekšsēdētājs Jehkob Kurme; piesēdētājs Andrei Kahrnupp; piesēdētājs Jahn Ahrvall.

166. Reinhold Amperman no Burtniekiem sūdzēja par šā pagasta Lihbeet mājas saimnieku, ka tas paņēmis pērnajā ziemā viņam balķus no to pirktu zemi kopā savest, kur riju gribējis būvēt. Kad Lihbeets pie viņa bijis ko taisīt, tad gan vēl nav salīkuši, bet Lihbiets projām iedams teicis, ja šis 8 rubl. gribot maksāt, tad viņš būs tos balķus savest, lai būtu kādi būdami, lai tik rītā viņam ziņu aizstēl. Ampermannis apdomājies un nav vair rīta gaidījis, bet to pašu vakaru uz 8 rubl. zīmi ir rakstījis un to bahmannim Mikkel Kalnin no Schkirstina uzdevis, lai Lihbietim aiznes. April mēnesi bijis lūkotu, bet vēl neviens balķis nav bijis vests, tad atkal Lihbiets atgādinājis uz savu apņemšanos, bet pavelti, līdz šo dien neviens balķis neesot izvests, caur ko viņam liela skāde notikusi.

Sihman Spandegus/Spandegns Buļļu pusmuižas appakš Lahdes [Lēdes] muižas, liecināja ka Lihbiets no Ampermanna aiziedams teicis, ka Ampermanns 8 rubl. gribot maksāt, tad viņš tos balķus būs savest, lai būtu kādi būdami, arī to zinot, ka Lihbiets no Ampermanna zīmi dabūjis, ka lai par 8 rubl. ved vien.

Mikkel Kalnin no Schkirstina kas Lihbeetim par būvmeistaru pie tās jaunās rijas paņēmis, tāpat liecināja, ka Ampermannis to uzdod un kā pirmais liecinieks Sihmann Spandeg jau bija liecinājis, un vēl ka pats to zīmi Lihbeetim aiznesis un Lihbeets apņēmis tos balķus par 8 rubl. izvest.

Lihbeets nebija šodien atnācis un tāpēc tika nospriests: Lihbeeti uz 14. Dezember š.g. pastellēt kur tad arī Ampermannam vajaga bez kādas īpašas citas ziņas pretī būt.

Wilken muižā pagasta tiesā tai 12. Dezember 1870.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkob Kurme; piesēdētājs Andr.Kahrnupp; piesēdētājs Jahn Ahrvall.

167. Sweizeem [Svētciemā] Mennik mājas Jahn Andersohn bija vakar vakarā saņēmis meža sarga Jahn Wihtol dubultflinti pie kroga nozadzis, Jaunzemm Andeeis Blauberg un muižas kalējs Mahrtin Jehkobsohn bija pakaļ dzinušies un to zagli ar visu flinti noķēruši un šeitā pie pagasta tiesas atveduši.

Jahn Andersohn nedarbu neliedza un tāpēc salīka ar tiem pakaļ dzinējiem par atlīdzināšanu 7 rubl. Un pagasta tiesa nosprieda: par tādu nedarbu būs tam Jahn Andersohn 15 sitienus ciest ar rīkstēm un tos 7 rubl. par atlīdzināšanu izmaksāt. 1 rubl. tika iemaksāts tie 6 rubl. palika parādā līdz 16. Dezember 1870.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 14. Dezember 1870.

Klāt bija: priekšsēdētājs Jehkob Kurme; piesēdētājs Andreis Kahrnupp; piesēdētājs Jahn Ahrvall.

168. Šās valsts Katrin mājas saimnieki Jahn Ahrvall, Kahr Ahrvall un kurpnieks Andreis Damberg sūdzēja par Andrees Nei, ka tas viņus visus trīs tai 8. Novembri š.g. no Limbaischeem [Limbažiem] braucot grāvī iegāzis, kur šie esot gauži ar dubļiem novārtījušies, ka kauns bijis citiem rādīties. Tas tā esot noticis: minētā dienā viņi bijuši kāzās, Limbaischōs bijusi laulāšana, pēc pabeigtas laulāšanas visi citi viņu biedri aizbraukuši bet šie, proti, sūdzētāji vēl Limbaischōs drusku nokavējušies un tad no māju braucot gribējuši savus biedrus panākt, caur ko tam Andrees Neij, kas arī citās kāzās bijis un ar saviem biedriem reizē mājā braucis, vaicājis garām braukt, bet Andrees Neij griezis savus zirgus viņiem šķersu par ceļu priekšā un šie, proti, sūdzētāji nevarējuši savus vairs noturēt un tikuši caur to grāvī iegrušti.

Apsūdzēts Andrees Neij atbildēja, ka cits viss, ko sūdzētāji nupat uzdevuši, esot taisnība, bet ka viņš tiem savus zirgus būtu priekšā griezis un caur to viņi būtu tikuši grāvī iesisti, tas esot melots, ceļš bijis labi plats, šis braucis saviem biedriem taisni no pakaļas un īstan tuvu klāt, viņi paši, proti, sūdzētāji, gauži ātri braukuši un laikam nav varējuši ceļa no grāva izšķirt, ka grāvī iekšā braukuši un šī neesot vis tā pēdīga reize palikusi, arī vēlāki viņi vēl reiz grāvī iebraukuši, kur varot būt vēl vairāk kā šoreiz savārtījušies un sasitušies.

Sūdzātāji arvien uz to pastāvēja, ka Andrees Neij viņiem savus zirgus šķērsām pār ceļu priekšā griezis uz to viņi šeit un arī tālāki pie citas tiesas būšot pastāvēt, liecinieka viņiem gan neesot, par to ka vēlāki viņi vēlreiz grāvī krituši neesot Andresam Neij nekāda daļa.

Apsūdzēts Andrees Neij uzrādīja, ka Ilmak saimnieks un Wahwul [Vāvuļ] Jahn Strauch viņam papriekš braukuši un lūdza pagasta tiesu, lai šos pārklātos. Minēti vīri tiesas priekšā to izteica: šie braukuši abi vienos vāgos Andreesam Neij papriekšu, to dzirdējuši, ka no pakaļas tiek stipri braukts un uzreiz grāvī gāzās, atpakaļ atskatījušies, redzējuši, ka viens vezums cilvēku bijis grāvī un Andrees Neij braucis ka jau arvien viņiem no pakaļas labi patālu no grāva, un vēlāki, kad tie no grāva bijuši izrāpušies, tad tik briesmīgi viņiem garām braukuši, ka ar assgalu gandrīz šo zirga kājas gribējuši sadragāt.

Pihlag [Pīlāg] saimnieks Jahn Ahrigall kas arī pagasta tiesas piesēdētais, bet šoreiz pie tiesas nesēdēja un, kas arī tanīs kāzās bijis, no pagasta tiesas uzaicināts izteice, ka šie trīs sūdzētāji palikuši citiem pakaļ Limaischos, un kad mājā pārbraukuši, tad bijuši ar dubļiem novārtījušies un stipri piedzēruši, ta ka cits nav varējis vairs uz kājām stāvēt.

Kad sūdzētāji neiz caur ko nevar pierādīt, ka apsūdzēts Andrees Neij, viņiem zirgus priekšā griezdam, tos grāvī iegrudis, bet tur pretim pagasta tiesa atrod pie izmeklēšanas, ka paši nekārtīgi braukuši un stipri piedzēruši bijuši, tad deva šādu spriedumu:

sūdzētāji Katrin saimnieks Jahn Ahrigall, Karl Ahrigall un kurpnieks Andreis Damberg tiek ar savu sūdzību pret Andrees Neij pie miera aizraidīti un par tādu nekārtīgu braukšanu un lielu piedzeršanos katris ar 1 rubl. pag. nab. lād.[pagasta nabagu lādei] par labu strāpēti visi 3 kopā ar 3 rubl.

Sūdzētāji nebija ar to spriedumu mierā un lūdza protokulli, kas viņiem arī tai Dezembri tika izdots.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

169. Andrees Normann no Limbaischiem no miesnieka? Ehk sūdzeja par Strohbe [Štrobe] saimnieku Mahrtin Lessin, ka no tā vienu bulli pircis par 25 rubl., bet tas nav aizvedis. Katrin krogā to bulli sarunājis ar tādu norunu, ka būs miesnieks mājā iet un to bulli apskatīt, ja 25 rubl. vērte būs būt, tad zīmi uz tam saimniecei būs atdot. Līkaupus uz tā nodzēruši, Andreas Norman aizgājis mājā to bulli redzējis un to zīmi saimniecei iedevis.

Mahrtin Lessin atbildēja, ka Normann nav nekādu bulli pārdevis, norunājuši gan viņi par to bulli, bet pārdevis viņš to neesot, jo no miesnieka neesot nekādu zīmi dabūjis. Normanns to zīmi viņa sievai tikai ar viltiem iespiedis, kā to varot Ansch Lewis apliecināt.

Ansch Lewis tā liecināja: miesnieks to bulli jau apskatījis un teicis, ka no saimnieka tas par 25 rubl. sarunājis un te esot tā zīme, saimniece teikusi, ka nevarot bulli izdot, jo pašiem vajagot, ta miesnieks spiedis, lai ņemot to zīmi, ko tad gribot, lai darot, vai vedot vai nevedot un ka saimniece to zīmi saņēmusi, tad iebēries, ka nu šis esot nopircis.

A. Normann teice, ka varot ar lieciniekiem skaidri pierādīt, ka Strohbs to bulli viņam par 25 rubl. pārdevis, ka to būs nākošu tiesas dienu tos lieciniekus viņš pats pievest, jo pa vārdiem tos nezinot uzdot, bet pazīstot gan.

Nospriests: A. Normannim būs savu piedāvāšanu piepildīt.

170. Jehkob Wihksne nāca priekš pagasta tiesas un uzrādīja, ka viņš rudenī no kāzām nākdams savu kažoka aizmirsis Katrin krogā, kažoks bijis liels no 8 baltām aitas ādām ar zillpelēku vadmalu pārvilkts, 17 rubl. vērtībā. Kažoka ķesā bijis viens elsiņš, kas 40 kap. maksājis, viena binde no 40 kap. un viena šalle. Otrā rītā gājis lūkotu un nav vairs savu kažoku tur atradis, cita cilvēka neviena tur nav bijis kā Salazes pasta vīrs Jurre Aunin un Sallazes mācītāja muižas puisis Martin Kruhmin, kas ar sāļiem uz Rīgu braucis. Šis steidzies tūlīt uz Sallazi un tur dabūjis zināt, ka šie abi to kažoku nozaguši, to šalli dabūjuši no Sallazes mācītāja muižas puisa Mahrtin Kruhmin roka; tā klausīdams un staigādams nokavējis 5 dienas un pats rēķinot katru dienu ar visu tēriņu 50 kap.sudr.

Uz to tika Sallazes pasta vīrs Jurris Aunin, kas pēc daudzkārtīgām pastellēšanām reiz bija atnācis priekš tiesas saukts un tas pats to stāstīja: šis un Sallazes mācītāja muižas puisis Mahrtin Kruhmin Katrin krogā to kažoku uz galda atraduši, pārunājuši gan kam tas varētu piederēt, neviena

cilvēka vairs krogā nav bijis, pēc tam cēlušī krodznieku augšā, izpirkuši stopu alus un šnabi, bet par to kažoku krodzniekam neko nav bilduši, pēdīgi, kad vakariņas paēduši, tad Mahrtn Kruhmin to kažoku apvilcis mugurā un izvilcis no ķešas vienu baltu lupatu un vienu melnu banti, ta šis, proti, pasta vīrs to banti ņēmis un teicis, ka to būšot viņņa rūtei [?, iespējams brūtei] derīga; tas kažoks Mahrtn Kruhmin labi pasējis, tāpēc šis teicis, par to ka viņam labs kažoks ticis, lai atnesot zirgiem ūdeni. Mahrtn Kruhmin atnesis ūdeni un prasījis, nezinot vai ar to kažoku drīkstot uz Rīgu braukt. Abi apgūlušies un kad rītā cēlušies, tad bijis Mahrtn Kruhmin jau aizbraucis un kažoks arī tur vairs nav bijis. Vairāk viņš nezinot.

Mahrtn Kruhmin priekš tiesas saukts gandrīz visu tāpat stāstīja kā pasta vīrs un vēl īpaši to, ka pasta vīrs viņu skubinājis, lai to kažoku mugurā velk, ka tas viņam labi pasējot un tā binde atkal šim pie pīpes labi derot. Viņš ar to varot droši uz Rīgu braukt, šis jau viņu nezogot, bet tikai ņemot, to jau viņš arī varēšot apliecināt. Šis to kažoku mugurā apvilcis un ar visu Rīgā aizbraucis. Ķešā bijis viens elsin, viena binde, ko pasta vīrs paņēmis un viena šalle ko viņš jau Wihksnem atdevis. Tas kažoks ticis uz māju braukdamam viņam nozagts; kad mājā pārnācis, tad pasta vīrs viņam ziņu laidis, lai to kažoku noliekot klusiņām turpat krogā, tad nekas nebūšot.

Kad ne pasta vīrs Jurre Aunin, ne Mahrtn Kruhmin to kažoku nav krodzniekam uzrādījuši, nedz viņam mierā likuši uz galda stāvēt, bet turpretim ir to līdz ņēmuši, tās lietas, kas ķešā atrastas izdalījuši, uzskata šī pagasta tiesa abus vienlīdzīgi vainīgus un īpaši pasta vīru tāpēc, ka Mahrtn Kruhmin skubinājis to kažoku mugurā vilkt teikdams, ka tas viņam labi pasējot, un tāpēc deva šādu spriedumu: pasta vīram Jurre Aunin un Mahrtn Kruhmin būs to pazaudētu kažoku atlīdzināt tam Jehkob Wiksne ar 17 rubl., to elsin un bindi katrs ar 40 kap., kopā 80 kap, un tās pie meklēšanas nokavētas 5 dienas ar 50 kap.-2-50. Kopā 20.30. Katram jāmaksā par 8 dieni 10 rubl. 15 kap. Skādes atlīdzināšanu un par tādu negodīgu darbu būs Jurram Aunin un Mahrtn Kruhmin katram 25 sitieni ar rīkstēm ciest un Jehkabam Wihksne būs arī 15 sitienus ar rīkstēm dabūt par to ka jauns puisis būdams tāds palaidnis, kas savas drēbes krogā uz galda aizmirst.

Pie Mahrtn Kruhmin tika miesas strāpe tūlīt izpildīta, Jurre Aunin un Jehkob Wihksne lūdzās, lai taptu miesas strāpe uz naudas strāpi pārcelta, pagasta tiesa to paļāva un Jurre Aunin tūlīt aizmaksāja 5 rubl.s. Jehkobam Wihksne nebija naudas līdz.

Mahrtn Kruhmin un Jehkob Wihksne bija ar savu spriedumu mierā, bet pasta vīrs Jurre Aunin lūdza protokulli un pieminēja tur klāt, ka ar strāpi viņš esot mierā, jo to viņš esot pelnījis, bet ar to skādes atlīdzināšanu viņš nevarot mierā būt. Šis protokullis tape viņam tai Dezemberi izdots.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

171. Uz Ampermanna sūdzību pret Lihbett saimnieku no 2. Dezembra š.g. N.166 bija Lihbeets atnācis un uzrādīja, ka viņš nemaz nav paņēmis tos baļķus par 8 rubl. vest. To vakaru ar Ampermanni nav salīkuši un vēlāki viņš to zīmi no Kalnin nav saņēmis, kad to darbu apskatījuši, tad Kalninam, kas to zīmi nesis atbildējis, ka lai saka Ampermannim, ka tos baļķus bez 15 rubl. nebūs vest, Kalnin to apņēmis, bet no Ampermanni atpakaļ viņš nekādu ziņu nav dabūjis.

Andrees Kahrnupp, kas pie Lihbeescha par puisī dzīvo arī to aplieca, ka dzirdējis, ka Lihbiets teicis Kalninam lai dod Ampermannam ziņu, ka bez 15 rubl. nebūs vest.

Ampermannis palika pie pirmās izsacīšanas un nenesa neko jaunu priekšā.

Nospriests: tai lietai jāpaliek iekš izmeklēšanas kamēr to Mikkel Kalnin vēl dabūs pārklausīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

172. Bijis Wilken muižas kutschers [kučieris] Mikkel Trekter sūdzēja par Sallazes paste vīru Jurre Aunin, ka tas viņam pērziemu pie Katrin kroga zirgam deķi nozadzis, kas maksājis bez oderes Rīgā 7 rbl. Viņš un otrs muižas puisis Jahn Kannep dzinušies tam pakaļ, visu nakti braukuši, kamēr to panākuši un savu deķi atdabūjuši. Par to nakts braukšanu viņi pagērot katris 1 rubl. sudr.

Poste vīrs Jurre Aunin to stāstīja: viņš to deķi ko Mikkel Trekter par savu uzrādījis esot tanī pašā vakarā zemē dabūjis netālu no Krievu baznīcas un, kad minēti vīri tam pakaļ dzinušies un par savu uzrādījuši, tad to tiem atdevis un nu šo par zagli taisot.

Pagasta tiesas priekšsēdētāis Jehkob Kurme tā izteice: tas mūžam nevarot tiesa būt, kad pasta vīrs to deķi pie Krievu baznīcas zemē dabūjis, jo viņš pats redzējis, ka Mikkel Trekter un Jahn Kannep nevis no Krievu baznīcas puses, ka paste vīrs nezinādams domājot, bet no Limbaischu puses braukuši, un pats redzējis, ka zirgu ar to deķi pie kroga apseguši. Vēš arī to vakar tik liels nav bijis, ka varētu zirgam deķi nopūst un tik tālu vairāk kā versti zemes aiznest.

Kad šī izsacīšana tika pasta vīram priekšā likta, tad viņš neko nemācēja atbildēt, bet tikai stomīdamies grābstīja pēc vārdiem. Kad pie izmeklēšanas izrādās ka tiesas vīrs to deķi zadzis un kad tā viņam nav vis pirmā reize, bet šai pagasta tiesai jau daudz reiz viņa blēša stiķi ausīs nākuši, bez kuriem citi bez sūdzēšanas un izmeklēšanas palikuši, lai gan viņam kā pasta vīram, kam dažādas pastellēšanas un izdarīšanas tiek uzticētas vajadzēja godīgam un uzticamam būt un tāpēc pag. tiesa tā nosprieda: Jurram Aunin būs tiem pakaļ dzinējiem Miķķelam Trekter un Jahnam Kannep katram 1 rubl. izmaksāt par atlīdzināšanu viņu nakts braukšanai pie 8 dieni un par tādu zagļa darbu būs tam 25 sitienus ar rīkstēm ciest.

Jurre Aunin lūdās atkal, lai to miesas strāpi naudā pārceltu, bet pag. tiesa uz to vairs neiegāja, redzēdama ka viņš iekš zādzības lietām īstens meisters un tāpēc to miesas strāpi izpildīja.

Pēc izpildītas strāpes vēl postes vīrs uzrādīja, ka ar to spriedumu mierā neesot un šis protokullis tika viņam tai Dezember izdots.

173. Rohtsche [Roču] Ketta [Ķetta] sūdz par Muhlas [Mūlas] Kahrnup, ka tas viņam ½ ass [..] malkas no meža izdevis. Kahrnup to neliedz un lūdz piedošanu, Ketta piedeva un pag.tiesā Kahrnupp pamācīja, lai otreiz tā nedara.

Nospriests: to piedošanu un pamācīšanu protokullī norakstīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

174. Ķesteris sūdz par Andreeis Grünberg, ka ta rokā esot viņa flinte, kas tam priekš 6 gadiem nozagta, tagad vairs tāda neesot, kā bijusi, esot pavisam samaitāta un īsāka nogriezta.

Andreeis Grünberg atbildēja, ka viņš to flinti no Kirbisich [Ķirbižu] kalēja Fritz Holm pircis un Lahtisch krodzinieks to naudu kalējam izmaksājis pie kura viņš toreiz par puisī dienējis. Nospriests: uz nākošu tiesas dienu kalējs Fritz Holm un Lahtschu [Lāču] krodzinieku pastellēt. To flinti paņēma pag. tiesa savā glabāšanā.

Tai 17. Dezembrī 1870.

175. Tirschum [Tirzum] rentnieka Miķķel Andersohn mantas uzņemšana no pagasta tiesas uz muižas valdīšanas pagērēšanu.

1 balta govs ar melnām acīm taksierēta 20 rubl.

1 melna govs ar baltu paslēpini un baltumu pierē 20 rubl.

3 baltas aitas katra taksierēta 2 rubl. kopā 6

5 pelēkas aitas a` 2 rubl-10

2 melni jēri a` 1 rubl.-2

1 pelēka aita 2 rubl. piederot saimnieces brāļam:/

1 brūna ķēve ar baltām kājām-15 rubl.

25 rubl.

1 balta cūka ar 6 baltiem sivēniem 4 nedeli veci-10 rubl.

1 balts kuilēns

1 balta cūcene-abi puscūkas a` 6 rubl.-12 rubl.

1800 šaujas samaltu, bet netīrītu linu no 100 šaujām iznāk, kad iztīra 10 [mārciņas] tad nu 1800 šaujām iznāk pēc aprēķināšanas 9 [mērvienība] iztīrītu linu.

Jau iztīrīti bija 4-16 [mārciņas]. Kopā 13 [mērvienība] 16 [mārciņas] iznāks iztīrītu linu.
 2 toveri a` 50 kap.-1 rubl.
 1 jauns katlis-4 rubl.
 1 linu mašīne-8 rubl.
 1 laterne-50 kap.
 1 sakas ar ādas dzeņauskā un ādas vērselēm-2 rubl.
 1 sakas ar ādas dzeņauskā bez vērselēm-1 rubl.
 2 loki a` 10 kap.-20 kap.
 2 ragavas, no tām 1 ar krēsliņu kopā taksierētas 2 rubl.
 1 veci vāģi ar 4 kalti rati-5 rubl.
 1 vāģi ar 4 kalti rati piederot saimnieka brāļam
 2 veci vāģu kurvi a` 50 kap.-1 rubl.
 1 sakas ar ādas dzeņauskā un vērselēm un vieni seddeki? 1 rubl.
 1 ½ pūra miežu
 5 pūri auzu
 5 maisi
 7 silķu mucas
 1 stīme
 1 baļļiņa
 2 kāpostu trauki
 1 vanne
 500 ķieģeļu
 1 sūdu dakšas
 1 šķippelīte
 1 zīķērzāģis
 1 plīte ar 2 caurumiem un riņķiem, jauna, nemūrēta
 1 sienas 8 dienu pulkstenis
 2 linu sukājamie [...] /1 piederot Blomes kalējam/
 1 divu spaiņu podins
 2 ūdens spaiņi ar dzelzs stīpām
 3 arkli /1 ar vienu lemmesi:/

Wilken muižā pagasta tiesā tai 20. Dezember 1870.

Klāt bija piesēdētais Andrei Kahrņup; Jahn Ahrgall; vietnieks Andrei Mekkis.

176. Šinī dienā Tirschum [Tirzum] rentiniekam Mikkel Andersohn bija pie tiesas paziņots, kur viņam muižas valdīšanas uzdošana no 20. Dezember 1870. N.37, kas tā vārds pēc vārda skan: „*Tai cienījamai Wilken muižas pagasta tiesai padevīga lūgšana šīs muižas valdīšanas. Šī muižas valdīšana grantedamās Uz tās no augšā minnetas pagasta tiesas uzņemtas protokolles d.d. 22.Mai 1870, kur tas Mikkel Andersohn no Tirschuma 9 tā punktā izsaccijis ka viņam pēc norunnas un kontrakta no 1869 ta līdz 1875 ta gadda-50 rubl. Sudr. Gadskārtigas rentes jamaksa essōt-lūdz minnetu ķeizarisku pagasta tiesu to ōtru pussi no tiem piecdesmit Rbl. bez kavēšanas piedzīt un pie tam to § 213 to Vidzemmes zemnieku likkumu no 1860 par mēru ņemt. Lai gan šī muižas valdīšana to izsaccišanu ta Mikkel Andersohn nekad par kontraktu uzskattīt var, tad tadēļ, ka tas Andersohns pats to minnetu summu par maksajumu renti uzdevis un īpaši tās sēšanas augļus iekš Tirschuma saņēmis-šai muižas valdīšanai arvien ta taisnība paliek par savu zemmi vismazak to no ta Mikkel Andersohna paša uzdotu rentes summu paģērēt. Turklāt muižas valdīšana vissas [...], rektes un prasišanas, kas viņņai pēc likkuma vēl piekrīt savā laikā sev par labbu tiesas priekšā celt atlūdžās*”.

Wilkenmuižā tai 20. Dezember 1870.

A.N. Schmidt kā muižas valdīšana tapa priekšā lasīta un izskaidrota un turklāt no pagasta tiesas vaicāts, kad viņš apņēmtos to pagērētu 2. tru pusi šā gadskārtīgu renti muižas valdīšanai atlīdzināt?

Mikkel Andersohn atbildēja: viņš agrāki nevarot to renti maksāt tiekams muižas valdīšana savu pienākumu pret viņu izpildot. Jo muiža viņam 10 pūrvietas pļavas, kas pēc viņa kontrakta viņam katrā gadā piekrīt dot, – atrāvuse un nav šogad devuse, caur ko viņam siena trūkums un nauda vajadzīga ar ko to vajadzīgu sienu priekš saviem kustoņiem iegādāt.

Nospriests: to muižas valdīšanas uzdošanu ka izskaidrošanu un vaicāšanu, kā arī to atbildi tā Andersohna ka šeitān noticis, protokullē uzņemt un muižas valdīšanai par to zināmu darīt.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 11. tā Januar 1871.

Klāt bija: priekšsēdētāis Jehkob Kurme, piesēdētāis Andrei Kahrnupp, piesēdētāis Jahn Ahrgal.

177. Pēc tiesas izmeklēšanas tape nolikts, ka Ilmak saimnieks Andreis Lappin ir savam priekšlaika piedzīvotajam Peter Maggon par 15 vezumu sūdu jānolīdzina 1 pūrs rudzu, ar ko abi pusi paliek mierā.

Wilken muižā tai 18. tā Januari 1871.

Klāt bija priekšsēdētāis Jehkob Kurme, piesēdētāis Andrei Kahrnupp, piesēdētāis Jahn Ahrgal.

178. Uz tā Limbaischnieku valsts [Limbažu pilsmuižas pagasts] Brotsche Jahn Zvaigznit sūdzību, ka Jahke saimnieka znots Jahn Linmeier ar to puisēnu no Kihmer [Kīmer] gāršu viņam 2 vezumu malkas zaguši, ko viņi nevarēja liegt, tad pēc tiesas izmeklēšanas bija janospriež: 2 rubl. sudr. Jahn Linmeieram ir Brotscham par to malku jānolīdzina, ar ko sūdzētais palika mierā un par tādiem sliktiem darbiem top sevišķi vēl strāpēti: Jahn Linmeiers ar 25 sitieniem un tas puisis Anz Eglit ar 10 sitieniem miesas strāpes.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

179. Pēc tiesas izmeklēšanas un nospriešanas ir Jahke abiem saimniekiem abiem kopā Ruhke saimniekam par apskādēšanu jānolīdzina 1 ½ pūra miežu, 15 podu siena un Jahke Jannsohnān sevīšķi vēl 1 rublis sudr. ķīlu naudas.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

180. Ar atgādāšanu tā muižas valdīšanas raksta no 20. Dezember 1870. N. 37, kas tam Tirschum [Tirzum] rentiniekam Mikkel Andersohn tika sludināts / skaties protokulles uzņemšana no 30. Dezember 1870. N.176/ bija šodien atkal Andersohns pie tiesas pastellēts un viņam zināms darīts, ka viņam to rentes naudu par rudens termiņu, ko vēl Mikkelos nav maksājis, nu bez atraušānās divu nedēļu laikā šē pie tiesas jānolīdzina, kā arī viena drošība jāpierāda par tiem 24 pūriem rudzu, ko par inventaru pirmā rudenī, kad ienācis, no muižas valdīšanas saņēmis. Viņā rudenī viņš domānot 5 pūri rudzu ka izsējis esot. Vēl no tiesas puses tape uzļauts ka viņš tos noņēmtus linus varot priekš rentes maksāšanas tīrīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

181. Pēc agrākas izdošanas bija šinī dienā pie tiesas atnākuši no Lādes muižas saimnieki Kruhmin Jahn Jurrikas [māju nosaukums], Puszemniek Karl Andersohn un Lielbrangul Karl Muhla, tie paši pierādīja, ka viņu koki jeb baļķi, kas viņiem no Wilķen gāršas iekš šiem pēdīgiem gadiem izdoti un kurus viņi ar meža kunga uzvēlēšanu Wilķen galiešu ganībā stāpelā savedduši no kā kādu daļu jau pērniem un agrāki mājās pārvesta un cita daļa caur nejaudāšanu viņu pavasaru vēl šeit atpakaļ palikusi, bet nu pie pakaļ braukšanas šinī pirmā ceļa laikā savus kokus vairs nav atraduši un jau aizvesti bijuši; vēl katram uz platscha palicis, proti, Kruhminam 8 baļķi un 8 spāres; Puszemniekam 23 baļķi un 7 spāres; Lielbrangulam 29 baļķi un 10 spāres. Turklāt viņi uzrādīja tos vainīgus saimniekus kas no šiem kokiem bez viņu ziņas ņēmuši. Tie iekāpe un paši uzdeva, ka viņi caur tam ka viņu ganībās tie baļķi bez viņu ziņas tik ilgi sagāzti gulējuši, kur citi no viņiem vairāk kā 3 gadus jau trupējuši, kad viņiem nu vajadzība gadījies, viņi paņēmuši ar to ziņu, ka ja pēdīgi kāds vēl gadītos, kas pēc šiem kokiem meklēs, tad viņi būšot to aizņemšanu atkal atdot.

Wilken saimn. Andr. Weinberg paņēmis 3 kokus

Pilzum saimn. Martin Meij paņēmis 9 kokus

Tiesnus saimn. Andr. Mekķis paņēmis 12 kokus.

Kad nu šis skaits ar to no Lādes saimniekiem uzdotu nesaiet, tad tape norunāts, ka tiesas vīri rītā tai 19. Januar uz Wilken galu līdz ies pēc tiem sūdzētiem kokiem meklēt, ar ko visi mierā palika.

Wilkenmuižā pagasta tiesa tai 1. Februar 1871.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkob Kurme, piesēdētājs Andr. Kahrnup, piesēdētājs Jahn Ahrgal.

182. Pēc tiesas vīru izmeklēšanas tai 19. Januar 1871. atraduši no Lādes saimnieku kokiem:

Pie Wilken s. kā jau viņā reizē pats uzdevis 3 koki

Pilzum s. vairāk, proti, pavisam 38 koki

Tiesnus Andr. Mekķis 12 koki

Pie Jahke 2 koki. Kopā 57 kokus.

Uz sūdzētāju pierādīšanu šis skaits atkal tā ir šķirams:

1 no Kruhmin pie Pilzum 6 koki (4 assi gari)

2 no Puszemniek pie Jahke 2 koki (4 assi gari)

No Puszemniek pie Tiesnus 6 koki (2 baļķi 4 asis g. a` spark. 3 4/6 ass.gari)

no Puszemniek pie Pilzum s. koki 8 a` 3 assis

no Puszemniek pie Pilzum ērbegi 5 a` 4 assis

no Puszemniek pie Wilkens 1 koks 4 asis garš

no Puszemniek pie Ruhke 2 koki 4 assis.

Kopā 24 koki.

3, no Lielbrengul pie Tiesnus 6 koki a` 4 assis

no Lielbrengul Pilzum ērbegi 2 koki a` 4 assis

no lielbrengul Pilzum šķūnī 17 koki a` 4 assis

no Lielbrengul Wilken 2 koki a` 4 assis

Kopā 27 koki.

Pēc šīs uzņemšanas tad nu piekrit atlīdzināt

Pilzumam kopā 38 baļķi

Tiesnus 12

Wilken 3

Ruhke 2

Jahke 2

Kopā 57 koki.

Citi visi ar spriedumu bija mierā, bet Pilzum saimnieks Martin Meij vien ne un žēlojās, ka viņš tik daudz neesot ņēmis.

Spriedums: apsūdzētiem ir tie bez ziņas ņēmti koki 2 nedēļu laikā jāsaģādā un jāatdod kam viņi pieder, bet zadzēji to trūkumu, kas pēc viņu uzdošanas neiznāk, pašiem jāpiecieš, jo viņi paši pie

tam vainīgi, ka savus kokus tik ilgi šeitā pakājam bez pārlūkošanas atstājuši. Un turklāt viņi nespēj caur lieciniekiem skaidri pierādīt, ka tas skaitlis ko viņi šeitā pie tiesas par zudušiem uzdevuši, riktīgs būtu bijis. Visi ar šo spriedumu palika mierā, bet Pilzum sks. vien ne, tas lūdza protokulli ka būšot par tam tālāki iet žēloties un citu pārmeklēšanu nolūgt, kas viņam arī paļauts tape un uz tam 1 febr. 1871. šis protokulla noraksts izdots.

183. Teņņe sks.[saimnieks] Andrei Weinberg jauns puika būdams par nekārtīgu uzvešanos krogā, lielīdamies pusstopu šēlķina uzreizu bez atlikšanas no mutes izdzert un kad nu tamdēļ viņš šodien pie tiesas pastellēts un viņam tāda nekārtīga un slikta uzvešanās priekšā likta palika vēl rupjš un lielīgs, ka brīv par savu naudu dzert un par to nevienam nekāda daļa neesot, bija jānosprīž: par mācību un atzīšanu, ka lai mācās godīgi dzīvot un no rupjības pret tiesu sargāties 1 dienu cietumā, bet kad viņš vēl jo rupjāks palika un neklausīja un pretī turējās, tā ka palīgs bija jāmeklē, lai viņu varētu cietumā vest-bij vēl par strāpi otru dienu klāt jānosprīž.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

184. Kad Kirzap sks. [saimnieks] Tennis Dahnis savu puisēnu Jahn Wihksne, kas pie viņa jau 3 gadus kalpojis, ap jaunu tirgus dienu (9. October 1870. bez tēva ziņas to pašu skroder amatā atdevis un bez tam šinī ziemā liedzās pagasta skolā vadīt un maizi dot, tad pēc tiesas izmeklēšanas bija jānosprīž: Kurzap skam. piekrit to puisēnu skolā sūtīt un jau arī par šo laiku to pārtiku dot ka vēl par šām divi pagājušām nedēļām, kur priekš viņa no cita tā pārtikšana apgādāta tika, 1 rubl. atlīdzināšanas.

Viļķin muižā pagasta tiesa tai 1. Febr. 1871.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkob Kurme, piesēdētājs Andrei Kahrnupp, piesēdētājs Jahn Ahrgall.

185. Tie trīs šās valsts saimnieki kā Radzin pussaimnieks Pehter Ahrgall, Pehtes saimnieks Miķķel Mende un Ohsolin saimnieks Pehter Nohrit nāca šodien pie pagasta tiesas ar šādām te apakšā norakstītām uzrādītām.

1, Radziņ pussaimnieks Pehter Ahrgal pierādīja, ka viņš parādu dēļ nespējot ilgāki savu ½ māju vairs valdīt, parādnieki viņam katru dienu virsū spiežoties un ja viņš arī visu savu mantu pārdotu, tad tomēr nespējot tos līdzināt tādēļ viņš lūdzot pagasta tiesu lai uzļaujot viņam savu Radzin pusmāju Katrin krodziniekam George Ahbeliht atdot, kurš tad priekš viņa būs tos parādus nolīdzināt, caur ko viņam tas labums nākot, ka uz tādu vīzi savu mantību pats paturot un varot domāt tad atkal citā vietā ar to savus bērnus uzturēt. Katrin krodzinieks George Ahbeliht atbildēja, ka tā esot viņa apņemšanās pret Pehter Ahrgall, tam pašam par to Radzin pusmāju tā kā viņa tur tagad stāv priekš parādu nolīdzināšanas Jurģos 1871 trīs simti rubl. sudrrab izmaksāt, bet Pehter Ahrgall nevarot nekādu citu līdzināšanu par mājas labošanu jeb par ko citu pie tās mājas vairs paģērēt, tie 300 rubl. esot visi ko viņš solījis. Pehter Ahrgall atzina šo George Ahbeliht uzsacīšanu par riktīgu un bija ar to vienos prātos.

2, Pehtes saimnieks Miķķel Mende pierādīja, ka viņš pats esot ar krūtīm neveselīgs un viņa sieva ar vājīga, ka dažū reizi pa nedēļām uz gultas guļot un tādēļ nespējot savu māju vairs kā pienākoties apvirtšaftēt un lūdz pagasta tiesu lai paļaujot to viņa vecākam dēlam Jahnam Jurģos 1871. gadā atdot.

3 Ohsoliņ saimnieks Pehter Nohriht pierādīja, ka viņš jau 60 gadus vecs būdams nespējot vairs savu māju pats valdīt un tādēļ esot nodomājis to savam vidējam dēlam Mahrtiņam to Jurģos 1871. g. atdot, kad nu ne pagasta tiesai ne pagasta saimnieku biedrībai par šo trīs māju kontraktu pārceļšanu nekas pretim nav un tikpat pagasta tiesa kā arī saimnieku biedrība ar tiem jauniem uzrādītiem saimniekiem pilnā mierā un kad šai pārceļšanai no to agrākāju rentinieku puses nekas pēc likumiem ceļā nestāv un tiem jauniem saimniekiem arī tā pēc kontrakta vajadzīga un spēšana ir, tad tape nospriests: tos jaunus uzrādītus saimniekus, kā George Ahbeliht priekš Radzin pusmājas, Jahn Mende priekš Pehtes mājas un Mahrtin Nohriht priekš Ohsolin mājas no savas puses par

saimniekiem uzņemt un tos caur šo protokolli cienīga Rīgas Kassa Kollegiumam priekš apstiprināšanas pēc priekš raksta pazemīgi priekšā likt.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 8. Februar 1871.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkob Kurme, piesēdētājs Andrei Kahrnup, piesēdētājs Jahn Ahrgal.

186. Dēļ parādu izlīdzināšanas bija šādu tie rekrūši priekšā saukti.

1, Jahn Grünberg, tas uzdeva ka viņam nākās no Sakke 1/6 p. linu sēklu jeb 1 rubl. sudr., nomaksāja;

no Strohbe Mahrz Lessin vēl veca lone 40 kap., nomaksāja;

no Strohbe Jehkab Lessin vēl lonis: nauda 11 rub., nomaksāja;

vienas villainas bikses un talje svārkus būšot to vadmalu un kas tur vēl klāt vajaga atdot.

Ar citu nevienu viņam vairs nekādi parādi neesot.

2, Andrei Migle

no Pehter Gertner 7 rubl. 75 kap.

no tā iet atpakaļ priekš pērnaju galv. naud.

kur tika norēķināts 2 r. 55

un rudeni 3, 5 r. 55 kap.

tad vien dabu 2 rubl. 20 kap.

3, Andreis Linmeieram nebija šinī pagastā nekādi parādnieki uzdoti.

4, Pehteram Grünberg nākās no sava saimnieka Jahn Nohrīt Kohrteļ nama:

Lonis bijis norunāts naudā 30 r.

1 sieku linus sēt saņemts 12 r

1 svārki un villain bikses 5

3 pāra nātnas bikses a` 75 kap.-2,25

4 krekli a` 75 kap.-3

3 pāra cimdu arī saņēmis a` 20 kap-60

3 pāra zeķes, 2 pāra zeķes saņēmis a` 20 k.

Kopā 53-45.

Pēc 9 ½ mēneš tas lonis iztaisa 42 r. 41 ½ k.

uz tam jau dabūjis naudā 5 r.25 k.

par līniem 12 rubl.

3 pāra cimdien 60 kap.

2 pāra zeķes 40 kap.

Saņēmis kopā 18 r. 25.

Saimniekam japiemaksā 24 r. 6 ½ kap.

5, Ruhstusch [Rustūž] Pehter Gertneram par linu mašīnu ruļļiem no Pilzum sk. Meij nākās 2 rubl.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 15. Merz 1871.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkob Kurme, piesēdētājs Andrei Kahrnup, piesēdētājs Jahn Ahrgal.

187. Priekšā nāca no Kadwer Ustupp mājas Edde Sihkohha [Sīko?] ar brāli Indrik Grünberg par aizstāvētāju un sūdzēja, ka melder kungs Rozenbergs, kad Waltenbergā dzīvojis viņu pie darba ņēmis no pēc Mahrtin par nedēļu līdz Wastalawu un visus darbus devis, bet vēl par to ne kā neesot maksājis.

Meldera k. atbildēja, ka viņš Waltenbergā nemaz nav par saimnieku jeb darba devēju bijis. Ta Edda Sihkoha pierādījuši gan pie Zimmermaņa, pie kura arī viņš par dienestnieku bijis un tādēļ viņai nekādu darbu nevarējis dot. Nospriests: no tagadēja melderā Rozenberg Edde Sīhkoha ne ko nevar pagērēt, tādēļ ka tas viņai nekādu darbu nav devis, bet ja domā no Zimmermana kādu prasīšanu, tad tas jasūdz.

188. Tenne saimnieks salīka ar savu puisi Jahn Meij par tiem jau agrāki nospriestiem līnēm par 6 rubl. tādēļ ka linu vairs nebija ko dot.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 27. Merz 1871.

Klāt bijis priekšsēdētājs Jehkab Kurme, piesēdētājs Andrei Kahrnup, piesēdētājs Jahn Ahrgall.

189. Caur Keizeriskas Draudzes Tiesas rakstu no 8. Dezember 1870. N. 5048 bija šai pagasta tiesai uzdots par to šai pagasttiesas sprieduma izpildīšanu no 19. Januar 1867. iekš sūdzības lietām tā Bresche Lezdin pret Mahrtin Meij dēļ lones pagērēšanas, kas arī no Augstas Keizeriskas Hofgerichts spēkā uzturēts ticis gādāt. Kaut gan arī vēl sevišķi caur rakstiem 9. Merz Nr. 1323 šī pag. tiesu uz to ciešāku atgādināts tape, bez kavēšanās augšā pieminētu pavēlēšanu izpildīt un par to 3 nedēļu laikā Draudzes tiesai ziņu dot, tad tomēr pie visas labprātības tas nevarēja notikt ka tā Bresche Lezdin dzīves vieta šai pagasta tiesai zināma nebija un viņš pats arī vēl šeitā nebija pieteicies, bet vēl tai 23. Merz š.g. Bresche Lezdin atnāca ar rakstu no Draudzes tiesas, kas tai 22. Merz ar N. 1503 rakstīts, kurā atkal trešu reiz tā sprieduma izpildīšana pagasta tiesai atgādināta tika, tad vēl šī pagasta tiesa no viņa paša dabūja zināt, ka viņš Ahster [Äster] muižas Groden [?] mājā dzīvo un tad tūlīt tika [...] uz šodien nolikta. Bresche Lezdins tika pastellēts un arī bija atnācis un tad no pagasta tiesas prasīts tika, kāda viņa pagērēšana esot, kad šo tiesu jau divi reizes pie Draudzes tiesas sūdzējis, ka spriedumu neizpildot un pats vēl ne reiz še nav pieteicis, ne zināmu darījis kur dzīvo. Uz to viņš atbildēja, ka gribot, lai viņam riktīgu dienestnieka loni nospriežot, uz ko pag. tiesa atbildēja, ka tas jau esot tai 19. ta Jannuar 1867. noticis, kas viņam viss nospriests, kas viņam vēl no tai 22. ta November 1865. nolikta lone nākas un kas jau arī no Augstas Keizeriskas Hofgerihts spēkā noturēts, uz ko Bresche Lezdin zināmu darīja ka viņš ar to vis neesot mierā palicis un tadēļ pagērēja, ka šī pag. tiesa būtu to lietu no jauna sākusi izmeklēt, jo tas esot zūku [cūku] puikam spriests. Pag. tiesa gan mēģināja Bresche Lezdinam izskaidrot, ka tas nevar būt, ka pag. tiesa viņas spriedumu, kas jau no augstākām tiesām apstiprināts ticis, varētu vēl pārcelt, bet viņš nepieņēma nekādu pamācīšanu, nedz arī uz to pieminētu sprieduma izpildīšanu iegāja un allašīn pie savas nepareizas pagērēšanas cieši vien pastāvēja, un vispēdīgi iesāca ar rupjiem vārdiem šo tiesu nievāt teikdams šie tiesas vīri no šā sprieduma neko nezinot, tas protokullis esot falši vests tādēļ vajagot tiem veciem tiesas vīriem priekšā nākt, kuri toreiz tādu sliktu spriedumu izdevuši, tādēļ ka tikuši tanī reizē no viena pretinieka še pat pie tiesas galda ar brandavīnu dzirdīti.

Kad nu šī pag. tiesa redz, ka Bresche Lezdin vēl tāpat kā pavecām tiesas ar savām nekārtīgām un nepieklājīgām sūdzībām tik apgrūtināt un mācīt grib un šai pag. tiesai tas spēkā nav Keizariskas Hofgerihtes spriedumu pārspriest, kuru Bresche Lezdin tik maz cienī, tad tika vienpratīgi nospriests: viņu ar savu nepareizu pagērēšanu atraidīt un Keizariskas Draudzes tiesu pazemīgi lūgt to pašu par tādu nepateicīgu uzdošanu ([..]) un rupjību pienācīgi likt nostrāpēt.

Wilken muižā tai 14. April 1871.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkab Kurme, piesēdētājs Andr. Kahrnup, piesēdētājs Jahn Ahrgal.

190. Kad pie tās krievietes Anna Iwanowa Grimou, tas tai sievai Anna Klahman Sleikas krogā 3 nozagti lakati, lielais lakats atrasts ir, tad viņai tas lakats atņemts top un tie 2 mazi ar 1 rubl. 25 kap janolīdzina un kad viņa šeitā uzdod, ka tas lakats kas pie viņas atrasts, viņai tā sieva Trihne Klehtniece Sleikas krogā saltuma dēļ iedevusi un par tiem citiem viņa nezina.

Tannī pašā dienā tie paši tiesas vīri.

191. Kester Karl Renz bij šeitā uzdevis un jau agrāki pierādījis, ka Andrei Grünbergam Pehter dēlam viņa dubbelstrohlen flinte rokā esot, kas viņam priekš 5 gadi atpakaļ nozagta tikusi un par kam viņš jau šeitā agrāki sūdzējis.

Andrei Grünberg pierādīja, ka viņš no Kurbis [Kīrbiž] kalēja Pritz Holm pa 5 rubl. sudr. pircis, ko arī kaleis agrāki nebija liedzis un uzdevis, ka viņš šo flinti atkal no Āsteres muižas kunga pircis. Kad Kester vēl caur liecinieku Muhle sku. Mahrtin Kolberg pierādīja, ka tā flinte tiešām viņam pieder, tad bija jānosprīž: ka Kester dabū savu flinti atpakaļ un Andrei Grünberg var no tā kaleja Pritz Holm sav skādi atpakaļ pagērēt.

Wilken muiža tai 20. April 1871.

Klāt bija priekšsēdētais Jehkob Kurme, piesēdētais Andrei Kahrnup, piesēdētais Jahn Ahrgal.

192. Matschin pussaimnieks Anz Hochberg darīja šodien pag. tiesai zināmu, ka viņš esot vājīgs un nespējot savu saimnieka amatu kā pienākās izpildīt, tādēļ lūdzot pagasta tiesu un saimnieku biedrību, lai pieņemot viņa vecāku dēlu Pehteri viņa vietā par saimnieku.

Kad nu šodien visi saimnieki muižā kopā bija pie rentes maksāšanas un no pagasta tiesas par to prasīti tika, un nevienam tur nekas pretī nebija, un arī pagasta tiesa no savas puses to Pehter Hochberg par Matschin mājas saimnieku pieņem, dēļ kā šai pārcelšanai no tā agrākā rentinieka puses nekas pēc likumiem pretī nestāv un ta uz jaunam saimniekam arī to pēc Kontrakta vajadzīga iespēšana ir, tad tape nospriests: šo protokulli cienījamai Rīgas Kassa Kollegiumai priekš apstiprināšanas pēc priekšraksta priekšā likt.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 7. tā Maija 1871.

Klāt bija priekšsēdētais Jehkab Kurme, piesēdētais Jahn Ahrgal, piesēdētāja vietnieks Mahrtin Friedwaldt.

193. Uz Lihbaschu saimnieka Jehkab Behrsin pagērēšanu tika tā Schkirstin [Šķirstiņ] dzirnavās dzīvodama meita Trihna Lauper [?] priekš tiesas saukta un nu tā pati izdeva šādu liecību: viņa pērnajā gadā Lihbeescha mājā dzīvodamās daudzreiz redzējusi, ka tā Bresche Sihpol sieva Anna no saimnieka Jehkob Behrsin sienu zagusi ar klēpi nezdama.

Tannī pašā dienā tie paši tiesas vīri.

194. Wilken saimnieks Andrei Weinberg sūdz par Kattrin krodzinieku Jurris Ahbelit, ka tas arvien pagrabu, kas vācu kambarī, vaļā turot un caur to viņš reiz iekritis un sasities. Krodzinieks to neliedza un solīja 3 rubl. priekš zālēm. Wilkens arī to pieņēma un tā abi ar labu salīka par 3 rubl. zāļu naudas, ar to pierādīšanu ka nu lai esot kā būdams, viņš ar visu esot mierā.

195. Jahze skroderis Andrei Nohrit sūdzēja par to atraitni Lihse Kruhmin, ka izgājušā rudenī devusi viņam savu dēlu Andrei Kruhmin amatā, kur viņš 8 nedēļu bijis un kad bijis skolā jāsūta, tad viņš arī to atlaidis, bet kad nu tam puikam no tiem 4 gadiem amata laika 2 ziemas skolā jāpavada, tad viņš gribot, lai tas pēc beigtiem amata gadiem to 2 ziemas jeb vienu gadu atkalpo, jo citādi viņš nevarot.

Atraitne Lihse Kruhmin uz to neiegāja, jo viņa nespējot tik ilgi tam puikam drēbes dot un tad vēl to skolā sūtīt un, kad skroderis negribot to puiku tā paturēt bez atkalpošanas tā skolas laika, tad viņa to puiku pavisam vairs skrodera amatā nedodot.

Skroderis Andrei Nohrin norādīja, ka tas puika kā jau allaž iesācējs par tiem 8 nedēļi neko laba nav darījis, bet vēl skādi, par velti ēzdams. Kad nu tā māte to puiku neizvedīšanas dēļ nevar amatā dot un pati ir atraitne, un tas puika ir Kruhminam, kas tagad pie Matschina pērn dienējis, un tas laiks, kur tas puika pie skrodera dzīvoja nebija, Kruhminam jāēdina un viņš pats kā tēva brālis ar bija gribējis, lai tas puika amatā iet nemaz neapdomādams, ka tam puikam vēl skolas laiks priekšā, tad tape nospriests: Kruhminam būs tam skroderim Andrei Nohrit par tā puika 8 nedēļu ēdināšanu 4 rubl. s. aizmaksāt. Spriedums tika abām pusēm sludināts un abas puses bija ar to mierā.

Tanni pašā dienā.

Priekšsēdētāis Jehkob Kurme, piesēdētāis Andrei Kahrnupp, piesēdētāis Jahn Ahrvall.

196. Pehter Friedwald uzrādīja, ka viņš atsauc visas savas sūdzības pret Schkirstin [Šķirstiņ] muižas valdīšanu, uz to Suzzenu [Sucenu] pūsmuižas Saķķe [Zaķe] māju un vairs negrib neko pagērēt, ja muižas valdīšana arī no viņa vairs neko nepagēr.

Pehter Behrsin Schkirstin muižas valdīšanas vietnieks ar Vollmarhti no 28. April š.g. tā Lielkunga v. Sameer apsolīja arī savu parādu prasīšanu atstāt tā ka vienam ar otru šinī lietā vairs nekāda darīšana nav.

Nospriests: šo nolikšanu kā noticis norakstīt, un par to Keizariskai Draudzes Tiesai kur šī lieta vēl piederīga pazemīgi ziņu dot.

Tanni pašā dienā.

Klāt bija: priekšsēdētāis Jehkob Kurme, piesēdētāis Jahn Ahrvall, piesēdētāja vietnieks Mahrtin Friedwald.

197. Lihbasch [Lībaž] pussaimnieks Jehkob Behrsin sūdzēja par savu izgājušā gada, bet tagadēju Matschin [Mačiņ] dienestnieku Bresche Sihpol, ka tas savu meitu Eevu, kas pie viņa, proti, Lihbeescha jau izgājušā gadā dienējuse noderēta, atņēmis nezinot par ko un vēl ar [..], proti, tā meita Eeva apgērbusi Lihbeescha saimnieces drēbes mugurā un teikusi ka iešot tikai tēvu pavadīt, kurš no Lihbeescha uz Matschinn gājis dzīvot, bet kā aizgājuši, tā tur palikusi.

Eeva Sihpol sava tēva un brāļa Pritza [Priča] aizstāvēšanā izteice, ka viņa ar Lihbeeti nemaz neesot derējusi, nedz runājusi uz palikšanu, tomēr neliedza ka mācībā braucot no Lihbeescha vienu nazi par 20 kap. un naudu 20 kap saņēmusi, ko Lihbeets par rokas naudu uzrāda. Viņas brālis Pritzis Sihpols uzrādīja, ka viņa tēvs Bresche kas pie Matschina par puspārnieku [pusgraudnieku] saderējies nemaz nevarot bez tās meitas Eevas iztikt, jo tā māte esot veca, kliba ar kāju un ar acīm labi neredzot un pēc taisnības namaz nevarot neviens to Eevu viņas tēvam atņemt, jo tā vēl neesot 20 gadus veca un tādēļ tēvam par viņu tā lielāka vara arī tad, kad viņa būtu ar Lihbeeti saderējusi. Uz šo Pehter Sihpol izteikšanu iesāka Lihbeets tā stāstīt: pērnajā pavasarā viņš to Bresche Sihpol saderējis par pussaimnieku, tad prasījis pēdīgi Pritzis Sihpol vai šim meitas arī vēl nevaijagot, šā māsa Eeva esot vēl ar vaļu, uz to tad viņš arī to Eevu saderējis. Eeva Sihpol gribējusi, lai šis viņai drēbju kasti dodot [lādi] un to iekš lonas ierēķinājot, bet kad nu tā naudas lone caur to itin maza palikusi, jo drēbju kaste maksājot 6 rubl., tad tā salīkuši: Eeva Sihpol dzīvo pie viņa divi gadi un tad dabū par abi gadi drēbju kasti un katrā gadā vēl 5 rubl., tas iztaisot katrā gadā vērtīgu meitas loni no 8 rbl. Šādu salikšanu nevarēja Eeva Sihpol, nedz viņas tēvs liegt.

Lihbeets stāstīja tālāki: Izgājušā ziemā sākusi tā Bresche Sihpol sieva sienu zagti, kur no staļļa augšas krītot kāju salauzusi, par ko viņš jau pie pagasta tiesas sūdzējis, tādēļ viņš tai meitai aiz tam Bresche Sihpol atteicis un tai meitai tanī reizē neko nav teicis, jo viņš bijis ar to mierā un tā arī vēl bijusi caur to drēbju kasti uz 2 gadi saderēta, tā meita pati arī nav viņam savu dienestu uzsacījusi, nedz viņas tēvs par to ko bildis. Šās valsts ieradumu zinādams un arī uz tēva vēlēšanu, to šo pavasari mācībā [iesvētības mācībā] aizvedis, devis visu, kas vajaga līdz un tad braucot to pērnaju derību viņai atgādinājis uz to to nazi un 20 kap. naudas iedēvis un arī tā meita kā viņas vecāki arvien no palikšanas runājuši, kā to varot viņa otra meita Trihne Tazzis [Tacis] apliecināt.

Pritz Sihpol teice, pēc viņa domām esot tā, ka tēvs un meita pie viena saimnieka dienējuši, tad ar to pašu atsacīšanu tēvam esot meitai arī atsacīts un sevišķas atsacīšanas nevaijagot.

Te Lihbeets teica ka sevišķa atsacīšana bijusi vajadzīga gan, jo tēvs ar meitu neesot vis bijuši kopā pārenieki, nedz kopā derēti, bet tēvs un meita stāvējuši katris savā dienestā, proti, tēvs bijis par puspārenieku un Eeva atkal par meitu.

Bresche Sihpol izteice, ka nedz šis, nedz meita pati Lihbeetim meitas dienestu uzsacījuši. Trihna Tazzis liecināja, ka tā Eeva Sihpol šo arvien labinājusi, lai dzīvojot pie Lihbeescha, ka viņa proti Eeva viena nepaliekot, arī tās Eevas māte un māsas teikušas uz Eevu: „*Labini nu labini to Eevu krietni, ka lai viņa paliek, ka tev vienai nav jādzīvo*”.

Pritz Sihpol un viņa tēvs vēl teica, ja Lihbeets būtu tēvu paturējis par puspārenieku, tad arī meita Eeva būtu par meitu dzīvojusi un cieši vien pie tā palika, ka nevarot un nevarot tas tēvs bez tās meitas iztikt un tai meitai japaliekot pie tēva, jo tā vēl neesot 20 gadus veca un tādēļ vēl bērna kārtā.

Apsūdzēts no pagasta tiesas prasīts, ka Eeva nav uz palikšanu domājusi kāpēc tad saimnieces drēbes mugurā vilkusi aiziedama, te Pritzis Sihpol uzrādīja, ka viņa tāpēc to darījusi, ka pašai nav bijis ko mugurā vilkt. Sūdzētais un apsūdzētie uzrādīja, ka viņiem nevienam nekas vairs ko teikt neesot un gaidot pagasta tiesas spriedumu.

Pēc pārdomāšanas un aprunāšanas vienojās visi trīs klāt būdami tiesas vīri uz šādu spriedumu: tai Eevai Sihpol būs tūlīt atpakaļ iet pie Lihbascha sava bijušā saimnieka un dienēt līdz Jurģiem 1872. gada uz to pašu pērnaju [atlīdzību] tādēļ ka:

1 Eeva Sihpol un viņas tēvs neliedz, ka Lihbeets viņu tās kastes dēļ uz 2 gadi derējis, ka

2, nedz meita pati, nedz viņas tēvs tās Eevas Sihpol dienestu Lihbeescham uzsacījuši, jo bija gan sevišķa uzsacīšana vajadzīga, tādēļ ka tēvs un meita katris sevišķi bija derēti un katris sevišķā dienestā stāvēja.

3, ka caur liecinieces Trihna Tazzis izsacīšanu tiek pierādīts, ka Eeva Sihpol allaž uz palikšanu domājusi, kā arī to tās saimnieces drēbu apģērbšana un mācībā vadīšana liecina;

4, ka apsūdzētie paši uzrāda, ka Lihbeets būtu to tēvu Bresche Sihpol paturējis, tad arī tā meita būtu palikusi, pie kā redzams ka tā vajadzība nemaz tik liela nav, jo pie Lihbeescha būtu tai mātei bez tās meitas jaiztiek, tādēļ ka tā tur saimnieka dienestā stāvētu un nebūtu viss vaļas māti kopt, un, ja tā ko pa vaļas brīžiem būtu darījusi, tad to pašu var arī tā otra meita darīt, kas tagad pie Matschina dienē, vienam bērnam pienākās tāpat savus vecākus apkopt kā otram un vēl vairāk tam vecākam.

Šis spriedums tape abām pusēm tūlīt sludināts un Eevai Sihpol pieteikts, ka arī tad tai būs uz Lihbeeti atpakaļ iet; ja kāds no viņas aizstāvētajiem apelierētu, vismazāk tik ilgi kamēr šis spriedums vēl nav no augstākām tiesām nocelts.

Astotā dienā Pritz Sihpol apelierēja un viņam šis protokullā noraksts tape tai 15. Maija šā gada izdots.

Tanni pašā dienā tanī 7. tā Maijā 1871.

Klāt bija priekšsēdētais Jehkob Kurme, piesēdētais Andrei Kahrnup, piesēdētais Jahn Ahrgall.

198. Tamkai pussaimnieks Andrei Meij sūdzēja par otru pussaimnieku Jahn Neij, ka tas dabūjis pie savas rijas uzbūvēšanas no valsts to palīdzību priekš savas mājas, proti, 200 vezumu un 80 dienu, caur ko viņam, proti, sūdzētajam nekas no valsts netiekot vairs palīdzēts, bet no pagasta vietnieku pulka bijis nolikts, ka Jahnam Neij būs pusi no tās palīdzības ko dabūjis, viņam pie šādas rijas būvēšanas atkalpot, bet Jahn Neij nav to klausījis, caur ko viņam bijusi tā rija vienam pašam jāuzbūvē un lūdza pagasta tiesu to Jahn Neij pie skādes atlīdzināšanas piespiest.

Jahn Neij uz to neko citu nemācēja teikt, kā tikai to, ka viņš nespējot to vienā gadā atkalpot un atkal ka vietnieki nevarot viņam neko nospriest, citas aizbildināšanas kas izmeklēšanu pagērētu viņam nebija.

No pagasta valdīšanas tika norādīts, ka tas bijis gan vietnieku pulka spriedums, ka protokullē no 18. Januar 1871. atrodams, ka šis spriedums ticis tūlīt Andrejam Meij un Jahnam Neij sludināts un ka to Jahn Neij jau kādas reizes skubinājuši tam Andrejam Meij to vajadzīgu palīdzību pasniegt, bet viņš to nav klausījis un Andrejam Meij bijusi tā rija vienam pašam jāuzbūvē, kamēr Jahn Neij pie savas rijas būvēšanas to palīdzību priekš visas mājas saņēmis, kas esot bijusi 200 vezumu un 80 dienas.

Uz to tape dots šāds spriedums: Jahnam Neij būs pusi no tās dabūtas palīdzības Andrejam Meij tagad naudā atlīdzināt un tādā vīzē par 100 vezumiem a`50 kap-50 r., par 40 dienām a`50 kap.-20. Kopā 70 rubl. un šādos termiņos
40 rubl. tūlīt par 8 dieni un
30 rubl. uz Januar sākuma 1872. gadu.

Jahn Neij apelierēja un dabūja protokulli tai 18. Mai 1871.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 12. Mai 1871.

Klāt bija priekšsēdētais Jehkob Kurme, piesēdētais Andrei Kahrnup, piesēdētāja vietnieks Martin Kolberg.

199. Būmeisters Mikkel Rohsit uzdod ka brūveris Jahn Preis viņam ar lielu koku par aci sitis par itin neko. Pagasta tiesa to aci apskatīja un atrada, ka tā bija varenī sasista un asiņaina un satūkusi. Brūveris Jahn Preiss papriekšu aizbaidinājās, kad M.Rohsit viņam rīkli žņaudzis un kad vaļā sprucis, tad nezinot kā to padarījis un tad arī neesot tas uzrādīts koks bijis, bet mazāks.

Jahn Gertner un Ernst Migla abi vienādi apliecina, ka M.Rohsit neko nav darījis, ka tik brūveram atbildējis, ka teicis, ka būs pa durvim ārā izvest, ka šo atkal būs pa logu izvest un tūlīt brūveris sitis ar to lielu ruļļa koku nevis mazo.

Brūveris Jahn Preis tagad vairs neliedza, bet lūdza Rohsit lai piedodot; Rohsit pagērēja 10 rbl. sāpu un zāļu naudas, Brūvers 8 rbl. solīja un Rohse palika ar to mierā.

Nospriests: brūveram Jahn Preis būs būmeisteram Mikkel Rosit 8 rbl. sāpu un zāļu naudas aizmaksāt, kā pats solījis un vēl par tādu slepkavas darbu būs viņam 30 sitienus ar rīkstēm ciest par mācību, lai otru reiz vairs tā nedara.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 24. Mai 1871.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

200. Pihlag [Pīlāg] saimnieks Martin Ahrigall sūdz par savu ganu puiku Andreis Kahrnup, ka tas no viņa gājis uz Radsin [Radziņ] savus vecākus apmeklēt, bet nu vairs nenākot atpakaļ. Tā puika tēvs Jehkob Kahrnup un māte Lihse bija atnākuši un uzrādīja, ka tas puika esot vājš un tādēļ nevarot iet uz Pihlagu. Pihlag teice, ka viņš ar to neesot mierā, ja tas puika esot vājš, tad varot arī pie viņa mājā gulēt un būs ar visu pie daktera braukt.

Nospriests: tam tēvam jāved tas puika tūlīt atpakaļ un tai mātei jāiet vienu dienu cietumā par to, ka to puiku pieturējuši.

Lihse Kahrnup uzrādīja, ka viņai mājā mazs bērns pie krūts un vājš, tad tapa nolikts, kad bērns būs atšķirts no krūts, tad tā cietuma strāpe jāizpilda.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

201. Lihbasch [Lībaž] saimnieks Jehkob Behrsin nāca ar uzlaušanu priekš tiesas un uzrādīja, ka tā meita Eeva Sihpol pēc sprieduma no 7. Mai š.g. N.197 vēl pie viņa neesot aizgājusi, lai gan viņš tai pakaļ braucis.

Kad jau piesēdētais Jahn Ahrigal un priekšsēdētais Jehkob Kurme viņai bija uz to ciešāku piekodinājuši, lai izpilda pag. tiesas spriedumu, bet viņa allaž liedzās to darīt un no Keizeriskas Draudzes tiesas viņa arī nekādu zīmi nevarēja uzrādīt, ka viņa no tā sprieduma izpildīšanas atsvabināta, kamēr tā lieta turpat tiek izmeklēta, tape nospriests: ja tā meita Eeva Sihpol ar labu neietu uz Lihbeeti dzīvot, tad to sasietu arestantu vīzē būs likt aizvest.

Šis spriedums tika tai 28. Mai š.g. caur priekšsēdētāju Jehkob Kurme ar valsts valdīšanas palīgu izpildīts.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

202. Uz muižas valdīšanas uzdošanu, ka būtu to pusrenti 25 rbl. s. kas Jurģos bijusi maksājama lai piedzen, tika Tirschum [Tirzum] Mikkel Andersohn priekš tiesas saukts un tas pats aizbaidinājās tā,- viņam tagad nemaz naudas neesot un tagad arī nekur nevarot dabūt, kamets uz Jāniem [ātrākais uz Jāņiem], un viņa kontraktā arī tā stāvot, ja viņš kādu reiz nespējot maksāt, tad tik kai procentes

jamaksājot, kas viņam gan par skādi esot, labāki būtu kad viņš tūlīt varētu nolīdzināt un būs lūkot līdz Jāņiem nomaksāt.

Muižas valdīšana uzrādīja, ka starp viņiem tāda kontrakta neesot un, ja Mikkel Andersohns to sakot, tad lai viņš to pierādot.

Tirschums teice, ka viņa termins Jurgos un Mahrtinos un viņš ne caur ko nevarot pierādīt, ka viņam tāds kontrakts tādēļ ka kontrakts viņam neesot rokā. Nospriests: uz nākošu mandegu par 8 dieni vaijaga Tirschumam to renti 25 rbl.s. aizmaksāt.

Wilkena muižā pag. tiesa tai 30. Mai 1871.

Klāt bija priekšsēdētais Jehkob Kurme, piesēdētais Jahn Ahrgal, vietnieks Martin Kolberg.

203. Šai pagasta tiesai bija ausīs nācis ka pagasta priekšnieks Jesper saimnieks Peter Andermann bija iekš Lihbaschu saimnieka Jehkob Behrsin sūdzības lietas pret Bresche Sihpol dēļ dienesta notaisīšanas no 7. Mai š.g. N.197 par vidutāju un padomnieku ir devies/izdevies; mācīdams tos dalības ņēmējus, ka pagasta tiesas spriedumu nav vaijadzīgs izpildīt.

Uz to tika minēts P. Andermann priekš tiesas aicināts un prasīts, vai viņš tai meitai Eeva Sihpol aizliedzis agrāki uz Lihbeeti atpakaļ neiet, kamēr tā lieta pie augstākām tiesām vēl neesot iztiesāta? Te viņš iesāka teikt, ka viņam kā pagasta amata vīram par pagasta valdīšanas darīšanām nevaijagot pie pag. tiesas atbildēšanu dot un gribēja uz nekādu izmeklešanu ielaisties un tik pagērēja lai uzrādot to, kas par viņu sūdzējis, kad tiekot meklēts, tad arī laikam kāds sūdzētais būšot.

Kad pagasta tiesa viņam izskaidroja, ka to tikai pati no sevis, bez kāda sūdzētāja meklējot, tad teice, ka to neesot darījis, kā tādas domas varot turēt, ka viņš mācījis pagasta tiesas spriedumam pretī turēties? Viņš gan Matschinās [Mačiņās] vienreiz bijis apskatīt, vai tā Brescha Sihpol [sieva] tiešām tik vāja, ka nespēj bez tās meitas iztikt toreiz viņam ticis stāstīts, ka tiesas vīri bijuši un pagērējuši, lai tā meita Eeva Sihpol ietu atpakaļ uz Lihbeeti, kā nospriests, tad viņš gan teicis, ka drīkstējuši tiesas vīri bez pagasta valdīšanas ziņas tas gan iet. Matschinam nevaijagot neviena bez pag.vald. ziņas savā mājā iekšā laist un vairāk viņš neesot teicis.

Uz to tika tā Matschin dienest sieva Edde Kruhmin, kas priekšsēdētājam tā bija stāstījusi, priekš tiesas saukta un tā pati izteice: ka Andermannis Matschinās būdams teicis, ka tā Eeva Sihpol varot tagad uz Lihbeeti iet, kamēr tā lieta pie augstākām tiesām vēl neesot izmeklēta, kad tiekot izmeklēts pie augstākām tiesām, tad lai ietot, ja tiekot spriests. Otra stāstītāja Matschin meita Lotte Sihpol nebija atnākusi un tādēļ tape nospriests: to Lotte Sihpol pastellēt un pārklaut.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

204. Matshin saimnieks Jahn Hochberg nāca pie pagasta tiesas un uzrādīja, ka viņš ar to Pritz Sihpol essot noderējis, ka viņa tā Pritz Sihpol tēvs, Bresche Sihpol nāks pie viņa, Matschina, par puspārenieku, un tādēļ ka tā Brescha Sihpol sieva vājīga, būs viņš savu māsu Eevu Sihpol dot tam Bresche Sihpol par apkopēju, lai tam tēvam Brescha Sihpol nebūtu laiks jakavē pie ēdiena vārīšanas un citus apkopšanas, bet tagad esot tā Eeva Sihpol caur pagasta tiesas spriedumu tam tēvam atņemta un viņam esot skāde kad Brescha Sihpol nevarēšot vairs arvien pie darba stāvēt un tādēļ viņš negribot to vairs turēt, jo neesot tā kā derēts.

Pritz Sihpol priekš tiesas saukts un par to derību prasīts teice, ka viņš gan savu tēvu Brescha Sihpol pie Matschina par puspārenieku noderējis un solījis to Eevu klāt dot par apkopēju, viņa māte esot gan tik vājīga, ka nevarot nedz sevi, nedz savu vīru apkopt.

Nospriests: tam Bresche Sihpol jāpaliek pie Matschina sava saimnieka kur saderējis un tam Pritz Sihpol ir jadod viņam un viņa sievai apkopeis tādēļ ka

1, Pritz Sihpol kā dēls labi zinādams, ka tēvs par puspārenieku bez apkopēja nevar būt, ja māte ir vājīga nav tās Eevas Sihpol, ko viņš savam tēvam piesolījis, no derēšanu ar Lihbeeti vērā licis, nedz to pašu pie laika kā pienākās uzsacījis un it īpaši tādēļ ka

2, viņš ir tas derētais bijis un apkopeju piesolījis.

Šis spriedums tika abām pusēm sludināts un abas puses ar to bija mierā.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

205. Kad Tirschum [Tirzum] Miķel Andersohn nebija to tai 24. Mai Nr. 202 nospriesto rentes naudu šoreiz nebija atnesis, tad tika nospriests: Tirschum Mikkel Andresohn būs tagad to rentes naudu 25 rbl. līdz 7. Juni š.g. bez aizbildināšanās maksāt.

Wilķena muižas pagasta tiesa tai 10. Juni 1871.

Klāt bija priekšsēdētāis Jehkob Kurme, piesēdētāis Andrei Kahrnup, piesēdētāis Jahn Ahrgal.

206. Uz pastellēšanu bija Lotte Spurring [Spuriņ] no Kirbischeem [Ķirbižiem] atnākusi un uzdeva, ka jau Kirbisch muižas valdīšana no 20. April š.g. Nr.5 bija ar rakstu uzdevusi un uzteice, ka Jahn Kahrklit [Kārklīt] sieva Leontine no viņas aizņēmusi 10 rbl. toreiz kad viņas māsa te no Pēterburgas bijusi. Leontine Karklit pati to naudu no viņas ar savu roku aizņēmusi un solījusi atdot.

Nospriests: to Jahn Kahrklit atkal pastellēt un pārklaut.

Tannī pašā dienā tie paši tiesas vīri.

207. Limbaischu Laukin saimnieks M. Lehman [Lēman] sūdz par šejienes Kaugur saimnieku Jahn Schigur [Žīgur] Mattis dēlu, ka tas viņam 4 rbl. par vienu pūru kviešu ko jau 7 gadi atpakaļ priekš sēklas paņēmis, nemaksājot. Kaugurs teice ka viņš tos kviešus uz sliecēm ņēmis, ko Laukinam devis, 3 pāra jau esot iedevis un vēl vienu pāra varot dabūt, runāts bijis 75 kap. pārā.

Laukins izteice ka tik 2 pāra slieces viņa brālis no Kaugura pret linu sēklām ņēmis.

Kaugur no Laukina brāļa nekad linu sēklas nav ņēmis, nedz tam slieces devis, bet Laukinam pašam par kviešiem nevarot gan caur lieciniekiem pierādīt ka 3 pāra iedevis.

Nospriests: par tām saņemtām 2 pāra sliecēm a` 50 kap. pēc videja cena tiek no tiem 4 rbl. par kviešiem 1 rbl. atrēķināts un Kauguram vēl maksā 3 rbl.s.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

208. Bijis Saķķe meža sargs Jehkob Sekķe pie pagasta tiesas apliecina, ka viņš savu iekšā būdamu Ioni no 1868/69. ar renturentēm [?] un pateicību no meža kunga rokas -10 rbl. un caur Wilķenu pag. priekšnieku Andermann 46-50, kopā 56-50 kap. saņēmis.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

209. Rattniek Peter Ahrgal sūdz par Mahskus [Māzkuž] saimnieku Gailis, ka tas tagad jau 3 gadi atpakaļ uz Pehrnavu [Pērnavu] braucot pie Rahtes kroga Mežmalā uguni uzķūris un par to krodzinieks viņa zirgu, proti, Ahrgala noķīlājis, kur bijis 5 rbl.s. priekš Gaili jaizmaksā, ka savu zirgu rokā dabū un Gailis viņam tos izmaksātus 5 rbl. negribot atdot.

Mahskus Gailis neliedza, ka viņš uguni ķūris, ka Ahrgallim tādēļ zirgi noķīlāti un ka par tiem 5 rbl. Ahrgalis aizmaksājis, bet aizbildinājās, ka viņš neesot sētu plēsis un uz uguni licis, ko krodzinieks par iemeslu cēlis.

Nospriests: Mahskus Putnam būs tos 5 rbl. Pehteram Ahrgal izmaksāt tāpēc kādēļ viņa uguns kurināšanas Ahrgalis tos ir izmaksājis un, ja viņš nav sētu plēsis ko krodzinieks par vainu liekot, tad jau pats ar krodzinieku par to izdarīties.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

210. Pilzum Jahn Gertner izdeva to liecību pie pagasta tiesas ka Martin Kruhmin vecu Pilzumu lamājis par zagli un blēdi pa trīs vai četri reizi.

Nospriests: to Mahrtin Kruhmin pastellēt un pārklausīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

211. Pilzum pussaimnieks Martin Meij uzrāda, ka otra saimnieka puisis Peter Meij viņu lamājis par lupatu, ka viņš aizliedzis zirgus vest par savu zemi. Martin Meij nevarēja to liegt un Jahn Gertner to apliecināja.

Nospriests: Pehteram Meij būs ciest 10 sitienus ar rīkstēm par to ka otru saimnieku vecu goda vīru tā lamājis.

Tanni pašā dienā.

Klāt bija priekšsēdētāja vietnieks Andrei Kahrnup, piesēdētais Jahn Ahrgal, vietnieks Martin Kolberg.

212. Dreelin [Dreiliņu] Ahdam Rohsit sūdz Ilmak saimnieku Andr. Lappin un Jesper saimnieku Jehkob Kurme, ka izņēmuši no viņa priekš krievu baznīcas ķieģelus, bet tagad tos neizmaksādot. Ilmaks paņēmis 2000 un Jesper 3000 ķieģeļu.

Jespar Kurme pastāv uz to, ka tikai 2100 viņš pavisam ķieģeļu no Dreelin cepļa atvedis, to 1000 esot padretščiks pats aizmaksājis un ta viņam vēl paliekot 1100 ķieģeļu ko maksāt, būšot pats pie Dreelin lielkunga aiziet aprēķināties 1 ½ rbl. esot jau pie muižas kunga uz to atstājis.

Ilmak teic, ka 2000 vedis gan par savu rēķinu, bet no krieva neko nav dabūjis.

Nospriests: Ilmak jāgādā drīzumā tie 2000 aizmaksāt un Jesperam jāiet pašam pie Dreelin krodzinieka aprēķināties.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

213. No muižas Pehter Behrsin sūdz par Andrei Seidmann [Zeidman], ka neizmaksādot 2-25 kap. lones no izgājušā gada.

Andrei Seidmann uzrādīja, ka nākoties gan tik daudz, bet nevarot maksāt ka ne ko laba viņam nav darījis; pavasarā nokavējis pie malkas ciršanas 4 dienas un neko nav sacirtis. Pehter Behrsin teic, ka viņš sacirtis vairāk ka ass malkas, ka viņa tur neesot, nezinot kur palikusi.

Anz Okolaw liecina, ka P. Behrsin ar viņu kopā cirtis un sacirtis gan kādu assi.

Nospriests: Andrei Seidmann jaizmaksā tā lone 2-25 kap. Behrsinam.

Tanni pašā diena tie paši tiesas vīri.

214. Priekš Jespar Peter Andermann, kas tā mirušā Lokmanna atraitnei Anna Lokmann un viņa pakaļ palikušiem bērniem par pērminderi uzcelts, nāca pie pagasta tiesas un norādīja, ka uz tā Lokmann akcionu kuras listes viņam roka esot, pēc tām pašām ienācis 113-16 kap.; vēl par liniem ieņemts 64-45; par malkas vešanu ienācis 1-50. Kopā 179-11.

No tās tika izmaksāts un atrēķināts:

- 1, Lielai mātei uz valsts parādu 20
- 2, Kannepam 2-75
- 3, atraitnei pašai Anna Lokmann 10
- 4, Pihster [Pīster] saimniekam 10
- 5, Jespar Kurme 2

6, meitai Trihne Lokmann 27-21
7, vēl atraitne A. Lokmann 10
8, Mikkel Uhderam [Ūderam] 2
9, Jahn Eglitam 0,75
10, krodzeniekam Ahbelit 8
11, melderam Rosenberg 2
12, Pehter Müller 3
13, Pehter Ahrgal 1
14, Pehter Kalnin 2
15, melderam Neumann 2
16, Matschin [Mačiņ] Jehkob Hochberg 3
17, kazakam Andr. Dreiblatt 1
18, kurpniekam Damberg 5-20
19, Jahn Leepinam 2
20, Pajelgam par renģēm 4
21, Stienhusniecei [Stienūžu krodziniecei] 1-20
Kopā 119-11 kop.
Atlika vēl naudas 60 rubl.s.

Ar šādu aprēķināšanu un izmeklēšanu bija visi parādu devēji, kā pērminderis P. Anderman atraitne un pagasta tiesa mierā.

Nospriests: tos 60 rbl. iepirkt augļus [...] papīros [vērtspapīros].

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

215. Lihbasch saimnieks Jehkob Behrsin uzrādīja tiesai, ka tā meita Eeva Sihpol nav pagasta tiesas pavēļu klausījusi, bet no viņa aizbēgusi un tagad atkal Matschinās uzturoties.

Eeva Sihpol sava tēva aizstāvēšanā izteice, ka viņa nemaz neesot bēgusi, bet dienas laikā, kad visi cilvēki redzeis gājusi.

Nospriests: par tādu pretību un neklausīšanu jāiet tai Eevai Sihpol 2 dieni cietumā un tad pēc tam tāpat ar tiesas sulaini uz Lihbeeti aizvedama. Šis spriedums tape tūlīt sludināts un izpildīts.

Tai 12. Juni 1871. pie Kihmer mežsarga.

Klāt bija visi tiesas vīri.

216. Kihmer [Kīmeru] mežsargs Gust Rohbal lūdza, lai šī pagasta tiesa notaksierētu ko viņa priekš gājeis Jahn Kahrklit [Kārklīt] pie zemes un mājas labošanas strādājis un kas viņam esot jaizmaksā. Šī pagasta tiesa nogāja uz vietas un atrada, ka bija jarēķina par vienu vēl negatavo pirti, pie kuras koku pievešana tika taksierēta 2-50 kap.; uzciršana tik tālu, kā viņa tagad stāv, proti, līdz vērbaļķiem 2. Kopā 4-50 kap.

Viens vecs pagrabs bez durvīm 2-50.

Vāguža stāva nociršana 7 pēdi augstu bez vērbaļķiem 3.

12 assis derīga bet maza grāva a` 5 kap-6.

Par 2 ¼ pūrvietas uzaršanu rudenī 3-37 ½.

Par 1 ½ pūrvietas sliktu rudzu 6.

Kopā 25-37 ½ kop.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

217. Rattnieka Pehter Ahrgal, Bitte, Lihsmann un Seķķe sūdzēja par otru saimnieku par pusmuižas rentiniekiem Lihsmann un Ohsolin, ka tie tik pat lielu zemi un lopu pulku, kā Rattniekiem tikai 2 ganu

dienas dodot un tad vēl pagērot, lai viens gans ganot tik daudz lopu, ka iznāk par 5 dieni sestā ganos iet.

Rentinieks Lihsmann dažādi gribēja taisnoties, bet neko pieņemamu nevarēja tai lietā pretī likt tādēļ tape nospriests: tikpat tiem ratniekos kā pusmuižā dzīvodamiem rentniekiem būs no katras mājas katru dienu vienu ganu stelēt, tad iznāks par 3 dieni cetortā katru dienu 2 gani.

Šis spriedums tika tūlīt sludināts un visi bija ar to mierā.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

218. WecRochtscha [Vecroču] saimnieks Karl Kesber pagēr no sava padēla tagadēja Rotscha saimnieka Karl Lewis, ka lai tas viņam dod kādu zemes gabalu no kā pārtikt, bet Karl Lewis uz to pavisam neiegāja, bet tikai uz to pastāvēja, lai Kesbers ēdot pie viņa galda.

Nospriests: Karl Kesberam vaijaga dabūt no sava padēla Karl Lewis deputāti un par to viņam kad spēj vaijaga pie darba iet. Tas depatātais šāds:

12 pūru rudzu

6 pūru miežu

2 pūri kartupeļu stādīt

5 [mērvienība] sāls

½ pūra zirņu

4 pūru auzu priekš barošanas, 1/3 pūra vietas linu tīruma priekš drēbēm

2 govju barību (siens 2 birkavi)

kāpostus pārnieka daļu stādīt

1/3 pūra kaņepu.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

219. Jahze [Jāce māju] puike Pritz Skuije, kas Pritz saimnieka 2 gadi dienējis uzdod, ka vēl no Pritze 1 villainas bikses un 1 cepure nākoties. Pritz saimnieks Jurr Jannsohn uz to atbild, ka visu, kas tam puikam bijis solīts jau sen iedevis un nu vairs nekas nenākoties.

Pritz Skuije ne caur ko nevarēja pierādīt, ka tas vēl nākās, ko uzdevis.

Nospriests: Pritz Skuije no Pritze saimnieka neko vairs nevar pagērēt un par tādu aplamu sūdzību un saimnieka zaimošanu jāsaņem 5 sitieni ar rīkstēm.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

220. Pilzum [Pilcum] Pehter Meij sūdz ka Maggohns [Magons] viņam pārdevis ½ pūra neaugošu sēklu par augošām un viņš ar to tik savu zemi apvīlis. Maggohn aizbildinājās, ka tās sēklas bijušas augošas un pats ar tām sējis.

Nospriests: to no Peter Meij uzdotu liecinieku Jahn Nohrit pastellēt un pārklaut.

Wilken muižā pagasta tiesa tai 21. Juni 1871.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkob Kurme, piesēdētājs Andrei Kahrnup, piesēdētājs Jahn Ahrgal.

221. Igaunī Johan Kappitz un Redde Krant sūdz par bühmeisteru Mikkell Rohsit, ka tas viņiem neizdodot passes, un neizmaksājot naudu, jo viņi gribot aiziet. Esot bijis derēts uz vienu mēnesi jeb 24 dieni katram 12 rbl., bet viņi esot nokalpojuši katris 26 dienas, kas nākoties katram 13 rbl., bet tikai 16 rbl 30 kap. par abiem kopā esot dabūjuši un tādēļ vēl nākoties katram 4 rbl. 85 kap.s., to viņi gribot dabūt un aiziet, jo esot tikai uz vienu mēnesi derējuši un nu esot tas nodzīvots.

Bahnmeisters Mikkell Rohsit priekš tiesas saukts izteice, ka viņš ar abiem igauņiem noderējis uz visu vasaru, bet pirmu mēnesi kamēr redz kāds strādnieks, tikai 10 rbl. un tos citus mēnešus 12

rbl. par mēnesi. Arī tik daudz dienes viņi neesot nokalpojuši, viņiem vēl katram 2 ½ dienas no mēneša trūkstot. Arī atsacījušies viņi šim riktīgā laikā neesot. Tās strādnieku pases esot muižas policeja uzticējusi glabāt.

Abi igauņi izteice, ka atsacījuši neesot un uzrādīja turklāt, ka atsacīšana neesot vajadzīga bijusi, jo viņi esot tikai uz vienu mēnesi derējuši, arī to neliedza, ka no tām 26 dienām 2 dienas lietus lijis, ka nevarējuši strādāt un viens no viņiem vienu pusi dienas vājš bijis.

Kad nedz par viņu derēšanu, nedz dienu rēķināšanu nekādu liecinieku nebija, kā tikai tas mūrnieka krievs Afanass Okolov, ko šī pagasta tiesa par liecinieku nevarēja pieņemt tādēļ, ka viņš arī ar Mikkel Rohsit sūdzībā stāvē, tiek nospriests: tiem igauņiem būs pie Mikkel Rohsit tālāku strādāt un Mikkel Rohsit vajaga viņiem savu nopelnītu naudu vismazāk allaž 2 nedēļu laikā izmaksāt, tādēļ ka 8 dienas priekš mēneša beiguma atsacījuši nav.

Sūdzētāji appelierēja un viņiem šis protokulla noraksts tai 28. Juni tapa izdots.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

222. Jahn Schihr [Šīr] no Wetz Attes Breitz lopu muižas nāca priekš pagasta tiesas un uzrādīja, ka viņš garām braukdams dabūjis zināt, kad Mikkel Rohsit šē strādājis, tas pats esot tai 1865., 1. Juni palicis viņam 17 rbl. parādā, 10 rbl. esot vēlāki aizmaksājis un nu vēl vajagot 7 rbl.s.

Mikkel Rohsit atbildēja, ka viņam ar Jahn Schihr, kad tur strādājis rēķins bijis, bet pirms projām nācis, to atlīdzinājis.

Uz to rādīja Jahn Schihr vienu parādu zīmi priekšā, kura no Mikkel Rohsit parakstīta esot un skanēja no 17 rbl.s., bet šie 17 rbl. bija izstrīķēti [izsvītroti] un Jahn Schihr izteice ar savu roku starpā rakstījis, kad vēl 7 rbl. parādā paliecot.

Mikkel Rohsit teice, ka neatminot vai Jahnam Schihr parāda zīmi devis vai ne.

Kad Jahnam Schihr nekādas skaidras pierādīšanas nebija, tape nospriests: Jahn Schihr tiek ar savu parāda prasīšanu atraidīts, jo šī pag. tiesa nevar tādu sastrīpātu un no parādu devēja paša sakricelētu zīmi, kuru parādu deveis neatminās rakstījis, par pilnu pieņemt.

Tai 21.Juni 1871.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

223. Mūrnieka Krievs Afanass Okolow sūdzēja par būmeisteru Mikkel Rohsit, ka tam neizmaksājot nopelnītu naudu. Nākoties vēl 3 rbl. un tādēļ nevarot iet pie darba.

Būmeisters Mikkel Rohsit atbildēja, ka ar to nevarot mierā būt kad viņa kalps ko visu vasaru noderējis viņu tā blamierējot un lūdza pagasta tiesu, lai aprēķinātu, cik viņam vēl naudas iekšā un tad uzdeva šādu rēķinu: Afanass Okolaw nostrādājis pavisam 12 ¾ dienas, derēts bijis a 70 Cap.s. iztaisa 8-57 ½ k.

Deputātu uz meistera rēķina no muižas klēts ņēmis:

1 pūra rudzu 2-50 kap.

½ pūra zirņu 1-50.

1 sieku putraimu 1.

1 podu sāls 40 kap.

Naudā dabūjis 2.

Kopā 7 -40 kap.

Paliek iekšā vēl 1 rubl.17 ½ kap.

Šo uzdošanu sūdzētais par riktīgu atzina un uzrādīja, ka tādēļ nevarot pieiet. Rohsit iet strādāt ka vēl viens rubl. (1 rbl. 17 ½ kap.) neesot izmaksāti.

Mikkel Rohsit atbildēja, ka viņš nevarot tādām, kas no viņa darba gribot atstāties visu naudu izmaksāt, jo viņš esot sūdzētāju uz visu vasaru noderējis, kā tā zīme apliecinot ko viņš tam iedevis, lai nākot strādāt, tad viņš būs tūlīt visu kas vajaga izmaksāt.

Sūdzētājam tika tā zīme prasīta un tanī pašā vārds pēc vārda stāvēja: „*Ar to cilvēku esmu saderējis uz visu vassaru, par katru nostrādatu dienu dabbu 70 Kap. Un proviantu dabbu par to pašu cennu ko meisters no muižas dabbu. Wilken muižā tai 11 Mai 1871*
Baumeister M.Rohsit”

Sūdzētais norādīja, ka viņš to zīmi no M. Rohsit saņēmis, lai varētu atminēties, ka noderējis, cits esot viss riktīgi kā derēts, bet uz visu vasaru- tas esot aplam, viņš nemaz uz visu vasaru neesot derējis, bet tikai uz dienām.

Kad nu viņu starpā liecinieku nav, tape nospriests: Afanass Okolaw būt iet tulīt atpakaļ pie M.Rohsit strādāt un par tādu meistera nerrošanu, kad pats no darba atraujās un melodams sūdz, ka vēl tik daudz naudas iekšā būs, tam pašam 15 sitienus ar rīkstēm ciest.

Afanass Okolaw liedzās šo strāpi saņemt un spriedumu izpildīt, jo viņš essot vājīgs cilvēks un miesas strāpi nevarrot panest. Uz to šī pagasta tiesa viņu prasīja, kas tam vaines, bet viņš īsti rupji atbildēja, ka to tikai viņš pats zinot un vēl kad tiesa pēc viņa passes prasīja, gribēdama zināt, kur viņš pieder un kādas kārtas cilvēks, atbildēja tāpat rupji, ka tiesai ko viņa passes vajagot. Par šām abām rupjībām tapa tas pats tūlīt ar 5 sitieni ar žagariem nostrāpēts. Spriedums vēl netika izpildīts.

Tai 21. Juni 1871.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

224. Pēc sprieduma no 31. mai š.g. Nr. 203 iekš izmeklēšanas lietām pret priekšnieku Peter Andermann bija tā Matschin [Mačiņ] dienestmeita Lotte Sihpol pastellēta un tā pati izteice: ka P. Andermann Matschinās būdams teicis, uz kādu vīzi varot tā Eeva Sihpol tagad, kur tā lieta vēl neesot iztiesāta, iet atpakaļ uz Lihbeeti, kad tā lieta esot iztiesāta, tad lai ietot, gluži aizliegt viņš arī neaizliedzot, ja gribot varot iet.

Kad no abu pārklausītu liecinieku izsacīšanu redzams, ka Peter Andermann ir mācījis, ka pagasta tiesas sprieduma nevaijaga izpildīt, un ar savu tādu pamācīšanu šai pagasta tiesai ir daudz darba un pūles uzkrāvis, kā arī tiem dalības ņēmējiem skādi un ceļus un tā visai valstei sliktu priekšzīmi devis, bija jānosprīž šo protokullu norakstu Ķeizariskai 5. tai Rīgas Draudzes tiesai kā uzraugu tiesai pazemīgi piestellēt un lūgt, ka augsti tā pati gribēta labprātīgi šo pagasta tiesu tādās lietās aizstāvēt un to pagasta priekšnieku Peter Andermann pēc likumiem nostrāpēt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

225. Ķesteris Karl Renz uzdod, ka Katrin Nohrit uzrādot, ka Jespar Anna Weinberg un Kirzap [Ķircapu] Dahrte Laiwin kapsētā zāles plēsušas. Jespar Anna Weinberg teic, ka viņa vecā kapsētā ap savas radenieces kapiem drusku plēsusi. Edde Nohrit arī esot plēsusi. Kirzap Dahrta Laiwin teic, ka nemaz nav kapsētā zāles plēsusi. Katrin Edde Nohrit pati uzrādītāja nebija atnākusi.

Nospriests: uz nākošu reiz to Edde Nohrit pastellēt un pārklausīt.

Tai 21. Juni 1871.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

226. Katrin dienestmeita Anna Friedwaldt uzrāda, ka Kirzap Dahrte Laiwin viņai 40 ½ olektis ņēmusi audeklu aust un to noaudusi par daudz šķidru kā tīklu, vienu rbl. jau esot aizmaksājusi.

Tiesas vīri to audeklu aplūkoja un atrada, ka tas bija par daudz šķidr. Dahrte Laiwin sevi par vainīgu atzina. Nospriests: Dahrte Laiwin par to aušanu nekādu maksu nedabū un par to notērēšanu ir viņai vēl 2 rbl. s. jāatlīdzina tai Annai Friedwaldt, kā arī tas jau saņemts rublis jaatdod.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

227. Jaunzemnieks saimnieks Andrei Blauberg sūdz Jahke [Jāku] Jannsohn ka 4 zirgus viņa pļavā laidis. Apsūdzēts liedzās, bet Mahrtscha [Mārču māju] Jahn Sekke [Zeķe] to apliecina un tādēļ bija nospriests: Jahke Jannsohnam ir par tiem 4 zirgiem jāmaksā Jaunzemniekam 2 rbl. atlīdzināšanas naudas.

Tai 21. Juni 1871.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

228. Pēc sprieduma no 12. Juni š.g. Nr. 220 (bija) iekš Peter Meij sūdzības pret Maggohn [Magon], bija Jahn Nohrit par uzdotu liecinieku pastellēts, bet tas ne ko citu nemācēja teikt, ka tās sēklas tādas paraibas bijušas, cik liels gabals ar tām bijis nosēts, vai lini reti vai labi bijuši, viņš nezinot.

Nospriests: kad Peter Meij skaidri nevar pierādīt, ka viņam sliktas sēklas par labām iedotas un ka viņam caur to skāde notikusi un, ka nav nevienam tiesas vīram to gabalu rādījis, nevar viņš nekādu atlīdzināšanu pagērēt, bet ir janomaksā par tām sēklām kā solījis 2.r. 50 kap.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

229. Pritze [Priču] dienestmeita Leene Putnin [Liene Putniņ] līdzās savu māti no Ahsteru [Āsteru muižas] Behrsch mājas Anna Putnin sūdz, ka Pritz saimniece viņai paņēmusies lakatus aust un likusi citiem aust, bet nu esot slikti noausti.

Viens lakats bija līdz un pagasta tiesa to apskatījusi par labu atzina un tādēļ nosprieda, ka šis lakats ir labs un, ja tie citi slikti, tad par tiem var sūdzēt par jaunu.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

230. Abi Tihsnus [Tīznūž] saimnieki uzrāda, ka tie puikas Martin Liepin un Anz Eglit apkārt staigājot pie meitām un laižot zirgus pļavā. Abi apsūdzēti nevarēja savu vainu liegt, bet lūdza un Tiesnus saimnieki viņiem piedeva ar to norunu, ka tas vairs nenotiek.

Nospriests: to kas še noticis norakstīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

231. Pēc sprieduma no 10. Juni š.g. Nr. 210 bija Martin Kruhmin pastellēts un tas pats neliedza ka vecu Pilzumu tā lamājis, kā Jahn Gertners apliecina.

Nospriests: Martin Kruhmin dabū par to lamāšanu 10 sitienus ar rīkstēm.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

232. Mūrnieks Andrei Karlsohn [Karlson] no Ungurpils sūdz par šejienes Kihmer [Kīmeru] mežasargu Gust Rohbal [Gust Robal], ka tas viņam neizmaksājot 354 rbl., ko pie Wilken pagasta skolas ar mūrnieka darbu nostrādājis (Gust Rohbalam bija Wilkenn pagasta skolas mūrnieka un zimmermanna darbs atdots).

Gust Rohbals atbild, ka tādēļ neizmaksājot, ka pagasta valdīšana neesot viņa skolas istabā mūrētu krāsni par pilnu saņēmusi un uz to viņam ieturējusi 30 rbl. s. Viņam ar mūrnieku bijis norunāts, ka tas mūrnieka darbs tā jāstrādā, ka par pilnu tiek saņemts, bet nu esot krāsns saplaisājusi un podi izcelti.

Mūrnieks turpretī teic, ka viņš mūrējis tāpat vienu krāsni kā otru, kad viena laba, tad arī otrai vajagot labai būt. Šis ar savu mūrnieka darbu ticis agrāki gatavs un projām iedams atstājis veselas abas krāsni. Rohbals ar saviem puisiem palicis vēl pie koka darba strādājot, tas viņu kurinādams laikam būšot saplēsis. Jauna uzmūrēta krāsns pagērot arvien lēnu, vienādu siltumu, kad atstājot ilgi nekurinātu un tad atkal stipri kurinot, tad tiekot podi izcelti. Viņš savu darbu pabeidzis, nevarējis tik ilgi gaidīt, kamēr Rohbals ar koka darbu gatavs tiekot. Jespar Andermannis, kas bieži vien tur nācis varēšot apliecināt, ka viņš vienu krāsni tāpat kā otru mūrējis.

Nospriests: uz nākošu tiesas dienu Jespar Andermanni pastellēt un pārklausīt.

Wilkenn muižā pagasta tiesa tai 28. Juni 1871.

Klāt bija priekšsēdētais Jehkob Kurme, piesēdētais Andrei Kahrnup, piesēdētais Jahn Ahrgal.

233. Rattnieka Jahn Sekķe [Jān Zeķe] sūdz, ka Kirzap [Kircap] saimnieks Tennis Duhnis [Tenis Dūnis] nepieņemot to vecā Kirzapa Jehkob Laiwin [Jēkob Laiviņ] parādu, ko apņēmis maksāt, ka [kad] māju saņēmis no Jehkob Laiwin. Viss parāds esot 38 rbl. 80 kap., bet tikai 29 rbl. tiekot pieņemti. Kirzap sks. [saimnieks] Tennis Duhnis atbild, ka viņš priekš Jehkob Laiwin vairāk nav apņēmis Sekkem maksāt kā 29 rbl. un vairāk viņš nebūs maksāt, jo tagad varot katris nākt un sacīt, ka Jehkob Laiwin tik daudz parādā, lai maksā.

Jehkob Laiwin nebija atnācis tadēļ bija janospriež: uz nākošu tiesas dienu to Jehkob Laiwin pastellēt un pārklausīt.

Tanni pašā dienā.

Klāt bija Jehkob Kurme, priekšsēdētais; Jahn Ahrgal, piesēdētais; Jahn Seimel, vietnieks.

234. Pilzum [Pilcum] saimnieks Martin Lappin [Lapiņ] sūdz par Muhla dienestmeitu Anna Lahzit [Lācīt], kas pērnajā gadā pie viņa dienējusi, bet tagad viņu blamierējusi kad sliktus brunčus iedevis.

Anna Lahzit atbild, ka viņa neko nav teikusi, bet viņas māte. Tā māte Anna Lahzit no Pihlaga [Pīlāgu mājām], teic ka viņa kapsētā druska runājusi ne par Pilzumu, bet ar savu meitu kāpēc tik sliktus brunčus mugurā vilkusi. Pilzum Lihse Kruhmin [Līze Krūmiņ] liecina, ka Anna Lahzit kapsētā teikusi, kas tie par brunčiem, tie esot maisi, lai nesot atpakaļ Pilzumam, kas esot bagātais Pilzums. Ilmak Anna Grünberg [Grīnberg] tāpat liecināja, kā Lihse Kruhmin.

Pagasta tiesa tos brunčus apskatīja un atrada viņus priekš tāda meitēna īsti labus. Anna Lahzit atzina savu vainu un sāka lūgties, tad arī Pilzums viņai piedeva.

Nospriests: to visu kā šē noticis norakstīt.

Tanni pašā dienā klāt bija vissi 3 tiesas vīri.

235. Pilzum [Pilcum] pussaimnieks Mahrtin Meij uzrādīja pie pagasta tiesas, ka viņam esot mazāk zemes ne kā viņa otram pussaimniekam Martinam Lappin [Lapiņ]; lopu ceļš esot šķībi ietaisīts-viens gals viņa daļā, tad vēl tā M. Lappin klēts, kūts un malkas placis esot viņa daļā.

Pagasta tiesas vīri līdzās pagasta vecāko bija jau agrāki tur bijuši, to lietu apskatījuši un atraduši, kad tas lopu ceļš kādas 9/25 pūra vietas no Martin Meija zemes ieņēmot, un kad arī tā klēts, kūts un malkas vieta iekš M. Meij daļas bija, abus saimniekus uz līgšanu savā starpā skubinājuši, bet tie nevarēja ne uz kādu modi salīkt, viens daudz prasīja, otrs maz solīja.

Martin Meij pagērēja to zemi no Martin Lappin atpakaļ un par tiem brāķētiem 2 gadiem tos augļus. Martin Lappin teice, ka tā zeme viņam vēl nekādus lielus augļus neesot nesusi, jo šogad uz to lopu ceļa vietu pirmo reizi esot, pērn bijusi papuve. Viņi abi ar M. Meij esot to lopu ceļa stigu dzinuši un kad viņiem vīlies, tad esot abiem vīlies, paši abi esot vainīgi un par to kūts, klēts un malkas vietu esot viņi pie mājas šķiršanas, kad abi draugi bijuši, tā salīkuši.

Spriedums: abiem saimniekiem Mahrtin Meijam un Martin Lappin būs to lopu ceļa sētu rudenī, kad tīrums tīrs, noplēst, tad izdzīt vienu taisnu stigu un pēc tās to ceļu taisni tik pat vienā kā otrā daļā

ietaisīt, un Martin Meij nedabū nekādu augļu atlīdzināšanu, tadēļ ka pats ar pie stigas dzīšanas bija un pašam ar ir vīlies. Par to kūts, klēts un malkas grunti arī tāpat M. Meij neko nedabū tādēļ, ka redzams, ka tā paši ar labu līkuši, ja nebūtu ar labu līkuši, tad gan par to būtu sen sūdzība bijusi.

Šis spriedums tika tūlīt abām pusēm sludināts. Martin Meij appelierēja, uz ko viņam šā protokulla noraksts tai 3. Juli š.g. tapa izdots.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

236. Tā atraitne Anna Sekķe [Zeķe] no Jahke [Jāke] mājas nāca priekš tiesas un sūdzēja par Martin Tukcum [Tukum], kas pie krievu mācītāja dzīvojot, ka tas viņu pievīlis un apsmējis, proti tas pats viņu piegūlējis uzmākdamies tai, ka būs viņu precēt, bet nu kad viņai no tā bērns (meita) radījies, neliekoties vairs nezinot. Viņa nepaģērot vairs lai precē, bet lai daudz vai maz par savu bērnu gādānot.

Nospriests: uz nākošu tiesas dienu Mahrtin Tukcum pastellēt un pārklautīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

237. Jespar [Jesperu] Peter Andermann [Pēters Andermans], pagasta priekšnieks uzdeva pagasta tiesai, lai izmeklēnot vai tam Jahn Semler [Zemler] nākoties tās auzas, kas grāmatā parādu vēl stānot, kad tas Kolles [Koles] pusmuižā dzīvojis jeb vai tas būšot rakstos pārgājies.

J. Zelingberg [?] Semlera vietā izteica ka tās auzas esot nobērtas, neesot norakstītas vien.

Tschaibe [Čaibe] Anz Legzdin no Lilienber uzdots liecinieks, tā liecināja: viņš tanī gadā pie Semlera dzīvojis, to gan nezinot, cik bijis ņemts un, cik atdots, bet to zinot, ka rudeni, kad atdevuši, magazinas uzraugi teikuši, ka ar auzām esot Semmlers līdzīgs, vēl 1 ½ auzu māja aizveduši. Otrs liecinieks Andrei Mekķis liecināja tāpat kā Anz Legzdin un uzrādīja, ka Anz Lezdin to nemaz nevarot liecināt, jo viņš toreiz nemaz neesot pie magazinas atbēršanas bijis.

Anz Legzdin neliedza, ka toreiz nav bijis līdz, bet tik dzirdējis tā runānot.

Nospriests: Anz Legzdina liecība ir atmetama, bet Andrei Mekķis liecība tiek par pilnīgu uzņemta, bet Semleram ir vēl skaidrākas liecības jāpienes.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

238. Rohtscha [Roča] saimnieks Peter Ketta [Ketta] sūdz par Anz Legzdin, ka tas viņu blamierējis teikdams, ka tanīs trūkuma gados, kad šis par pag. vecāko bijis, neesot taisnīgi nabagus apgādājis. Anz Lezdin atzina savu vainu un pielūdzās Kettu, kurš viņam arī piedeva.

Nospriests: visu kā jau noticis protokullē uzņemt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

239. Pēc sprieduma no 21. Juni š.g. N. 225 bija Edde Nohrit atnākusi un tāpat nevienam nevarēja pierādīt, ka kapsētā zāles plēsusi.

Nospriests: kad Kester Karl Renz nevar pierādīt, ka Anna Weinberg un Dārta Laiwin jaunā kapsētā zāles plēsušas netiek [?] tās pašas strāpētas.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

240. Pēc sprieduma no 21. Juni š.g. Nr. 232 bija Jespar Andermannis, kas arī pagasta priekšnieks, atnācis un tas pats liecināja: viņš tur esot kā pārlūks no pagasta valdīšanas puses gandrīz ik dienas gājis; tā krāsns esot citādi laba tikai podi esot izcelti, caur ko tikusi Rohbalam nauda ieturēta lai

pārmūrē, tam bijis par katru darbu jāatbild. Kad mūrnieks aizgājis, tad bijušas abas krāsnis veselas. Rohbuls nav vairs vienu lāgu nemaz kurinājis un tā krāns jau sākusī slapja palikt, viņš to Rohbulam uzrādījis, uz ko Rohbuls atteicis kas šim daļas, lai dodot no valsts kas kurina, uz ko viņš atbildējis, ka vēl valstei neesot atdevis, lai kurina pats un tūlīt pēc tam bijis Rohbuls līcis to krāsni stipri karstu nokurināt, tā ka pats brīnījies, ka nu nebūšot pavairāk, un pēc tam kad atkal aizgājis, tad jau bijusi tā krāsns saplaisājusi.

Sūdzētais un apsūdzēti tika atkal priekš tiesas saukti, bet viņam nevienam nebija nekas jauns ko teikt, tadēļ tapa nospriests: Gust Rohbulam būs izmaksāt mūrniekam Andrei Karlsohn to nostrādātu naudu 34 rubl. Un pašam būs par to drīzumā gādāt ka skolas krāsns tiek pārmūrēta, tadēļ ka nevis mūrnieks, bet pats vainīgs, ka tā krāsns saplaisājusi, jo pag. priekš. to skaidri diezgan apliecina, kad tā nav kurināta, kā jaunu krāsni pienākās kurināt, un no mūrnieka arī to nevarēja pagērēt, ka viņam, kad visu savu darbu beidzis, būs tik ilgi tur palikt, kamēr koku darbs gatavs tiek, ka atdot vairs ja īpaši tāds kontrakts nav.

Šis spriedums tika tūlīt abām pusēm sludināts. Gust Rohbuls appelierēja, uz to tika viņam šā protokulla noraksts tai 9. Juli š.g. izdots.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

241. Skroderis Jahn Lahzit [Lācīt] uzrādīja, ka tas Peter Krastin jau līdz Jurģiem š.g. vienu gadu amatā nodzīvajis, no Jurģiem š.g. vēl trīs jādzīvajot, Jurģos 1870. gadā viņš to uz 4 gadi amatā pieņēmis ar tādu norunu: mātei jādod drēbes un apavas un jāapmazgā, un meistaram jamaksā galvas nauda visā amata laikā. Ganu diena priekš meistara janostāv tam puikam un, ja vaijadzīgs, tad ar pie zemes darba, tur kur pats iet kā pie kartupeļu rakšanas, stādīšanas un t.pr., pēc beigtiem gadiem dabū [...] no meistera šķēres un dzelzi, un, ja paklausīgs par tiem ar māti gadiem izturās, tad dabū no meistera aizejot vienu pāra zābaku. Tā puika māte Krastin atzina šādu uzdošanu par riktīgu.

Nospriests: visu kā šē noticis norakstīt.

Wilkeni muižā pagasta tiesa tai 12. Juli 1871.

Klāt bija priekšsēdētājs Jehkob Kurme, piesēdētājs Andrei Kahrnup, piesēdētājs Jahn Ahrgal.

242. Jahke [Jāke] Anz Ohsol bija šodien jau otru reizi ar to naudu, ko viņš Blohmē [Blomē] par vienu tiem nomirušās sievas bērniem noliktu govi saņēmis, muižā pastellēt, bez tam bija jau viņiem kādi 3 termiņi doti to pašu naudu pie priekšsēdētāja J. Kurme Jespar mājā iemaksāt, bet viņš to nekad nav klausījis un arī šoreiz atbildēja, ka viņš to nedarīšot, pagasta tiesa neesot viņa bērna naudas glabātāja, to viņš pats būs glabāt.

Nospriests: par tādu neklausīšanu un rupju atbildi būs tam Anz Ohsol 15 sitienus ar rīkstēm ciest. Pie šā sprieduma sludināšanas uzrādīja Anz Ohsol, ka viņš esot vājīgs un nevarot tadēļ miesas strāpi saņemt, tad tika tā pati iekš vienu dienu cietuma strāpes pārcelta un tūlīt izpildīta, un priekš naudas atnešanas atkal 8 dieni termiņš dots.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

243. Meža sargs Jahn Wihtol sūdz par Tschaibe [Čaibe] Anz Legzdin, ka tas nocirtis Rātes mežā vienu 3 asis garu un [...] kas resnumā egles koku. No meža kunga esot uzdots par 2-25 kap. maksāt.

Anz Legzdin uzdod, ka cirtis gan vienu tik garu un resnu egles koku rātes purvā priekš jumta trepēm, bet saimnieks Anz Reinfeld esot viņu stellējis.

Nospriests: Tschaibe saimnieku Anz Reinfeld uz nākošu tiesas dienu pastellēt un pārklaut.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

244. Meža sargs Jahn Wihtol sūdz par Matschin [Mačiņ] un Rohtscha [Roču] ganiem, ka tie Rātes purvā lopus ganījuši un no meža kunga esot uzdots katram 1 rbl s. samaksāt.

Matschina gans Jehkob Lahzit [Lācīt] puika no 12 gadiem izteice, ka purvā bijuši gan viņa lopi, bet necik tālu, pašu laiku ka iegājuši, tur neesot robeža, viņš skaidri nezinot kur rātes daļa sākoties.

Rohtscha ganu vietā bija saimnieks Pehter Ketta [Ketta], kas teice, ka viņš saviem bērniem gan vēl nekad neesot liedzis pa purvu ganīt, jo neesot no meža kungu vēl nekad aizliegts bijis tur ganīt, bet šoreiz tie purvā pavisam neesot bijuši tikai viena govs bijusi uz ceļa tiltu.

Spriedums: ne Matschin, ne Rohtscha gani nevar strāpēti tikt, tadēļ ka šī pag. tiesa arī to zina, ka gar to purva malu, kur Matschina lopi bijuši, stiga nav dzīta un bērni bez stigas nevar to robežu tik labi ievērot, un meža sargs ne caur ko nevar pierādīt, ka Rohtsch lopi nevis uz tilta, bet purvā bijuši. Šis spriedums tika tūlīt abām pusēm sludināts. Pēc pabeigtas sludināšanas meža sargs teice, ka viņam citas pierādīšanas nevaijagot ka to, kad viņš noķīlājot, jeb sakot, ka tas tā bijis. Uz to pagasta tiesa viņam izskaidroja, ka viņam vajaga gan tur kur strīde nāk īpašas pierādīšanas, tadēļ ka šī pagasta tiesa pie strīdes lietām, ne meža sarga, ne viņa pretinieka sirdī nevar ieskatīties un redzēt kurš melo un kurš patiesību runā.

Tai 14. Juli š.g. meža sargs appellerēja un viņam šā protokulla noraksts tai pašā dienā tika izdots.

Tanni pašā dienā kancelejā.

245. Lihbasch [Lībaž] saimnieks Jehkob Behrsin [Jēkob Bērziņ] uzdeva šādu sūdzību: caur to ka tā meita Eeva Sihpol [Ieva Sīpol] neesot kā tai 7. Mai š.g. nospriests tūlīt pie viņa atpakaļ nākusi un viņas brālis Pritzis Sihpols esot nepareizi viņam lielus ceļus un laika kavēkli padarījis tālāku sūdzēdams. Īpaši esot tiesas vīri pieteikuši: ja tā meita nebūs tūlīt pie viņa atpakaļ iet, bet kāds būs tālāku sūdzēt, tad visa skādes atlīdzināšana paliekot tam, kas vainīgs, kad Pritz Sihpols esot appellerējis un tomēr nevinnējis, bet skādi vien padarījis un tai meitai aizliedzis tūlīt spriedumu izpildīt, tad viņš no Pritz Sihpol pagērot šādu skādes atlīdzināšanu: ta meita Eeva Sihpol nokavējusi par to laiku kamēr Pritz Sihpol tiesājies 40 dienas a` 30 kap.-12 rubl. Divi reiz Matschinās [Mačiņās] bijis ar zirgu tai meitai pakaļ a` 75 kap.-1. 50 r. Trīsreiz bijis pie pag. tiesas pats un tagad cetortā reize, rēķinot sev katru dienu 50 kap.-2 r. Meita Trihna Tazzis [Trīna Tacis] bijusi ar reiz pie pagasta tiesas-30 kap. Braukšana uz pie Draudzes tiesas uz Idden muižu pašā darba laikā zirgs un 2 cilvēki, rēķinot 3 rubl. Kopā 18 r. 80 kap. Šī sūdzība tika priekšsēdētājam Jehkob Kurme tai 15 Juli š.g. priekšā likta un tas pats nolika to Pritz Sihpol uz 28. Juli pastellēt.

Wilken Muižā pagasta tiesa tai 26. Juli 1871.

Klāt bija priekšsēdētāja vietnieks Andrei Kahrnup, piesēdētāja vietnieks Martin Kolberg.

246. Pēc Rīgas Kassa Kollegiuma raksta no 20. Juli š.g. N. 936 tika šodien, tadēļ, ka vakar tai 25. Juli svētdiena bija, bija Jespar mājas abi rentnieki Peter Andermann un Jehkob Kurme pie tiesas pastellēti un tam Jehkob Kurme atprasīts vai viņš arī savu pusmājas pīrkt domā tagad jeb tam otram rentniekam Peter Andermann viņš savu pusmājas pret kādu atlīdzināšanas maksu grib atdot.

Jesper pusmājas rentnieks Jehkob Kurme, kas arī pagasta tiesas priekšsēdētais izteice, ka viņš savu pusmāju nevienam citam negribot atdot, bet tagad pīrkt viņš arī negribot, bet, ja cienīga Rīgas Kassa Kollegiuma viņu pie tam spiežot, tad viņš gribot pīrkt.

Otris pusrentnieks Peter Andermann, kas pagasta priekšnieks, uzrādīja, ka viņš pie savas izsacīšanas jau Rīgas Kassa Kollegiuma, ka savu pusmāju pīrkt gribot, allaž paliekot.

Jehkob Kurme uzrādīja ka Peter Andermann neesot no parādiem tīrs, viņš esot savai sievas mātei līdz 500 rbl. parādā. Viņam tā apliecināšanas zīme uz Rīgu esot aplam aizdota, jo viņš toreiz, ka zīmi līcis dot to neesot iedomājis.

Peter Andermann atbildeja, ka tas tiesa neesot, un par to mazumu, ko viņš savai sievas mātei parādā, Jehkob Kurme neviena neesot par pērminderi [aizbildni] cēlis un par to esot viņam sava sievas māte jauztura tik ilgi ka viņa dzīvo, tas esot starp draugiem norakstīts, viens papīris esot viņam, viens Peteram Kettam [Ketam] un trešais Mahrtin Lessin [Mārtiņ Lesiņ] un cetortais tai viņa sievas mātei pašai.

Nospriests: Pehter Ketta, Martin Lessin un Peter Andermann sievas māti uz nākošu tiesas dienu uz 28. Juli pastellēt un pārklausīt.

Tanni pašā dienā.

Klāt bija priekšsēdētais Jehkob Kurme, piesēdētais Andrei Kahrnup, vietnieks Martin Kolberg.

247. Pritze [Priču] saimnieks Jurra Jansohn nāca pie pagasta tiesas un uzrādīja, ka viņa brālis Krischjahn Jannsohn [Krišjān] viņam savu pusmāju sen atdevis, kā to jau visa pag. tiesa zinot un apliecināt varot.

Pagasta tiesas priekšsēdētais Jehkob Kurme pagasta tiesai uzrādīja, ka Krisch Jansohn viņam teicis, ka viņš savu pusmājas savam Jurram atdodot. Kad nu šī pagasta tiesa to labi zina, ka Krisch Jannsohn šē vairs jau ilgu laiku nedzīvo un viņš projām iedams, lai gan ne pie pag. tiesas, tomēr savu māju Jurram atdevis.

Nospriests: to Jurre Jannsohn no pagasta tiesas puses par vienīgu Pritze mājas saimnieku pieņemt un to priekš apstiprināšanas vienai cienīgai Rīgas Kassa Kollegiumai priekš apstiprināšanas priekšā likt.

248. Pritze [Priču] mājas saimnieks Jurre Jansohn uzrādīja pie pagasta tiesas, ka viņš savu māju tagad gribot pirt, un nu lūdza pagasta tiesu viņam to pēc likumiem jeb priekšrakstiem vajadzīgu apliecināšanu par viņa inventaru un parādiem izdot, un cienīgai Rīgas Kassa Kollegiumai ar pasti piestallēt.

Nospriests: tam Pritze saimniekam no pagasta tiesas apliecināt, ka viņš no parādiem ir tīrs un, ka viņam pilnīgs inventars, kā likumi un viņa Kontrakts to paģēr, savu renti allaž un līdz pēdīgo termiņu riktīgi aizmaksājis. Un šo protokulli cienīgai Rīgas Kassa Kollegiumai pazemīgi piestallēt.

Wilken muižā pag. Tiesa tai 28. Juli 1871.

Priekšsēdētais Jehkob Kurme, piesēdētais Andrei Kahrnup, piesēdētais Jahn Ahrgal.

249. Martin Neij priekš tiesas saukts no cietuma atbildēja tāpat ka Tamkai [...] pie izmeklēšanas: Tamkai saimnieks Jahn Neij teice arī tāpat kā jau agrāki pie izmeklēšanas un vēl ka ar citiem ļaudīm šķūnī plavā to nakti kopā gulējis.

Nospriests: to Martin Neij no izmeklēšanas apcietināšanas /apcietināt/ atsvabināt un šo protokulli Keizariskai Wolmaras Bruggu tiesai pazemīgi piesūtīt un lūgt tālāku izmeklēšanu.

Tanni pašā dienā.

Tie paši tiesas vīri, J. Kurme trūke.

250. Dreelin strohscha [Dreiliņ stroža-sargs] Ahdam Rohsit [Rozīt] ar savu sievu Anna nāca pie pag. tiesas un uzrādīja, ka arī Jespar P. Andermann 2000 ķieģelu no Dreelin cepļa izņēmuši. Viņš viņu reiz nav zinājis, tādēļ uzlicies, kurman [?] Jespar Andermann teice, ka viņš gan vienu tūkstošu vedis, bet nezinot vai krievs aizmaksājis jeb ne. Strohbe [Štrobe māju] Martin Leviss vedis to otru tūkstošu.

Strohscha sieva teikusi, ka nezinot vai vēl būšot iekšā ķieģeli vai ne, un šis atbildējis, ka skāde gan esot kad tukšā jābrauc atpakaļ, ja varot dot, tad lai dodot. Un tā viņam 1000 devusi nezinot vai aizmaksāt jeb ne. Stroscha sieva uz to pastāvēja, ka viņas Andermannis 2000 ķieģelu paņēmis parādā ar Strohbū kopā.

Andermannis teic, ka gan noderējis 2000 vest, bet to vienu tūkstošu atdevis tulīt Strobem.

Nospriests, ka tas Dreelin stroscha ir ar savu sūdžību pret P. Andermann atbīdāms, tādēļ, ka nav pierādīšana, ka Andermannis tos ķieģēļus uz sava rēķinu ņēmis.

Ahdam Rohsit appelierēja un viņam šī protokulla noraksts par 8 dieni tika apsolīts tika arī izdots tai 4. Augusta š.g.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

251. Pēc sprieduma no 12. Juli Nr. 243 bija Tschaibe [Čaibe] Anz Reinfeldt pastellēts un tas pats izteice, ka viņš Anz Lezdinu nemaz nav sūtījis rātes daļā, bet uz savu pļavmalu, gar Lihbasch [Lībažu] daļu.

Nospriests: kad tas koks tikai 3 asis garš un blankas resnumā kā meža sargs uzdod, tad tam Anz Lezdin būs par to 25 kap.s. samaksāt un viņš dabū par tādu aplamu... 10 sitienus ar rīkstēm.

Šis spriedums tika meža sargam un Tschaibe saimniekam sludināts, Anz Lezgdin nebija atnācis, tādēļ tika nolikts šo spriedumu Anz Lezgdinam nākošā tiesas dienā sludināt.

Meža sargs appelierēja, šis protokulla noraksts viņam tai 29. Juli š.g. tape tas dots.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

252. Meža sargs J. Wihtol sūdz, ka Mahskus [Māskuž] gani lopus rātes mežā ganījuši un viņš tos noķīlājis. Abi Mahskus saimnieki bija pretī un izteice, ka lopi iebizojuši gan rātes mežā, bet gauži karsts laiks bijis un tas caur to noticis, ka viņiem suņa neesot, to meža sargs pērn nošāvis. Meža sargs atbildēja, ka viņš nav zinājis, ka tas Mahskus lopu suns, ja viņš to būtu zinājis, tad viņš nebūtu šāvis. Vēl meža sargs teice, ka īpaša skāde neesot gan darīta, bet kas mežā notiekot ganot, to jau tiesas vīri zinot.

Mahskus saimnieks Ernst Putnis pagērēja par savu suni 25 rbl. s., ka bez tā suņa viņš nemaz nevarot iztikt, lopi varot daudzreiz rātes mežā iebizot un tad viņam esot caur to arvien daudz jāizmaksā un caur suņa trūkumu visāda skāde pie mājas varot celties.

Meža sargs uzrādīja, ka meža kungs pagērot par to ganīšanu 3 rbl.s.

Nospriests: tiem Mahskus ganiem būs maksāt 1 rbl. ķīlu naudas un strāpēti viņi nevar tikt, ka caur suņa trūkumu un lopu bizināšanu lopi netīšām ieskrējuši, bet par to ka mežasargs pērn uz August mēneša beigām to suni nošāvis, kas īstan labs lopu suns ir bijis un caur ko saimniekam liela skāde var celties, jāmaksā meža sargam Jahn Wihtol 10 rbl. par atlīdzināšanu tam Mahskus saimniekam Ernst Putnis, tādēļ ka meža sargs ne caur ko nevar pierādīt, ka tas suns viņam jeb mežam kaut kādu vai to visu mazāko skādi būtu darījis.

Meža sargs appelierēja un viņam šis protokulla noraksts tai 29. Juli š.g. tika izdots.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

253. No pagasta tiesas tika tiem Lihses Kruhmin [Līzes Krūmiņ] bērniem [par] pērminderiem [aizbildņiem] uzcelti un no tiem radiem atvēlēti: kurpnieks [?] Anz Nohrit no mātes radiem un Pehter Kruhmin [Krūmiņ] no tēva radiem, tie bērni ir: Martin Kruhmin jau 18 tā gadā, Andrei Kruhmin iekš 13 gadu, Anna Kruhmin 7 gadi veca.

Pērminderis Peter Kruhmin teice, ka pēc viņa domām vajadzētu tos divus mazākus bērnus dot tam Sweiciema [Svētciema] Behrsin [Bērziņu] saimniekam Martin Behrsin [Bērziņ], kas tam bērnu tēvam mātes brālis, priekš apgādāšanas un audzināšanas uz visu labu.

Otris pērminderis Anz Nohrin arī pie tā palika, ka tie bērni, lai abi iet uz Sweizeemu pie Kruhmina, kad tikai laba apkopšana, bet labs prāts viņam neesot, jo viņiem šie esot labāki pārskatīt un Pihster [Pīsteru] saimnieku, kas to meiteni gribot ņemt viņš labāki pazīstot nekā Behrsin.

Behrsin Tēvs apsola tos bērnus abus līdz mācības laikam audzināt tā kā savus bērnus.

Nospriests: pēc pērminderu gribēšanas paļaut un to norakstīt kā noticis.

254. Blohmas [Blomes] Purrebisses Miķķel Petersohn sūdz par meža sargu Jahn Wihtol, ka no viņa sedlas pircis par 6 ½ rbl. un vēl vajagot 3 rbl.s. Meža sargs uzdod, ka tie sedli neesot riktīgi un tādēļ viņš nevarot maksāt.

Nospriests: Meža sargam vajaga tos sedlus uz nākošu tiesas dienu atnest redzēt, lai pagasta tiesa redz vai viņi riktīgi vai vainīgi.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

255. Uz to no Lihbasch [Lībaž] Jehkob Behrsin ienāktu sūdzības tai 12. Juli š.g. apakš Nr. 245 tika Prits Sihpol prasīts un tas pats tikai lūkāja aizbildināties, ka viņš neesot tālāku sūdzējis, bet viņa tēvs uz itin nekādu atbildi neielaidās.

Jehkob Behrsin tikai pagērēja, lai pagasta tiesa dotu viņa iesniektu sūdzību vienu spriedumu.

Nospriests, kad nu tā meita dabū pēc aprēķināšanas 5 kap. par dienu, tad viņai būs par tām nokavētām 40 dienām 2 rbl.s. atlīdzināt un Pritz Sihpolam būs, par to ka gājis tālāku sūdzēt, un caur to ceļus [?] padarījis un nav vinējis būs tam Pritz Sihpol atkal 2 rbl. sudr. atlīdzināt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

256. Martin Tukcum teic, ka viņš ir tā bērna tēvs un, ka viņš grib 30 rbl. maksāt priekš tā bērna uztura un, proti, šādos termiņos, šo pirmu gadu 10 rbl. un tos citus gadus katru gadu 5 rbl.s. Anna Sekķe [Zeķe] bija ar to mierā un salīka.

Nospriests visu kā noticis norakstīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

257. Pēc sprieduma no 28. Juni š.g. N. 237 bija J. Lillinberg no Wainsel [Vainižiem] atkal priekš Sembera, kas tagad Siguldā dzīvo, atnācis un viņš uz to allaž pastāvēja ka tie 9 pūri 5 ½ garnicas auzas, kas grāmatā vēl par parādu stāvot, esot nobērti, ka tā laika magazinas priekšnieks (Lihbasch Jehkob Behrsin) viņam toreiz teicis.

Tā laika magazinas priekšnieks Jehkob Behrsin atbildēja, ka tas varētu gan būt, ka viņš Semleram teicis, ka kas ņemts viss nobērts, to gan neatminot, bet tie 9 p. 5 ½ garnicas bijis vecs parāds un tādēļ tanī rokas grāmatā no tā gada, pēc kuras viņš magazinu saņēmis, tas nav stāvējis un tādēļ viņš par to nav neko varējis zināt.

Nospriests: kad J. Lillinberg ne caur ko nevar pierādīt, ka viņš tās auzas, kas tomēr vienreiz parāds bijis, nobēris, būs tam pašam viņas priekš Semler atbērtas 9 pūri 5 ½ garn. J. Lillinberg appellerēja un viņam šis protokullu noraksts tai 29. Juli š.g. ar pastu caur Würtcenber pag. valdīšanu tika piestellēts.

Wilkenu muižā pagasta tiesa tai 16. August.

Klāt bija Andrei Kahrnup, Jahn Ahrgal, Martin Kolberg.

258. Pēc sprieduma no 12. Juli 1871, N. 246, bija Jespar Pehter Andermann sievas māte Anna Ehwert [Ēvert] izteice pie pagasta tiesas, ka viņas meitas [vīrs] viņai bijis gan vienu daļu parādā, bet viņi dzīvojot viens iekš otru un nekādu rēķinu vairs neturot, nezinot vai jau visu ir ņēmusi, jeb ne, un viņa arī no sava meitas vīra ne ko nepagērot, un viņš tai vairs parādā neesot.

Nospriests šo lietu kā noticis norakstīt.

Tai 16. August 1871.

259. Meža Kungs sūdz par Jahn Linnmeier, ka tas Rātes daļā pļāvis un savu zirgu tur ganījis. Linnmeier atbildēja, ka saimnieks Blank viņam tā vėlējis, pļaut un zirgu ganīt, viņš to nav zinājis, ka tur nav brīv zirgu laist, jo tur katru gadu zirgus ganījuši. Tas zirgs esot ticis noķīlāts, bet vēl ķīlu nauda neesot maksājis. Meža kungs pagērēja par to ķīlāšanu 1 rbl. un par pļaušanu un ganīšanu 50 kap. Ēpaši.

Nospriests: Jahn Linnmeieram būs aizmaksāt 1 rbl. ķīlu naudas un 50 kap. par pļaušanu skādes atlīdzināšanu par 8 dieni.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

260. Sakke [Zaķu] tēvs Jehkob Sekke [Zeķe], vecstēvs no vairāk kā 70 gadiem un goda vīrs, sūdz par puisi Martin Irbe, ka tas viņam plīķi sitis ar dūri par ausi, ka visa puse sāpot, tikai par to, ka teicis, ka zirgiem lāgā pakaļ nelūkojot.

Martin Irbe atbild, ka viņš nav sitis ne no tā viņš ko zina.

Nospriests Martin Irbe būs par tādu nedarbu 15 sitienus ar rīkstēm ciest, jo šī pagastā jau viņu par tādu nedarbnieku pazīst.

Martin Irbe pagērēja protokullu un pagasta skrīvers tiesai to padomu deva, ka šai lietā nevaijagot ļaut appelierēt, bet papriekšu nostrāpēt un tad, ja grib, lai iet sūdzēt, bet Martin Irbe palika par to īsti rupjš un prasīja skrīveram, vai šis priekšsēdētais esot, par to viņš tika ar 15 sitieniem ar rīkstēm nostrāpēts un kad Martin Irbe tagad uzrādīja, ka viens klātbūdamiem tiesas vīriem Andrei Kahrnup viņam radnieks un cita tiesas vīra nebija, tad palika tā sūdzības lieta tā Jehkob Sekke uz nākošu tiesas dienu.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

261. Waigasch [Vaigaž] puisis Peter Klewer sūdz par Jahn Meij, ka tas viņam sitis tādēļ ka viņš tam saimnieka zirgu nav devis linus mārķā vest.

Jahn Meij teic, ka viņš gribējis zirgu ņemt, bet Peter Klewer nav devis un viņu grūdis un lamājis bezkaunīgi, viņš uz to pretī grūdis. Saimnieks Peter Klewer izteice, ka nevienam zirgu nav liedzis.

Liecinieks Jehkob Wissin [Viziņ] teice, ka to nav redzējis, ka sistis ticis, to gan redzējis, ka Peter Klewer bijis zemē un to lamāšanos nav dzirdējis, tik dzirdējis, ka Peter Klewer teicis, ka viņam tādām prakvastam [no krievu val. prahvost] un gekam [ģeķim] sava zirga nedodot.

Abi salīka ar labu, viens otru pielūdza un piedevās.

Nospriests: kā jau noticis protokulle norakstīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

262. Pēc sprieduma no 28. Juli 1871. Nr. [iztrūkst] bija meža sargs Wihtol tos sedlus atnesis un pagasta tiesa tos apskatījusi atrada, ka viņi nav ģeldīgi, bet Mikkel Pehtersohn [Pētersohn] uz to allaž pastāvēja, ka viņš tos sedlus pārdevis, un viņš uzrādīja liecinieku Kirzap [Ķircap] Anz Dreiblatt, kas varot apliecināt, ka meža sargs tos sedlus no viņa pircis, nevis uz provi ņēmis.

Nospriests: to Anz Dreiblatt uz nākošu tiesas dienu pastellēt un pārklaut.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

263. Tenna [Teņa] saimniece Lihse Weinberg sūdz par Tenna Andrei Weinberg, ka tas viņu blamierējis, teiktdams, ka šī viņam bērnauki aizdzinusi un ka šī neietot Jesperās Dieva vārdus klausīties, bet citiem rīkli pušu griezt un vēlēt laimes līdz miršanas gultu.

Andrei Weinberg teic, ka vārds viņam gan sliktāki izgājis par to rīkles griešanu, citu viņš nav teicis.

Andrei Weinberg sievas māte Trihne Lokmann teice, ka viņa gan teikusi ka Tenne saimniece ietot Jesperās un tur par citiem aplam runājot. Nevienam citas pierādīšanas nebija.

Nospriests: Andrei Weinberg dabū par tādu aplamu runu 15 sitienus ar rīkstēm un Trihna Lokmann vienu dienu cietumā.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

264. Pēc Keizeriskas 5. tas Rīgas Draudzes raksta no 21. mai š.g. N. 2504, bija šai pagasta tiesai pēc daudz kārtīgas pastellēšanas izdevies to Bresche Legzdin [Breše Legzdin] še priekšā dabūt, lai viņš saņemtu no Martin Meij, kas tam no viņa pēc spriedumu nākās. Tad arī lika viņam tas šās pagasta tiesas protokullis no 27. Merz š.g. N.189, kas jau Keizeriskai Draudzes tiesai iestellēts, priekšā lasīts un viņš ar vien pie savām rupjībām palika, tad visi klātbūdami tiesas vīri vienojās uz šādu spriedumu: Brescham Legzdin būs par tādu rupju tiesas apmelošanu, ka tas tai 27. Marc š.g. šepat pie tiesas noticis, maksāt 5 rbl. s. strāpes nabagu lādei par labu.

Šis spriedums tika Brescham Legzdin tūlīt sludināts, bet viņš atbildēja, ka to nospriestu strāpes naudu viņš nepēdīgi nebūs maksāt, tad tika no šās pagasta tiesas uz to Brescha Legzdin mantību, kas viņam vēl no Martin Meij jadabū (un kura naudas vērtībā dārgi rēķināta vēl pilni 4 rbl. neiztaisa). Beschlag [?] likta un tika nolikts to vēl trūkdamu daļu caur Sweiceem [Svētciema] pagasta tiesu no Bresche Legzdin piedzīt.

Bresche Legzdin pagērēja protakuļļa norakstu ko Keiseriskai Draudzes Tiesai nonest, uz ko šī pagasta tiesa viņam atbildēja, ka pati būs vienu protokuļļa norakstu Keiseriskai Draudzes tiesai piestellēt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

265. Tai 26. Juli š.g. nāca pagasta vecākais Andrees Meij (Tamkai saimnieks) pie pagasta tiesas un uzrādīja, ka viņam tanī naktī no 25. ta uz 26. Juli š.g. viens pusotru pūrvietu liels linu gabals krustis un šķersu nopļauts. Viņš domājot, ka to būšot tie puši, kurus viņš pērnajā gadā dēļ apkārt blandīšanās par nakti līcis nostrāpēt, darījuši.

Pagasta tiesa tūlīt aizgāja Tamkai mājā to lietu no vietas apskatīt, un atrada tā, kā Andrees Meij to bija uzdevis un vēl kad divi pļāvēji bija bijuši un abas izkaptis ar kurām lini bij pļauti turpat Tamkai mājā pie otra saimnieka Jahn Neij klētim, no kam tās domas cēlās, kad otrs saimnieks Jahn Neij, kas pērn arī strāpē bija kritis dēļ apkārt blandīšanās pārnakti, to ar kādu saviem biedriem būs padarījis, bet kad tas pats uzrādīja, ka visu nakti pļāvā pie siena pļāvējiem gulējis, tad pagasta tiesa nāca uz tām domām, ka otrā saimnieka brālis Martin Neij no sava brāļa izmācīts, būs ar kādu citu tos linus nopļāvis. Martin Neij bija arī viens pats no vīriešiem to nakti Tamkai mājā klētī gulējis, kā pats uzdeva, bet kad nu viņš liedzās, tad tika viņš saņemts un apcietināts, kamēr pagasta tiesa var būt skaidrākas ziņas no kāda cita dabū, bet kad nekas nebija pierādāms, tad tape Martin Neij pēc divām dienām no cietuma izlaists un šī lieta palika uz tālāku izmeklēšanu.

Vēlāk bija pagasta tiesa zināt dabūjusi kad no Wilkenu dzirnavām puisis Andsch Lewis ar Martin Neij to vakaru abi kopā uz Tamkai māju aizgājuši, ko toreiz liedza, tādēļ tika Ansch Lewis šodien priekš tiesas saukts un tas pats papriekšu liedza, bet pēdīgi, kad pagasta tiesa viņam melus pierādīja, tad izteice tā: tai 25. Juli š.g. svētdien, viņš bijis Katrin krogā, tur Martin Neij viņu labi dzirdījis un labinājis, lai ietot līdz uz Tamkai linu pļautu, viņš ar aizgājis, Martin Neij dabūjis 2 izkaptis, viņš pa to laiku gulējis pļāvā zemē, kad Martin Neij iskaptis atnesis, tad abi pļāvuši, izkaptis Martin

Neij atkal nolīcis un tad nākuši abi uz Kaiju pie meitām, kur par tīrumu nāktdami arī Andreisa Meij amola Ķirpus [stirpas?] gāzuši. Martin arī vēl teicis, ka Pohre Purrefeld arī tur būšot, bet tas nav vis tur bijis. Andsch Lewis vēl nožēloja savu vieglu prātu ar asarām.

Nospriests: Martinam Neij tulīt vienu šķūtnieku pakal stelēt uz Kirbischiem [Ķirbižiem], kur viņš tagad dišlera darbu strādā, kas tūlīt tika izdarīts. Kad Martin Neij tika atvests, bija jau vēls, tādēļ to nolika cietumā un visa pagasta tiesa nolika rītu atkal sapulcēties.

Pagasta tiesa Wilkeni muižā tai 17. August 1871.

Klāt bija priekšsēdētāja vietā Andrei Kahrnup, piesēdētais Jahn Ahrgal, vietnieks Jahn Seimel.

266. Martin Neij tika no cietuma priekš tiesas vests un prasīts, bet tas pats vareni liedzās un meloja, ka Andsch Lewis nemaz neesot toreiz vairs redzējis ka no kroga šķīrušies un arī neviena cita cilvēka uz māju iedams neesot redzējis, viens pats no kroga mājā aizgājis un klētī gulējis līdz rītam. Pie šiem vārdiem Martin Neij kādas divas stundas arvien tiesas priekšā palika, kamēr pagasta tiesa viņam ar lieciniekiem uzrādīja, ka viņš ir to vakaru ar Andsch Lewis kopā uz Tamkai māju aizgājis, tad stāstīja tā: viņš to vakaru gan ar Andsch Lewis līdz Tamkai mājai kopā aizgājis, bet Andsch Lewis nācis tulīt atpakaļ un viņš iegājis klētī gulēt.

Par tādiem meliem un tiesas mocīšanu tape Martin Neij ar 15 sitieniem ar rīkstēm nostrāpēts, bet pēc tam viņš ar vien vēl liedza, ka nav ar Andsch Lewis kopā tos linus plāvis, varot būt Andsch Lewis viens pats viņus plāvis.

Andsch Lewis tika atkal priekš tiesas saukts, un tas pats tagad atkal liedza, ka vakar neesot priekš tiesas tā nemaz izteicis, un viņš no tās linu plaušanas neko nezinot, tad pagasta tiesa viņam izskaidroja ka tas nevarot būt, kad viņš to ko priekš pilnīgas pagasta tiesas izteicis, un ko bez tam vēl kādi trīs patiesīgi vīri dzirdējuši, tagad vairs varot noliegt, ka caur to sev tikai lielāku sodību vien būs uzkraut un neko labu iemantot, un ka augstākas tiesas pagasta tiesu labāki būs ticēt ne kā viņu, tad viņš griezās atkal pie savas vakarējas izsacīšanas atpakaļ un lūdza pagasta tiesu, lai viņam šo neprātīgu otrkārtīgu liegšanos piedodot, citi viņu vakar esot sabaidījuši ka nu šis izteikdams būšot pazudis, šo būšot uz Siberiju aizstēlēt, un tādēļ viņš provējis noliegt. Andsch Lewis tagad Martinam visu priekšā izteice, ka to abi darījuši, bet Martin Neij vēl arvien liedza, kamēr par ilgu laiku izteice, ka tā vis gan esot patiesība, ka Andscha Lewis izteicis, un izstāstīja tāpat kā Andscha Lewis.

Nospriests: šo lietu vēl tālāku izmeklēt un tad vienu gala spriedumu dot.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

267. Abbi Pilzum [Pilcum] saimnieki Mahrtin Meij un Mahrtin Lappin [Lapiņ] nāca pie pagasta tiesas un uzrādīja, ka viņi savā sūdzībā dēļ zemes trūkuma, par ko pag. tiesa jau spriedumu tai 28. Juni š.g. N. 235 izdevusi, un kuru jau Draudzes tiesa arī apstiprinājusi, tā vienojušies un paši ar labu salīkuši: Martin Lappin atdod vecam Pilzumam to dārzu kas leijpus ērbega. Visu zemi esot viņi pāršķīruši taisni no upes vidu paša un nu esot katram sava šnore. Un pie tā kā tagad to robeža iet, vajagot viņiem abiem arvien palikt. Meža plāvs paliekot arvien tā kā viņas tagad esot. Un to klēti vajagot Martinam Lappin par 2 gadi uzcelt Martin Meij daļas. Šādu vienošanos abi uzrādīja par riktīgu.

Nospriests: visu ka noticis jau norakstīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

268. Pagasta priekšnieks Peter Andermann uzrādīja pagasta tiesai, ka abi Waigasch [Vaigaž] saimnieki Peter Klewer un Jurris Muischniek [Muižniek] savā strīdes lietā dēļ dārza trūkuma tā vienojušies. Peter Klewer, kam tagad 3 gadi viena vesela pūrvieta dārza ir vairāk bijusi, atdod Jurram Muischniek to pašu ar visiem augliem, kādi tur tagad virsū. Jurre Muischniek nostrādā to dārza pūrvieta 2 gadi viens pats, un tad pāršķir vidū pušu un tad sēj katris savā daļā ko grib.

Nospriests šo uzrādītu salīkšanu, kā te jau noticis norakstīt.

Wilkenu muižā pagasta tiesa tai 31. August 1871.

Klāt bija priekšsēdētāis Jacob Kurme, piesēdētāis Andrei Kahrnup, piesēdētāis Jahn Ahrgal.

269. Pēc sprieduma no 14. Dezember 1870., Nr. 171, bija šai pagasta tiesai izdevies to Miķēl Kalnin [Kalniņ] priekšā dabūt un viņam tika prasīts vai viņš ir to ziņu Ampermannim aizlaidis ka Lihbeets tos baļkus bez 15 rbl. nevedot.

Mikkel Kalnin atbildēja, ka Lihbeets viņam teicis gan tā, bet Ampermannim viņš to ziņu nav laidis, tādēļ ka viņam tur nekāda daļa nav bijusi.

Nospriests Reinhold Ampermann tiek ar savu sūdzību pret Lihbasch [Lībaž] Jehkob Behrsin [Bērziņ] dēļ baļķu vešanas atraidīt, un viņš nekādu atlīdzināšanu no Lihbasch nevar pagērēt tādēļ, ka nevar pierādīt, ka Lihbeets notaisījis tos baļķus savest. Šis spriedums vēl abām pusēm jāsludina.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

270. Wihlipp Renz [Vīlip Renc] no Blohmes [Blomes] Rihjneekeem [Rijniekiem] sūdz par Kester [Kesteru] Karl Renz, ka vēl nav tā drēbes dabūjis, vienus vadmallas svārkus. Kestera sieva Marri bija preti un atbildēja, ka viņš nav ņēmis pretī, smādējis par sliktām un bija no tās pašausas drēbes šūtus svārkus atnesusi, lai tiesa redz kāda tā drēbe, ko viņš nav ņēmis un tiesa atrada to drēbi par labu un derīgu.

Wihlips Renz pats izteice, ka nav ņēmis to audeklu pretī tādēļ ka slikta bijusi. Nospriests: Kesteram jāatdod Wihlip Renz tie svārki līdz ziemas svētkiem.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

271. Kirzap [Kircap] saimnieks Tennis Duhnis [Tenis Dūnis] ar savu dienestnieku Anz Dreiblatt pie pagasta tiesas uzrādīja, ka viņi gribētu šķirties un šādā vīzē salīkuši esot: Kirzap dod Anz Dreiblatt visu gadu vēl rūmi un siltumu, atdod tos kāpostus, Kirzap saņem tos linus visus ar sēklām un atdod Anzim ½ pūru sēklu un vēl 10 rbl. naudu no kuras Anzim pašam savas kroņa un valsts maksāšanas jamaksā. Šādu salīkšanu abi par norunātu atzina. Nospriests šo salīkšanu kā noticis norakstīt.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas.

272. Pēc sprieduma no 16. Aug. š.g. Nr. 262 bija Anz Dreiblatt pastellēts un atnācis, un tas pats liecināja, ka mežasargs tos sedlus pircis nevis uz provi ņēmis. Nospriests: meža sargam Jahn Wihtol būs tos sedlus tam Miķēl Petersohn samaksāt, kas vēl trūkst, proti, 3 ½ rubl. Tādēļ, ka viņš nevis uz provi ņēmis, bet skaidri pircis. Mikkalam Petersohn tika šis spriedums tūlīt sludināts, bet mežasargs nebija atnācis.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

273. Jahke [Jāke] Anz Eglit tika no pagasta tiesas par zirga mocīšanu strāpēts ar 10 sitieniem ar rīkstēm.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

274. Abi pusmuižas rentinieki Jahn Leepin [Liepiņ] un Andrei Liessmann [Līsmān] nāca pie pagasta tiesas un uzrādīja, ka viņi savā strīdes lietā dēļ vienas pūrvietas rudzu un 25 vezumi sūdu, tā līkuši, ka tos rudzus būs uz pusēm dalīt un tos sūdus uz pusēm samaksāt, un citās visās lietās mūžīgu mieru derēt.

Nospriests visu kā jau noticis šē protokulli norakstīt.

Wilkeni muižā pag. tiesa tai 6. ta September.

Klāt bija priekšsēdētāis Jehkob Kurme, piesēdētāis Andrei Kahrnup, piesēdētāja vietnieks Martin Kolberg.

275. Mežsargam Jahn Wihtol tika šodien tas spriedums no 31. Aug. 1871., Nr. 272 sludināts. Jahn Wihtol nebija ar šo spriedumu mierā un lūdza protokolli, kas viņam par 8 dieni tika apsoli.

Wilkena muiža pag. Tiesa tai 20. Sept. 1871.

Klāt bija visi 3 tiesas vīri.

276. Tai nomiruša Jahka [Jāku] saimnieka Jahn Blank atraitnei Lihsei līdzās tiem bērniem Jahn un Kristine Blank palika par pērminderiem [aizbildņiem] vecs Katrin [Katriņ] saimnieks Jahn Ahrgal [Ārgal] un Mahrstsch [Mārč] saimnieks Martin Nohrit. Atraitne un pērminderi vēlas to Jahn Linmeier [Linmeijer] par Jahke pusmājas saimnieku.

Jahn Linmeier apņēmaš tai atraitnei un tiem bērniem rūmi un uzturu dot katru gadu, kamēr tā atraitne dzīvo un tie bāri lieli, proti, 6 pūri rudzu, 5 p. miežu, pusvepra ar visiem taukiem, 3 podi sāls, 2 pūri kartupeļu stādīt, 1 ½ sekselu kaņepu graudu, 2 [mērvienība] linu, 2 aitas turēt, pusādas pastalu, kāpostus stādīt vienu pusspārenieka daļu, vienas govs barību un 5 rbl. naudas, un vēl Linmeiers apņēmaš visus nomiruša Blanka parādus aizmaksāt, lai būtu kādi būdami. Tā manta tiks starp tiem bērniem izdalīta un ko Linmeiers saņēms, atdods atkal katram vai nauda jeb to ko saņēmis, ko katris bērns paģērēs un ja naudā, tad tādā vērtībā kā taksierēts. Jātdod tad, kad katris bērns to paģērēs.

Nospriests šo Linmeier apņemšanos norakstīt un citus saimniekus par to prasīt, vai viņi ar to mierā, ka Linmeiers par saimnieku paliek Jahkas pusmājā.

Tanni pašā dienā tie paši tiesas vīri.

277. Inze saimnieks M. Wehrmann [Vērmān] sūdz par jumiķi Mikkel Kalnin, ka tas viņu arvien blamierējot teikdams, ka šis drīkstējis no šā naudas priekš atraitnes Marri Krastin 2 rbl. ieturēt.

Mikkel Kalnin tika priekš tiesas saukts un tas pats Wehrmanna sūdzību dzirdējis, skrēja bez paļaušanas no tās istabas ārā, par to tika viņam nospriesti 10 sitieni ar rīkstēm un, kad viņš lūdzās, tad tika naudā pārcelta tā strāpe, proti, par 8 dieni jāmaksā 2 rbl.s. Tagad Kalnin aizbildinājās, ka tik daudz atraitnei parādā neesot.

Nospriests: uz nākošu reiz arī Marri Krastin pastellēt.